

EUROOPAN KESKUSPANKKI

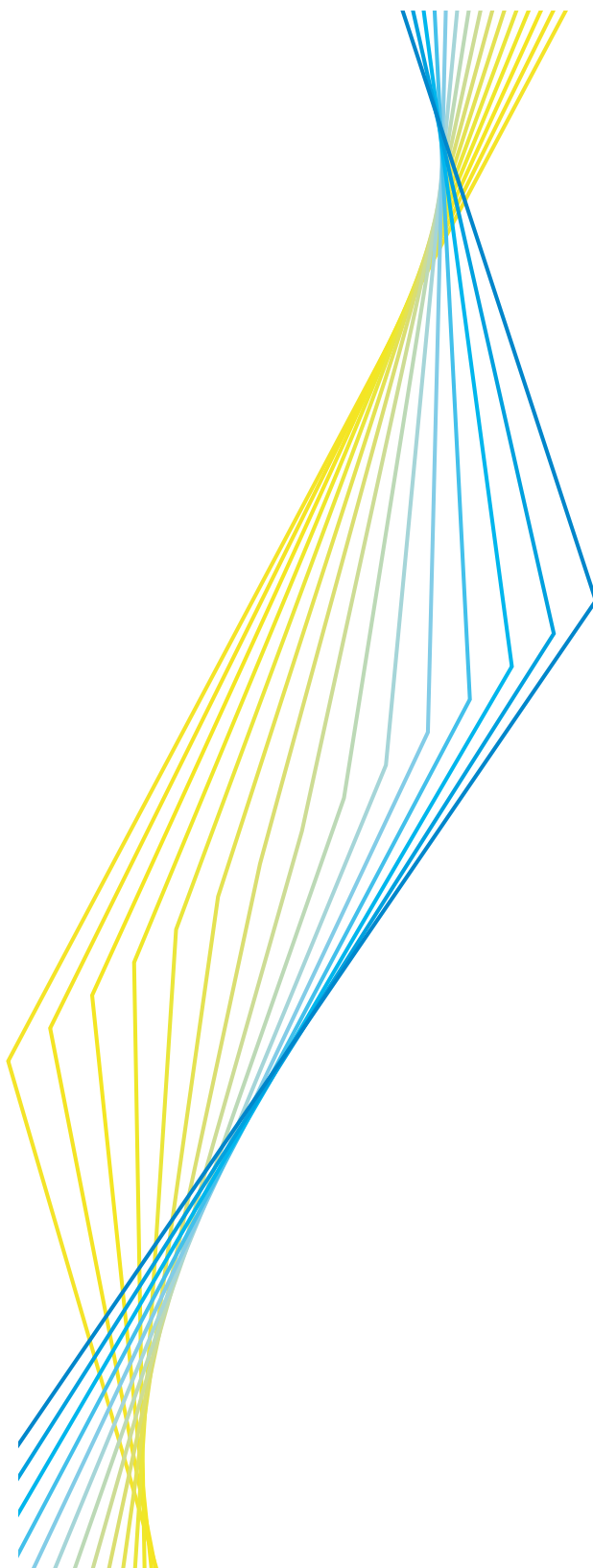
ECB EZB EKT BCE EKP

KUUKAUSIKATSAUS

Heinäkuu 2001

EUROOPAN KESKUSPANKKI

KUUKAUSIKATSAUS

Heinäkuu 2001

© Euroopan keskuspankki, 2001

Käyntiosoite	Kaiserstrasse 29 D-60311 Frankfurt am Main Germany
Postiosoite	Postfach 16 03 19 D-60066 Frankfurt am Main Germany
Puhelinnumero	+49 69 1344 0
Internet	http://www.ecb.int
Faksi	+49 69 1344 6000
Teleksi	411 144 ecb d

Kuukausikatsauksen laatimisesta vastaa EKP:n johtokunta. Pääkirjoitusta lukuun ottamatta Kuukausikatsaus on käännetty Suomen Pankissa, joka myös huolehtii katsauksen julkaisemisesta.

Kuukausikatsauksen voi tilata osoitteesta Suomen Pankki, osoiterekisteri, PL 160, 00101 HELSINKI; puh. (09) 1831, faksi (09) 174 872; sähköposti: publications@bof.fi.

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

Tämän numeron tilastot perustuvat 4.7.2001 käytettävissä olleisiin tietoihin.

ISSN 1561-0322

Sisällys

Pääkirjoitus	5
Euroalueen talouskehitys	7
Rahatalous ja rahoitusmarkkinat	7
Hintakehitys	20
Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat	25
Valuuttakurssit ja maksutase	32
Kehikot:	
1 Rahapoliittiset operaatiot ja likviditeettitilanne 23.6.2001 päättäneenä pitoajanjaksona	12
2 Euroalueen pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat riippumattomat tekijät ja likviditeettitarpeita koskevien EKP:n ennusteiden käyttö	14
3 YKHI-inflaation hajonta euroalueen maiden välillä	22
4 Vuoden 2001 talouspolitiikan yleislinjat	29
Uusi tieto- ja viestintäteknikka ja tuottavuus euroalueella	37
Euroalueen pohjainflaation mittarit	49
Euroalueen tilastot	1*
Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet	81*
Euroopan keskuspankin (EKP) julkaisuja	85*

Lyhenteet

Maat

BE	Belgia
DK	Tanska
DE	Saksa
GR	Kreikka
ES	Espanja
FR	Ranska
IE	Irlanti
IT	Italia
LU	Luxemburg
NL	Alankomaat
AT	Itävalta
PT	Portugali
FI	Suomi
SE	Ruotsi
UK	Iso-Britannia
JP	Japani
US	Yhdysvallat

Muut

BIS	Kansainvälinen järjestelypankki
BKT	bruttokansantuote
BPM5	IMF:n maksutasekäsikirja (5. laitos)
cif	kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina
ECU	Euroopan valuuttayksikkö
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
EMI	Euroopan rahapoliittinen instituutti
EU	Euroopan unioni
EUR	euro
fob	vapaasti laivassa
ILO	Kansainvälinen työjärjestö
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
KHI	kuluttajahintaindeksi
repo	takaisinostosopimukseen perustuva käänteisoperaatio
SITC Rev. 3	Kansainvälinen ulkomaankaupan tavaranimikkeistö (3. tarkistettu laitos)
YKHI	yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Euroopan yhteisön käytännön mukaisesti EU-maiden nimet ovat aakkosjärjestyksessä kunkin maan omakielisen nimen mukaan (eivät suomennoksen mukaan).

Pääkirjoitus

EKP:n neuvosto päätti 21.6. ja 5.7.2001 pitämässään kokouksissa, että eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 4,50 %. Myös maksuvalmiusluoton korko ja talletuskorko jätettiin ennalleen 5,50 ja 3,50 prosenttiin.

Päätös pitää korot ennallaan heijastaa EKP:n neuvoston arviota, että rahapolitiikan tämänhetkinen viritys takaa edelleen hintavakauden säilymisen keskipitkällä aikavälillä. Suotuisien hintavakauden näkymien varmistaminen on paras keino, jolla rahapolitiikka voi edistää kestävästä talouskasvusta.

EKP:n neuvoston päätösten taustalla oleva arvio perustuu EKP:n rahapolitiikan strategian molemmista pilareista saatujen tietojen analysointiin.

Ensimmäisen pilarin osalta voidaan todeta, että euroalueen ulkopuolisten hallussa olevista rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksista puhdistettu M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskiarvo oli vuoden 2001 maaliskuussa 4,9 %. Jo aikaisemmin on kiinnitetty huomiota siihen, että euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat rahamarkkinapaperit ja lyhytaikaiset velkapaperit saattavat vaikuttaa tällä hetkellä M3:n kasvuvauhtiin, joka tästä syystä näyttää tilastoissa puolisen prosenttiyksikköä todellista nopeammalta. Kun vääristymä otetaan huomioon, M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskiarvo vuoden 2001 maaliskuussa oli suurin piirtein 4½ prosentin viitearvon mukainen. Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen määrän vuotuinen kasvuvauhti on lisäksi viime kuukausina tasaantunut edelleen.

Toisen pilarin osalta voidaan taloudellisesta aktiviteetista todeta, että euroalueen BKT:n määrän kasvuvauhti hidastui jonkin verran vuoden 2001 alussa. Eurostatin julkaisema ensimmäinen arvio BKT:n määrän kasvusta vuoden 2001 ensimmäisen neljänneksen aikana oli 0,5 %, kun luku vuoden 2000 viimeiseltä neljännekseltä oli 0,6 %. Kasvun hidastuminen näyttää liittyvän euroalueen ulkopuoliseen taloudelliseen kehitykseen ja kotimaisen kysynnän hitaaseen kasvuun. Kotimaisen kysynnän kasvuvauhti hidastui odotettua voimakkaammin. Investointeja ovat vähen-

täneet maailmantalouden hidastuvan kasvun negatiiviset vaikutukset sekä rakennusinvestointien kehitys euroalueella. Kulutuksen hidas kasvu saattaa puolestaan osittain selittyä energian ja elintarvikkeiden hintojen nousuun liittyvillä negatiivisilla tulovaikutuksilla. Kyselytutkimuksista ja luottamusindikaattoreista saadut tiedot sekä teollisuustuotannon luvut viittaavat siihen, että kasvu pysyy hitaana vuoden toisella neljänneksellä, erityisesti tehdasteollisuudessa. Kotimaisen kysynnän pitäisi kuitenkin vähitellen elpyä vielä tänä vuonna, kun otetaan huomioon euroalueen talouden vahvat perustekijät, jo toteutetut ja käynnissä olevat verouudistukset sekä suotuisa rahoitustilanne. Euroalueen BKT:n määrän kasvun odotetaan siksi pysyvän pääosin potentiaalisen trendikasvun mukaisena sekä vuonna 2001 että vuonna 2002.

YKHI-inflaatio oli 3,4 % toukokuussa 2001. Nykyinen taso heijastaa pääasiassa elintarvikkeiden ja energian hintojen viimeaikaista nousua ja välillisesti myös tuontihintojen aiemman kehityksen viipeellä ilmeneviä vaikutuksia. Kun otetaan huomioon rahapolitiikan tämänhetkinen viritys, näiden häiriöiden vaikutuksen inflaatiovauhtiin odotetaan jäävän väliaikaiseksi. Jos uusia talouden häiriöitä ei enää ilmene, vuotuinen YKHI-inflaatiovauhti todennäköisesti alkaa hidastua vuoden 2001 syksyllä saavuttaen alle 2 prosentin tason vuonna 2002. Inflaation hidastumisvauhdissa saattaa tosin lähikuukausien aikana esiintyä jonkin verran vaihtelua. Myös euroalueen tuottajahintoja koskevat viimeaikaiset tiedot viittaavat siihen, että pitemmällä tuotantoketjussa hintojen nousupaineet saattavat asteittain alentua. Tähän kehitykseen liittyy riski, että inflaation väliaikainen kiihtyminen aiheuttaa kerrannaisvaikutuksia, jotka ilmenisivät tämän ja ensi vuoden alun palkkaneuvotteluissa. Toistaiseksi palkkakehitys on ollut tyydyttävää, mutta on aiheutta olettava, että tuleva kehitys saattaa olla jonkin verran huolestuttavampaa.

Molemmista pilareista saatujen tietojen analysoinnin perusteella voidaan todeta, että EKP:n rahapolitiikan tämänhetkinen viritys takaa hintavakauden säilymisen keskipitkällä aikavälillä. EKP:n neuvosto seuraa edelleen tarkasti kaikkea kehitystä, joka saattaa vaikuttaa hintavakauden keskipitkällä aikavälillä kohdistuviin riskei-

hin, erityisesti rahan määrän kehitystä, BKT:n määrän kasvuun liittyviä inflaatiopaineita, hinnoittelukäyttäytymistä ja palkkakehitystä.

Rahapolitiikan virityksen tulee tukea keskipitkän aikavälin hintavakautta. Tämän sitoumuksen päättäväinen noudattaminen hyödyttää koko taloutta. Talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alusta lähtien rahapolitiikka on menestyksekkäästi tukenut maltillisia keskipitkän aikavälin inflaatio-odotuksia ja siten myös alhaisia riskipreemioita. Tämän ansiosta euroalueen pitkät korot ovat alhaisella tasolla, mikä tukee talouskasvua ja uusien työpaikkojen syntymistä.

Palkkakehityksen jatkuminen maltillisena on edellytys hintavakauden säilymiselle keskipitkällä aikavälillä. Se edistää myös työllisyyden kasvua ja lisää siten kuluttajien luottamusta ja kotimaista kysyntää tulevalle ajanjaksolla. Vain päättäväsillä rakenteellisilla uudistuksilla on mahdollista parantaa inflaatiota kiihdyttämättömän talouskasvun näkymiä huomattavasti. Rakenteelliset uudistukset parantavat myös talouden kykyä reagoida erilaisiin häiriöihin. Uudistusten lykkääminen suhdannekehityksen vuoksi kostautuisi keskipitkän aikavälin kasvumahdollisuuksien heikkenemisenä.

Myös yksittäisten euroalueen jäsenvaltioiden finanssipolitiikassa olisi ehdottomasti säilytettävä keskipitkän aikavälin näkökulma. On elintärkeää, että euroalueen maat täyttävät uskottavalla tavalla sekä vakaus- ja kasvusopimuksen että kansallisten vakaushjelmiensa velvoitteet.

EKP:n neuvosto analysoi myös käteisen euro-
rahan käyttöönoton mahdollista vaikutusta hin-
toihin. Yleisesti ottaen hintojen vertailtavuuden
paranemisen ja lisääntyvän kilpailun odotetaan
rajoittavan käteisen eurorahan käyttöönotosta
mahdollisesti aiheutuvia inflaatiopaineita. Euro-
ryhmän valtiovarainministerit ovat luvanneet,
että julkisen sääntelyn alaisia hintoja ja maksuja
ei euroiksi muuntamisen yhteydessä yleisesti
ottaen pyöristetä ylöspäin vaan ne joko pysyvät
samansuuruisina tai pyöristys tapahtuu alaspäin
kuluttajien hyväksi. EKP:n neuvosto toivoo myös
sekä muiden julkisten hallintoviranomaisten että
yritysten seuraavan hallitusten esimerkkiä. Eu-
roalueen kansalaiset ovat avainasemassa hintojen
ja hinnanmuutosten valvojina, ja EKP:n neu-
vosto kannustaa kuluttaja- ja muita järjestöjä läh-
temään aktiivisesti mukaan tähän toimintaan.

EKP:n Kuukausikatsauksen tässä numerossa on
vakioartikkelin lisäksi kaksi muuta artikkelia.
”Uusi tieto- ja viestintätekniikka ja tuottavuus
euroalueella” on yleiskatsaus käytettävissä ole-
viin tietoihin siitä, miten tieto- ja viestintätekni-
kan kehitys vaikuttaa tuottavuuden kasvuun eu-
roalueella. Toinen artikkeli on nimeltään ”Euro-
alueen pohjainflaation mittarit”, ja siinä tarkas-
tellaan käsitteellisesti yrityksiä poistaa epävakai-
den ja sektorikohtaisten tekijöiden vaikutuksia
YKHI-indeksistä, mikä edesauttaa YKHIn ”poh-
jana” olevan trendikehityksen arviointia.

Euroalueen talouskehitys

I Rahatalous ja rahoitusmarkkinat

EKP:n neuvoston rahapoliittiset päätökset

Kokouksissaan 21.6. ja 5.7.2001 EKP:n neuvosto päätti, että minitarjouskorko vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettavissa perusrahoitusoperaatioissa on edelleen 4,50 %. Talletuskorko pidetään niin ikään edelleen 3,50 prosentissa ja maksuvalmiusluoton korko 5,50 prosentissa (ks. kuvio 1).

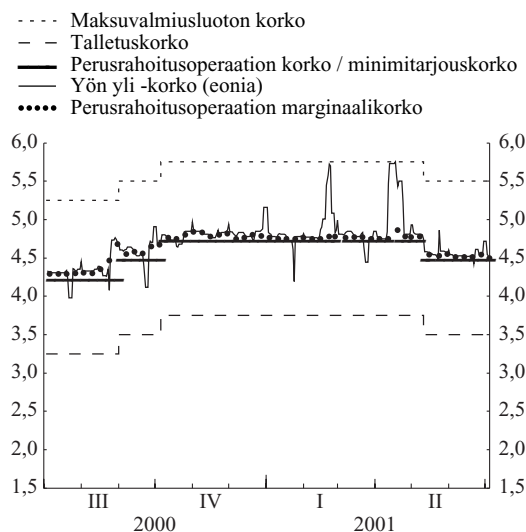
Rahan määrän kehitys lähellä viitearvoa

M3:n vuotuinen kasvuvauhti (kun M3 on laskettu ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia) nopeutui 5,4 prosenttiin toukokuussa 2001, kun se huhtikuussa oli ollut 4,8 % (ks. kuvio 2)¹. M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden liukuva keskiarvo nousi 4,9 prosenttiin maaliskuusta toukokuuhun 2001, kun se edellisenä kolmen kuukauden ajanjaksona helmikuusta huhtikuuhun oli ollut 4,6 %. Kuten edellisissä Kuukausikatsauksissa todettiin, on olemassa merkkejä siitä, että edellä olevan määritelmän mukaan lasketun

Kuvio 1.

EKP:n korot ja rahamarkkinakorot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

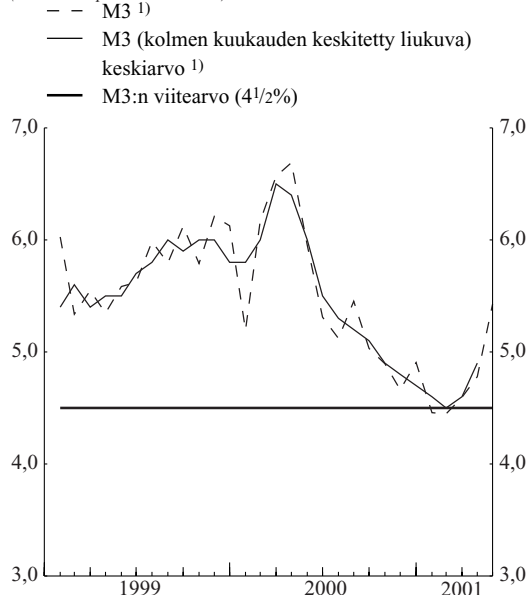

Lähteet: EKP ja Reuters.

Kuvio 2.

M3:n kasvu ja viitearvo

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

1) Aikasarjasta on vähennetty euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet.

M3:n kasvuvauhti on vääristynyt siten, että se on todellista nopeampaa euroalueen ulkopuolisten hallussa olevien rahamarkkinapaperien ja lyhytaikaisten velkapaperien vaikutuksesta. Jos nämä alustavat havainnot otetaan huomioon, M3:n todellinen vuotuinen kasvuvauhti todennäköisesti oli noin puoli prosenttiyksikköä edellä mainittua hitaampaa. Siten M3:n todellisen vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden liukuva keskiarvo (laskettuna ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia M3:een sisältyviä jälkimarkkinakelpoisia instrumentteja) olisi ollut lähellä 4 1/2 prosentin viitearvoa maaliskuusta toukokuuhun 2001 ulottuvana kolmen kuukauden ajanjaksona.

M3:n vuotuisen kasvuvauhdin verrattain voimakas nopeutuminen toukokuussa 2001 johtui osittain vertailuajankohdan vaikutuksesta, sillä vuoden 2000 toukokuussa M3:n kasvu edellisestä oli ollut poikkeuksellisen vähäistä. M3:n vuotuis-

I Ellei toisin ilmoiteta, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia, jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien kokonaismäärää ja M3:a koskevat tiedot on tästedes laskettu ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia.

ta kasvuvauhtia nopeutti toukokuussa 2001 jonkin verran myös kalenterivaikutus. Tuoreimmat M3:a koskevat tilastot vahvistavat kuitenkin, että M3:n lyhyen aikavälin kasvuvauhti on viime kuukausina nopeutunut. Toukokuussa 2001 kausivaihtelusta puhdistettuna ja vuositasolle korotettuna M3:n kuuden kuukauden kasvuvauhti oli 6,9 %, kun se oli ollut 6,2 % huhtikuussa 2001 ja 4,8 % joulukuussa 2000. Tämä voi osittain johtua kuluttajahintainflaation nopeutumisesta viime kuukausina. Lisäksi tuottokäyrä on edelleen pitkän aikavälin keskiarvoa loivempi, mikä lisää lyhytaikaisten instrumenttien houkuttelevuutta sijoituskohteina. Ei myöskään voida sulkea pois sitä mahdollisuutta, että osakemarkkinoiden vuoden 2001 alun kehitys on lisännyt likvidien instrumenttien houkuttelevuutta ja siten myös niihin sijoitettujen varojen määrää.

Toukokuussa 2001 M1:n vuotuinen kasvuvauhti nopeutui 3,5 prosenttiin, kun se huhtikuussa oli ollut 1,9 % (ks. taulukko 1). Kasvuvauhdin nopeutuminen johtui jossain määrin edellä mainituista vertailuajankohdan vaikutuksesta ja kalenterivaikutuksesta. Samaan aikaan M1:n kasvuvauhti näyttää jonkin verran normalisoituneen, kun se oli poikkeuksellisen hidasta vuoden 2000 jälkipuoliskolla ja vuoden 2001 alussa. M1:n nopea kasvu toukokuussa johtui yksinomaan yön yli -talletusten määrän huomattavasta kasvusta, kun liikkeessä olevan rahan määrä puolestaan supistui. Liikkeessä oleva rahan osuus M3:sta on noin 6 %,

ja sen vuotuinen supistumisvauhti nopeutui 3,8 prosenttiin huhtikuun 2,9 prosentista. Tämä viittaa siihen, että käteisrahan vaihdon myötä liikkeessä olevan rahan määrä supistuu. Tämän tekijän odotetaan vaikuttavan vain vähän M3:n vuotuisen kasvuvauhtiin. On todennäköistä, että euroalueella olevien hallussa olevia käteisvaroja tullaan suurelta osin sijoittamaan M3:een sisältyviin sellaisiin muihin likvideihin ja pieniriskisiin instrumentteihin, jotka ovat käteisen läheisiä vastineita. Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevien euroalueen maiden kansallisten setelien määrän odotetaan vaikuttavan M3:n vuotuisen kasvuvauhtiin vain vähän. Niiden määrän arvioidaan olevan alle 1 % M3:n kokonaismäärästä, eikä tähän mennessä ole ollut merkkejä siitä, että euroalueen ulkopuolelta olisi merkittävästi tuotu näitä seteleitä euroalueelle.

Muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui toukokuussa 4,0 prosenttiin edelliskuun 4,6 prosentista. Koska M1:n kasvuvauhti nopeutui, M2:n (liikkeessä oleva raha ja lyhytaikaiset talletukset) vuotuinen kasvuvauhti kuitenkin nopeutui toukokuussa 3,8 prosenttiin, kun se huhtikuussa oli ollut 3,3 %. Enintään kahden vuoden määräaikaistalletusten vuotuinen kasvuvauhti oli toukokuussa 12,6 %, kun se huhtikuussa oli ollut 15,4 %, ja irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten vuotuinen supistumisvauhti hidastui 2,3 prosenttiin huhtikuun 3,0 prosentista.

Taulukko 1.

Euroalueen rahataloudelliset muuttujat

(vuotuinen prosenttimuutos, kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja, neljännesvuosikeskiarvoja)

	2000 III	2000 IV	2001 I	2001 Helmikuu	2001 Maaliskuu	2001 Huhtikuu	2001 Toukokuu
M1	6,9	5,6	2,4	2,0	2,1	1,9	3,5
Liikkeessä oleva raha	3,7	1,8	-1,3	-1,2	-1,9	-2,9	-3,8
Yön yli -talletukset	7,6	6,4	3,2	2,6	2,9	2,8	5,0
M2-M1 (muut lyhytaikaiset talletukset)	1,6	2,2	3,4	3,5	4,3	4,6	4,0
M2	4,1	3,8	2,9	2,8	3,3	3,3	3,8
M3-M2 (jälkimarkkinakelpoiset instrumentit) ¹⁾	12,9	11,3	14,5	14,4	12,4	13,4	15,1
M3¹⁾	5,2	4,8	4,6	4,4	4,6	4,8	5,4
Pitkäaikaiset velat	7,1	6,1	4,5	4,3	4,5	3,7	3,4
Luotot euroalueelle	7,1	6,4	6,0	5,8	5,7	5,8	5,8
Luotot julkisyhteisöille	-2,2	-6,0	-5,8	-6,2	-5,4	-4,6	-3,2
Näistä lainat julkisyhteisöille	-0,1	-1,9	-0,1	-0,0	-0,4	-1,6	-1,6
Luotot muille euroalueella oleville	10,2	10,5	9,8	9,7	9,3	9,1	8,6
Näistä lainat yksityiselle sektorille	9,4	9,6	9,1	8,9	8,6	8,4	8,0

Lähde: EKP.

1) Aikasarjasta on vähennetty euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet.

Jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien (M3–M2) (laskettuna ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia) määrä kasvoi edelleen voimakkaasti toukokuussa. Niiden vuotuinen kasvuvauhti nopeutui 15,1 prosenttiin huhtikuun 13,4 prosentista, mikä johtui takaisinostosopimusten ja lyhytaikaisten velkapaperien vuotuisten kasvuvauhtien nopeutumisesta. Rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksien ja rahamarkkinapaperien vuotuiset kasvuvauhdit sitä vastoin hidastuivat hieman.

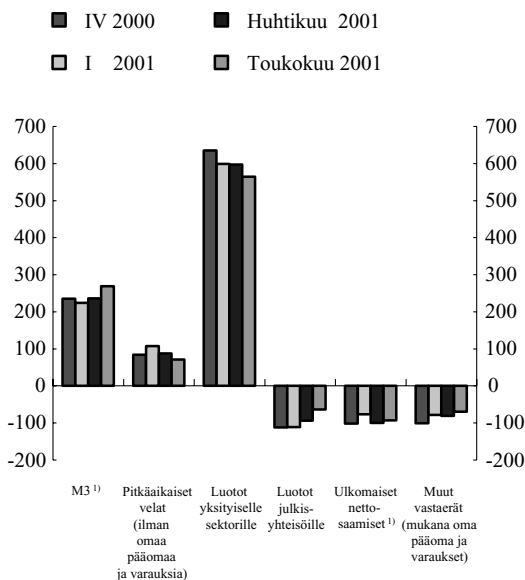
Yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen kasvuvauhti hidastui edelleen

Euroalueella oleville myönnettyjen luottojen kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti pysyi toukokuussa ennallaan eli 5,8 prosentissa. Julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen vuotuinen supistumisvauhti hidastui toukokuussa 3,2 prosenttiin huhtikuun 4,6 prosentista ja yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen 8,6 prosenttiin, kun se huhtikuussa oli ollut 9,1 % (ks. taulukko I ja kuvio 3). Tämä johtui pääasiassa yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen vuotuisen kasvuvauhdin hidastumisesta 8,0 prosenttiin huhtikuun 8,4 prosentista. Yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen kasvuvauhdin hidastuminen todennäköisesti liittyy talouskasvun hidastumiseen. Vaikka euroalueen yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen kasvuvauhti on edelleen pitkän aikavälin keskiarvoon verrattuna nopeaa, on pidettävä mielessä, että tämä edelleen johtuu osittain selaisista tekijöistä, jotka eivät suoraan liity tulojen käyttöön euroalueella (esimerkiksi fuusioiden ja yritysostojen rahoittaminen sekä suorat ulkomaiset sijoitukset ja UMTS-toimilupien rahoitus).

M3:n muista eristä rahalaitosten pitkäaikaisten velkojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui toukokuussa edelleen 3,4 prosenttiin, kun se huhtikuussa oli ollut 3,7 %. Vaikka tuottokäyrä jyrkkenikin hieman toukokuussa, se oli edelleen pitkän aikavälin keskiarvoa loivempi. Tämä voi selittää sen, miksi sijoittajat edelleen siirsivät varoja pitkän aikavälin veloista lyhytaikaisiin rahoitusvaateisiin. Rahalaitossektorin ulkomaiset nettosaamiset supistuivat edelleen toukokuussa. Toukokuuhun

Kuvio 3.
M3:n ja sen erien muutokset

(vuotuisia virtatietoja, mrd. euroa)

Lähde: EKP.

1) Aikasarjasta on vähennetty euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet.

ulottuneen 12 kuukauden jakson aikana euroalueen rahalaitossektorin ulkomaiset nettosaamiset pienivät 93 miljardia euroa (ks. kuvio 3). Tämä johtui siitä, että euroalueelta vietiin pääomaa arvopaperisijoituksina ja suorina ulkomaisina sijoituksina, kuten euroalueen maksutaseesta käy ilmi.

Velkapapereiden liikkeeseenlasku edelleen voimakasta huhtikuussa 2001

Euroalueen liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti pysyi huhtikuussa 2001 muuttumattomana eli 7,6 prosentissa. Tasaisen kasvun taustalla oli lyhytaikaisten velkapaperien kannan vuotuisen kasvuvauhdin nopeutuminen toukokuussa 12,3 prosenttiin huhtikuun 14,0 prosentista ja pitkäaikaisten velkapaperien kannan vuotuisen kasvuvauhdin hidastuminen 7,1 prosenttiin huhtikuun 6,9 prosentista (ks. kuvio 4).

Velkapaperien erittely valuutoittain osoittaa, että euroalueella sijaitsevien liikkeeseenlaskijoiden

liikkeeseen laskemien euromääräisten velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti jatkoivat huhtikuussa vuoden 2001 alussa alkanutta kasvuaan ja nopeutui hieman eli 6,4 prosenttiin, kun se maaliskuussa oli ollut 6,3 %. Euroalueella sijaitsevien liikkeeseenlaskijoiden euromääräisten velkapaperien bruttoemissioiden osuus kaikkien valuuttojen määräisten velkapaperien liikkeeseenlaskuista kasvoi huhtikuussa eli 94,6 prosenttiin maaliskuun 92,7 prosentista.

Sektorikohtainen velkapaperien erittely puolestaan osoittaa, että yksityisellä sektorilla velkapapereiden liikkeeseenlasku hidastui huhtikuussa, kun taas julkisella sektorilla velkapapereita laskettiin aiempaa enemmän liikkeeseen. Rahalaitosten liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti oli huhtikuussa 7,9 %, kun se maaliskuussa oli ollut 8,1 %. Vastaavasti muiden kuin rahalaitosten emissiot vähenivät hieman huhtikuussa, vaikka niiden kasvuvauhti pysyikin nopeana eli hieman yli 30 prosentissa. Myös muiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemien

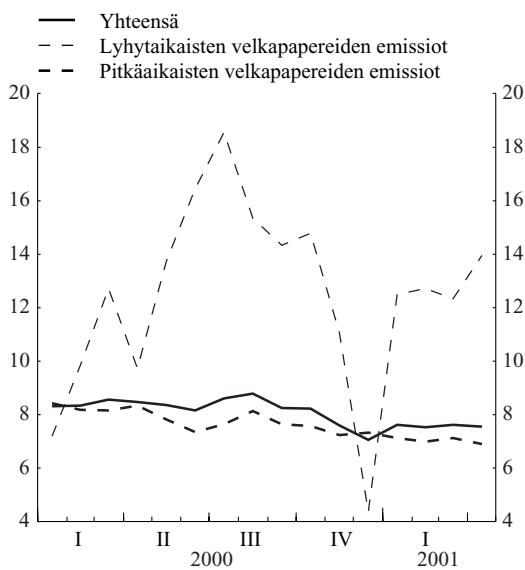
velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti hidastui huhtikuussa 20 prosenttiin maaliskuun 23,7 prosentista. Tämä voi johtua yritysten luottamuksen ja kasvuodotusten heikkenemisestä viime kuukausina. Yritykset laskivat kuitenkin edelleen runsaasti liikkeeseen velkapapereita, mikä johtui yksityisellä sektorilla tapahtuneista huomattavista uudelleenjärjestelyistä ja yritysten joukkolainojen tuottojen ja valtion joukkolainojen tuottojen eron pienenemisestä huhtikuussa.

Julkisella sektorilla tehtyjen emissioiden kasvu huhtikuussa poikkesi edellisten 12 kuukauden supistuvasta suuntauksesta. Valtion velkapapereiden kannan vuotuinen kasvuvauhti nopeutui huhtikuussa 2,3 prosenttiin, kun se maaliskuussa oli ollut 1,7 %. Kasvuvauhdin nopeutuminen voi osittain olla ensimmäinen oire euroalueen julkisten talouksien rahoitusjäämien lievistä heikkenemisestä. Toisaalta se voi osittain johtua siitä, että suora rahoitus yhä useammin korvaa epäsuoraa rahoitusta, sillä rahalaitossektorin julkisyhteisöille myöntämien lainojen määrä pieneni huhtikuussa.

Kuvio 4.

Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien velkapapereiden kanta

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

Huom. Kreikka on mukana euroalueen luvuissa 1.1.2001 alkaen. Vertailtavuuden vuoksi tammikuuta 2001 edeltäneiden vuotuisien kasvuvauhtien laskemisessa on käytetty euroalueen + Kreikan tietoja.

Pankkien korot melko vakaita toukokuussa 2001

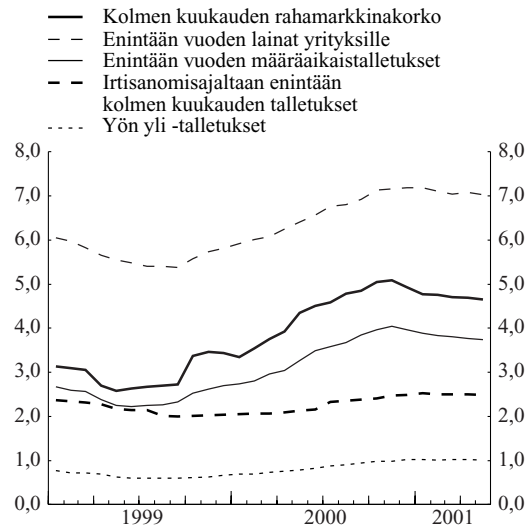
Pankkien lyhyet korot laskivat hiukan toukokuussa 2001 (ks. kuvio 5). Enintään vuoden määräaikaistalletusten ja irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten keskikorko laski 2 peruspistettä huhtikuusta toukokuuhun 2001. Yrityksille myönnettyjen enintään vuoden pituisten lainojen korko laski 4 peruspistettä samaan aikaan, kun rahamarkkinakorot laskivat edelleen. Marraskuusta 2000, jolloin rahamarkkinakorot alkoivat laskea, toukokuuhun 2001 yritysille myönnettyjen enintään vuoden pituisten lainojen ja enintään vuoden pituisten talletusten keskikorot laskivat 25–30 peruspistettä. Sen sijaan yön yli -talletusten ja irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten korot eivät juuri muuttuneet tuona aikana, vaikka keskimääräiset kolmen kuukauden rahamarkkinakorot laskivat 45 peruspistettä. Aiemminkin on havaittu, että pankkien lyhyet korot reagoivat eri tavoin vastaavien markkinakorkojen muutoksiin.

Pankkien pitkät korot pysyivät joko ennallaan tai nousivat hiukan huhtikuusta toukokuuhun 2001

Kuvio 5.

Pankkien lyhyet korot ja vastaava markkinakorko

(vuotuinen korko, kuukausittaisia keskiarvoja)

Lähteet: EKP:n yhteenlaskemat maittaiset tiedot ja Reuters.
Huom. Sisältää myös Kreikan tiedot 1.1.2001 alkaen.

(ks. kuvio 6). Tänä aikana irtisanomisajaltaan yli kolmen kuukauden talletusten keskiporot pysyivät ennallaan, kun sen sijaan yli kahden vuoden määräaikaistalletusten keskiporko nousi 1 peruspisteen ja kotitalouksille myönnettyjen asuntolainojen keskiporko 3 peruspistettä. Tätä ennen pitkät korot olivat laskeneet kuutena kuukaute-na. Hienoiset nousut johtuivat siitä, että pitkät markkinakorot olivat nousseet maaliskuusta 2001 lähtien. Tämä vastaa tavanomaisia havaintoja siitä, että pääomamarkkinoiden korot vaikuttavat melko nopeasti näihin pankkikorkoihin.

Rahamarkkinakorot laskivat hiukan kesäkuussa 2001

Rahamarkkinakorkojen on havaittu laskeneen suurimman osan syksyn 2000 jälkeisestä ajasta. Tämä kehitys jatkui vuoden 2001 toukokuun lopun ja heinäkuun 4. päivän välisenä aikana, joskin korot laskivat vain vähän. Kahdentoista ja yhden kuukauden maturiteettien välillä euriborkorkojen tuottokäyrä pysyi kutakuinkin samalla tavalla laskevana kuin aiemmin. Futuurisopimusten hintojen pohjalta johdetut kolmen kuukauden euriborkorot laskivat hiukan toukokuun lopun ja heinäkuun 4. päivän välisenä aikana.

Lyhimmät rahamarkkinakorot pysyivät vakaina suurimman osan toukokuun lopun ja heinäkuun 4. päivän välisestä ajasta. Eoniakorko oli suurimman osan tästä ajasta edelleen enintään 5 peruspistettä yli EKP:n minimitarjouskoron, joka oli 4,50 %. Eoniakorko heilahteli hieman vähän aikaa 23. kesäkuuta päättyneen pitoajanjakson loppupuolella ja nousi tilapäisesti kesäkuun lopussa, mikä puolestaan liittyi rahoituslaitosten tasejärjestelyihin vuoden alkupuoliskon päättyessä. Samat tekijät vaikuttivat myös kahden viikon rahamarkkinakorkoihin jonkin verran, mutta nämä korot pysyivät kaiken kaikkiaan varsin vakaasti lähellä minimitarjouskorkoa toukokuun lopun ja heinäkuun 4. päivän välisenä aikana. Kaikissa neljässä perusrahoitusoperaatioissa, joiden maksut suoritettiin kesäkuussa, marginaalikorko ja keskikorko olivat enintään 5 peruspistettä yli 4,50 prosentin minimitarjouskoron (ks. kehikko 1). Operaatioissa, jonka maksut suoritettiin 4.7., marginaalikorko oli 4,50 % ja keskikorko 4,51 %.

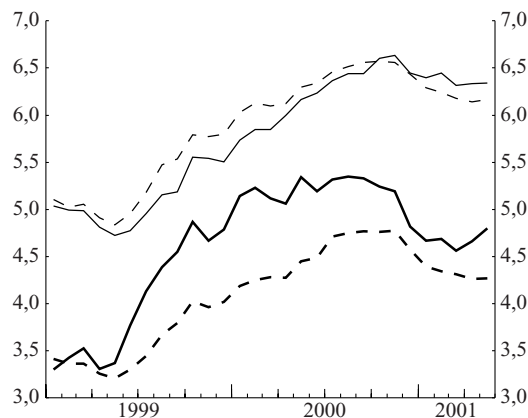
Yhden kuukauden euriborkorko laski 4 peruspistettä 4,53 prosenttiin ja kolmen kuukauden euriborkorko 8 peruspistettä 4,45 prosenttiin toukokuun lopun ja heinäkuun 4. päivän välisenä aikana (ks. kuvio 7). Korot laskivat pääosin kesä-

Kuvio 6.

Pankkien pitkät korot ja vastaava markkinakorko

(vuotuinen korko, kuukausittaisia keskiarvoja)

- Valtion viiden vuoden joukkovelkakirjalainojen tuotot
- - Asuntolainat kotitalouksille
- - Yli kahden vuoden määräaikaistalletukset
- Yli vuoden lainat yrityksille

Lähteet: EKP:n yhteenlaskemat maittaiset tiedot ja Reuters.
Huom. Sisältää myös Kreikan tiedot 1.1.2001 alkaen.

Kehikko I.

Rahapoliittiset operaatiot ja likviditeettitilanne 23.6.2001 päättyneenä pitoajanjaksona

Pitoajanjaksona 24.5.–23.6.2001 eurojärjestelmä toteutti neljä perusrahoitusoperaatiota ja yhden pitempiaikaisen rahoitusoperaation.

Kaikki perusrahoitusoperaatiot toteutettiin vaihtuvakorkoisina huutokauppoina, joissa minimitarjouskorko eli korkotarjousten alaraja oli 4,50 %. Jaetun likviditeetin määrä vaihteli 67 miljardista eurosta 91 miljardiin euroon. Tarjousten määrän suhde jaetun likviditeetin määrään vaihteli 2,08:sta 1,37:ään, ja pitoajanjakson keskiarvo oli 1,78. Pitoajanjakson ensimmäisessä operaatiossa sekä marginaalikorko että painotettu keskikorko oli 4,55 %, kun taas pitoajanjakson kolmessa muussa operaatiossa marginaalikorko laski 4,51 prosenttiin ja painotettu keskikorko oli yhden tai kaksi peruspistettä tätä korkeampi. Huutokauppoihin osallistuneiden vastapuolten lukumäärä vaihteli 411:sta 492:een ja oli keskimäärin 455.

Eurojärjestelmä toteutti pitempiaikaisen rahoitusoperaation 30.5.2001 vaihtuvakorkoisena huutokauppana, jossa jaettavan likviditeetin määräksi oli ilmoitettu 20 miljardia euroa. Operaatioon osallistui 268 vastapuolta, ja tehtyjen tarjousten kokonaismäärä oli 46,4 miljardia euroa. Operaation marginaalikorko oli 4,49 % ja painotettu keskikorko 4,51 %.

Pitoajanjakson alkaessa 24.5.2001 eoniakorko oli 4,59 %, mutta alkoi laskea ja oli 4,56 % 30.5. Tämän jälkeen eoniakorko nousi tilapäisesti 4,60 prosenttiin 31.5.2001 kuukauden lopun vaikutuksen vuoksi, mutta laski jälleen 4,54 prosenttiin 1.6.2001. Yön yli -koron lasku johtui lähinnä likviditeettitilanteen paranemisesta pitoajanjakson alun tavanomaisen kireyden jälkeen. Eoniakorko pysyi vakaana 4.–21.6. ja vaihteli 4,52 prosentista 4,53 prosenttiin. Pitoajanjakson viimeistä edellisenä pankkipäivänä eoniakorko laski 4,42 prosenttiin, mihin vaikutti markkinoiden näkemys hyvän likviditeettitilanteen säilymisestä pitoajanjakson loppussa. Eoniakorko nousi pitoajanjakson viimeisenä pankkipäivänä 4,61 prosenttiin, koska likviditeetti jakaantui jossain määrin epätätymäisesti markkinaosapuolten kesken päivän päättyessä.

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät

(mrd. euroa)

Päivittäinen keskiarvo pitoajanjaksona 24.5.–23.6.2001

	Likviditeettiä lisäävät	Likviditeettiä vähentävät	Nettovaikutus
(a) Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot	221,0	0,4	+ 220,6
Perusrahoitusoperaatiot	161,7	-	+ 161,7
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	59,1	-	+ 59,1
Maksuvalmiusjärjestelmä	0,2	0,4	- 0,2
Muut operaatiot	0,0	0,0	0,0
(b) Muut pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät	385,0	479,9	- 94,9
Liikkeessä olevat setelit	-	351,1	- 351,1
Valtion talletukset eurojärjestelmässä	-	41,3	- 41,3
Ulkomaiset saamiset (ml. kulta), netto	385,0	-	+385,0
Muut tekijät, netto	-	87,5	- 87,5
(c) Luottolaitosten talletukset eurojärjestelmän sekkibileillä (a) + (b)			125,7
(d) Varantovelvoite			125,0

Lähde: EKP.

Pyörästysten vuoksi luvut eivät välttämättä täsmää.

Kuten oheisesta taulukosta voidaan nähdä, maksuvalmiusluoton keskimääräinen päivittäinen käyttö oli 0,2 miljardia euroa ja talletusmahdollisuuden vastaava käyttö 0,4 miljardia euroa. Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavien riippumattomien tekijöiden (eli muiden kuin rahapolitiikkaan liittyvien tekijöiden, ks. kehikko 2) likviditeettiä sitova nettovaikutus (oheisen taulukon kohta b) oli keskimäärin 94,9 miljardia euroa. Riippumattomien tekijöiden päivittäinen vaikutus vaihteli 86,1 miljardista eurosta 100,1 miljardiin euroon. Riippumattomiin tekijöihin perustuvista keskimääräisistä likviditeettitarpeista julkistetut arviot vaihtelivat 99,2 miljardista eurosta 89,7 miljardiin euroon. Arvioiden ja toteutuneiden lukujen erot vaihtelivat -2,7 miljardista eurosta +0,5 miljardiin euroon. Keskimääräisten sekkilitalletusten (125,7 miljardia euroa) ja varantovelvoitteiden (125,0 miljardia euroa) välinen ero oli 0,7 miljardia euroa eli hieman enemmän kuin edellisenä pitoajanjaksona mutta muiden viikonloppuna päättyneiden pitoajanjaksojen vastaavan eron mukainen.

kuun ensimmäisellä viikolla ja pysyivät sen jälkeen melko vakaina.

Eurojärjestelmän pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa syntyvien korkojen kehitys heijasti tavanomaiseen tapaan suurelta osin kolmen kuukauden euriborkoron kehitystä. Operaatioissa, jonka maksut suoritettiin 28.6., marginaalikorko oli 4,36 % ja keskikorko 4,39 %. Marginaalikorko oli 13 ja keskikorko 12 peruspistettä alempi kuin vastaavat korot pitempiaikaisessa rahoitusoperaatioissa, jonka maksut suoritettiin 31. toukokuuta.

Pitkistä rahamarkkinakoroista kuuden kuukauden euriborkorko oli 4,41 % ja 12 kuukauden euriborkorko 4,37 % heinäkuun 4. päivänä, joten toukokuun lopusta kuuden kuukauden korko oli laskenut 4 peruspistettä ja 12 kuukauden korko 6 peruspistettä. Euriborkorkojen tuottokäyrä pysyi siten tänä aikana kaiken kaikkiaan lähes yhtä laskevana kuin aiemmin, ja 4.7. sen kahdentoista ja yhden kuukauden euriborkoron välisenä erona mitattu jyrkkyys oli -16 peruspistettä.

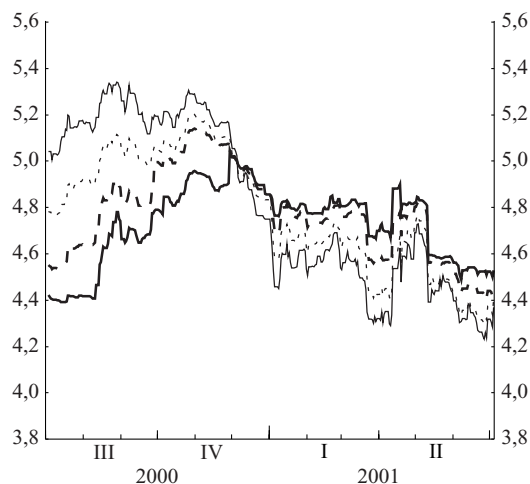
Syys- ja joulukuussa 2001 ja maaliskuussa 2002 erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdetut kolmen kuukauden euriborkorot laskivat hieman kesäkuussa. Toukokuun lopun ja heinäkuun 4. päivän välisenä aikana syyskuussa 2001 erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdettu kolmen kuukauden euriborkorko laski 1 peruspisteen ja oli heinäkuun 4. päivänä 4,25 %, joulukuussa 2001 erääntyvien sopimusten pohjalta johdettu vas-

taava korko laski 9 peruspistettä ja oli samana päivänä 4,22 % ja maaliskuussa 2002 erääntyvien sopimusten pohjalta johdettu vastaava korko laski 7 peruspistettä ja oli 4,20 %.

Kuvio 7. Euroalueen lyhyet korot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

- 1 kk:n euribor
- - - 3 kk:n euribor
- · · 6 kk:n euribor
- 12 kk:n euribor

Lähde: Reuters.

Kehikko 2.

Euroalueen pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat riippumattomat tekijät ja likviditeettitarpeita koskevien EKP:n ennusteiden käyttö

Euroalueen pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat riippumattomat tekijät voidaan määritellä eurojärjestelmän konsolidoidun taseen eriksi, jotka eivät liity rahapoliittisiin operaatioihin, lisäävät tai vähentävät likviditeettiä ja vaikuttavat luottolaitosten eurojärjestelmässä pitämiin sekkitileihin, enimmäkseen vähimmäisvarantovelvoitteen täyttämisen vuoksi. Tämän kehyksen osassa 1 tarkastellaan riippumattomien tekijöiden keskeisiä kehityspiirteitä kesäkuun 2000 lopusta alkaen. Aihetta koskeva kehikko julkaistiin heinäkuun 2000 Kuukausikatsauksen artikkelissa ”Siirtyminen vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettaviin perusrahoitusoperaatioihin”. Osassa 2 selostetaan, miten vastapuolet voivat hyödyntää riippumattomia tekijöitä koskevia EKP:n viikoittaisia arvioita ja EKP:n sähköisissä viestintäkanavissa julkaistuja päivittäistilastoja ymmärtääkseen entistä paremmin niitä keskeisiä tekijöitä, joiden perusteella huutokauppojen likviditeetin jakopäätökset tehdään.

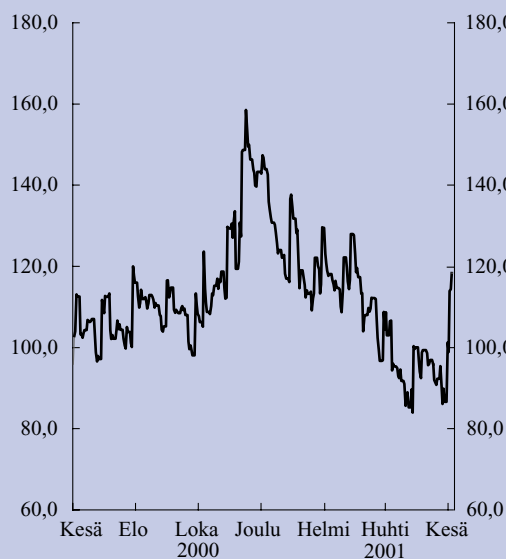
1. Riippumattomien tekijöiden kehitys kesäkuun 2000 lopusta alkaen

Riippumattomat tekijät ovat pääasiallinen epävarmuuden lähde pankkijärjestelmän likviditeettitarpeiden arvioinnissa. Riippumattomista tekijöistä tärkeimpiä ovat valtion talletukset eurojärjestelmässä, setelit, nettomääräiset ulkomaiset saamiset ja sekalaisten erien ryhmä, johon kuuluvat selvittävänä olevat erät. Kesäkuun 26. päivästä 2000 kesäkuun 30. päivään 2001 riippumattomien tekijöiden kokonaismäärä vaihteli 84 miljardista eurosta 159 miljardiin euroon ja oli keskimäärin 113 miljardia euroa (ks. oheinen kuvio). Kahtenatoista edellisenä kuukautena riippumattomat tekijät olivat olleet keskimäärin 93 miljardia euroa. Päivähavaintojen aikasarjan keskihajonta oli 4,1 miljardia euroa oltuaan 4,7 miljardia euroa 12 edeltävänä kuukautena.

Joidenkin euroalueen maiden hallitukset pitävät päätalustilinsä kansallisessa keskuspankissa, kun taas toiset pitävät talletuksensa liikepankeissa. Valtion talletukset kansallisissa keskuspankeissa ovat riippumat-

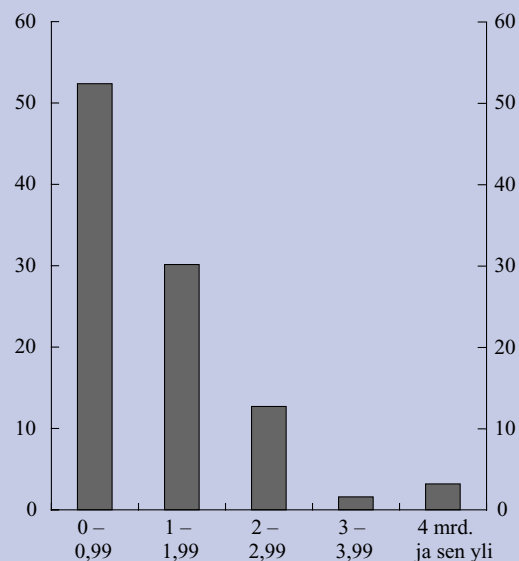
Riippumattomat tekijät yhteensä

(päivähavaintoja, mrd. euroa)

Ennustevirheiden itseisarvojen jakauma

(y-akseli: prosenttia ennusteista; x-akseli: virheet miljardeina euroina, 26.6.2000–30.6.2001)

Lähde: EKP.

tomien tekijöiden vaihtelevin erä euroalueella. Kreikan, Ranskan ja Italian valtiovarainministeriöt vaikuttavat nykyisin eniten valtion talletusten vaihteluun eurojärjestelmässä.

Kesäkuun 2000 lopussa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioissa käytettiin ensimmäisen kerran vaihtuvakorkoista huutokauppanettelyä, ja siitä lähtien EKP on julkistanut sähköisten viestintäkanavien välityksellä riippumattomia tekijöitä koskevia viikon päähän tai pitoajanjakson loppuun saakka ulottuvia ennusteita lisätäkseen markkinaosapuolten mahdollisuuksia arvioida huutokaupoissa jaettavaa likviditeettiä.¹ Kesäkuun 2001 loppuun mennessä EKP oli julkistanut 64 ennustetta. Ennustevirheiden keskihajonta oli 1,5 miljardia euroa. Toistaiseksi suurin keskimääräinen päivittäinen virhe yhden viikon ajalta on ollut 4,2 miljardia euroa. Tämä liittyy 24.–29.4. kattavan ajanjakson ennusteeseen. Oheisesta pylväsdiagrammista näkyy ennustevirheiden itseisarvojen jakauma tarkastelujaksolla. Virheistä 52 % on vähemmän kuin 1 miljardi euroa.

2. Miten hyödyntää riippumattomia tekijöitä koskevia EKP:n ennusteita?

Vaikka likviditeetin jakopäätös riippuu useista tekijöistä eikä sitä näin ollen voi ennustaa mekaanisesti, riippumattomien tekijöiden ja vähimmäisvarantovaatimusten julkistaminen antaa eurojärjestelmän vastapuolille luotettavan pohjan arvioida EKP:n jakopäätöksiä.

Oheinen taulukko perustuu eurojärjestelmän yksinkertaistettuun taseeseen ja kattaa esimerkinomaisesti pitoajanjakson 24.9.–23.10.2000. Taulukossa analysoidaan euroalueen likviditeettitilannetta maanantaina 9.10.2000. Riippumattomat tekijät ovat sarakkeissa 1, eri avomarkkinaoperaatiot sarakkeissa 2–4, maksuvalmiusjärjestelmä sarakkeissa 5–6 ja sekkitilitalletukset sarakkeissa 7. Toiset erät lisäävät markkinoiden likviditeettiä (sarakkeet 2, 3, 4 ja 5), toiset taas vähentävät sitä (sarakkeet 1 ja 6). Sarakkeesta 7 ilmenee pankkijärjestelmän käytössä oleva likviditeetti kokonaisuudessaan, ja se lasketaan yksinkertaisesti likviditeettiä lisäävien ja likviditeettiä vähentävien tase-erien erotuksena (sarakkeet 2+3+4+5–1–6). Tämä eurojärjestelmän vastapuolten käytettävissä oleva likviditeetti on sekkitilitalletusten muodossa eli talletuksina, joita vastapuolet pitävät omissa euroalueen kansallisissa keskuspankeissaan pääasiassa vähimmäisvarantovaatimusten täyttämistä varten. Vähimmäisvarantovaatimukset määräytyvät pankkien edellisen kuukauden lopun tasetilanteen perusteella. Kulloisenkin pitoajanjakson vähimmäisvarantovaatimusten alustava arvio julkistetaan sähköisten viestintäkanavien välityksellä heti edellisen kuukauden M3-aggregaattitilastojen julkaisemisen jälkeen eli tavallisesti seuraavan kalenterikuukauden lopussa.

Sekkitilitalletukset voivat päivittäin olla pienemmät tai suuremmat kuin vähimmäisvarantovaatimukset. Vastapuolten on kuitenkin pitoajanjakson lopussa täytettävä varantovaatimuksensa, mikä tarkoittaa sitä, että pitoajanjakson keskimääräisten sekkitilitalletusten on oltava vähintään vähimmäisvarantovaatimusten suuruiset. Todellisuudessa vastapuolilla on yleensä joitakin ylimääräisiä varantoja (jotka määrittellään keskimääräiseksi varantoylijäämäksi, joka jää eurojärjestelmässä vähimmäisvarantovelvoitteen täyttämiseksi pidettävän määrän yli). Ylimääräisten varantojen määrä on ollut keskimäärin noin 0,7 miljardia euroa päivässä, vaikka niiden määrä on laskenut hieman viime aikoina.

Käytettävissä olevien lukujen perusteella voidaan laskea päivittäinen varantoylijäämä (sarake 9), joka vastaa sekkitilitalletusten ja vähimmäisvarantojen erotusta. Sarakkeesta 10 ilmenee päivittäisen varantoylijäämän keskiarvo pitoajanjakson alusta lähtien. Kaikki taulukossa lihavoidut luvut olivat vastapuolten käytettävissä EKP:n sähköisten viestintäkanavien välityksellä. Lokakuun 9. päivän iltapäivänä EKP ilmoitti huutokaupasta ja julkisti ennusteensa pankkijärjestelmän likviditeettitarpeista lokakuun 17. päivään saakka (sarake 1, rivit 9.10.–17.10.).

¹ Kun perusrahoitusoperaation arvopäivä ulottuu seuraavaan pitoajanjaksoon, julkistetaan kaksi ennustetta: toinen kattaa meneillään olevan pitoajanjakson jäljellä olevat päivät ja toinen ulottuu seuraavan pitoajanjakson alusta seuraavan perusrahoitusoperaation maksujen suorittamista edeltävään päivään.

Käytettävissä olevien tietojen perusteella ja olettaen, ettei maksuvalmiusjärjestelmää käytetä, vastapuolten tulisi voida johtaa karkea arvio perusrahoitusoperaatioissa 10.10.2000 jaettavan likviditeetin määrästä eli 76 miljardista eurosta (sarake 4, rivit 11.–17.10.), jolla ne voisivat täyttää vähimmäisvarantovaatimuksensa 17.10. saakka ja pitää keskimäärin 0,7 miljardin euron ylimääräisiä varantoja tuona päivänä (sarake 10).

EKP voi kuitenkin poiketa arviostaan päättäessään likviditeetin jaosta. Esimerkiksi riippumattomia tekijöitä koskevat ennusteet voivat muuttua huutokaupasta ilmoittamisen ja lopullisen jakopäätöksen välisenä aikana. Myös muut näkökohdat voivat vaikuttaa EKP:n jakopäätökseen, koska tavoitteena on varmistaa EKP:n perusrahoitusoperaatioille annetun rahapoliittisen tehtävän tehokas täyttäminen.

Markkinoiden käytössä olleet tiedot likviditeettiin vaikuttavista tekijöistä 9.10.2000¹⁾

Miljardia euroa	Riippumattomat tekijät	Pitempi-aikainen rahoitusoperaatio	Perusrahoitusoperaatio ²⁾	Perusrahoitusoperaatio ³⁾	Maksuvalmiusluotto	Talletusmahdollisuus	Luottolaitosten sekkitilit kansallisissa keskuspankeissa	Vähimmäisvarannot	Päivittäinen varantoylijäämä	Keskimääräinen varantoylijäämä	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	
	Toteutuneet luvut EKP:n ennusteissa "ECB42" ja "ECB40" ⁴⁾	Toteutuneet luvut EKP:n ennusteissa "ECB39" ⁴⁾	Toteutuneet luvut EKP:n ennusteissa "ECB39" ⁴⁾	Toteutuneet luvut EKP:n ennusteissa "ECB39" ⁴⁾	Toteutuneet luvut EKP:n ennusteissa "ECB40" ⁴⁾	Toteutuneet luvut EKP:n ennusteissa "ECB40" ⁴⁾	Kohdat (2) + (3) + (4) + (5) - (1) - (6)	Arvio julkaistu EKP:n ennusteissa "ECB40" ⁴⁾	Kohdat (7) - (8)	Kohdan (9) keskiarvo 24.9.2000 lähtien tähän päivään saakka	
24.09.2000	Sunnuntai	105,2	50,0	104,0	63,0	2,4	1,4	112,8	113,6	-0,8	-0,8
25.09.2000	Maanantai	116,5	50,0	104,0	63,0	0,1	0,1	100,6	113,6	-13,0	-6,9
26.09.2000	Tiistai	116,6	50,0	104,0	63,0	0,0	0,8	99,6	113,6	-14,0	-9,3
27.09.2000	Keskiviikko	112,4	50,0	104,0	81,0	0,3	0,1	122,9	113,6	9,3	-4,6
28.09.2000	Torstai	113,3	45,0	104,0	81,0	0,6	0,1	117,2	113,6	3,6	-3,0
29.09.2000	Perjantai	114,8	45,0	104,0	81,0	0,0	0,4	114,8	113,6	1,2	-2,3
30.09.2000	Lauantai	114,8	45,0	104,0	81,0	0,0	0,4	114,8	113,6	1,2	-1,8
01.10.2000	Sunnuntai	114,8	45,0	104,0	81,0	0,0	0,4	114,8	113,6	1,2	-1,4
02.10.2000	Maanantai	109,3	45,0	104,0	81,0	0,1	0,1	120,7	113,6	7,1	-0,5
03.10.2000	Tiistai	108,5	45,0	104,0	81,0	0,2	0,0	121,7	113,6	8,1	0,4
04.10.2000	Keskiviikko	109,3	45,0	99,0	81,0	0,4	0,0	116,1	113,6	2,5	0,6
05.10.2000	Torstai	109,0	45,0	99,0	81,0	0,2	0,1	116,2	113,6	2,6	0,7
06.10.2000	Perjantai	108,5	45,0	99,0	81,0	0,2	0,1	116,7	113,6	3,0	0,9
07.10.2000	Lauantai	108,5	45,0	99,0	81,0	0,2	0,1	116,7	113,6	3,0	1,1
08.10.2000	Sunnuntai	108,5	45,0	99,0	81,0	0,2	0,1	116,7	113,6	3,0	1,2
09.10.2000	Maanantai	107,7	45,0	99,0	81,0	0,0	0,0	117,3	113,6	3,7	1,4
10.10.2000	Tiistai	107,7	45,0	99,0	81,0	0,0	0,0	117,3	113,6	3,7	1,5
11.10.2000	Keskiviikko	107,7	45,0	99,0	76,0	0,0	0,0	112,3	113,6	-1,3	1,3
12.10.2000	Torstai	107,7	45,0	99,0	76,0	0,0	0,0	112,3	113,6	-1,3	1,2
13.10.2000	Perjantai	107,7	45,0	99,0	76,0	0,0	0,0	112,3	113,6	-1,3	1,1
14.10.2000	Lauantai	107,7	45,0	99,0	76,0	0,0	0,0	112,3	113,6	-1,3	1,0
15.10.2000	Sunnuntai	107,7	45,0	99,0	76,0	0,0	0,0	112,3	113,6	-1,3	0,9
16.10.2000	Maanantai	107,7	45,0	99,0	76,0	0,0	0,0	112,3	113,6	-1,3	0,8
17.10.2000	Tiistai	107,7	45,0	99,0	76,0	0,0	0,0	112,3	113,6	-1,3	0,7
18.10.2000	Keskiviikko		45,0		76,0	0,0	0,0		113,6		
19.10.2000	Torstai		45,0		76,0	0,0	0,0		113,6		
20.10.2000	Perjantai		45,0		76,0	0,0	0,0		113,6		
21.10.2000	Lauantai		45,0		76,0	0,0	0,0		113,6		
22.10.2000	Sunnuntai		45,0		76,0	0,0	0,0		113,6		
23.10.2000	Maanantai		45,0		76,0	0,0	0,0		113,6		

1) EKP:n julkaistua riippumattomia tekijöitä koskevan ennusteen klo 15.30. Lihavoidut luvut olivat vastapuolten käytettävissä EKP:n sähköisten viestintäkanavien välityksellä.

2) Sen erääntymättömän perusrahoitusoperaation määrä, jonka jäljellä oleva maturiteetti on lyhin.

3) Sen erääntymättömän perusrahoitusoperaation määrä, jonka jäljellä oleva maturiteetti on pisin.

4) Ks. Reutersin sivut.

Pitkien joukkolainojen tuotot pienenevät kesäkuussa jonkin verran

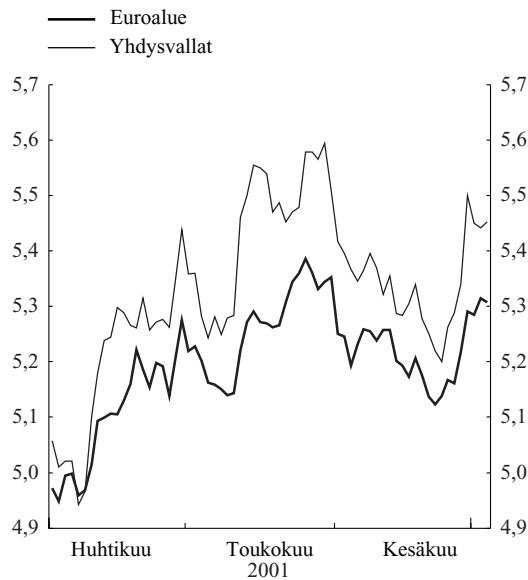
Valtion pitkien joukkolainojen tuotot vaihtelivat kesäkuun 2000 aikana huomattavasti, mutta heinäkuun 4. päivänä valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot euroalueella olivat lähes samat kuin toukokuun lopussa (ks. kuvio 8). Kaiken kaikkiaan 10 vuoden joukkolainojen keskituotto euroalueella pieneni tänä aikana noin 5 peruspisteen verran ja oli heinäkuun 4. päivänä 5,3 %. Yhdysvaltojen joukkolainamarkkinoilla oli havaittavissa samankaltaista, joskin voimakkaampaa volatiliiteettia, jonka seurauksena valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot olivat heinäkuun 4. päivänä noin 5 peruspistettä pienempiä kuin toukokuun lopussa. Näin ollen Yhdysvaltojen ja euroalueen välinen valtion 10 vuoden joukkolainojen tuottoero pysyi suurin piirtein ennallaan noin 15 peruspisteessä.

Yhdysvalloissa valtion pitkien joukkolainojen tuotot vaihtelivat kesäkuussa jonkin verran, mikä johtui siitä, että markkinoiden näkemykset Yhdysvaltojen talousnäkyistä olivat muuttuneet. Aluksi 10 vuoden joukkolainojen tuottoihin kohdistui kesäkuun kolmen ensimmäisen viikon aikana supistuspaineita, jotka näyttivät heijastelevan rahoitusmarkkinaosapuolten kasvavaa huolta Yhdysvaltojen talouskasvun hidastumisen todennäköisestä jyrkkyydestä ja kestosta. Huolestuneisuutta lisäsivät eräät julkistetut talousluvut sekä varsinkin tietotekniikka-alalla yritysten antamat tulosvaroitukset. Supistuspaineita valtion pitkien joukkolainojen tuottoihin näyttivät luovan myös aiempaa alhaisemmat pitkän aikavälin inflaatio-odotukset. Tämä kehitys kääntyi kuitenkin vastakkaiseen suuntaan sen jälkeen, kun Yhdysvaltojen keskuspankki päätti 27.6. laskea federal funds -tavoitekorkoa 25 peruspisteellä. Kaiken kaikkiaan Yhdysvaltojen 10 vuoden tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti hidastui toukokuun lopun ja heinäkuun 4. päivän välisenä aikana noin 10 peruspistettä eli noin 2,4 prosenttiyksikköön. Samaan aikaan Yhdysvaltojen 10 vuoden indeksisidonnaisten joukkolainojen reaali-tuotto ei juuri muuttunut ja oli 4,7. noin 3 %. Valtion 10 vuoden joukkolainojen tuottojen ja kolmen kuukauden koron erona mitattu Yhdysvaltojen tuottokäyrä jyrkkeni edelleen lähes 1,6

Kuvio 8.

Valtion pitkien lainojen tuotot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Pitkillä valtion lainoilla tarkoitetaan 10 vuoden joukkovelkakirjalainoja tai maturiteetiltaan lähimpiä vastaavia lainoja. Sisältää myös Kreikan tiedot 1.1.2001 alkaen.

prosenttiyksikköön eli jyrkimmäksi sitten vuoden 1997 puolivälin.

Japanissa valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotto vaihteli jonkin verran, mutta pysyi toukokuun lopun ja heinäkuun 4. päivän välisenä aikana suurin piirtein ennallaan ja oli 4,7. noin 1,3 %. Japanin valtion joukkolainojen markkinoiden kehitykseen näyttivät viime aikoina julkistettujen tietojen perusteella eniten vaikuttaneen Japanin talouden edelleen jatkuva heikkeneminen ja joukkolainojen maailmanmarkkinoiden heijastusvaikutukset, jotka johtuivat siitä, että markkinoiden näkemykset maailmantalouden kasvunäkymistä olivat muuttuneet.

Euroalueella valtion joukkolainojen tuotot kehittivät kesäkuun aikana kaikissa maturiteeteissa samaan tapaan kuin Yhdysvaltojen joukkolainamarkkinoilla. Ranskan valtion indeksisidonnaisten joukkolainojen markkinoilla 10 vuoden tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti hidastui toukokuun lopun ja heinäkuun 4. päivän välisenä aika-

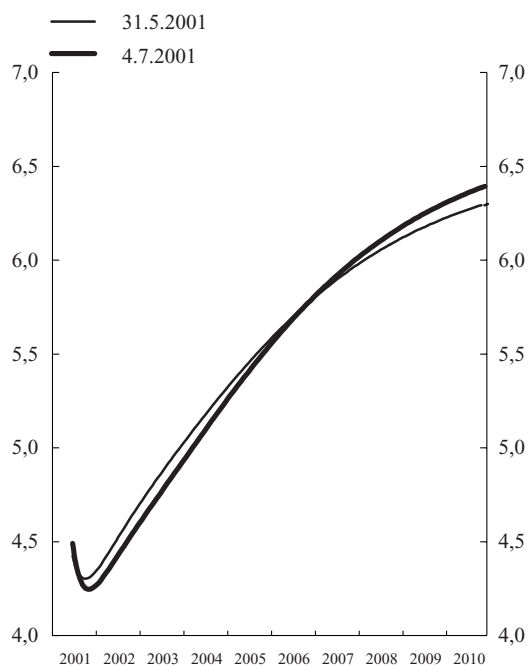
na 15 peruspisteen verran 1,5 prosenttiin. Luku on lähellä vuoden 2000 keskiarvoa, mikä osoittaa, että sijoittajat eivät odota euroalueen inflaation viimeaikaisen nopeutumisen jatkuvan ja suhtautuvat hyvin luottavaisesti hintavakauden säilymiseen keskipitkällä aikavälillä. Ranskan 10 vuoden indeksidonnaisten joukkolainojen reaalin tuotto sitä vastoin kasvoi samana ajanjaksona noin 10 peruspistettä, ja 4.7. se oli 3,6 %.

Euroalueen implisiittisen yön yli -terminikorkokäyrän notkahdus lyhyissä maturiteeteissa kasvoi 4.7. mennessä, mutta keskipitkissä ja pitkissä maturiteeteissa käyrä pysyi melko jyrkästi nousevana (ks. kuvio 9). Tämä johtui siitä, että lyhyiden joukkolainojen tuotot pienenevät kesäkuussa pitkien joukkolainojen tuottoja enemmän.

Kuvio 9.

Korkojen aikarakenteesta johdetut euroalueen yön yli -korkojen odotukset

(vuotuinen korko, päivähavainnot)

Lähde: EKP:n arvio. Korkojen aikarakenteesta johdettu terminikorkokäyrä kuvaa markkinoiden odotuksia lyhyiden korkojen tulevasta kehityksestä. Käyrien laskentamenetelmää selostettiin tammikuun 1999 Kuukausikatsauksen sivulla 26. Estimoinnissa käytetyt tiedot on johdettu koronvaihotosopimuksista.

Osakkeiden hinnat laskivat kesäkuussa

Toukokuun 2001 lopulla alkanut osakkeiden hintojen kehitys jatkui samansuuntaisena: osakkeiden hinnat laskivat toukokuun lopun ja heinäkuun 4. päivän välisenä aikana euroalueella, Yhdysvalloissa ja Japanissa laajalla Dow Jones Euro Stoxx-, Standard & Poor's 500- ja Nikkei 225 -indekseillä mitattuna (ks. kuvio 10). Implisiittinen volatiliteetti pysyi verrattain vakaana kaikilla kolmella markkina-alueella.

Yhdysvalloissa Standard & Poor's 500 -indeksi laski noin 2 % toukokuun lopun ja heinäkuun 4. päivän aikana. Sitä vastoin Nasdaq Composite -indeksi, johon kuuluu runsaasti tietotekniikka-yritysten osakkeita, nousi samana ajanjaksona 1 prosentin. Standard & Poor's 500 -indeksin lasku näytti johtuvan lähinnä vuoden 2001 ensimmäisellä neljänneksellä julkistetuista, odotettua heikommista yritysten tuloksista sekä kesäkuun alkupuoliskolla kasvaneista markkinoiden odotuksista, että tulokset heikkenisivät edelleen vuoden toisella neljänneksellä. Kesäkuun lopulla julkistettujen, odotettua paremmat makrotaloudelliset tiedot ja Yhdysvaltojen keskuspankin 27.6. tekemä päätös laskea korkoja 25 peruspisteen verran osaltaan vakauttivat osakkeiden hintoja. Standard & Poor's 500 -indeksin implisiittinen volatiliteetti, joka oli vähentynyt huhti- ja toukokuussa, pysyi kesäkuussa alhaisena.

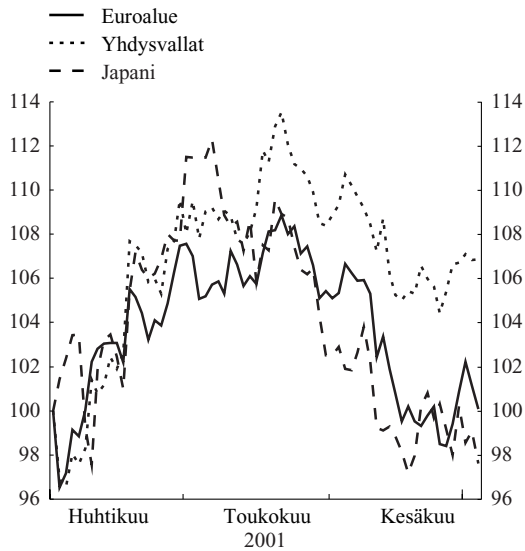
Japanissa osakkeiden hinnat laskivat toukokuun lopun ja heinäkuun 4. päivän välisenä aikana 5 %. BKT:n määrän ilmoitettiin vähentyneen vuoden 2001 ensimmäisellä neljänneksellä edellisestä neljänneksestä, mikä näytti herättävän pelkoa taantumasta. Tätä pelkoa lisäsivät muut julkistetut makrotaloudelliset tiedot, jotka olivat odotettua huonompia. Kaiken kaikkiaan kehitys viittoi yritysten kannattavuusnäkökymien heikkemiseen entisestään. Nikkei 225 -indeksin implisiittinen volatiliteetti pysyi kuitenkin ennallaan, vaikkakin suurempana kuin euroalueella ja Yhdysvalloissa.

Euroalueella laaja Dow Jones Euro Stoxx -indeksi oli heinäkuun 4. päivänä 5 % alhaisempi kuin toukokuun lopussa. Euroalueen osakkeiden hintojen lasku johtui siitä, että eräät suuret yritykset

Kuvio 10.

Osakeindeksit

(1.4.2001 = 100, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Dow Jones Euro Stoxx (laaja) euroalueen osalta. Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen ja Nikkei 225 Japanin osalta. Sisältää myös Kreikan tiedot 1.1.2001 alkaen.

olivat ilmoittaneet odotettua heikommista tuloksista vuoden 2001 ensimmäisellä neljänneksellä ja alentaneet vuoden toista neljännestä koskevia tulosennusteitaan lähinnä maailmantalouden kasvuvauhdin hidastumiseen viittaavien odotusten vuoksi. Teollisuusosakkeiden hinnat laskivat toukokuun lopun ja heinäkuun 4. päivän välisenä aikana euroalueella Yhdysvaltojen tapaan eniten, yli 8 %. Yhdysvaltojen kehityksestä poikkesi kuitenkin euroalueen tietotekniikka-alan indeksi, joka laski tänä ajanjaksona peräti 17 %. Yhdysvalloissa ja Japanissa havaitun kehityksen tapaan Dow Jones Euro Stoxx -indeksin implisiittinen volatiliteetti pysyi suurin piirtein ennallaan.

2 Hintakehitys

YKHI-inflaatio kiihtyi toukokuussa 2001 pääasiassa energian ja elintarvikkeiden hintojen vuoksi

Euroalueen (ml. Kreikka) yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) vuotuinen nousuvauhti kiihtyi vuoden 2001 huhtikuusta toukokuuhun 0,4 prosenttiyksikköä 3,4 prosenttiin. Kuten edellisenäkin kuukautena nousu johtui pääasiassa energian ja elintarvikkeiden ja varsinkin jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen viimeaikaisesta kehityksestä (ks. taulukko 2). Myös ilman energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja lasketun YKHIn vuotuinen muutosvauhti, joka on nopeutunut vuoden 1999 viimeisestä neljänneksestä lähtien, kiihtyi toukokuussa 2001 edelleen 2,2 prosenttiin eli 0,2 prosenttiyksikköä.

Energian hinnan vuotuinen nousuvauhti kiihtyi vuoden 2001 huhtikuun 7,9 prosentista 8,6 prosenttiin toukokuussa (ks. kuvio 11), mikä johtui pääasiassa öljyn maailmanmarkkinahinnan noususta ja euron kurssin heikkenemisestä. Öljyn euromääräinen hinta oli vuoden 2001 toukokuussa 32,7 euroa barreilta, kun se huhtikuussa oli ollut 29,8 euroa barreilta. Osittain tämän vuoksi bensiinin hinta nousi erityisen voimakkaasti huhtikuusta toukokuuhun 2001, mutta myös siitä syystä, että bensiinin kysyntä voimistui Yhdysvalloissa, koska markkinoilla oli lyhytaikaisiksi jääneitä pelkoja tarjonnan riittämättömyydestä kesällä.

Myös elintarvikkeiden hinnat ovat vaikuttaneet huomattavasti YKHIn kokonaisindeksin nousuvauhdin viimeaikaiseen kiihtymiseen. Jalostamat-

Taulukko 2.

Euroalueen hinta- ja kustannuskehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1998	1999	2000	2000 III	2000 IV	2001 I	2001 II	2001 Tammi	2001 Helmi	2001 Maalis	2001 Huhti	2001 Touko	2001 Kesä
Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI) ja sen erät													
Kokonaisindeksi	1,2	1,1	2,4	2,5	2,7	2,6	.	2,5	2,6	2,6	3,0	3,4	.
<i>josta:</i>													
Tavarat	0,7	0,9	2,7	2,9	3,2	2,8	.	2,7	2,9	2,8	3,3	3,8	.
Elintarvikkeet	1,7	0,6	1,4	1,9	2,2	3,2	.	2,8	3,0	3,9	4,3	5,2	.
Jalostetut elintarvikkeet	1,5	1,0	1,2	1,2	1,4	2,0	.	1,7	2,1	2,2	2,6	2,8	.
Jalostamattomat elintarvikkeet	2,0	0,1	1,7	3,1	3,5	5,2	.	4,5	4,5	6,5	7,1	9,0	.
Teollisuustuotteet	0,2	1,0	3,4	3,4	3,8	2,6	.	2,7	2,8	2,3	2,9	3,2	.
Muut teollisuustuotteet kuin energia	1,0	0,7	0,7	0,6	1,1	1,3	.	1,2	1,3	1,3	1,5	1,6	.
Energia	-2,6	2,3	13,4	13,7	13,8	7,2	.	7,9	8,3	5,6	7,9	8,6	.
Palvelut	2,0	1,6	1,7	1,8	1,8	2,3	.	2,2	2,3	2,3	2,4	2,5	.
Muut hinta- ja kustannusindikaattorit													
Teollisuuden tuottajahinnat ¹⁾	-0,7	-0,4	5,4	5,8	6,1	4,5	.	4,8	4,5	4,2	4,2	3,6	.
Yksikkötyökustannukset ²⁾	0,2	1,3	1,0	1,3	1,7
Työn tuottavuus ²⁾	1,2	0,9	1,2	1,0	0,5
Työvoimakustannukset/työntekijä ²⁾	1,5	2,3	2,3	2,4	2,1
Työvoimakustannukset/tunti ³⁾	1,7	2,3	3,9	3,9	3,5
Öljyn hinta (euroa/barreli) ⁴⁾	12,0	17,1	31,0	33,7	34,5	28,4	31,7	27,5	29,9	28,1	29,8	32,7	32,5
Raaka-aineinen hinnat ⁵⁾	-12,5	-3,1	18,1	18,0	16,4	1,4	0,2	3,3	1,7	-0,8	-1,1	-4,0	6,0

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot, International Petroleum Exchange, HWWA – Institut für Wirtschaftsforschung (Hampuri) ja EKP:n laskelmat.

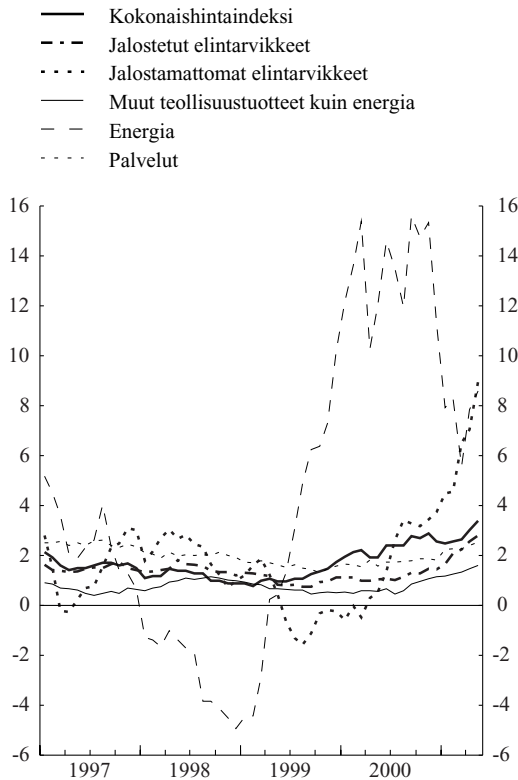
Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

- 1) Ei sisällä rakentamista.
- 2) Koko kansantalous.
- 3) Koko kansantalous (paitsi maatalous, julkishallinto, koulutus, terveydenhoito ja muut palvelut).
- 4) Brent Blend -laatu (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen). Hinnat ecuina joulukuuhun 1998 asti.
- 5) Ei sisällä energian hintoja. Hinnat euroina; joulukuuhun 1998 asti ecuina.

Kuvio 11.

Euroalueen YKHI-inflaatio eriteltynä

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähde: Eurostat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

tomien elintarvikkeiden hintojen vuotuinen muutosvauhti nopeutui vuonna 2001 edelleen ja oli toukokuussa 9,0 % eli se oli kiihtynyt 1,9 prosenttiyksikköä huhtikuusta 2001. Kuten aikaisempinakin kuukausina nousu johtui paljolti lihan hinnan kehityksestä, johon vaikuttivat edelleen lihan kulutukseen liittyvät terveystieteelliset ja suu- ja sorkkataudin seuraukset. Olennainen merkitys oli myös vertailuajankohdan vaikutuksilla sekä hedelmien ja vihannesten hintojen huomattavalla nousulla toukokuussa 2001, mikä johtui pääasiassa joidenkin euroalueen maiden huonoista säistä. Viimeaikaiset eläintauteihin liittyvät pelot saattavat myös olla osittain syynä siihen, että jalostettujen elintarvikkeiden hintojen vuo-

tuinen muutosvauhti nopeutui 0,2 prosenttiyksikköä eli 2,8 prosenttiin toukokuussa 2001.

Muiden YKH:n erien vuotuinen muutosvauhti nopeutui edelleen vähitellen, mikä johtui pääasiassa siitä, että aiempien öljyn hinnannousujen ja euron valuuttakurssin heikkenemisen vaikutusten siirtyminen kuluttajahintoihin aiheutti edelleen nousupaineita. Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuinen nousuvauhti oli toukokuussa 1,6 % eli 0,1 prosenttiyksikköä nopeampi kuin huhtikuussa ja noin 1 prosenttiyksikköä nopeampi kuin vuosi sitten. Samalla palvelujen hintojen vuotuinen muutosvauhti kiihtyi huhtikuun 2,4 prosentista 2,5 prosenttiin toukokuussa.

Vaikka euroalueen YKH:n kokonaisindeksin nousuvauhti on kiihtynyt huomattavasti vuoden 1999 alusta lähtien, erot euroalueen maiden inflaatiovauhtien välillä ovat muuttuneet vain hieman. Kuten kehikossa 3 selostetaan, joissakin YKH:n hyödykeryhmissä inflaatiovauhtien maiden väliset hajonnat ovat kuitenkin muuttuneet huomattavasti.

Arvioitaessa euroalueen YKH:n kokonaisindeksin todennäköistä lähiajan kehitystä voidaan sen aluerien kehityksen odottaa olevan osittain vastakkaisista. Toisaalta energian hinnan vaikutus YKH:n kokonaisindeksin nousuvauhtiin heikentyy, koska energian hinta nousi vertailuajankohdasta vuosi sitten ja koska öljyn euromääräinen hinta on laskenut viime aikoina. Toisaalta tuontihintojen aiemmat nousut voivat edelleen aiheuttaa välillisiä vaikutuksia varsinkin muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintoihin. Myös elintarvikkeiden hintojen nousun mahdollinen jatkuminen voi aiheuttaa yhä kokonaisinflaation nousupaineita. Näiden tekijöiden vaikutuksen pitäisi kuitenkin heikentää ajan mittaan, ja siitä onkin jo olemassa viitteitä. Tuottajahintojen aiheuttamat nousupaineet ovat esimerkiksi heikentyneet, mikä vuoksi YKH:n kokonaisindeksin nousuvauhti voi hidastua myöhemmin tänä vuonna ja vuonna 2002 vähitellen, vaikkakin suhteellisen epätasaisesti.

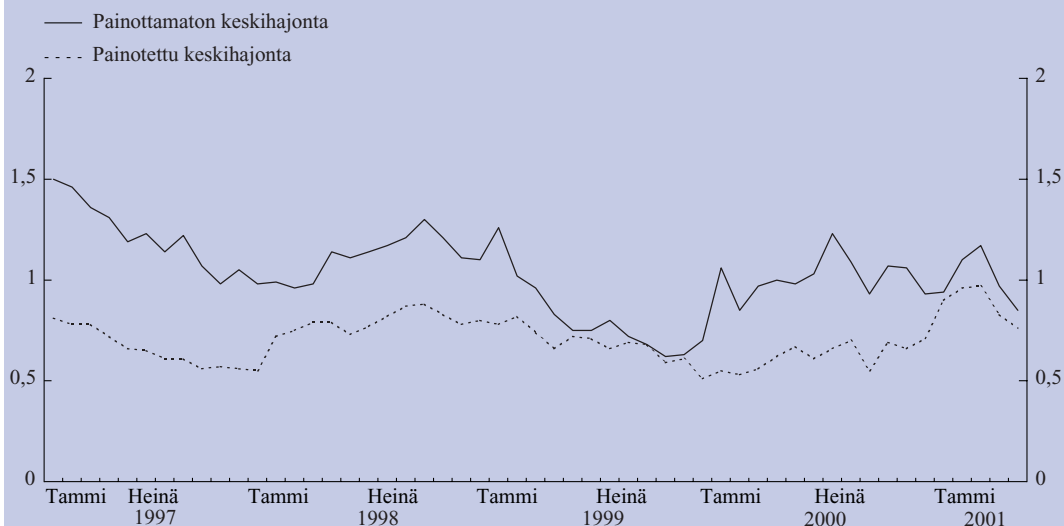
Kehikko 3.

YKHI-inflaation hajonta euroalueen maiden välillä

Euroalueen maiden YKHI-inflaatio on hidastunut merkittävästi lähes koko viime vuosikymmenen ajan ja inflaatiovauhdit ovat lähentyneet huomattavasti. Vaikka YKHIn kokonaisindeksin vuotuinen muutosvauhti on kiihtynyt vuoden 1999 alusta, useat tilastolliset suureet¹ osoittavat, että samaan aikaan euroalueen maiden YKHIn kokonaisindeksin nousuvauhtien hajonta on lisääntynyt vain vähän tai ei lainkaan. Kaikki nämä suureet osoittavatkin, että YKHIn kokonaisinflaatiovauhdin hajonta on pysynyt vuodesta 1997 asti suurin piirtein saman kapean vaihteluvälin sisällä. Tästä huolimatta YKHIn tärkeimpien erien ja alainerien hajonnassa maiden kesken on tapahtunut toisinaan merkittäviäkin (tilapäisiä)² muutoksia.

YKHI-inflaation hajonta euroalueen maissa

(vuotuisten muutosvauhtien hajonta prosenttiyksikköinä)

Energian hinta on kiihdyttänyt eniten YKHIn kokonaisinflaatiota keväästä 1999 alkaen, mikä johtuu öljyn hinnan ja euron valuuttakurssien vaihteluista. Vaikka energian hinta on noussut kaikissa euroalueen maissa, nousuvauhti on vaihdellut, koska energiakaupan rakenteissa, energian kulutuksessa, energiemarkkinoiden sääntelyn purkamisen edistymisessä ja poliittisissa reaktioissa öljyn hintasokkiin on eroja. Energian hinnan vuotuisten nousuvauhtien hajonta näyttää kuitenkin olleen suurimmillaan vuoden 2000 alkupuolella. Energian alainerien (kuten bensiinin, kaasun ja sähkön) hinnanmuutosten hajonnan kehitys näyttää liittyvän maiden välisiin eroihin siinä, miten öljyn hinnanmuutokset on siirretty kuluttajahintoihin. Nestemäisten polttoaineiden ja bensiinin hinnannousujen hajonta oli siten kasvanut vuoden 1999 puolivälistä vuoden 2000 alkupuolelle, jolloin se oli suurimmillaan. Kaasun, lämpöenergian ja kiinteiden polttoaineiden hintainflaation hajonta kasvoi kuitenkin vain vuoden 2000 aikana ja supistui taas vuoden 2001 alussa. Sähkön hinnanmuutosten hajonta kasvoi jonkin verran vuonna 1999 ja voimakkaammin vuonna 2000. Viime aikoina se on selvästi supistunut.

Elintarvikkeiden hinnannousut ovat nopeuttaneet YKHI-kokonaisinflaatiota varsinkin vuoden 2001 alusta. Joissakin euroalueen maissa hullun lehmän tautiin ja suu- ja sorkkatautiin liittyvät terveysriskit ovat nostaneet *jalostamattomien elintarvikkeiden* hintoja. Jalostamattomien elintarvikkeiden, erityisesti kalan ja lihan, hintojen vuotuisten muutosvauhtien hajonta on kasvanut huomattavasti vuoden 2001 alusta, mikä johtuu

1 Tässä käytettyjä hajontaa kuvaavia suureita ovat painotettu ja painottamaton keskihajonta, nopeimman ja hitaimman inflaation ero sekä kolmen nopeimman ja kolmen hitaimman YKHI-inflaatiovauhdin ero. Yhteenveto näistä suureista on Kuukausikatsauksen joulukuun 2000 numeron kehikossa "Inflaatioerot euroalueella".

2 YKHIn kokonaisindeksin tärkeimpien erien kehitystä vuoden 1999 alkupuolelta lähtien koko euroalueella on analysoitu Kuukausikatsauksen kesäkuun 2001 numeron kehikossa 7.

kyseisten eläntautien maakohtaisesta vaikutuksesta. Sen sijaan hedelmien hintainflaation hajonta oli vuoden 2001 alussa hyvin pieni. Lähinnä kansalliset poliittiset toimenpiteet näyttävät viime aikoina vaikuttaneen *jalostettujen elintarvikkeiden* inflaatiovauhtien hajontaan. Jalostettujen elintarvikkeiden inflaation hajonta kasvoi äkillisesti joulukuussa 1999 lähinnä siksi, että eräässä euroalueen maassa nostettiin tupakkatuotteiden valmisteveroa, ja hajonta pieneni jälleen joulukuussa 2000. Elintarvikkeiden inflaatiovauhtien hajonta on kaiken kaikkiaan pysynyt suhteellisen maltillisena, koska jalostettujen elintarvikkeiden ja erityisesti tupakkatuotteiden inflaatiovauhtien hajonnan supistuminen on suurimmaksi osaksi tasoittanut viime aikoina kasvaneen jalostamattomien elintarvikkeiden hinnanmuutosten hajontaa.

YKHI:n muiden erien eli muiden teollisuustuotteiden kuin energian ja palvelujen, hintojen vuotuiset muutokset ovat vuoden 1999 alun jälkeen ja erityisesti viime kuukausina nopeutuneet jonkin verran. *Muiden teollisuustuotteiden kuin energian* inflaation hajonta maiden välillä pysyi lähes ennallaan eli hyvin pienenä, vaikka tuontihintojen ja öljyn hinnan kansallinen vaikutus vaihteli. Tämä näyttää johtuvan kovasta kilpailusta avoimen sektorin tuotteiden kaupassa. Vaikka inflaation hajonta muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintaindeksin joissakin aluerissä kuten huonekalujen ja kenkien kaupassa on viime aikoina kasvanut, toisten aluerien kuten vaatteiden ja autojen inflaatiovauhtien hajonta on merkittävästi supistunut. Kaiken kaikkiaan aluerien inflaation hajonnan vastakkaiset kehitykset pitivät ajan mittaan kurissa muiden teollisuustuotteiden kuin energian inflaatiovauhtien hajonnan euroalueen maissa.

Myös *palvelujen* inflaatiovauhtien hajonta on vuoden 1999 alun jälkeen pysynyt melko pienenä. Joissakin palveluindeksin aluerissä hajonnan muutokset näyttävät johtuneen lähinnä hallinnollisesti säänneltyjen hintojen ja maksujen muutoksista (esim. kulttuuripalveluissa tai jätehuollossa) tai sääntelyn purkamisvauhdin eroista (esim. postipalvelujen ja puhelin- sekä telekopiopalvelujen alalla). Aluerien hinnanmuutosten hajonta esimerkiksi valmistamattomissa kasvoi jonkin verran vuonna 2000 mutta supistui jälleen vuoden 2001 ensimmäisinä kuukausina. Tähän vaikuttivat jossain määrin kuljetuskustannusten (ja samalla energiakustannusten) erilaiset osuudet valmistamattomien kokonaishinnoissa. Sen sijaan asuntojen vuokrien vuotuisen nousuvauhdin hajonta on kasvanut tasaisesti vuoden 2000 alusta eikä todennäköisesti merkittävästi pienene lähiaikoina. Eri aluerien inflaatiovauhtien hajonnan vastakkaiset kehitykset pienensivät ajan mittaan palvelujen inflaatiovauhtien kokonaishajontaa.

Euroalueen YKHI-inflaation nopeutuminen vuoden 1999 alun jälkeen on johtanut yleensä vain vähäisiin muutoksiin inflaation hajonnassa euroalueen maiden välillä niiden suhdanne-eroista huolimatta. Monet tilapäiset tekijät kuten öljyn hintasokki, eläntaudit ja tietyt kansalliset toimenpiteet ovat kyseisenä ajanjaksona lisänneet merkittävästi inflaation hajontaa joissakin YKHI:n aluerissä. Toisten aluerien hajonnan supistuminen, joka on mahdollisesti osittain kilpailuvoimien rakenteellisten vaikutusten ansiota, on pitänyt YKHI-kokonaisinflaation hajonnan suhteellisen vähäisenä ja sen vaihtelun pienenä.

YKHI-inflaation ja sen erien hajonta euroalueen maissa

(hajontaa kuvaavat suuret prosenttiyksiköinä)

	Painot ¹⁾ (%)	Keskiarvo 1997-2000	1999	2000	2000				2001		2001				
					I	II	III	IV	I	II	Tammikuu	Helmi- kuu	Maalis- kuu	Huhti- kuu	Touko- kuu
YKHI-inflaatio	100,0														
Maksimiarvo miinus minimiarvo		3,7	2,5	3,6	3,6	3,6	3,7	3,5	3,4	3,1	3,2	3,4	3,7	3,3	2,9
Kolmen nopeimman keskiarvo miinus kolmen hitaimman keskiarvo		2,2	2,0	2,3	2,2	2,3	2,5	2,4	2,6	2,2	2,3	2,7	2,9	2,3	2,1
Painotettu keskihajonta	0,7	0,7	0,6	0,5	0,6	0,6	0,7	0,9	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	0,8	0,8
Painottamaton keskihajonta	1,0	0,8	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1	1,0	1,1	0,9	0,9	1,1	1,2	1,0	0,9
<i>josta</i>															
Energia	9,5	2,9	2,8	4,0	4,8	3,7	3,8	3,9	4,0	4,1	3,8	4,0	4,2	4,5	3,7
Jalostamattomat elintarvikkeet	8,0	2,0	2,1	1,8	2,0	1,8	1,6	1,8	2,6	2,9	1,8	2,7	3,2	3,4	2,5
Jalostetut elintarvikkeet	12,3	1,5	1,3	1,9	2,0	2,0	1,9	1,6	1,2	1,2	1,1	1,2	1,2	1,3	1,1
Muut teollisuustuotteet															
kuin energia	32,1	1,2	1,0	0,9	1,0	0,7	1,0	0,8	0,9	0,9	0,8	0,9	1,0	0,9	0,9
Palvelut	38,1	1,5	1,1	1,4	1,2	1,4	1,5	1,4	1,4	1,3	1,3	1,4	1,5	1,4	1,3

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Vuoden 2001 painoja. Vuodesta 1999 lähtien YKHI:n kattavuutta on laajennettu ja painoja päivitetty kahdesti.

Tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui toukokuussa 2001

Tuottajahintojen viimeaikaisen kehityksen perusteella vaikuttaa siltä, että hintojen nousuvauhti on hidastumassa tuotantoketjun alkuvaiheessa. Toukokuussa 2001 euroalueen teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui 3,6 prosenttiin, kun se maaliskuussa oli ollut 4,2 %. Nousuvauhti hidastui siksi, että välituotteiden hintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui toukokuussa 1,0 prosenttiyksikköä 4,7 prosenttiin (ks. kuvio 12), mikä johtui yksinomaan öljyn hinnan huomattavasta noususta vertailuajankohtana huhti-toukokuussa 2000. Vertailuajankohdan vaikutukset kumosivat välituotteisiin kohdistuneet nousupaineet, jotka johtuivat siitä,

että öljyn euromääräinen hinta nousi maaliskuusta toukokuuhun 2001.

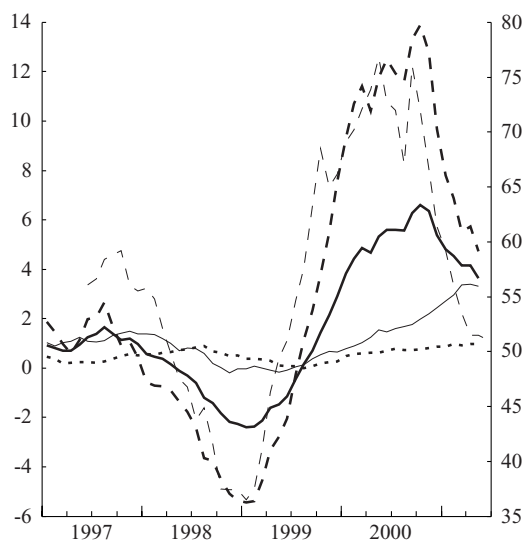
Pääomahyödykkeiden hintojen vuotuinen nousuvauhti pysyi toukokuussa 2001 ennallaan eli 1,0 prosentissa, kun taas kulutustavaroiden hintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui maaliskuusta 3,4 prosentista 3,3 prosenttiin toukokuussa. Vuotuinen muutosvauhti hidastui näin ensimmäistä kertaa sen jälkeen, kun se oli yleisesti kiihtynyt vuoden 1999 puolivälissä. Viimeaikainen kehitys tukee käsitystä, jonka mukaan hintoihin kohdistuvat nousupaineet tuotantoketjun eri vaiheissa todennäköisesti heikkenevät viime syksynä alkaneen välituotteiden hintojen vuotuisen nousuvauhdin hidastumisen vuoksi.

Kuvio 12.

Tuottajahinnat ja tehdasteollisuuden tuotantopanosten hinnat euroalueella

(kuukausihavaintoja)

- Tuottajahintaindeksi (vasen asteikko) ¹⁾
- - - Välituotteet (vasen asteikko)
- ... Pääomahyödykkeet (vasen asteikko)
- Kulutustavarat (vasen asteikko)
- - - EPI (oikea asteikko) ²⁾

Lähteet: Eurostat ja Reuters.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta), mikäli tiedot ovat olleet saatavissa.

- 1) Vuotuinen prosenttimuutos; ei sisällä rakentamista.
- 2) Eurozone Price Index, euroalueen tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintaindeksi, jonka tiedot perustuvat ostopäälliköille tehtävään kyselyyn. Indeksiluku, joka on yli 50, viittaa tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintojen nousuun, ja 50:tä pienempi indeksiluku hintojen laskuun.

Palkkakehitys edelleen maltillista vuoden 2001 alkupuolella

Kuten Kuukausikatsauksen aiemmissa numeroissa on jo todettu, palkkoihin kohdistuvat paineet pysyivät maltillisina vuonna 2000. Vuoden 2001 palkkakehitystä koskevia virallisia tietoja on toistaiseksi saatavissa niukasti. Käytettävissä olevat tiedot, jotka koskevat vuodeksi 2001 jo tehtyjen tulosopimusten luonnetta ja kattavuutta ja joita on joissakin maissa saatavilla melko runsaasti, tukevat kuitenkin käsitystä, jonka mukaan palkkakehitys on pysynyt yleisesti edelleen maltillisena. Vaikka eräät merkit viittaavatkin siihen, että palkat saattavat nousta hieman joissakin tapauksissa, yleinen palkkakehitys tukee tällä hetkellä käsitystä, että hintoihin kohdistuvat nousupaineet ovat heikentyneet. Tulevan hintakehityksen kannalta on kuitenkin erittäin tärkeää, että palkkamalti pysyy ennallaan myöhemmin tänä vuonna käytävissä tuloneuvotteluissa.

3 Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat

BKT:n määrän kasvu hidastui vuoden 2001 ensimmäisellä neljänneksellä ja kotimainen kysyntä jäi odotettua heikommaksi

Eurostatin ensimmäinen kansalliseen tilinpitoon perustuva arvio talouskehityksestä vuoden 2001 ensimmäisellä neljänneksellä vahvisti käsityksen, että talouden kasvu on hidastunut vuoden 2000 toisesta neljänneksestä lähtien. Tämän ensimmäisen arvion mukaan euroalueen BKT:n määrä kasvoi vuoden 2001 ensimmäisellä neljänneksellä 0,5 % edellisestä neljänneksestä, kun se oli kasvanut 0,6 % vuoden 2000 viimeisellä neljänneksellä (ks. taulukko 3). Kasvua yksityiskohtaisemmin tarkasteltaessa voidaan havaita, että nettoviennin vaikutus BKT:n määrän kasvuun oli 0,6 prosenttiyksikköä, sillä tuonnin kasvu hidastui nopeammin kuin viennin. Näin ollen BKT:n määrän kasvu vuoden 2001 ensimmäisellä neljännek-

sellä johtui lähinnä nettoviennin kasvusta. Samaan aikaan kotimainen kysyntä oli kuitenkin odotettua heikompaa. Yksityisen kulutuksen arvioidaan lisääntyneen 0,3 % edellisestä neljänneksestä, joten sen kasvu on edelleen vaimeaa, niin kuin se oli myös vuoden 2000 kolmannella ja viimeisellä neljänneksellä. Sen sijaan investoinnit vähenivät vuoden 2001 ensimmäisellä neljänneksellä ensi kertaa vuoden 1997 ensimmäisen neljänneksen jälkeen eli 0,9 % edellisestä neljänneksestä. Lähinnä energian ja elintarvikkeiden epäsuotuisa hintakehitys näyttää heikentäneen yksityisen kulutuksen kasvua vuoden 2001 ensimmäisellä neljänneksellä, kun taas investointien kasvua ovat ilmeisesti hidastaneet toisaalta maailmantalouden epäedullinen kehitys ja toisaalta rakennusinvestointien kehitykseen liittyvät erityiset seikat. Kotimaisen kysynnän vaikutus BKT:n määrän kasvuun oli ensimmäisellä neljänneksellä kaiken kaikkiaan lähellä nollaa. Tätä ensimmäistä arvio-

Taulukko 3.

BKT:n määrän kasvu euroalueella

(prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Vuosimuutos ¹⁾									Neljännesvuosimuutos ²⁾				
	1998	1999	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2001	2000	2000	2000	2000	2001
				I	II	III	IV	I	I	II	III	IV	I	
Bruttokansantuotteen määrä josta:	2,9	2,5	3,4	3,5	3,7	3,3	2,9	2,5	0,9	0,7	0,6	0,6	0,5	
Kotimainen kysyntä	3,5	3,1	2,8	2,8	3,3	2,8	2,4	1,5	0,8	0,8	0,3	0,5	0,0	
Yksityinen kulutus	3,1	3,0	2,6	2,6	3,2	2,5	2,1	1,7	0,7	0,9	0,2	0,2	0,3	
Julkinen kulutus	1,0	1,5	1,9	2,0	2,2	1,7	1,9	1,4	0,8	0,3	0,1	0,6	0,4	
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	5,1	5,2	4,5	5,6	4,9	4,0	3,6	1,0	1,6	0,6	1,0	0,3	-0,9	
Varastojen muutos ^{3), 4)}	0,4	0,0	0,0	-0,3	0,0	0,2	0,0	0,1	-0,1	0,1	0,0	0,1	-0,1	
Nettovienti ³⁾	-0,6	-0,5	0,6	0,8	0,5	0,5	0,6	1,0	0,2	0,0	0,3	0,2	0,6	
Vienti ⁵⁾	7,1	4,8	11,9	12,4	11,9	11,7	11,6	8,7	2,8	2,4	2,9	3,0	0,1	
Tuonti ⁵⁾	9,6	6,8	10,6	10,5	11,0	10,7	10,4	6,2	2,4	2,6	2,4	2,7	-1,5	
Reaalinen arvonlisäys, brutto:														
Maa- ja kalatalous ⁶⁾	1,6	2,4	0,3	0,8	-0,1	0,8	-0,2	0,9	-1,0	-0,6	1,8	-0,4	0,1	
Teollisuus	2,5	1,4	3,7	4,1	4,0	3,5	3,2	2,4	1,7	0,5	0,5	0,5	1,0	
Palvelut	3,1	2,9	3,6	3,6	3,7	3,5	3,5	3,0	1,1	0,8	0,8	0,8	0,6	

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

1) Vuosimuutos: prosenttimuutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

2) Neljännesvuosimuutos: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä.

3) Vaikutus BKT:n määrän kasvuun, prosenttiyksikköä.

4) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

5) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Euroalueen sisäisen kaupan tietoja ei ole poistettu kansallisen tilinpidon tuonti- ja vientiluvuista. Tästä syystä nämä tiedot ja maksutasetiedot eivät ole täysin verrannollisia.

6) Sisältää myös riista- ja metsätalouden.

ta on kuitenkin tulkittava varauksin, koska etenkin arvio BKT:n yksittäisten erien kehityksestä saattaa myöhemmin muuttua huomattavastikin.

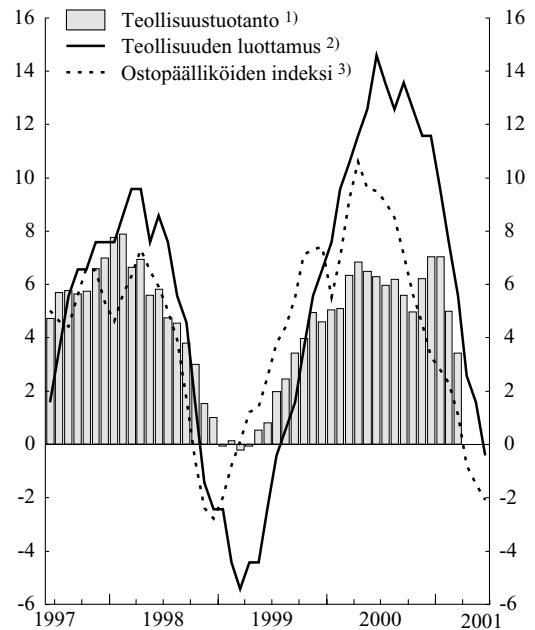
Teollisuustuotannon kasvu maltillistui edelleen huhtikuussa 2001

Huhtikuussa 2001 teollisuustuotanto (ilman rakentamista) pieneni 0,5 % maaliskuusta, jolloin se oli supistunut 0,2 % helmikuusta (ks. taulukko 4). Teollisuustuotannon vuotuinen kasvuvauhti oli 1,7 % huhtikuussa 2001, kun se oli maaliskuussa ollut 3,1 % ja helmikuussa 4,3 %. Teollisuustuotannon kasvu näyttää nyt noudattavan entistä yhdenmukaisemmin kyselytietojen mukaista kehitystä, joka osoittaa selvää ja pitkäaikaista hidastumista (ks. kuvio 13). Tehdasteollisuuden tuotanto kehittyi samalla tavoin: huhtikuussa se pieneni 0,4 % maaliskuusta, jolloin se oli supistunut 0,6 %. Tehdasteollisuuden vuotuinen kasvuvauhti oli 1,8 % huhtikuussa 2001, kun se oli ollut maaliskuussa 3,6 %. Tuotannon vuotuinen kasvuvauhti hidastui huhtikuussa laajalti kaikilla sektoreilla. Pääomahyödykkeiden tuotannon vuotuinen kasvuvauhti hidastui alkuvuoden yli 10 prosentista 3,5 prosenttiin huhtikuussa, mikä johtui lähinnä tuotannon supistumisesta toimistolaitteiden ja tietokoneiden sekä radio-

Kuvio 13.

Teollisuustuotanto, teollisuuden luottamus ja ostopäälliköiden indeksi euroalueella

(kuukausihavaintoja)

Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt, Reuters ja EKP:n laskelmat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta), mikäli tiedot ovat olleet saatavissa.

- 1) Tehdasteollisuus; kolmen kuukauden liukuvien keskiarvojen vuotuisia prosenttimuutoksia; työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja.
- 2) Saldoluvat prosentteina; poikkeamat keskiarvosta tammi-kuusta 1985 lähtien.
- 3) PMI = Purchasing Managers' Index; poikkeamat 50:stä; positiiviset arvot viittaavat taloudellisen toimeliaisuuden lisääntymiseen.

Taulukko 4.

Euroalueen teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1999		2000			2001			2000			2001		
			Helmi	Maalis	Huhti	Helmi	Maalis	Huhti	Marras	Joulu	Tammi	Helmi	Maalis	
	Kuukausimuutos		3 kk:n liukuva keskiarvo											
Koko teollisuus	2,0	5,6	4,3	3,1	1,7	0,6	-0,2	-0,5	1,5	1,5	1,3	-0,1	-0,4	
pl. rakentaminen	2,0	6,0	4,9	3,6	1,8	-0,2	-0,6	-0,4	1,2	1,6	1,7	0,2	-0,8	
Tehdasteollisuus														
pääaloittain:														
Väli tuotteet	2,4	5,8	3,5	1,8	1,2	0,8	-0,4	-0,6	1,3	1,2	1,1	-0,1	-0,2	
Pääomahyödykkeet	1,8	9,1	8,7	6,9	3,5	0,1	0,1	-0,1	1,7	2,1	2,3	1,3	0,5	
Kulutustavarat	1,5	2,5	2,9	2,5	1,0	0,2	0,0	0,1	0,8	0,6	0,6	0,1	0,2	
Kestävät	2,8	7,1	2,3	2,5	-1,8	0,0	0,1	-0,6	1,0	1,3	1,2	0,3	-0,2	
Ei-kestävät	1,3	1,5	3,0	2,5	1,6	0,3	0,0	0,2	0,7	0,5	0,4	0,1	0,3	

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Vuotuiset prosenttimuutokset on laskettu käyttämällä työpäivien määrällä korjattuja tietoja.

Prosenttimuutokset edellisestä kuukaudesta ja kolmen kuukauden keskitetyt liukuvat keskiarvot, joita verrataan vastaavaan kolmea kuukautta aiempaan keskiarvoon, on laskettu käyttämällä tietoja, jotka on puhdistettu kausivaihtelusta ja korjattu työpäivien lukumäärällä. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

ja televiestintälaitteiden sektoreilla. Myös kulutustavaroiden ja välituotteiden tuotannon vuotuinen kasvuvauhti hidastui huomattavasti.

Teollisuuden ja kuluttajien luottamus heikkeni kesäkuussa 2001

Käytettävissä olevat kyselytiedot viittaavat siihen, että teollisuustuotannon kasvu hidastui edelleen vuoden 2001 toisella neljänneksellä. Yrityksiä koskevan Euroopan komission suhdannekyselyn mukaan teollisuuden luottamus heikkeni entisestään kesäkuussa 2001 ja oli tuolloin pitkäaikaisen keskiarvonsa mukainen (ks. taulukko 5). Kesäkuun heikkeneminen johtui tuotanto-odotusten selvästä synkkenemisestä ja tilauskanta-arvioiden ja lopputuotteiden varastotilannetta koskeneiden arvioiden hieman vähäisemmästä huononemisesta. Euroalueen ostopäälliköiden indeksi (Purchasing Managers' Index, PMI) laski kesäkuussa 2001 edelleen ja oli 47,9. Se oli siis yhä alle teoreettista nollakasvua ennakoivan kynnyksen (50), mikä merkitsee tuotannon supistumista. Toukokuussa ja kesäkuussa lasku oli kuitenkin loivempi kuin vuoden 2001 neljän ensimmäisen kuukauden aikana. Työllisyysodotuksia koskeva indeksi oli 49,6, eli se alitti teoreettista nollakasvua ennakoivan kynnyksen (50) ensimmäistä kertaa toukokuun 1999 jälkeen.

Kuluttajien luottamus laski edelleen kesäkuussa 2001 eli toista kuukautta peräkkäin. Luottamusta kuvaavista indikaattoreista laskivat eniten ne, jotka liittyivät yleistä taloudellista tilannetta koskeviin arvioihin ja halukkuuteen tehdä suuria hankintoja tällä hetkellä. Myös kuluttajien arviot omasta taloudellisesta tilanteestaan ovat heikentyneet kahtena peräkkäisenä kuukautena. Huhtikuussa 2001 vähittäiskaupan myynnin määrä kasvoi 0,5 % maaliskuusta, jolloin se oli vähentynyt 0,1 %. Huhtikuun lopussa päättyneen kolmen kuukauden ajanjakson aikana vähittäiskaupan myynnin määrän vuotuinen kasvuvauhti oli 1,8 % oltuaan vuoden 2001 ensimmäisellä neljänneksellä 2,2 % (ks. kuvio 14). Uusien henkilöautojen rekisteröintien määrä kasvoi 2,4 % toukokuun 2001 lopussa päättyneen kolmen kuukauden ajanjakson aikana helmikuun loppuun ulottuneen kolmen kuukauden ajanjaksoon verrattuna, kun se oli vastaavasti kasvanut 1,2 % huhtikuun 2001 lopussa päättyneen ajanjakson aikana. Uusien henkilöautojen rekisteröinnit ovat näin ollen lisääntyneet edelleen sen jälkeen, kun kasvuvauhti oli (kolmen kuukauden liukuvan keskiarvon perusteella laskettuna) -5,3 prosentin pohjalukemissa syyskuun 2000 loppuun ulottuneena kolmen kuukauden ajanjaksona.

BKT:n määrää koskevat tiedot vuoden 2001 ensimmäiseltä neljännekseltä vastaavat kaiken kaik-

Taulukko 5.

Euroalueen yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt

(kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	1998	1999	2000	2000	2000	2001	2001	2001	2001	2001	2001	2001	2001
				III	IV	I	II	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä
Talouden luottamusindeksi ¹⁾	2,9	0,1	1,6	-0,3	-0,9	-0,6	-1,1	-0,2	-0,4	-0,5	-0,2	-0,4	-0,7
Kuluttajien luottamusindikaattori ²⁾	6	8	10	10	8	9	7	10	9	9	9	7	6
Teollisuuden luottamusindikaattori ²⁾	6	0	12	14	12	8	2	10	8	6	3	2	0
Rakentamisen luottamusindikaattori ²⁾	2	14	22	23	20	19	17	21	18	18	18	18	15
Vähittäiskaupan luottamusindikaattori ²⁾	2	0	5	3	2	3	-1	5	5	-1	1	-2	-2
Suhdanneindikaattori ³⁾	0,7	-0,1	1,3	1,4	1,3	0,9	0,1	1,0	1,0	0,6	0,4	0,1	0,0
Kapasiteetin käyttöaste, % ⁴⁾	82,9	81,9	83,9	84,3	84,5	84,1	.	84,4	-	-	83,7	-	-

Lähteet: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt ja Euroopan komission (talouden ja rahoituksen pääosasto). Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

1) Prosenttimuutos edellisestä kaudesta.

2) Saldoluvut prosenttiyksikköinä. Esitetyt tiedot on laskettu poikkeamina tammikuusta 1985 alkaen lasketusta keskiarvosta.

3) Poikkeama keskiarvosta keskihajontoina mitattuna.

4) Tiedot on koottu kunkin vuoden tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Esitetyt neljännesvuosittaiset luvut ovat kahden peräkkäisen kyselyn eli kyseisen neljänneksen alussa ja seuraavan neljänneksen alussa tehdyn kyselyn keskiarvoja.

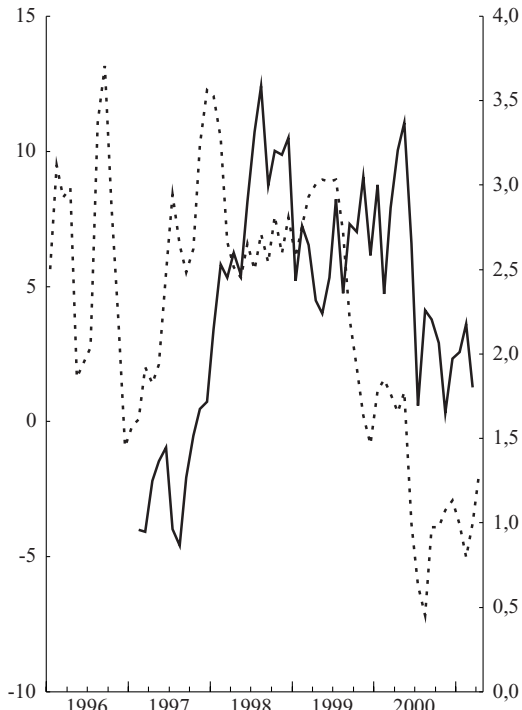
Vuosittiedot on johdettu neljännesvuosihavaintojen keskiarvoista.

Kuvio 14.

Uusien henkilöautojen rekisteröinnit ja vähittäiskaupan myynti euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kolmen kuukauden keskitettyjä liukuvia keskiarvoja)

..... Uusien henkilöautojen rekisteröinnit (vasen asteikko)
— Vähittäiskaupan myynti (oikea asteikko)¹⁾

Lähteet: Eurostat ja ACEA/A.A.A. (European Automobile Manufacturers' Association, Bryssel).

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

1) Laskennassa on käytetty kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja.

kiaan taloudellisen toiminnan kasvun heikenty- mistä euroalueella vuoden 2000 toisesta neljän- neksestä lähtien. Teollisuustuotannon kasvua huh- tikuussa koskevat tiedot ja kesäkuun luottamus- indikaattorit viittaavat siihen, että kasvu on saat- tanut hidastua edelleen vuoden 2001 toisella neljänneksellä. Epäedullisen hintakehityksen kiel- teiset vaikutukset saattavat kuitenkin vähentyä, ja talouden perustekijöiden, kuten tehtyjen ja parhailaan toteutettavien verouudistusten sekä suotuisan rahoitustilanteen, odotetaan tukevan kasvua vuoden 2001 jälkimmäisen puoliskon ai- kana. Merkittävin tuotannon kasvun riskitekijä on edelleen ulkoisen ympäristön heikkeneminen, koska sen laajuudesta ja kestosta sekä sen mah- dollisista vaikutuksista euroalueen talouteen ei

edelleenkaan ole varmuutta. Äskettäin hyväksy- tyillä vuotta 2001 koskevilla talouspolitiikan ylei- sillä suuntaviivoilla pyritään sekä turvaamaan ta- louskehitys EU:ssa että vahvistamaan EU:n ta- louden kasvupotentiaalia (ks. kehikko 4).

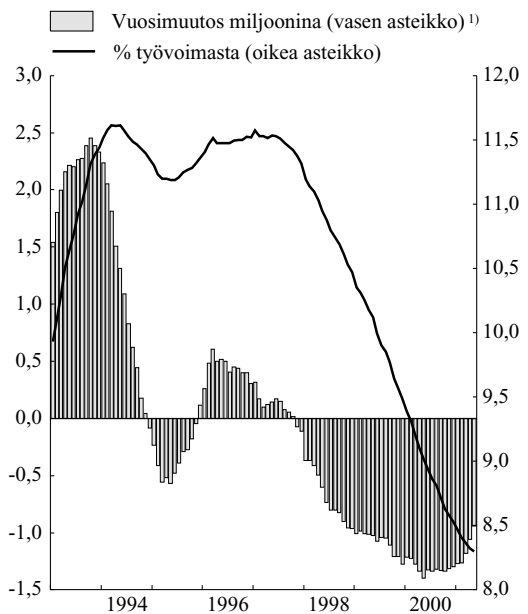
Työttömyysaste pysyi ennallaan toukokuussa 2001

Toukokuussa 2001 euroalueen standardoitu työt- tömyysaste oli 8,3 % työvoimasta eli sama kuin huhtikuussa. Toukokuussa työttömien määrä kui- tenkin supistui noin 36 000:lla edellisestä kuu- kaudesta. Työttömyyden supistuminen touko- kuussa oli vähäisempää kuin huhtikuussa ja vuo- den ensimmäisellä neljänneksellä. Tuoreimmat tiedot viittaavat siihen, että euroalueen työttö- myysaste on laskenut vuoden 2001 toisella nel- jänneksellä hitaammin kuin keskimäärin vuodes- ta 1998 lähtien (ks. kuvio 15). Vuoden 1998 alku- puolelta lähtien työttömien määrä on itse asia- sa vähentynyt kuukausittain keskimäärin 95 000 henkilöllä. Työttömyyden väheneminen oli hieman tätä nopeampaa suurimman osan vuotta 2000,

Kuvio 15.

Euroalueen työttömyys

(kuukausihavainnot)

Lähde: Eurostat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

1) Vuosimuutostietoja ei ole puhdistettu kausivaihtelusta.

Kehikko 4.

Vuoden 2001 talouspolitiikan yleislinjat

Göteborgissa kokoontunut Ecofin-neuvosto hyväksyi 15.6.2001 vuoden 2001 talouspolitiikan yleislinjat (ns. talouspolitiikan laajat suuntaviivat). Ne koskevat sekä Euroopan yhteisön yleistä että kunkin yksittäisen jäsenmaan talouspolitiikkaa. Tämänvuotisissa yleislinjoissa korostetaan, että välittömät toimet ovat tarpeen moniin haasteisiin vastaamiseksi. Lyhyellä aikavälillä tällä strategialla pyritään siihen, että Euroopan unionin talouskasvu jatkuisi aiempaa epäsuotuisammassakin kansainvälisessä ympäristössä kasvuun ja vakauteen tähtäävän makrotalouspolitiikan avulla. Keskipitkän aikavälin tavoitteena on lisätä EU-maiden talouden kasvupotentiaalia määrätietoisilla ja aikataulultaan nopeutetuilla talousuudistuksilla ja edistämällä yritteliäisyyttä, innovaatioita ja tietoyhteiskuntaa. Tällaisella politiikalla uskotaan myös voitavan parantaa EU:n talouden mahdollisuuksia selvittää pitkän aikavälin rakennemuutoksista, kuten väestön ikääntymisestä. EKP pitää hyvin tärkeänä, että jäsenmaat jatkavat julkisen talouden vakauttamista ja rakenneuudistuksia. Seuraavassa selvitetään euroalueen maita koskevia tärkeimpiä yleisiä suosituksia.

Kasvuun ja vakauteen tähtäävän makrotalouspolitiikan varmistaminen

Euroalueen maiden hallituksilla ja työmarkkinaosapuolilla on velvollisuus tukea tasapainoisen makrotalouspolitiikan toteutumista. Yhteisessä rahapolitiikassa on sitouduttu pitämään hinnat vakaina euroalueella. Jäsenmaita kehoitetaan saattamaan julkisen talouden rahoitusasema lähelle tasapainoa tai ylijäämäiseksi vuonna 2001 ja laatimaan talousarvio vuodeksi 2002 samassa hengessä, jotta julkiselle taloudelle luodaan riittävät puskurit reagoida epäsuotuisiin suhdannevaihteluihin. Jäsenmaita kannustetaan välttämään suhdanteita vahvistavaa finanssipolitiikkaa ja tarpeen mukaan lujittamaan julkista taloutta edelleen varsinkin pitkän aikavälin kestävyttä silmällä pitäen. Ylikuumenemisriskien ja inflaatiopaineiden varalta maita pyydetään olemaan valmiita kiristämään finanssipolitiikkaa.

Hallitukset voivat luoda yleiset olosuhteet, jotka helpottavat työmarkkinaosapuolten välisiä palkkaneuvotteluja. Vuoden 2001 yleislinjoissa todetaan, että makrotalouden näkökulmasta on välttämätöntä, että nimelliset palkankorotukset ovat sopusoinnussa hintavakauden ja uusien työpaikkojen luomisen kanssa. Tämä merkitsee, että EKP:n hintavakaustavoite otetaan asianmukaisesti huomioon ja että huolehditaan siitä, että reaaliset palkankorotukset eivät ole tuottavuuden kasvua suuremmat.

Julkisen talouden laadun ja kestävyuden kohentaminen

Jäsenmaita kehoitetaan muuttamaan verotus- ja etuusjärjestelmiä siten, että ne suosisivat työllisyyttä nykyistä enemmän. Tämä merkitsee kokonaisverotaakan pienentämistä julkisen talouden vakauttamista keskeyttämättä sekä verotus- ja etuusjärjestelmien uudistusten jatkamista kiinnittämällä erityisesti huomiota matalapalkkaisiin työntekijöihin. Maita kannustetaan myös ohjaamaan julkisia menoja aineellisen ja henkisen pääoman muodostamiseen sekä tutkimukseen ja kehitykseen. Lisäksi maita kannustetaan tehostamaan julkista kulutusta institutionaalisiin ja rakenteellisiin uudistuksiin. Julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyuden kohentamiseksi jäsenmaita rohkaistaan noudattamaan laaja-alaista strategiaa, joka perustuu kolmeen osa-alueeseen eli työllisyyden kohentamiseen, valtion velan nopeaan supistamiseen ja eläke- ja terveydenhuoltojärjestelmän uudistusten jatkamiseen.

Työmarkkinoiden tehostaminen

Jäsenmaita kehoitetaan noudattamaan EU:n neuvoston tammikuussa 2001 hyväksymiä työllisyyspolitiikan suuntaviivoja¹. Maita kannustetaan yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa toimimaan sen hyväksi, että työmarkkinoille osallistuminen lisääntyisi ja tosiasiallisesta syrjinnästä johtuvat sukupuolten väliset palkkaerot pienensivät. Maita kehoitetaan tehostamaan työmarkkinapolitiikkaansa ja kohdistamaan sen niihin, joita pitkäaikaistyöttömyys pahimmin uhkaa. Myös työn organisoinnin joustavuuden lisäämistä suositetaan ja siitä huolehtimista, että kokonaistyöajan mahdolliset vähennykset eivät johda yksikkötyökustannusten nousuun. Jäsenmaiden olisi helpotettava työvoiman ammatillista liikkuvuutta ja purettava maiden sisäisiä ja maiden välisiä työvoiman liikkuvuuden esteitä.

¹ Vuoden 2001 työllisyyspolitiikan suuntaviivoja on käsitelty tarkemmin tammikuun 2001 Kuukausikatsauksen kehikossa 4, s. 29.

Tehokkaat hyödykemarkkinat (tavaroiden ja palveluiden markkinat)

Jäsenmaita kehoitetaan jatkamaan sisämarkkinalainsäädännön toteuttamista ja hyödyntämään nykyistä paremmin Euroopan standardoinnin ja vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta. Maita kannustetaan luomaan tehokkaat palvelujen sisämarkkinat siten, että sääntelystä tai muusta johtuvat maiden väliseen toimintaan ja markkinoille osallistumiseen liittyvät rajoitukset poistetaan ja julkisten hankintojen markkinoita avataan entisestään siirtymällä ilmoittamaan hankinnoista Internetin välityksellä vuoteen 2003 mennessä. Maita pyydetään nopeuttamaan jakeluverkkokeskeisten toimialojen vapauttamista, ottamaan samalla huomioon palveluihin nykyisin yleisesti liittyvät velvoitteet ja tarjottujen palvelujen turvallisuus sekä lisäämään kilpailua. Maiden olisi myös vähennettävä valtion tukia ja suunnattava niitä niin, ettei tuki ole kertaluonteista tai riipu toimialasta.

Rahoituspalvelumarkkinoiden tehokkuuden ja integroitumisen edistäminen

Aidosti yhtenäisten rahoituspalvelujen markkinoiden edistämiseksi kaikkien keskeisten osapuolten – EU:n neuvoston, Euroopan parlamentin ja komission – olisi huolehdittava siitä, että rahoituspalveluista laadittu toimintasuunnitelma on viety läpi täysimääräisesti viimeistään vuoteen 2005 mennessä. Toimielimiä kehoitetaan erityisesti toteuttamaan vuoden 2003 loppuun mennessä arvopaperimarkkinoiden integroimista koskevat keskeiset toimet mukaan lukien ne, joita on esitetty Euroopan arvopaperimarkkinoiden sääntelyä pohtineen asiantuntijatyöryhmän raportissa. Hyvin toimivien riskirahoituksen markkinoiden syntymistä olisi myös edistettävä entistä määrätietoisemmin toteuttamalla riskirahoituksesta laadittu toimintasuunnitelma vuoteen 2003 mennessä. Toimivaltaisia viranomaisia kannustetaan ryhtymään välttämättömiin toimiin, joilla eri toimialat ja maat kattavia valvontajärjestelmiä voidaan entisestään tehostaa rahoitusjärjestelmän kehityksen tasalla pysymiseksi.

Yritteliäisyyden kannustaminen

Jäsenmaita kehoitetaan luomaan yrittäjyyttä suosiva ympäristö. Maita kannustetaan vähentämään edelleen yritystoimintaan liittyviä hallinnollisia rasitteita ja esteitä. Tätä varten olisi otettava käyttöön nykyistä yksinkertaisempia ja avoimempia menettelytapoja, perustettava aloittaville yrittäjille palvelupisteitä, joissa he voivat hoitaa kaikki tarvittavat viranomaisasiat, sekä yksinkertaistettava sääntelyä ja yritysverotusta. Myös julkisia palveluja on tehostettava mm. käyttämällä vertaisarviointia, lisäämällä julkisia huutokauppoja ja huolehtimalla siitä, että julkisilla ja yksityisillä yhteisöillä on tasavertaiset kilpailumahdollisuudet.

Tietoyhteiskunnan edistäminen

Jäsenmaita kehoitetaan vahvistamaan immateriaalioikeuksia ja sopimaan siitä, miten Euroopan yhteisön patenti järjestetään vuoden 2001 loppuun mennessä. Maita kannustetaan huolehtimaan siitä, että etenkin perustutkimukseen mutta myös muuhun tutkimukseen ja kehitykseen varataan riittävästi varoja, ja kannustetaan asettamaan julkiselle tutkimukselle selviä ja yhdenmukaisia painopistealueita. Maita pyydetään purkamaan ns. paikalliset silmukat, jotta Internetin käyttökustannukset pienenisivät, huolehtimaan Internetin tehokkaammasta ja laajemmasta käytöstä kouluissa ja vahvistamaan sähköistä kaupankäyntiä koskevaa lainsäädäntöä. Maita kehoitetaan panostamaan sekä yksityiseen että julkiseen koulutukseen pitkälle koulutettujen tutkijoiden ja tieto- ja viestintätekniikan asiantuntijoiden määrän kasvattamiseksi ja väestön perustaitojen parantamiseksi.

Ympäristön kannalta kestävä kehityksen edistäminen

Göteborgin Eurooppa-neuvosto on sopinut Euroopan kestävä kehityksen strategiasta. Jäsenmaita kannustetaan aloittamaan ja lujittamaan markkinoihin pohjautuvaa politiikkaa, johon liittyvät esimerkiksi verotus, käyttäjä- ja saastuttajamaksut, vakuutus- tai vastuuvakuutus sopimukset ja myytävissä olevat päästöoikeudet. Maiden kannattaisi myös vähentää toimialoittaisia tukipalkkioita, verohelpotuksia ja muita toimia, joilla on negatiivisia ympäristövaikutuksia. Maita kehoitetaan tehostamaan taloudellisten keinojen käyttöä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi ja Kioton sopimuksen ehtojen täyttämiseksi. Lisäksi maita kannustetaan sopimaan koko Eurooppaan soveltuvasta energian verotuksesta ja energian sisämarkkinoiden luomisesta.

Taulukko 6.

Euroalueen työttömyys

(% työvoimasta, kausivaihtelusta puhdistetuja tietoja)

	1998	1999	2000	2000 II	2000 III	2000 IV	2001 I	2000 Joulu	2001 Tammi	2001 Helmi	2001 Maalis	2001 Huhti	2001 Touko
Yhteensä	10,8	10,0	8,9	9,0	8,8	8,6	8,4	8,5	8,5	8,4	8,4	8,3	8,3
Alle 25-vuotiaat ¹⁾	21,5	19,5	17,5	17,7	17,3	16,8	16,5	16,7	16,6	16,5	16,4	16,4	16,4
25-vuotiaat ja sitä vanhemmat	9,3	8,6	7,8	7,8	7,6	7,5	7,3	7,4	7,4	7,3	7,3	7,2	7,2

Lähde: Eurostat.

Huom. ILO:n suositusten mukaan. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

1) Vuonna 2000 tämän ryhmän osuus työttömien kokonaismäärästä oli 23,6 %.

mutta vauhti on hidastunut maaliskuusta 2001 alkaen. Tämä johtuu siitä, että taloudellisen toimeliaisuuden hidastuminen vaikuttaa viiveellä työmarkkinoihin.

Ikäryhmittäinen tarkastelu osoittaa, että sekä alle 25-vuotiaiden että 25-vuotiaiden ja sitä vanhempien työttömyysaste pysyi ennallaan toukokuussa (ks. taulukko 6). Työttömien määrä kuitenkin väheni edelleen molemmissa ryhmissä huhtikuuhun verrattuna. Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste oli toukokuussa 16,4 %, mutta työttömien määrä pieneni huhtikuusta noin 7 000:lla eli hie man enemmän kuin huhtikuussa. Toukokuussa 25-vuotiaiden ja sitä vanhempien työttömien määrä supistui noin 29 000:lla eli vähemmän kuin huhtikuussa, mutta työttömyysaste oli edelleen 7,2 %.

Työllisyyden kasvu on todennäköisesti jatkunut vuoden 2001 ensimmäisellä neljänneksellä, vaikkakin aikaisempaa hitaammin

Käytettävissä olevien kansallisten tietojen perusteella työllisyyden kasvu euroalueella hidastui vuoden 2001 ensimmäisellä neljänneksellä vuoden 2000 viimeiseen neljännekseen verrattuna. Ensimmäisten arvioiden mukaan työllisyys kasvoi noin 0,4 % vuoden 2001 ensimmäisellä nel-

jänneksellä, kun se oli kasvanut 0,6 % edellisen neljänneksen aikana (ks. taulukko 7). Tämä viittaa siihen, että tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä työpaikat lisääntyivät nettomääräisesti edelleenkin, mutta hitaammin kuin aiemmin.

Alakohtaisen tarkastelun perusteella työllisyysodotukset – samoin kuin kansallisista lähteistä saatavissa olevat alakohtaisen työllisyyden kehitystä koskevat tiedot – viittaavat siihen, että työllisyyden kasvu hidastui voimakkaammin teollisuudessa kuin palvelualalla vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Yrityksiä koskeviin Euroopan komission suhdannekyselyihin perustuvat työllisyysodotukset viittaavat siihen, että työllisyyden vuotuinen kasvuvauhti hidastui teollisuudessa vuoden 2001 ensimmäisen ja toisen neljänneksen aikana edellisestä neljänneksestä, jolloin kasvuvauhti oli ollut 1,2 %. Työllisyyden kasvun hidastumisen arvioidaan ulottuneen sekä tehdasteollisuuteen että rakennusalalle. Tehdasteollisuuden vuotuinen kasvuvauhti oli ollut edellisellä neljänneksellä 1,1 % ja rakennusalan vastaava kasvuvauhti 1,6 %. Vaikka myös palvelualan työllisyysodotuksia koskevat kyselytiedot viittaavat siihen, että sen työllisyys olisi kasvanut aiempaa hitaammin vuoden 2001 ensimmäisellä puoliskolla, uusien työpaikkojen määrä on saattanut edelleenkin lisääntyä voimakkaasti (vuoden 2000 viimeisen neljänneksen 2,8 prosentin kasvun jälkeen).

Taulukko 7.

Työllisyyden kasvu euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	1998	1999	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
				I	II	III	IV	I	II	III	IV
				Neljännesvuosimuutokset ¹⁾							
Koko kansantalous	1,6	1,6	2,0	1,9	2,1	2,0	2,2	0,5	0,5	0,5	0,6
Maa- ja kalatalous ²⁾	-1,3	-3,0	-1,1	-1,3	-1,5	-1,3	-0,5	0,1	-0,4	-0,3	0,1
Teollisuus	1,0	0,4	1,0	0,9	0,9	1,1	1,2	0,2	0,2	0,4	0,4
pl. rakentaminen ³⁾	1,2	0,3	0,8	0,2	0,8	1,0	1,1	0,1	0,3	0,3	0,3
Rakentaminen	0,4	0,8	1,6	2,5	1,0	1,2	1,6	0,3	-0,0	0,5	0,8
Palvelut ⁴⁾	2,1	2,5	2,7	2,5	2,9	2,7	2,8	0,7	0,7	0,6	0,7
Kauppa ja kuljetus ⁵⁾	1,6	2,2	2,6	2,6	2,8	2,5	2,5	0,6	0,5	0,6	0,7
Rahoitustoiminta ja liike-elämän palvelut ⁶⁾	4,9	5,3	6,1	6,1	6,4	6,1	5,7	1,6	1,6	1,2	1,2
Julkishallinto ⁷⁾	1,3	1,4	1,4	1,0	1,3	1,4	1,8	0,5	0,5	0,3	0,5

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

- 1) Neljännesvuosimuutokset: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä.
- 2) Sisältää myös riista- ja metsätalouden.
- 3) Sisältää kaivosteollisuuden (mineraalien kaivu), tehdasteollisuuden, sähkö-, kaasu- ja vesihuollon.
- 4) Ei sisällä kansainvälisiä järjestöjä ja ulkomaisia edustustoja.
- 5) Sisältää myös korjaustoiminnan, tietoliikenteen, majoitus- ja ravitsemistoiminnan.
- 6) Sisältää myös kiinteistö- ja vuokrauspalvelut.
- 7) Sisältää myös koulutuksen, terveydenhuollon ja muut palvelut.

4 Valuuttakurssit ja maksutase

Euro vakaantui kesäkuussa 2001

Kesäkuussa euron nimellinen efektiivinen kurssi vakaantui valuuttamarkkinoilla. Samalla kun merkit talouskasvun hidastumisesta kaikilla keskeisillä talousalueilla lisääntyivät ja euroalueen inflaation odotettiin hidastuvan, euron valuuttakurssi vahvistui kesäkuun ensimmäisellä puoliskolla jonkin verran. Kesäkuun loppuun mennessä euron vahvistuminen oli kuitenkin suureksi osaksi kumoutunut. Kaiken kaikkiaan euro vahvistui kesäkuun alkupuolelta heinäkuun 4. päivään Japanin jeniin nähden, mutta pysyi suhteessa Yhdysvaltain dollariin ja Englannin puntaan suurin piirtein ennallaan.

Euron kurssi Yhdysvaltain dollariin nähden heikkeni toukokuussa, mutta pysyi koko kesäkuun lähes ennallaan. Kuukauden alkupuoliskolla euro vahvistui suhteessa Yhdysvaltain dollariin lähinnä siksi, että Yhdysvalloissa julkistetut talousluvut osoittivat maan teollisuustuotannon kasvuvauhdin edelleen hidastuneen, työttömyyskor-

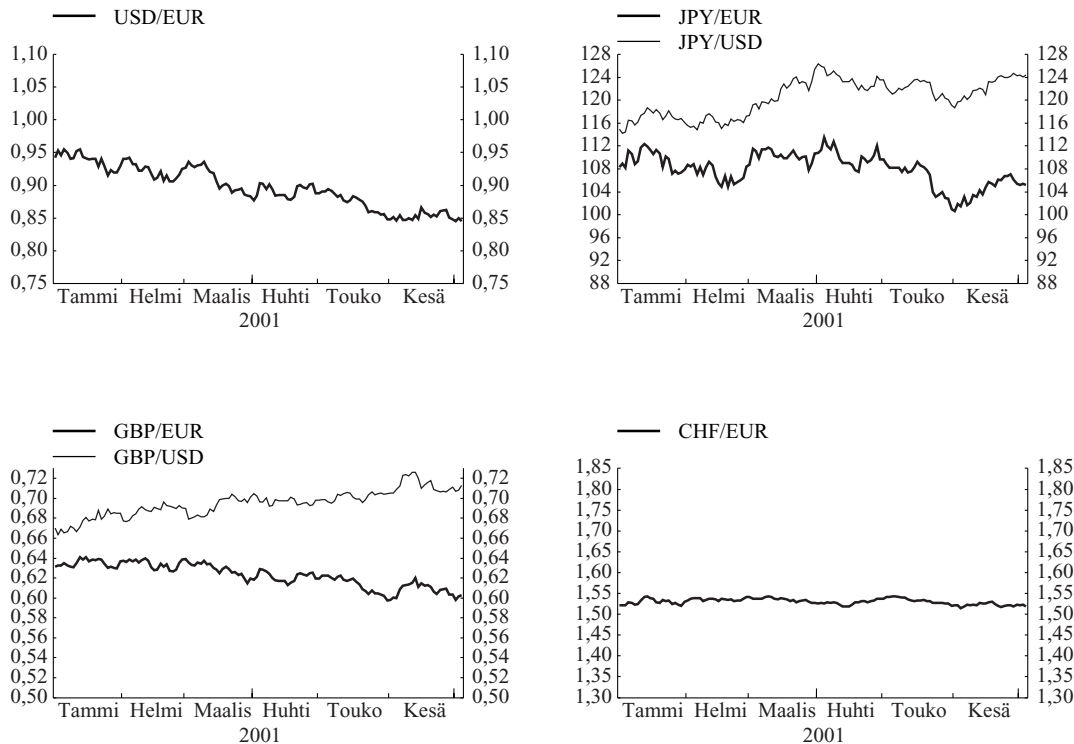
vaushakemusten määrän kasvaneen ja inflaatio-odotusten lisääntyneen (ks. kuvio 16). Yhdysvaltojen keskuspankki päätti 27.6.2001 laskea federal funds -tavoitekorkeaan 25 peruspisteellä. Kesäkuun loppua kohti rahoitusmarkkinoiden näkemys Yhdysvaltain kehityksestä muuttui aiempaa myönteisemmäksi ja samalla euroalueen talouskasvun hidastumisesta alkoi näkyä selvempiä merkkejä, mikä tuki dollarin kurssikehitystä. Euron dollarikurssi oli heinäkuun 4. päivänä 0,85 eli lähellä toukokuun lopun tasoa ja lähes 8½ % heikompi kuin vuonna 2000 keskimäärin.

Kesäkuussa Japanin jeni heikkeni sekä euroon että Yhdysvaltain dollariin nähden melko voimakkaasti, niin että toukokuinen vahvistuminen kumoutui suureksi osaksi. Jenin heikkeneminen johtui lähinnä Japanin huonontuneista vientinäykymistä, jotka saivat myös Japanin keskuspankin arvioimaan Japanin talouden tilan aiemmin ajateltua synkemmäksi. Myöhemmin julkistetut ennakkotiedot, jotka osoittivat Japanin BKT:n kasvun hidastuneen vuoden 2001 ensimmäisellä neljännek-

Kuvio 16.

Valuuttakurssikehitys

(päivähavaintoja)

Lähde: EKP.

sellä, heikensivät myös osaltaan jeniä. Heinäkuun 4. päivänä euron jenikurssi oli 105 eli 4 % vahvempi kuin toukokuun lopussa ja noin 6 % vahvempi kuin vuonna 2000 keskimäärin.

Englannin punta heikkeni kesäkuun ensimmäisellä viikolla voimakkaasti sekä euroon että Yhdysvaltain dollariin nähden mutta vakaantui ensin ja vahvistui sitten ajanjakson lopulla. Punnan valuuttakurssien heilahtelu kesäkuussa näytti johtuvan lähinnä Ison-Britannian mahdollista liittymistä EMUn kolmanteen vaiheeseen koskevista markkinoiden vaihtelevista näkemyksistä parlamenttivaalien jälkeen. Euron puntakurssi oli heinäkuun 4. päivänä 0,60 eli 1 prosentin vahvempi kuin toukokuun lopussa mutta noin 1 prosentin heikompi kuin vuonna 2000 keskimäärin.

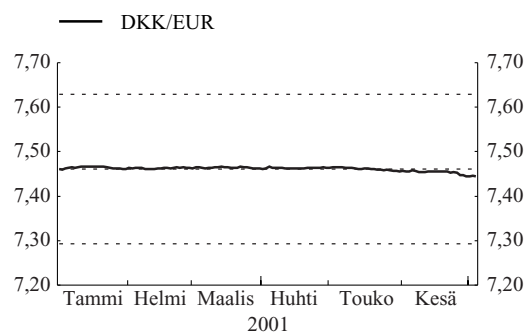
Tanskan kruunun arvo vaihteli edelleen vähän lähellä ERM II -järjestelmän mukaista eurokeskuskurssiaan toukokuussa ja kesäkuun alussa (ks. kuvio 17). Verrattuna Euroopan muihin

valuuttoihin euron kurssi vaihteli Ruotsin kruunun nähden jyrkästi, kun Ruotsin keskuspankki toteutti kesäkuussa kruunun heikkenemisen torjumiseksi useita yksipuolisia valuuttainterventioita. Euron kurssi Sveitsin frangiin nähden vaihteli

Kuvio 17.

Valuuttakurssikehitys ERM II:ssä

(päivähavaintoja)

Lähde: EKP.

Huom. Vaakasuorat viivat osoittavat Tanskan kruunun keskuskurssia (7,46) ja vaihteluväliä ($\pm 2,25$ %).

teli koko ajanjakson aikana vain vähän ja pysytte-
li välillä 1,52–1,53.

Euroalueen tärkeimpien kauppakumppaneiden
valuuttoihin nähden euron nimelliset efektiiviset
valuuttakurssit pysyivät toukokuun lopusta hei-
näkuun 4. päivään suurin piirtein ennallaan. Hei-
näkuun 4. päivänä euron nimellinen efektiivinen
valuuttakurssi-indeksi oli 1,7 % heikompi kuin
vuonna 2000 keskimäärin. Kuluttajahintaindek-
sillä, teollisuuden tuottajahintaindeksillä ja teh-
dasteollisuuden yksikkötyökustannuksilla defla-
toidut euron reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-

indeksit myötäilivät melko tarkkaan nimellisen
indeksin kehitystä (ks. kuvio 18).

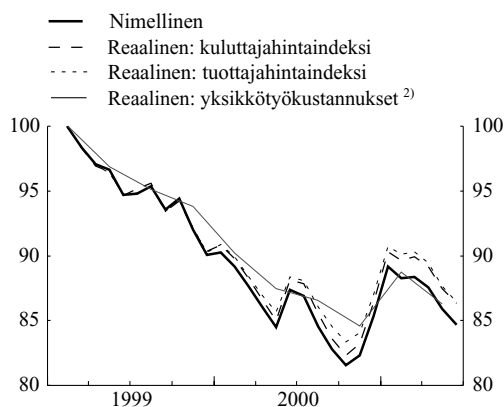
Vaihtotaseen alijäämä supistui edelleen huhtikuussa 2001

Euroalueen vaihtotase oli 3,3 miljardia euroa ali-
jäämäinen huhtikuussa 2001, kun se oli huhti-
kuussa 2000 ollut 7,0 miljardia euroa alijäämäi-
nen (kaikki luvut viittaavat 12 maata käsittävään
euroalueeseen). Alijäämän pieneneminen johtui
tavarakaupan ylijäämän kasvusta (2,5 miljardista
eurosta 5,3 miljardiin euroon huhtikuusta 2000
huhtikuuhun 2001) ja palvelutaseen kohenemi-
sestä – 0,7 miljardin euron alijäämä muuttui 0,3
miljardin euron ylijäämäksi – sekä tulonsiirtojen
alijäämän hienoisesta supistumisesta.

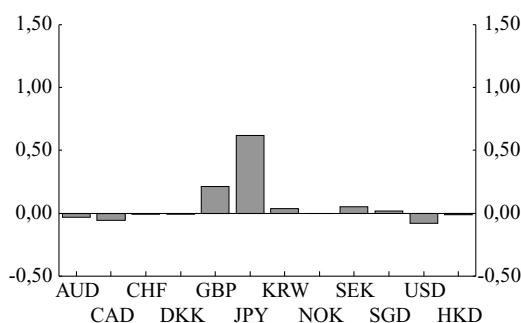
Kuvio 18.

Euron efektiiviset valuuttakurssit

Nimelliset ja reaaliset efektiiviset
valuuttakurssi-indeksit¹⁾
(kuukausittaisia/neljännesvuosittaisia keskiarvoja, I/1999 = 100)

Valuuttakurssien muutosten vaikutus nimellisen
efektiivisen valuuttakurssi-indeksin muutoksiin³⁾
(31.5.–4.7.2001, prosenttiyksikköinä)

Lähde: EKP.

1) Nouseva käyrä merkitsee euron vahvistumista. Tuoreim-
mat havainnot ovat kesäkuulta 2001 ja tehdasteollisuuden
yksikkötyökustannusten osalta vuoden 2001 toiselta neljän-
nekseltä.

2) Tehdasteollisuuden yksikkötyökustannukset.

3) Muutoksen laskemisessa on käytetty 12 suurimman kaupp-
kumppanin valuuttoja kauppapainoilla painotettuina.

Vuoden 2001 neljänä ensimmäisenä kuukautena
vaihtotaseen kumulatiivinen alijäämä pieneni 12,5
miljardiin euroon, kun alijäämä vuoden 2000 vas-
taavana ajankohtana oli ollut 18,5 miljardia eu-
roa (ks. taulukko 8). Kumulatiivisen alijäämän
supistuminen johtui tavarakaupan ylijäämän suu-
renemisestä (vuoden 2001 ensimmäisen neljän
kuukauden ylijäämä oli 12,0 miljardia euroa, kun
se edellisen vuoden vastaavana ajankohtana oli
ollut 5,7 miljardia euroa) ja tulonsiirtojen alijää-
män pienenemisestä (vuoden 2001 ensimmäisen
neljän kuukauden alijäämä oli 6,9 miljardia euroa
oltuaan 9,0 miljardia euroa edellisen vuoden vas-
taavana ajankohtana). Näiden vaikutus oli suu-
rempi kuin palvelutaseen ja tuotannontekijäkor-
vausten taseen alijäämien kasvu.

Vuoden 2001 neljän ensimmäisen kuukauden
aikana tavarakaupan ylijäämän kasvu johtui pää-
asiassa viennin arvon kasvusta (16,2 %), joka oli
suurempi kuin tuonnin arvon kasvu (14,3 %) (ks.
kuvio 19, joka perustuu euro II -maiden
tilastoihin, joista on käytettävissä pidemmät ai-
kasarjat). Tuonnin arvon kasvuvauhdin hidastu-
minen vuonna 2001 johtuu tuontihintojen kasvu-
vauhdin merkittävästä hidastumisesta. Maaliskuun
2001 loppuun saakka käytettävissä olevat alae-
kohtaiset kauppatilastot osoittavat, että tuonnin
yksikköarvoindeksit nousivat 7,5 prosentin vuosi-
vauhtia maaliskuussa 2001, kun ne olivat mar-
raskuussa 2000 nousseet 26,1 prosentin vuosi-
vauhtia. Myös viennin yksikköarvoindeksien nou-

Taulukko 8.**12 maata käsittävän euroalueen maksutase***(mrd. euroa, kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja)*

	2000 Tammi-huhtikuu	2000 Huhtikuu	2001 Tammi-huhtikuu	2001 Helmikuu	2001 Maaliskuu	2001 Huhtikuu
Vaihtotase	-18,5	-7,0	-12,5	2,1	-2,8	-3,3
Tulot	476,9	116,4	552,1	133,0	142,8	138,1
Menot	495,4	123,4	564,6	130,9	145,5	141,4
Tavarat	5,7	2,5	12,0	3,3	5,3	5,3
Vienti	289,7	71,3	336,6	81,5	91,6	84,0
Tuonti	284,0	68,8	324,6	78,3	86,3	78,7
Palvelut	-4,6	-0,7	-6,0	-1,1	-2,8	0,3
Vienti	82,4	21,3	88,1	20,9	21,6	24,3
Tuonti	87,1	22,0	94,1	22,0	24,4	24,0
Tuotannon tekijäkorvaukset	-10,6	-4,0	-11,6	0,5	-0,7	-4,7
Tulonsiirrot	-9,0	-4,8	-6,9	-0,6	-4,6	-4,2
Pääomansiirrot	6,2	2,3	5,7	1,6	0,5	2,2
Rahoitustase	.	.	29,8	2,1	20,6	11,8
Suorat sijoitukset	148,6	1,1	-47,4	-0,8	-42,3	0,1
Ulkomailla	-79,6	-16,0	-66,2	-17,1	-29,5	-6,6
Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	-40,8	-7,4	-38,3	-7,7	-11,3	-10,3
Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäiset lainat	-38,8	-8,7	-27,8	-9,5	-18,1	3,8
Euroalueelle	228,2	17,1	18,8	16,4	-12,8	6,7
Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	196,3	5,1	29,1	13,9	6,6	2,5
Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäiset lainat	31,9	11,9	-10,4	2,5	-19,4	4,2
Arvopaperisijoitukset	-196,0	-5,6	-59,4	0,9	6,1	-20,9
Osakkeet	-244,5	-20,9	-9,3	2,5	10,9	-2,8
Saamiset	-134,6	-17,7	-34,4	-11,0	5,7	-11,3
Velat	-109,8	-3,2	25,2	13,5	5,2	8,5
Velkapaperit	48,5	15,3	-50,2	-1,6	-4,8	-18,1
Saamiset	-42,6	-9,2	-52,1	-18,3	-20,5	3,2
Velat	91,0	24,5	2,0	16,8	15,6	-21,3
Lisätieto: Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset yhteensä	-47,4	-4,6	-106,8	0,2	-36,2	-20,8
Johdannaiset	4,9	2,1	-1,0	-1,0	3,9	1,1
Muut sijoitukset	97,7	6,1	119,6	-3,2	50,3	24,6
Valuuttavaranto	.	.	18,0	6,1	2,6	7,0
Virheelliset ja tunnistamattomat erät	.	.	-22,9	-5,7	-18,3	-10,7

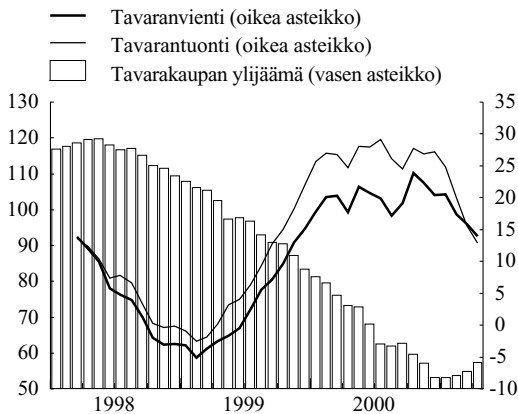
Lähde: EKP.

Huom. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää. Kaksitoista maata käsittävän euroalueen tietoja. Rahoitustaseessa positiivinen luku osoittaa pääoman tuontia ja negatiivinen luku sen vientiä. Valuuttavarannossa negatiivinen luku osoittaa valuuttavarannon lisäystä ja positiivinen luku sen vähennystä. Yksityiskohtaisia taulukoita 12 maata käsittävän euroalueen maksutaseesta on tilasto-osan taulukoissa "Kreikan tiedoilla täydennetyt euroalueen keskeiset taloustilastot" sekä EKP:n WWW-sivustossa.

Kuvio 19.

Euro 11-maiden tavarakaupan ylijäämä ja tavarantuonin ja -viennin kasvu

(tavarantuonin ja -viennin kolmen kuukauden liukuvan keskiarvon prosenttimuutos edellisestä vuodesta)
(tavarakaupan 12 kuukauden kumulatiivinen ylijäämä, mrd. euroa)

Lähde: EKP.

Huom. Vuotta 2001 koskevat euro 11 -maiden tiedot ovat arvioita.

suvauhti hidastui. Sekä tuonin että viennin määrä on kasvanut hitaasti sitten syksyn 2000 lähinnä siksi, että sekä ulkomainen että euroalueen kysyntä on vähentynyt. Tuonin kasvu kuitenkin hidastui voimakkaammin kuin vienti, mikä vaikutti tavarakaupan ylijäämän kasvuun viime kuukausina.

Pääoman nettovienti arvopaperisijoituksina huhtikuussa

Euroalueen rahoitustaseessa arvopaperisijoitukseen liittyvä pääoman nettovienti oli 20,9 miljardia euroa huhtikuussa 2001, kun taas suorien sijoitusten pääomavirrat olivat tasapainossa (ks. taulukko 8).

Velkapaperien myynteihin liittyvät pääomavirrat (18,1 miljardia euroa) olivat suurin erä, joka vaikutti pääoman nettovientiin huhtikuussa. Oman pääoman ehtoihin sijoituksiin ja uudelleen sijoitettuihin voittoihin liittyvää pääoman nettovientiä tasoitti erään ”Muu pääoma, lähinnä konsernin sisäiset lainat” liittyvä pääoman nettotuonti.

Pääoman kumulatiivinen nettovienti suorina sijoituksina oli vuoden 2001 neljänä ensimmäisenä kuukautena 47,4 miljardia euroa, kun taas pääoman kumulatiivinen nettovienti arvopaperisijoituksina oli vastaavana ajankohtana 59,4 miljardia euroa. Pääoman nettovienti arvopaperisijoituksina tammikuusta huhtikuuhun 2001 saattaa osittain liittyä euroalueen ulkopuolisiin tekijöihin. Erityisesti euroalueella liikkeeseen laskettujen velkapapereiden myynneistä johtunut pääoman vienti tammikuussa ja huhtikuussa 2001 on saattanut liittyä Yhdysvaltojen pitkien joukkolainojen tuottojen kasvuun näinä kuukausina.

Uusi tieto- ja viestintäteknikka ja tuottavuus euroalueella

Tässä artikkelissa luodaan yleiskatsaus tällä hetkellä käytettävissä oleviin tietoihin, joiden perusteella voidaan arvioida tieto- ja viestintäteknikan (information and communication technologies, ICT) merkitystä tuottavuuden kasvulle euroalueella. Tilastojen perusteella näyttää siltä, että tieto- ja viestintäteknikan vaikutus talouskasvuun, sekä tuotantoon että investointeihin, lisääntyi 1990-luvun jälkipuoliskolla. Toistaiseksi ei kuitenkaan juuri ole merkkejä siitä, että tieto- ja viestintäteknikan käyttö olisi vaikuttanut positiivisesti kokonaistuottavuuden kasvuun. Rakenteellisten uudistusten jatkaminen onkin keskeistä, jotta uusia teknisiä mahdollisuuksia voidaan hyödyntää täysimääräisesti. Tieto- ja viestintäteknikan aiempaa suurempi vaikutus juuri tuottavuuden kasvuun viittaa kuitenkin siihen, että potentiaalisen tuotannon kasvua koskeissa arvioissa kasvun nopeutuminen näyttää todennäköisemmältä kuin kasvun hidastuminen.

I Johdanto

Tässä artikkelissa keskitytään arvioimaan tieto- ja viestintäteknikan merkitystä euroalueen tuottavuuden kasvuvauhdin kannalta. Makrotaloudellisesta näkökulmasta tieto- ja viestintäteknikasta johtuvaa tuottavuuden pitkäaikaista kasvua pidetään yleensä ns. uuden talouden tärkeimpänä piirteenä. Tuottavuuden kasvussa erotellaan usein itse tieto- ja viestintäteknikkaa tuottavien sektoreiden kehityksestä johtuva pysyvä tuottavuuden kasvun nopeutuminen ja sellainen tuottavuuden kasvun nopeutuminen, joka johtuu tieto- ja viestintäteknikan käytön yleistymisestä koko taloudessa. Tieto- ja viestintäteknikan tuotannossa havaittu tuottavuuden nopea kasvu on kiinnostavaa sinänsä, mutta se ei yksistään riitä määrittämään uutta taloutta, jolle on tunnusomaista koko talouteen ulottuva tuottavuuden kasvun nopeutuminen. Jotta näin olisi, tieto- ja viestintäteknikan pitäisi olla yleiskäyttöistä, eli sen käytön pitäisi lisätä koko taloudellisen prosessin tehokkuutta nykyistä nopeammin. Tämä merkitsisi sitä, että potentiaalisen tuotannon kasvu olisi taloudessa nopeutunut.

Tuottavuuden kasvua mitataan useimmiten tarkastelemalla työn tuottavuutta eli tuotannon lisäystä työntekijää kohden tai mieluummin tuotannon lisäystä tehtyä työtuntia kohden. Työn tuottavuuden lisäys voi johtua reaali-pääoman määrän kasvusta (pääomavaltaistuminen) tai taloudellisen prosessin kokonaistehokkuuden kasvusta, jota kokonaistuottavuuden kasvu ilmentää.

Jos työn tuottavuuden kasvu nopeutuisi kokonaistuottavuuden kasvun ansiosta, tämä olisi merkki uudesta taloudesta. Toisin kuin työn tuottavuutta kokonaistuottavuuden kasvua ei voida mitata suoraan ja sitä on käytännössä vaikea arvioida. Tässä artikkelissa tarkastellaan aluksi työn tuottavuuden kehitystä ja esitetään sitten joitakin arvioita kokonaistuottavuuden kasvun kehityksestä euroalueella. Aineiston puutteellisuuden vuoksi tässä artikkelissa keskitytään lähinnä 1990-luvun kehitykseen.

Teknisen muutoksen vaikutus riippuu aina sen hetkisestä talouspolitiikasta ja monista muista seikoista. Tällaisia tekijöitä ovat kotimaisten rahoitusmarkkinoiden vapauttaminen ja näiden asteittainen kansainvälinen integroituminen, innovatiivisten ja hyvin hoidettujen yritysten mahdollisuudet saada riskipääomaa, hyödykkeiden ja palvelujen kaupan globalisaatio ja kilpailun kiristymisen hyödykemarkkinoilla, työmarkkinoiden entistä suurempi joustavuus, hintavakauden turvaava rahapolitiikka ja velka- ja verorasitusta vähentävä finanssipolitiikka, joka antaa tilaa yksityisiin investointeihin. Vaikka näitä tekijöitä ei tässä artikkelissa varsinaisesti käsitellä, ne olisi silti pidettävä mielessä, kun arvioidaan tieto- ja viestintäteknikan merkitystä talouskasvun kannalta. Vain jos kaikki ehdot täyttyvät, uuden tekniikan tarjoamat edut on mahdollista hyödyntää täysimääräisesti.

Kehikko I.

Työn tuottavuuden ja yksityisten yritysten investointien viimeaikainen kehitys Yhdysvalloissa

Työn tuottavuuden kasvun nopeutumista Yhdysvalloissa muilla kuin maatalouteen kuuluvilla yritystoiminnan aloilla 1990-luvun jälkipuoliskolla pidetään suurimpana syynä siihen, että tuotanto kasvoi tuolloin nopeasti samalla, kun inflaatio oli hidasta (ks. kuvio A). Toistaiseksi ei kuitenkaan ole yksimielisyyttä siitä, mistä tuottavuuden kasvu johtuu ja liittyykö tuottavuuden viimeaikainen kasvu pääasiassa suhdanteisiin vai onko sillä pysyviä vaikutuksia. Useimmissa tutkimuksissa katsotaan, että pääomanmuodostus (varsinkin atk-laitteisiin ja ohjelmistoihin tehdyt investoinnit) on eniten nopeuttanut työn tuottavuuden kasvua (pääomavaltuutusta painottava näkökulma). Lisäksi tätä työn tuottavuuden kasvua pidetään pääosin suhdanteisiin liittyvänä ilmiönä. Aivan viime aikoina joissakin tutkimuksissa on kuitenkin esitetty, että suurin syy tuotannon kasvuun on ollut tekninen kehitys, joka vaikuttaa merkittävästi tuottavuuden pitkän aikavälin kasvuun eli tuottavuuden trendikasvuun (kokonaistuottavuutta painottava näkökulma).

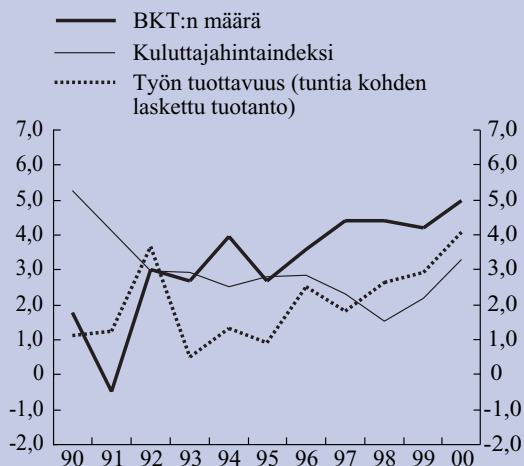
Empiiristä tutkimusta tällä saralla ovat tehneet Robert Gordon sekä Stephen Oliner ja Daniel Sichel. Gordonin tutkimusten mukaan työn tuottavuuden kasvuun vaikuttavat valtaosin pääomavaltuutukseen liittyvät tekijät ja kokonaistuottavuus vaikuttaa vain vähän. Sen sijaan Olinerin ja Sichelin tutkimusten mukaan tuottavuuden trendikasvu on nopeampi kuin Gordonin tutkimusten mukaan.¹ Gordon arvioi tuottavuuden trendikasvun nopeutuneen vuosien 1996–1999 ja vuosien 1972–1995 välisenä aikana vain 0,62 prosenttiyksikköä, josta puolet johtuu pääomavaltuutumisesta ja puolet kestokulutustavaroita tuottavien alojen kokonaistuottavuuden kasvusta. Toisaalta Oliner ja Sichel arvioivat työn tuottavuuden kasvun olleen 1,05 prosenttiyksikköä nopeampaa vuosina 1996–1999 kuin vuosina 1990–1995. Suurin syy tähän eroon on tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvä pääomavaltuutuminen, ja muu

osa erosta johtuu kokonaistuottavuuden kasvusta – sekä tieto- ja viestintätekniikan alalla että muilla yritystoiminnan aloilla (pl. maatalous). Tutkimustulosten erot johtuvat erilaisista menetelmistä, joilla tuottavuuden kasvu hajotetaan osatekijöihinsä eli pääomaan, työvoimaan ja jäännöserään (kokonaistuottavuuteen). Nordhausin viimeaikaisista tutkimuksista on Olinerin ja Sichelin tuloksille saatu vahvistuksia. Ne osoittavat, että yrityssektorin tuottavuuden kasvu vuosina 1996–1998 nopeutui 3,2 prosenttiin, kun se vuosina 1978–1995 oli 1,3 %, ja että tuottavuuden nopeutumisesta noin kolmannes on peräisin muilta kuin tieto- ja viestintätekniikkaa tuottavilta aloilta.²

Näiden lukujen pohjalta voidaan perustellusti väittää, että vaikka kokonaistuottavuuden osuus jää epävarmaksi, etenkin tieto- ja viestintätekniikan pääomahyödykkeisiin vuodesta 1992 alkanut voimakas investointi on varmasti nopeuttanut tuottavuuden kasvuvauhtia koko Yhdysvaltojen taloudessa. Nähtäväksi jää, ovatko investointien näin nopeat kasvuvauhdit (varsinkin tieto- ja viestintätekniikan sektorilla) pysyviä vai eivät.

Kuvio A: BKT:n määrä, työn tuottavuus (yksityinen sektori pl. maatalous) ja kuluttajahintaindeksi Yhdysvalloissa

(vuotuinen prosenttimuutos)

1 Oliner, S. D. ja Sichel, D. E. , "The resurgence of growth in the late 1990s: Is Information Technology the story?" ja Gordon, R.J. "Does the "New Economy" measure up to the great inventions of the past?", molemmat julkaistu *Journal of Economic Perspectives*, Vol. 14, syksyn 2000 numerossa.

2 Ks. esim. "Productivity growth and the New Economy" (NBER WP 8096), tammikuu 2001.

Työn tuottavuuden kasvu osatekijöittäin

(keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti, %, jaksojen välinen ero)

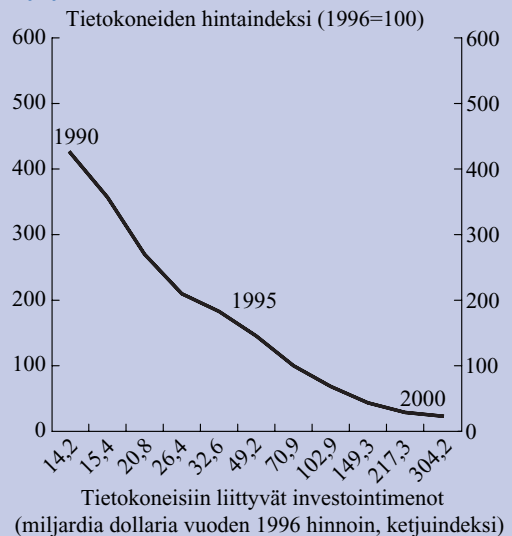
	Työn tuottavuuden kasvun ero jaksottain	josta pääoma- valtaistumisen vaikutus	josta kokonais- tuottavuuden vaikutus	josta hinnan mittaamisen vaikutus	josta työvoiman laadun vaikutus
Oliner-Sichel	1,05 (1996–1999 vs. 1991–1995)	0,49	0,68	–	-0,13
Gordon	0,81 ¹⁾ (1995–1999 vs. 1972–1995)	0,33	0,29	0,14	0,05
Nordhaus	1,9 (1996–1998 vs. 1978–1995)	–	–	–	–

1) Luvut koskevat tuottavuuden trendikasvua.

Kasvun kannalta kriittinen kysymys on, pysähtyykö tietokoneiden sekä absoluuttisten että suhteellisten hintojen laskusuuntaus lähivuosina. Viime vuosikymmenellä tietokoneiden hintojen aleneminen siirsi kysyntää ”perinteisistä” hyödykkeistä tieto- ja viestintätekniisiin pääomahyödykkeisiin, ja sen on siksi katsottu liittyvän tieto- ja viestintätekniikan pääomahyödykeinvestointimenojen kasvuun (ks. kuvio B). Koska tieto- ja viestintätekniikan pääomahyödykkeisiin tehdyistä investoinneista saatavat tuotot pitkällä aikavälillä pienenevät, näyttää siltä, että tietokoneiden hintojen laskun jatkuminen on edellytyksenä sille, että tietokoneinvestointien ja siten kokonaisinvestointien kasvu voisi jatkua.

Tieto- ja viestintätekniikkaan käytettävien investointimenojen kehitys tulevaisuudessa osoittaa, missä määrin tietokonetekniikka on todella käynnistänyt ns. uuden talouden. Vahvistus tällaisesta Yhdysvaltojen talouden tuotantomahdollisuuksien rakenteellisesta muutoksesta olisi se, että tieto- ja viestintätekniisiin pääomahyödykkeisiin tehtävät investoinnit kasvaisivat edelleen, vaikka tietokoneiden hinnat eivät enää laskisikaan (ts. kuvion B kysyntäkäyrä siirtyisi oikealle).

Kuvio B: Yksityisten yritysten investoinnit: tietoteknisten pääomahyödykkeiden kysyntä 1990–2000

Kuviosta I käy ilmi, että Yhdysvalloissa työn tuottavuuden kasvussa ei ollut mitään erityistä trendiä 1990-luvun puoliväliin mennessä, ja sen jälkeen työn tuottavuuden kasvu kiihtyi selvästi 1990-luvun jälkipuoliskolla ja vuonna 2000. Vaikka tuottavuuden tuolloinen kasvuvauhdin nopeutuminen ei sinänsä ollutkaan poikkeuksellista, myös työllisyys kasvoi tasaisesti toisin kuin aiemmin. Samalla kun työn tuottavuuden kasvu on kiihtynyt Yhdysvalloissa, investointien kasvuvauhti on myös nopeutunut pääasiassa tieto- ja viestintätekniikkaan tehtyjen investointien kasvun myötä (ks. myös kehikko I). Tämä selvä ero aiem-

paan viitannee siihen, että Yhdysvaltojen talous on saanut uusia piirteitä.

Euroalueella kehitys on ollut toisenlaista. Työn tuottavuus on keskimäärin kasvanut suhteellisen nopeasti, joskin trendi on ollut hiukan hidastuva. Kun tätä tuottavuuden melko nopeaa kasvua tarkastellaan pitkällä aikavälillä, tehtyjen työtuntien kokonaismäärä on kehittynyt epäsuotuisasti etenkin 1980- ja 1990-lukujen alkupuoliskoilla. Työllisyyden kasvu nopeutui kuitenkin uudelleen 1990-luvun jälkipuoliskolla. Työn tuottavuuden kehitys ei toistaiseksi ole selvästi muuttunut.

3 Tieto- ja viestintätekniiikan merkitys euroalueelle

Monista viimeaikaisista tutkimuksista käy ilmi, että tieto- ja viestintätekniiikan vaikutus euroalueen talouskasvuun on viime vuosina kasvanut jatkuvasti. Euroopan komission tekemässä tutkimuksessa käsiteltiin useita skenaarioita, joista optimistisimmassa esitettiin, että Euroopassa tieto- ja viestintätekniiikan vaikutus talouskasvuun olisi vain viisi vuotta jäljessä Yhdysvalloista.¹ Siten tieto- ja viestintätekniiikan vaikutusta euroalueen talouskasvuun olisi syytä tutkia edelleen, koska se voi nopeuttaa tuottavuuden kasvua pitkällä aikavälillä.

3.1 Toimialakohtainen kehitys

Jotta tieto- ja viestintätekniiikan vaikutusta euroalueen talouskehitykseen voitaisiin arvioida, tässä luvussa käsitellään talouskasvua toimialakohtaisesti ja erityisesti tieto- ja viestintätekniiikkasektorilla. Tieto- ja viestintätekniikkasektori on jaoteltu tieto- ja viestintätekniiikkaa tuottaviin ja käyttäviin aloihin (ks. taulukko 2).² Tämä jako on merkityksellinen, sillä tieto- ja viestintätekniiikan käytön mahdollisten myönteisten heijastusvaikutusten pitäisi näkyä myös muilla sektoreilla kuin tieto- ja viestintätekniiikkaa tuottavilla aloilla. Tieto- ja viestintätekniiikkaa käyttävillä aloilla tieto-

ja viestintätekniiikkaan tehdyt investoinnit ovat verrattain suuret suhteessa kyseisen alan tuotantoon, ja osuus koko tieto- ja viestintätekniiikasta pääomakannasta on verrattain suuri. Myös muilla toimialoilla käytetään tieto- ja viestintätekniiikkaa, ja voidaankin väittää, että näiden tekniikoiden vähäinenkin käyttö voi jo tehostaa tuotantoprosessia havaittavasti. Tässä artikkelissa käytetyn määritelmän mukaisia tieto- ja viestintätekniiikkaa käyttäviä aloja voidaankin pitää vain karkeana mittarina, kun arvioidaan tieto- ja viestintätekniiikan käyttämisen merkitystä.

Yksityiskohtaisia tietoja toimialakohtaisesta bruttoarvonlisäyksestä ja työllisyydestä oli saatavissa neljästä euroalueen maasta: Italiasta, Ranskasta, Saksasta ja Suomesta (joiden osuus koko euroalueen nimellisestä bruttoarvonlisäyksestä oli noin 73 %). Näiden neljän maan tietojen perus-

¹ Euroopan komissio "The EU Economy 2000 Review", marraskuu 2000.

² Tieto- ja viestintätekniiikkaa tuottavien alojen luokittelu on lähellä OECD:n luokittelua. Tieto- ja viestintätekniiikkaa käyttävien alojen luokittelu vastaa luokittelua, jonka B. Van Arkin esitti teoksessaan "The Renewal of the Old Economy: Europe in an Internationally Comparative Perspective", englanninkielisen käännöksen päivitetty versio tutkimuksesta, joka on julkaistu Netherlands Royal Economic Societyn Preadviezen 2000 -julkaisussa, maaliskuu 2001.

Taulukko 2.

Tieto- ja viestintätekniiikkaa tuottavien ja käyttävien alojen luokittelu

Tieto- ja viestintätekniiikkaa tuottavat teollisuuden alat:

Konttori- ja tietokoneiden valmistus (koodi 30) ja radio-, televisio- ja tietoliikennevälineiden valmistus (koodi 32).

Tieto- ja viestintätekniiikkaa tuottavat palvelualat:

Posti- ja teleliikenne (koodi 64) ja tietojenkäsittelypalvelu (koodi 72).

Tieto- ja viestintätekniiikkaa käyttävät teollisuuden alat:

Kemikaalien, kemiallisten tuotteiden ja tekokuittujen valmistus (koodi 24), muu sähkökoneiden ja laitteiden valmistus (koodi 31) ja lääkintäkojeiden, hienomekaanisten kojeiden ja optisten instrumenttien sekä kellojen valmistus (koodi 33).

Tieto- ja viestintätekniiikkaa käyttävät palvelualat:

Rahoituksen välitys pl. vakuutus (koodi 65), vakuutustoiminta ja eläkerahastot (koodi 66), rahoituksen välitystä palveleva toiminta (koodi 67), kulkuneuvojen, koneiden ja laitteiden vuokraus (koodi 71), tutkimus ja kehittäminen (koodi 73) ja muu liike-elämää palveleva toiminta (koodi 74).

Huom. Sulkeissa olevat koodit ovat YK:n toimialaluokituksen ISIC Rev. 3:n (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities, Third revision, United Nations, 1990) mukaisia. Vain noin puolet "muu liike-elämää palveleva toiminta"-luokituksen sisällyvistä aloista voidaan laskea kuuluvaksi tieto- ja viestintätekniiikkaa käyttäviin aloihin. Tämän vuoksi tähän luokitukseen tehtiin 50 prosentin vähennys.

Taulukko 3.

Toimialoittainen kehitys euroalueella¹⁾

	Osuus nimellisestä arvonlisäyksestä		Reaalisen arvonlisäyksen kasvuvauhti		Työllisyyden kasvuvauhti		Työn tuottavuuden kasvu	
	1991	1998	1991–1998	1995–1998	1991–1998	1995–1998	1991–1998	1995–1998
	%	%	%	%	%	%	%	%
Tieto- ja viestintätekniikkaa tuottavat teollisuuden alat	0,9	0,7	6,5	11,5	-5,6	-2,3	12,9	14,2
Tieto- ja viestintätekniikkaa tuottavat palvelualat	3,6	4,2	5,5	8,1	-0,5	0,1	6,1	7,9
Tieto- ja viestintätekniikkaa käyttävät teollisuuden alat	4,5	3,9	0,8	1,6	-3,0	-1,1	3,9	2,7
Tieto- ja viestintätekniikkaa käyttävät palvelualat	11,3	12,0	2,4	3,2	2,2	2,9	0,2	0,3
Teollisuus	21,0	18,6	0,7	1,5	-2,5	-0,6	3,3	2,1
Liike-elämän palvelut	47,9	51,8	2,2	2,7	1,0	1,8	1,2	0,9
Talous yhteensä	100	100	1,5	1,9	-0,3	0,4	1,8	1,4

Lähde: EKP:n laskelmat, jotka perustuvat STAN OECD -tietokantaan.

Huom. Koska tieto- ja viestintäpalveluja tuottavilla teollisuudenaloilla hinnat ovat laskeneet nopeasti, näiden alojen osuus nimellisestä arvonlisäyksestä on laskenut vaikka reaalisen arvonlisäyksen kasvu on ollut nopeaa.

Teollisuuteen ja liike-elämän palveluihin sisältyvät tieto- ja viestintätekniikkasektorit.

1) Arvio perustuu Italian, Ranskan, Saksan ja Suomen tietoihin. Näiden maiden osuus koko euroalueen nimellisestä bruttoarvonlisäyksestä oli 73 %.

teella laskettiin euroalueen toimialakohtainen bruttoarvonlisäys ja työllisyys (henkilöinä).³ Valitettavasti kaikkia neljää maata koskevia tietoja oli saatavissa ainoastaan vuosilta 1991–1998.

Taulukosta 3 käy ilmi, että tieto- ja viestintätekniikkaa tuottavien alojen (sekä teollisuuden että palvelualojen) bruttoarvonlisäyksen ja työllisyyden kasvuvauhti oli euroalueella kaikista toimialoista nopeinta, ja näiden molempien muuttujien kasvuvauhdit nopeutuivat selvästi 1990-luvun loppupuolella. Nämä alat ovat kooltaan kuitenkin verrattain pieniä, eli niiden osuus on alle 5 % koko euroalueen nimellisestä arvonlisäyksestä. Tämä viittaa siihen, että niiden vaikutus koko euroalueen talouskehitykseen on varsin vähäinen, mutta kuitenkin havaittavissa, sillä niiden osuus koko euroalueen työn tuottavuuden kasvusta oli noin viidennes (eli 0,3 prosenttiyksikköä) vuosina 1991–1998. Tieto- ja viestintätekniikkaa käyttävillä aloilla bruttoarvonlisäyksen tai työn tuottavuuden kasvuvauhdissa ei ole selvästi havaittavaa nopeutumista. Tieto- ja viestintätekniikkaa käyttävillä palvelualoilla työn tuottavuuden kasvu on ollut jopa lähellä nollaa. Näillä aloilla työllisyyden kasvu on ollut suurinta, miltei 3 % vuodessa 1990-luvun jälkipuoliskolla. Muilla tieto- ja viestintätekniikkaa käyttävillä tai tuottavilla aloilla työllisyyden kasvu on ollut nolla tai

negatiivinen. Koska tieto- ja viestintätekniikkaa käyttävillä aloilla kasvu ei ole ollut voimakkaampaa kuin teollisuudessa ja liike-elämässä keskimäärin, vaikuttaa siltä, että tarkastelujaksolla tieto- ja viestintätekniikan käytön myönteiset heijastusvaikutukset ovat olleet varsin pieniä tai jopa olemattomia.

Kun euroalueen tietoja verrataan Yhdysvaltain vastaaviin tietoihin (ks. taulukko 4), huomio kiinnittyy neljään asiaan.⁴ Ensiksikin 1990-luvun jälkipuoliskolla työn tuottavuuden kasvuvauhti tieto- ja viestintätekniikkaa tuottavilla aloilla oli euroalueella 14,2 %. Tämä oli verrattain lähellä Yhdysvaltain 21,3 prosentin kasvuvauhtia erityisesti siitä syystä, että osa tästä laskennallisesta

3 Euroalueen talouden rakenne voi poiketa tässä esitetystä arviosta, joka perustuu vain joitakin euroalueen maita koskeviin tietoihin. Bruttoarvonlisäyksen yhteenlaskutapa ei myöskään ole täysin yhdenmukainen kaikissa euroalueen maissa, koska aggregoinnissa käytetään sekä ketjuindeksillä että kiintein painoin laskettuja aggregaatteja. Lisäksi laskelmissa käytetään varsin erilaisia hintaindeksijaksoja, kuten ns. hedonisia deflaattoreita. Artikkelin tässä ja seuraavassa osassa euroalueen bruttoarvonlisäys on laskettu ilman näitä tekijöitä. Edellä mainitusta voidaan päätellä, että tässä esitetty euroalueen bruttoarvonlisäystä koskeva arvio on hieman vääristynyt, mutta vääristymän suuruutta ja suuntaa ei tiedetä.

4 On otettava huomioon, että suhdannevaiheet voivat vaikuttaa vertailun tuloksiin erityisesti tässä esitettyllä lyhyellä tarkastelujaksolla (1995–1998).

erosta voi johtua tilastointiongelmista. Yhdysvalloissa käytetty ns. hedoninen menetelmä, jossa hintojen ja laadun muutokset erotetaan toisistaan, johtaa siihen, että hinnat näyttävät olevan alhaisempia ja tuottavuus parempaa kuin useimmissa euroalueen maissa, joissa käytetään eri menetelmiä (ks. kehikko 2). Euroalueen maista ainoastaan Ranskassa käytetään hedonista menetelmää. Esimerkiksi vuosina 1995–1998 arvonlisädeflaattori pieneni tieto- ja viestintätekniikkaa tuottavilla teollisuuden aloilla Yhdysvalloissa keskimäärin 12,5 % vuodessa ja euroalueella 7,1 %. Tämä 5,4 prosenttiyksikön ero on lähellä Yhdysvaltojen ja euroalueen välistä työn tuottavuuden kasvuvauhtien eroa. Toiseksi tuottavuuden nopea kasvu Yhdysvalloissa liittyi siihen, että tieto- ja viestintätekniikkaa tuottavilla aloilla työllisyys kasvoi keskiarvoa enemmän toisin kuin euroalueella samana ajanjaksona. Tämä voisi viitata siihen, että näillä aloilla yritysten perustamiselle on euroalueella esteitä, jotka johtuvat esimerkiksi sääntelystä, riskipääoman suhteellisesta vähäisyydestä tai henkisen pääoman puutteesta. Kolmanneksi tieto- ja viestintätekniikkaa tuottavien teollisuuden alojen osuus yhteenlasketusta nimellisestä arvonlisäyksestä vuonna 1998 oli Yhdysvalloissa 1,8 % eli yli kaksi kertaa suurempi kuin euroalueella. Tämä viittaa siihen, että talouden dynaamisimman toimialan vaikutus koko

talousalueen talouskehitykseen on suurempi Yhdysvalloissa kuin euroalueella. Lisäksi kaikkien tieto- ja viestintätekniikkasektorien yhteenlasketun tuotannon osuus Yhdysvaltojen kokonaistuotannosta kasvoi 1990-luvun jälkipuoliskolla selvästi eli 22,7 prosenttiin, kun se 1990-luvun alkupuoliskolla oli ollut 19,3 %. Euroalueella vastaava osuus pysyi miltei vakaana eli 1990-luvun alkupuoliskolla se oli 20,3 % ja jälkipuoliskolla 20,7 %. Neljänneksi sekä Yhdysvalloissa että euroalueella tieto- ja viestintätekniikkaa käyttävien alojen vaikutus arvonlisäykseen ja työn tuottavuuteen ei näytä olleen erityisen suuri vertailusektoreihin nähden (kaikki teollisuuden alat ja kaikki liike-elämän palvelualat). Tästä voidaan päätellä, että myös Yhdysvalloissa tieto- ja viestintätekniikkaa tuottavien alojen myönteiset heijastusvaikutukset muuhun talouteen ovat olleet vähäisiä vuosina 1991–1998.

Kaiken kaikkiaan voidaan päätellä, että tuotannon ja työn tuottavuuden kasvu tieto- ja viestintätekniikkaa tuottavilla aloilla on euroalueella ollut selkeästi nopeampaa kuin muilla toimialoilla. Tämä viittaa siihen, että tieto- ja viestintätekniikka vaikuttaa myönteisesti talouskasvuun. Nämä sektorit ovat kuitenkin edelleen verrattain pieniä, joten niiden vaikutus talouden kokonaiskehitykseen on todennäköisesti ollut suhteellisen pieni.

Taulukko 4.

Toimialoittainen kehitys Yhdysvalloissa

	Osuus nimellisestä arvonlisäyksestä		Reaalisen arvonlisäyksen kasvuvauhti		Työllisyyden kasvuvauhti		Työn tuottavuuden kasvu	
	1991 %	1998 %	1991–1998 %	1995–1998 %	1991–1998 %	1995–1998 %	1991–1998 %	1995–1998 %
Tieto- ja viestintätekniikkaa tuottavat teollisuuden alat	1,5	1,8	20,9	25,6	1,4	3,5	19,2	21,3
Tieto- ja viestintätekniikkaa tuottavat palvelualat	4,0	4,8	6,3	7,8	3,9	5,3	2,3	2,4
Tieto- ja viestintätekniikkaa käyttävät teollisuuden alat	3,4	3,0	2,4	2,9	-0,9	0,1	3,3	2,7
Tieto- ja viestintätekniikkaa käyttävät palvelualat	10,4	13,1	4,7	7,4	3,4	4,5	1,2	2,7
Teollisuus	17,4	16,4	4,5	4,1	0,3	0,6	4,2	3,5
Liike-elämän palvelut	48,3	52,7	4,8	6,6	2,6	2,9	2,2	3,7
Talous yhteensä	100	100	3,5	4,0	1,8	2,0	1,7	2,0

Lähde: EKP:n laskelmat, jotka perustuvat STAN OECD -tietokantaan.

Huom. Koska tieto- ja viestintäpalveluja tuottavilla teollisuudenaloilla hinnat ovat laskeneet nopeasti, näiden alojen osuus nimellisestä arvonlisäyksestä ei juuri kasvanut vaikka reaalisen arvonlisäyksen kasvu on ollut nopeaa.

Teollisuuteen ja liike-elämän palveluihin sisältyvät tieto- ja viestintätekniikkasektorit.

Kehikko 2.

Tuottavuuteen liittyviä mittaamisongelmia

Makrotaloudellisten tilastotietojen mittaamisongelma on ollut uutta taloutta koskeneessa viimeaikaisessa keskustelussa paljon esillä. Erityisesti on kiinnitetty huomiota menetelmiin, joilla tieto- ja viestintäteknikan tuotannon ja menojen laatumuutokset otetaan huomioon kansallisessa tilinpidossa. Aivan yhtä merkittäviä voivat kuitenkin olla muut mittaamisongelmat, kuten menetelmäerot suhteellisten hinnanmuutosten huomioon ottamisessa, ja ongelmat, jotka liittyvät palvelusektorin tuotannon mittaamiseen. Tässä kehikossa pyritään käsittelemään tarkemmin näitä mittaamisongelmia.

Voidaan väittää, että koska perinteisellä tavalla muodostetuissa hintaindekseissä ei täysin oteta huomioon laadun parantumista, hinnan ja siten määrän muutokset voivat vääristyä. On myös esitetty, että BKT:n määrän mitattu kasvu olisi suurempi, jos tieto- ja viestintäteknisten hyödykkeiden hintoja korjattaisiin siten, että laadun parantuminen otettaisiin täysin huomioon esimerkiksi ns. hedonisten menetelmien avulla (ts. deflatointimenetelmä, jolla selvitetään laadunmuutoksista johtuvia hinnanmuutoksia laskemalla kerroin, joka saadaan hyödykkeiden hintojen ja näiden hyödykkeiden tiettyjen piirteiden tai ominaisuuksien muutoksista). Tällaisilla tieto- ja viestintäteknikan tuotteita koskevilla deflaattoreilla tehtävien korjausten vaikutukset jonkin verran kuitenkin kumoutuisivat aggregoidulla (BKT:n) tasolla, vaikka erikseen laskettuihin panosten, tuotosten ja menojen määriin korjaukset voisivatkin vaikuttaa huomattavasti. Tästä syystä johdonmukaisuus on tarpeen muutettaessa käytettäviä deflatointimenetelmiä.

Tämä tarkoittaa, että tuotannon kannalta tarkasteltuna tieto- ja viestintäteknikan tuotteita koskevia hedonisia deflaattoreita – tai muita sopivia laadun parantumisen arviointimenetelmiä – olisi sovellettava sekä tuotoksiin että panoksiin. Koska tieto- ja viestintäteknikkaa käytetään usein muilla talouden sektoreilla tuotantopanoksena (välituotteina), panosten määrät näillä sektoreilla ovat todennäköisesti suuremmat, jos laadun parantuminen otetaan täysimääräisesti huomioon. Arvonlisä näillä sektoreilla vähenee tällöin niin paljon, ettei se vaikuta reaaliiseen tuotokseen. Tuottavuuden mitattu kasvu tieto- ja viestintäteknikkaa *käyttävillä* sektoreilla olisi tässä tapauksessa tilastoitua pienempi. Päinvastainen pätsi kuitenkin tieto- ja viestintäteknikkaa *tuottavilla* sektoreilla, joilla arvonlisä olisi tilastoitua suurempi. Menojen kannalta laadunparannusten tehokkaampi huomioon ottaminen ei ainoastaan lisäisi reaalista kulutusta ja investointeja, vaan merkitsisi myös tieto- ja viestintäteknikan tavaroiden ja palvelujen tuonnin ja viennin korjauksia. Yhteensä nämä korjaukset pienentäisivät nettokaupankäynnin osuutta talouskasvusta niissä maissa, jotka ovat tieto- ja viestintäteknikan nettotuojia. Näin ollen vaikka hedonisten deflaattorien – tai jonkin muun sopivan laadun parantumisen arviointimenetelmän – käytön nettovaikutus BKT:hen on todennäköisesti positiivinen, sen tarkkaa suuruutta on vaikea arvioida etukäteen.

Lisäksi aggregoinnissa olisi tarpeen käyttää yhdenmukaisesti menetelmiä, joilla saadaan euroalueen laajuisia aggregaatteja. Tällä hetkellä monet, mutta eivät kaikki euroalueen maat käyttävät ketjuindeksejä, joissa on vuosittain vaihtuvat painot BKT:n määrän ja sen erien kasvuvauhtien laskemiseksi kansallisessa tilinpidossa. Tämä menetelmä on käytössä myös Yhdysvalloissa. Ketjuindekseissä käytetään lähekkäisten ajanjaksojen painoja, jotta saadaan selville suhteellisissa hinnoissa ja tuotannossa ajan myötä ilmenevät muutokset. Jotkin euroalueen maat sitä vastoin käyttävät menetelmää, jossa painot ovat kiinteitä. Näiden kahden menetelmän välinen ero on pieni, jos suhteelliset painot eivät merkittävästi muutu ajan myötä. Jos kuitenkin suhteelliset painot muuttuvat paljon, kiinteiden painojen käyttö aiheuttaa jonkin verran vääristymiä hintojen ja kasvuvauhdin mittaamisessa. Tämä vääristymä on yleensä sitä suurempi, mitä kauempana tarkastelujakso on perusjaksosta. EU:n kansallisesta tilinpidosta laatimien standardien (EKT 95) mukaan vuosittain vaihtuvien painojen käyttöön siirrytään lopuissakin maissa vuoteen 2005 mennessä.

Tieto- ja viestintäteknikan vaikutusten deflatointiin ja aggregointiin liittyvien menetelmäerojen lisäksi on muita mittausvirheitä aiheuttavia tekijöitä, jotka vaikuttavat mitattuun tuotantoon ja tuottavuuteen. On esi-

merkiksi käynyt yhä vaikeammaksi erotella tuotannon hinta- ja määräkomponentit, kun palvelujen osuus koko arvonlisästä on kasvanut ajan myötä. Määrän ja hinnan muutoksia palvelualoilla on vaikea saada selville monestakin syystä. Ensinnäkin palvelusektorista on suhteellisen niukasti perustilastoja. Usein on myös käsitteellisesti vaikeampaa määritellä tietyn tuotetun palvelun määrä kuin konkreettisen hyödykkeen määrä. Palvelusektorien tuotanto arvioidaan monesti tuotantopanosten perusteella, jolloin tuottavuuden kasvu todennäköisesti aliarvioidaan. Koska palvelusektorin koko on ajan mittaan kasvanut, on todennäköistä, että myös mittausvirhe on kasvanut. Esimerkiksi euroalueella palvelujen (julkiset palvelut mukaan lukien) osuus nimellisestä arvonlisästä on kasvanut vuonna 1980 olleesta 56,9 prosentista 69,4 prosenttiin vuonna 1999. Sitä, kuinka paljon tämä vaikuttaa tilastojen kansainväliseen vertailtavuuteen, on vaikea saada selville. Periaatteessa kaikissa kehittyneissä talouksissa on mittausongelmia, jotka liittyvät palvelujen aiempaa suurempaan osuuteen BKT:sta. Palvelujen osuus voi kuitenkin vaihdella maittain. Yleisesti on myös mahdollista, että erilaiset tulokset voivat johtua tilastolaitosten erilaisista tilinpitokäytännöistä. Huomattavia menetelmäeroja on esimerkiksi tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvien menojen jakamisessa loppu- ja välituotekäyttöön. Eroja on muun muassa yritysten ohjelmistomenojen kirjaamisessa: Yhdysvalloissa investoinneiksi kirjataan yleensä suurempi osuus kuin euroalueen maissa.

Näyttää siis siltä, että eri maiden erilaiset tilastointikäytännöt haittaavat tuotanto- ja tuottavuuserojen vertailua maittain ja sektoreittain. Koska vääristymät eivät kuitenkaan systemaattisesti vaikuta yhteen suuntaan, niiden oletetaan vaikuttavan vähemmän tuotannon ja tuottavuuden aggregoituihin lukuihin kuin sektoreittain esitettyihin lukuihin. Vaikka siis mittausvirheet vaikeuttavat tarkastelua, näyttää epätodennäköiseltä, että ne olisivat pääsyy viime vuosien aiempaa hitaampaan tuottavuuden kasvuun euroalueella.

Tieto- ja viestintätekniikkaa käyttävillä aloilla työn tuottavuuden kasvuvauhti ei nopeutunut juurikaan enemmän kuin sellaisilla aloilla, jotka eivät näitä tekniikoita käytä, mikä antaa tällä hetkellä aihetta epäillä, onko tieto- ja viestintätekniikan käyttämisellä myönteisiä heijastusvaikutuksia.

3.2 Uuden tieto- ja viestintätekniikan vaikutus talouskasvuun

Tieto- ja viestintätekniikan suhteellista merkitystä talouskasvuun on arvioitu kasvutilinpidon avulla (ks. kehikko 3). Laskelmissa selvitettiin erityisesti tieto- ja viestintätekniikan pääoman vaikutusta

Taulukko 5.

Euroalueen tuotannon kasvu osatekijöittäin¹⁾

	1991–1995	1996–1999	1991–1995	1996–1999
	Kasvuvaikutus (prosenttiyksikköä)		Prosentuaalinen osuus	
Tieto- ja viestintätekniinen pääoma	0,22	0,42	14	22
- Tietotekniikka	0,09	0,15	6	8
- Ohjelmistot	0,08	0,22	5	12
- Viestintätekniikka	0,05	0,05	3	3
Muu pääoma	0,56	0,47	37	24
Tehdyt työtunnit	-0,66	0,43	-43	22
Kokonaistuottavuus	1,41	0,61	92	32
	Keskimääräinen vuotuinen kasvu prosentteina			
Reaalinen bruttoarvonlisäys	1,5	1,9	100	100

Lähde: EKP:n laskelmat, jotka perustuvat OECD:n tietoihin (keskimääräiset työtuntimäärät) ja kansallisiin tilinpitotilastoihin.

1) Euroaluetta koskeva arvio perustuu neljän maan eli Alankomaiden, Italian, Ranskan ja Saksan tietoihin. Näiden maiden osuus euroalueen kokonaistuotannosta on 77 %.

tuotannon ja työn tuottavuuden kasvuun ja arvioitiin kokonaistuottavuutta (taloudellisen prosessin kokonaistehokkuus) vuosina 1991–1999. Kokonaistuottavuuden kasvu myötäilee yleensä suhdanteita. Koska trendin ja suhdanteen osuutta kasvuun on vaikea erottaa toisistaan erityisesti lyhyellä aikavälillä, tuotannon trendikasvu ei ole yritetty erottaa suhdanneluonteisesta kasvusta. Laskelmissa otettiin siis huomioon 1990-luvun kehitys. Euroalueella on vain niukasti saatavissa kansantalouden tilinpitotilastoja tieto- ja viestintätekniikkaan tehdyistä investoinneista. Tässä esitetyt euroaluetta koskevat arviot perustuvat neljän maan kansantalouden tilinpito-

tilastoihin (Alankomaat, Italia, Ranska ja Saksa). Näiden maiden osuus koko euroalueen nimellisestä bruttoarvonlisäyksestä oli noin 77 %.⁵

Taulukossa 5 on arvio eri tekijöiden vaikutuksesta koko euroalueen reaalisen arvonlisäyksen kasvuun. Siinä esitetään eri tekijöiden absoluuttinen vaikutus tuotannon kasvuun sekä niiden suhteellinen kasvuvaikeus eli osuus kokonaiskasvusta. Näyttää siltä, että tieto- ja viestintätekniikan pääoman suhteellinen kasvuvaikeus on

5 Ks. alaviite 3.

Kehikko 3.

Kasvutilinpito

Kasvutilinpidossa tuotannon kasvuvauhti (\dot{Y}) on yhtä suuri kuin työpanoksen kasvu (\dot{L}) ja pääomapanoksen kasvu (\dot{K}) laskettuna yhteen kokonaistuottavuuden kasvun kanssa (TFP). Laskelmassa on käytetty seuraavaa kaavaa:

$$\dot{Y} = \alpha_L \dot{L} + \alpha_{K-ict} \dot{K}_{ict} + \alpha_{K-muu} \dot{K}_{muu} + TFP$$

Työpanoksen kasvu on laskettu tehtyjen työtuntien kokonaismääränä. Työn osuus (α_L) voidaan laskea palkkamenojen osuutena bruttoarvonlisäyksestä (joka saadaan suoraan kansantalouden tilinpidosta), joka on puhdistettu yksityisyritysten laskennallisesta palkkatulosta. Tietojen puutteellisuuden vuoksi laskelmissa ei ole otettu huomioon työvoiman laadun kehitystä.

Pääomapanoksissa on eritelty tieto- ja viestintätekniikan pääoman (K_{ict}) ja muun kuin tieto- ja viestintätekniikan pääoman (K_{muu}) vaikutus tuotantoon. Pääomaluokkia on kaikkiaan kuusi. Tieto- ja viestintätekniikan pääomaan sisältyvät tietotekniikkakanta (ml. tietokoneet), ohjelmistokanta ja viestintävälineiden kanta. Muuhun kuin tieto- ja viestintätekniikan pääomaan sisältyvät muiden koneiden ja laitteiden kanta, kulkuneuvojen kanta ja muiden kuin asuinkäyttöön tarkoitettujen rakennusten kanta. Pääomakannat on laskettu käyttämällä investointikertymämenetelmää, joka perustuu reaaliomaisuuteen tehtyjen investointien historiatietoihin sekä erityyppisten pääomahyödykkeiden elinkaarta ja ikään suhteutettua tehokkuutta koskeviin oletuksiin. Eri pääomatyyppien osuuksien summaksi oletetaan $1 - \alpha_L$, mikä on vakioskaalatuotosta johdettu tavanomainen oletus tämänkaltaisessa laskelmassa. Eri pääomahyödykkeiden suhteelliset painot perustuvat pääoman käyttökustannuksiin, jotka saadaan ottamalla huomioon bruttotuotto (jonka on katettava sisäinen tuottoaste, jonka oletetaan olevan sama kaikissa pääomatyypeissä), poistot ja kyseessä olevan pääomahyödykkeen pääomavoitto/-tappio.

Ihannetapauksessa kokonaistuottavuuden kasvu liittyyisi taloudellisen prosessin tehokkuuden kasvuun. Tieto- ja viestintätekniikkaan tehtyjen investointien myönteiset heijastusvaikutukset näkyisivät siten kokonaistuottavuuden kasvua koskevan arvion suurentumisena. Koska kokonaistuottavuuden kasvu kuitenkin on jäänöserä, siihen sisältyvät kaikki ne tekijät, jotka eivät kuulu pääoma- ja työpanosten kasvuvauhteihin. Siten kokonaistuottavuuden kasvuun vaikuttavat myös laskelmista pois jätetyt muuttujat kuten työvoiman laatu ja esimerkiksi mittausongelmista johtuvat vääristymät. Tämän vuoksi kokonaistuottavuuden mitatun kasvun muutosten perusteella on vaikea tehdä tarkkoja päätelmiä talouden tehokkuuden kehityksestä.

kasvanut 22 prosenttiin 1990-luvun jälkipuoliskolla, kun se 1990-luvun alkupuoliskolla oli ollut 14 %. Tämä johtuu pääasiassa ohjelmistojen ja osaksi myös tietotekniikan vaikutuksesta. Viestintäteknikan vaikutus on ollut huomattavan vakaan koko tarkastelujaksona. Tieto- ja viestintäteknisen pääoman vaikutus reaalisien arvonlisäyksen kasvuun on suurentunut, ja samaan aikaan muun kuin tieto- ja viestintäteknisen pääoman absoluuttinen ja suhteellinen kasvuvaihtelu on pienentynyt. Tehtyjen työtuntien kokonaismäärän vaikutus tuotannon kasvuun kääntyi positiiviseksi 1990-luvun jälkipuoliskolla, jolloin sen suhteellinen kasvuvaihtelu suureni 22 prosenttiin. Tehtyjen työtuntien määrät olivat pienentyneet merkittävästi 1990-luvun alkupuolella. Tähän mennessä ei ole merkkejä kokonaistuottavuuden kasvun nopeutumisesta, pikemminkin päinvastoin. Kokonaistuottavuuden kasvu hidastui huomattavasti sekä absoluuttisesti että suhteellisesti mitattuna vuosina 1996–1999 edelliseen tarkastelujaksoon 1991–1995 verrattuna. Tässä yhteydessä on mainittava, että laskelmissa käytetty kokonaistuottavuuden kasvun mittaustapa sisältää implisiittisesti myös työvoiman laadun muutokset. Kun työmarkkinoiden joustavuus lisääntyy ja verrattain kouluttamattomien ja kokemattomien työntekijöiden työllisyys kasvaa, työpanoksen laatu voi kohentua hitaammin kuin jos nämä työntekijät eivät tulisi työmarkkinoille. Siten mitatun kokonaistuottavuuden kasvun hidastuminen 1990-luvun jälkipuoliskolla ei välttämättä ole kiel-

teinen merkki, koska se todennäköisesti johtuu työllisyyden kasvusta.

Edellä mainittuun kasvutilinpitoon läheisesti liittyvässä laskelmassa tarkastellaan työn tuottavuuden kasvuun vaikuttaneita tekijöitä. Laskelmassa tehtyjen työtuntien kokonaismäärän kasvu vähennetään tuotannon ja eri tuotantopanosten kasvusta. Tässä laskelmassa työn tuottavuuden kasvu liittyy saatavissa olevan pääoman määrän kasvuun suhteessa tehtyjen työtuntien määrään (pääomavaltastuminen) ja kokonaistuottavuuden kasvuvaihteluun. Laskelman tulokset esitetään taulukossa 6. Näyttää siltä, että työn tuottavuuden kasvu hidastui 1990-luvun jälkipuoliskolla 1,3 prosenttiin, kun se 1990-luvun alkupuoliskolla oli ollut 2,4 %. Kasvuvauhdin hidastuminen voi johtua siitä, että kokonaistuottavuuden kasvu hidastui samalla kun muuhun kuin tieto- ja viestintäteknikkaan liittyvä pääomavaltastuminen hidastui. Sitä vastoin tieto- ja viestintäteknikkaan liittyvä pääomavaltastuminen nopeutui samana ajanjaksona 11 prosentista 30 prosenttiin suhteellisesti laskettuna, mikä johtui erityisesti ohjelmistojen ja tietotekniikan vaikutuksesta.

Näistä tuloksista voidaan päätellä, että tieto- ja viestintäteknisen pääoman kertymisen vaikutus euroalueen talouskasvuun on suurentunut 1990-luvun jälkipuoliskolla. Tieto- ja viestintäteknikalla on siten positiivinen kasvuvaihtelu euroalueen talouteen. Käytettävissä olevien tietojen perus-

Taulukko 6.

Euroalueen työn tuottavuuden kasvu osatekijöittäin¹⁾

	1991–1995 Kasvuvaihtelu (prosenttiyksikköä)	1996–1999	1991–1995 Prosentuaalinen osuus	1996–1999
Pääomavaltastuminen				
Tieto- ja viestintätekninen pääoma	0,26	0,39	11	30
- Tietotekniikka	0,10	0,14	4	11
- Ohjelmistot	0,10	0,21	4	16
- Viestintäteknikka	0,06	0,04	3	3
Muu pääoma	0,73	0,28	30	22
Kokonaistuottavuus	1,41	0,61	59	47
	Keskimääräinen vuotuinen kasvu prosentteina			
Työn tuottavuus	2,4	1,3	100	100

Lähde: EKP:n laskelmat, jotka perustuvat OECD:n tietoihin (keskimääräiset työtuntimäärät) ja kansallisiin tilinpitotilastoihin.

1) Euroaluetta koskeva arvio perustuu neljän maan eli Alankomaiden, Italian, Ranskan ja Saksan tietoihin. Näiden maiden osuus euroalueen kokonaistuotannosta on 77 %.

teella tieto- ja viestintäteknikkaan tehdyillä investoinneilla ei kuitenkaan ole ollut myönteisiä heijastusvaikutuksia muuhun talouteen, koska

tässä esitettyjen arvioiden mukaan kokonaistuotavuuden kasvu ei nopeutunut 1990-luvulla.

4 Päätelmät

Tässä artikkelissa esitetystä euroalueen tuotannon ja tuottavuuden kehityksen analyysistä voidaan päätellä, että vuoteen 2000 ulottuneella ajanjaksolla tieto- ja viestintäteknikan käytöllä oli vain hieman, jos ollenkaan, myönteisiä heijastusvaikutuksia. Käytettävissä olevien, osin epätäydellisten tietojen mukaan ei ole merkkejä siitä, että tilanne olisi tarkastelujakson jälkeen merkittävästi muuttunut. Siten ei ole syytä uskoa, että euroalueen potentiaalisen tuotannon kasvuvauhti olisi nopeutunut merkittävästi viime vuosina tieto- ja viestintäteknikan kehittymisen myötä. Samaan aikaan on kuitenkin merkkejä siitä, että tieto- ja viestintäteknikan vaikutus koko talouden kasvuun on lisääntymässä.

Jos tarkastellaan tulevaisuutta voi hyvinkin olla, että tekniset muutokset vaikuttavat jo nyt taustalla. Euroalueen talouksien rakenneuudistusten tehostaminen edistäisi selvästi uuden tekniikan kaikkien mahdollisuuksien hyödyntämistä. Tässä mielessä on valitettavaa, että tarkastelujaksolla edes dynaamiset tieto- ja viestintäteknikkaa tuottavat alat eivät ole edistäneet työllisyyden kasvua euroalueella. Uuden tekniikan käyttöönotto

edellyttää, että muiden tuotantopanosten kuten työvoiman markkinat ovat joustavia, mikäli tuotantoprosesseja on tarkoitus tehostaa.

Tieto- ja viestintäteknikan vaikutus euroalueen talouskasvuun on lisääntynyt. Tämä viittaa siihen, että potentiaalisen tuotannon kasvua koskevissa keskipitkän aikavälin arvioissa kasvun nopeutuminen näyttää todennäköisemmältä kuin kasvun hidastuminen. Tätä taustaa vasten EKP analysoi edelleenkin jatkossa tarkasti, nopeuttaako tieto- ja viestintäteknikan tuotanto ja käyttö tuotannon kasvua euroalueella.

Nykyistä tai tulevaa potentiaalista tuotantoa koskeviin arvioihin liittyvä epävarmuus on yksi syy, miksi EKP suhtautuu näihin arvioihin varauksella eikä mekaanisesti kytke rahapolitiikkaansa niihin. EKP:n rahapolitiikan kahden pilarin strategiassa otetaan eksplisiittisesti huomioon tällaiset epävarmuustekijät, mikä edistää kaikkeen saatavissa olevaan tietoon perustuvaa päätöksentekoa. Siten EKP pystyy reagoimaan joustavasti muutoksiin, myös sellaisiin, joista voitaisiin päätellä tuotannon kasvun kiihtyneen.

Euroalueen pohjainflaation mittarit

EKP:n ensisijaisena tavoitteena on ylläpitää hintavakautta euroalueella. EKP:n neuvosto on määritellyt hintavakauden euroalueen yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) alle 2 prosentin vuotuiseksi nousuksi. Lisäksi neuvosto on ilmoittanut, että hintavakauden tavoitteeseen pyritään keskipitkällä aikavälillä.

YKHI – euroalueella kulutettujen monien yksittäisten tavaroiden ja palveluiden hintojen painotettu keskiarvo – valittiin ilmaisemaan kvantitatiivisesti EKP:n ensisijaista tavoitetta, koska se on euroalueen yksityisten kotitalouksien ostamien kulutustavaroiden ja palveluiden korin hintaa tarkimmin kuvaava homogeeninen tunnusluku.

YKHI-inflaatiouuhtiin tai ns. YKHIn kokonaisindeksiin vaikuttavat lyhyellä aikavälillä monet alakohtaiset häiriöt. Jos tällaiset häiriöt ovat merkittäviä, kuluttajahintojen pitkäaikaista kehitystä saattaa tilapäisesti olla vaikea havaita, mikä hankaloittaa kokonaisindeksilukujen tulkintaa. Koska tämä on yleistä kaikkien maiden kuluttajahintaindekseissä, on alettu kehittää sopivasti muutettuja indeksejä, joilla pyritään eliminoimaan satunnaiset tai alakohtaiset vaikutukset ja mittaamaan yleisiin trendeihin liittyvää ns. taustamuuttujaa. Vaikka EKP:n tavoite on yksiselitteisesti määritelty YKHIn kokonaisindeksin vuotuisen nousun perusteella, pohjainflaation mittareista saattaa olla hyötyä pyrittäessä kartoittamaan ja kuvaamaan pitkän aikavälin hintakehitystä ja sitä, millaisia yleisen hintakehityksen dynamiikkaan vaikuttavat tekijät ovat luonteeltaan ja mistä ne johtuvat.

Intuitiivisesti katsottuna pohjainflaatio on mielenkiintoinen, mutta se on käytännön sovelluksissa osoittautunut vaikeasti määriteltäväksi. Sitä on pyritty kuvaamaan monin vaihtoehtoisin menetelmin. Tässä artikkelissa tarkastellaan tiivistetysti eri lähestymistapojen ominaisuuksia ja esitellään joitakin indikaattoreita, joita euroalueesta voidaan laskea.

I Johdanto

Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa määrätään, että EKP:n ensisijaisena tavoitteena on pitää yllä hintatason vakautta. Tämän mukaisesti EKP:n neuvosto päätti lokakuun 1998 alussa julkistaa hintavakauden kvantitatiivisen määritelmän. Hintavakaus määriteltiin euroalueen yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) alle 2 prosentin vuotuiseksi nousuksi. EKP:n neuvosto ilmoitti myös, että hintavakauden tavoitteeseen pyritään keskipitkällä aikavälillä.

YKHIn kokonaisindeksi valittiin ilmaisemaan kvantitatiivisesti EKP:n ensisijaista tavoitetta, koska se on euroalueen yksityisten kotitalouksien ostamien kulutustavaroiden ja palveluiden korin hintaa tarkimmin kuvaava homogeeninen tunnusluku. Keskitymällä seuraamaan YKHIn kokonaisindeksin kehitystä voidaan tehokkaasti saada tietoa yleisön ostovoiman heikentymisestä. Keskipitkän aikavälin painottaminen ilmentää puolestaan sitä, että rahapolitiikalla voidaan vaikuttaa keskipitkän aikavälin hintakehitykseen, minkä varteenotettava taloudellinen tutkimuskin vahvistaa.

Keskipitkän aikavälin tarkastelussa lähdetään myös siitä, että tavaroiden ja palveluiden hintoihin vaikuttavat lyhyellä aikavälillä monet, esimerkiksi kausivaihteluun tai muuhun vaihteluun liittyvät tekijät. Tällaiset lyhyen aikavälin vaikutukset ovat tyypillisesti alakohtaisia (ns. idiosynkraattisia tai suhteellisten hintojen vaikutuksia). YKHIn, joka on monien yksittäisten tavaroiden ja palveluiden hintojen painotettu keskiarvo, idiosynkraattiset tekijät normaalisti kumoutuvat ajan mittaan eivätkä vaikuta merkittävästi kehitykseen sinä ajanjaksona, jona hintavakaus on säilytettävä. EKP julkaisee myös kausivaihtelusta puhdistetun YKHI-sarjan (ks. EKP:n verkkosivujen asiakirja ”Seasonal adjustment of monetary aggregates and Consumer Price Indices (HICP) for the euro area” (elokuu 2000) ja Kuukausikatsauksen tilasto-osan taulukko 4.1).

Kun tilapäinen tai idiosynkraattinen kehitys on suuruudeltaan merkittävää, sillä voi kuitenkin olla huomattava lyhytaikainen vaikutus kokonaishintaindeksiin, ja tällöin yleisen hintatason tausta-

kehitys voi tilapäisesti jäädä havaitsematta. Yleisen hintatason kehityksen yhteisen ja pysyvän osatekijän tunnistamiseksi taloudellisessa kirjallisuudessa on esitetty lukuisia ns. pohja- tai ydininflaation mittareita. Kaikilla näillä mittareilla pyritään puhdistamaan kokonaisindeksi erityisistä idiosynkraattisista ja/tai kertaluonteisista vaikutuksista.

Intuitiivisesti katsottuna pohjainflaation käsite on mielenkiintoinen, mutta käytännön sovelluksissa se on osoittautunut varsin moniselitteiseksi. Useimmiten eri mittareilta puuttuu teoreettinen pohja, ja kokonaisindeksin sarjan tarkistukset tehdään usein arviointiin tai tilastointiin perustuvien kriteerien nojalla. Yksimielisyyttä ei myöskään ole eri ehdotelmien empiiriseen arviointiin käytettävistä kriteereistä. Tästä syystä on kehitetty lukuisia menetelmiä sen määrittelemiseksi, milloin hinnanmuutoksen voidaan katsoa olevan satunnainen tai pysyvä, ja siten on tehty mahdolliseksi mitata pohjainflaatiota monin eri tavoin.

Tässä artikkelissa tarkastellaan käytettävissä olevien mittareiden perusteita ja ominaisuuksia ja käsitellään yleisesti lyhyen aikavälin hintakehitystä. Pohjainflaation monet eri mittarit voivat auttaa selvittämään yleiseen hintakehitykseen vaikuttavien häiriöiden luonnetta ja syitä. Näiden mittarien ei kuitenkaan voida olettaa tuottavan johdonmukaisesti käyttökelpoista tietoa koko ajan. Näin ollen tällaisia mittareita ei voi käyttää rahapolitiikan analyysin keskeisinä indikaattoreina.

EKP seuraa systemaattisesti erilaisia kuluttajahintainflaation suppeita mittareita, kuten YKHLä, josta on jätetty pois jalostamattomien elintarvikkeiden ja energian hinnat. Näitä mittareita arvioidaan hintakehityksen analyysin yhteydessä, ja niitä käsitellään laajasti Kuukausikatsauksessa. Inflaation suppeat mittarit auttavat muun muassa kirjoittamaan YKHLn kokonaisindeksin kehitykseen vaikuttavia taustamuuttujia (ks. joulukuun 2000 Kuukausikatsauksen kehikko 3 ”Analyysi hintakehityksestä: YKHLn kokonaisindeksi erittäin”).

2 Pohjainflaatio: lähestymistavat ja niiden käyttöalueet

Pohjainflaation mittaamisongelmaa voidaan tarkastella kahden yleisluonteisen lähestymistavan näkökulmasta.

Ensimmäinen lähestymistapa keskittyy nimenomaisesti aikadimensioon ja tarkastelee pohjainflaatiota jatkuvana tai pysyvänä inflaationa. Tämän näkemyksen mukaiset pohjainflaation mittarit pyrkivät eliminoimaan tilapäiset hinnanmuutokset kokonaisindeksistä. Tällaisten hinnanmuutosten katsotaan vaikuttavan kokonaisindeksiin siten, että niiden vaikutus häviää automaattisesti keskipitkällä aikavälillä. Esimerkkejä tilapäisistä hinnanmuutoksista ovat muutokset, jotka johtuvat satunnaisista tapahtumista tai mahdollisesti toistuvista, lyhytaikaista hintavaihtelua aiheuttavista tapahtumista. Lyhytaikaista hintavaihtelua ei kuitenkaan voida poistaa rahapolitiisin keinoin, koska rahapolitiikan muutokset vaikuttavat viiveellä hintoihin. Nämä mittarit perustuvat yleensä kokonaishintaindeksin aikasarja-analyysiin eivätkä niinkään indeksin kulloisiinkin eriin. On kui-

tenkin myös esitetty sellaisten mittareiden käyttöä, jotka hyödyntävät yksittäisten erien hintoihin sisältyvää informaatiota.

Toinen lähestymistapa tulkitsee pohjainflaation yleisinflaatioksi eli siksi hinnanmuutosten osatekijäksi, joka on yhteinen kaikille yksittäisille tavaroille ja palveluille. Tällöin on oleellista erottaa yhtäältä yleisen hintatason muutokset ja toisaalta suhteellisten hintojen muutokset, jotka johtuvat yksittäisiin tavaroihin ja palveluihin vaikuttavasta alakohtaisesta kysynnästä tai tarjontapuolen häiriöistä. Yleiset hintatason muutokset voivat viestiä laajasta inflaatorisistä, kun taas suhteellisten hintojen muutosten oletetaan ilmentävän joko yleisen kehityksen satunnaista vaihtelua (ns. kohinaa) tai yksinkertaisesti kuvastavan suhteellisten hintojen normaalia ja toivottavaa joustavuutta. Tämän käsityksen mukaan pohjainflaation mittarit saadaan poistamalla satunnaiset hinnanmuutokset kokonaisindeksistä. Yleensä nämä mittarit perustuvat kulloinkin teh-

tävään poikkileikkausanalyysiin kaikkien kokonaisindeksiin sisältyvien yksittäisten tavaroiden ja palveluiden hintojen muutoksista.

Nämä kaksi lähestymistapaa ovat sidoksissa toisiinsa. Esimerkiksi pohjainflaation mittarit, jotka mittaavat yksittäisten hinnanmuutosten yhteistä osatekijää, voivat mitata myös pysyvää osatekijää, koska satunnaisten ja siten myös todennäköisesti tilapäisten hinnanmuutosten vaikutukset on eliminoitu.

Koska pohjainflaation empiiriset mittarit ovat luonteeltaan monitahoisia, niitä voidaan käyttää moniin eri tarkoituksiin.

Pohjainflaation empiiristen mittarien selkein käyttötarkoitus on tukea osaltaan *kokonaisindeksiin vaikuttavien tekijöiden ominaisuuksien analyysia*. Sillä hetkellä, kun hintoihin vaikuttavat häiriöt ilmaantuvat, ei heti tiedetä, mistä ne johtuvat, millaisia ne ovat luonteeltaan ja miten kauan ne kestävät. Tämän vuoksi useimmat keskuspankit, kuten myös EKP, analysoivat rutiininomaisesti kokonaisindeksiin vaikuttavia tekijöitä (ks. elokuun 2000 Kuukausikatsauksen artikkeli ”Katsaus euroalueen hinta- ja kustannusindikaattoreihin”). Jos esimerkiksi tiedetään, että YKHI:n tietynsuunta-

nen kehitys johtuu jonkin erillisen hintaryhmän vaihteluista, voidaan melko luotettavasti arvioida, johtuuko tällainen kehitys ainoastaan suhteellisiin hintoihin vaikuttavasta häiriöstä vai yleisemmistä inflaatio- tai deflaatiopaineista.

On myös esitetty, että pohjainflaation mittarit olisivat ns. *samanaikaisia indikaattoreita*, joiden avulla voitaisiin mahdollisesti arvioida hintojen kokonaisindeksin tämänhetkistä trendiä tai suuntaa. Pohjainflaatio muuttuu silloin, kun jonkin tietyn häiriön vaikutus hintoihin on yleistä ja pysyvää ja siten vakiintunut kokonaisindeksiin. Tästä syystä pohjainflaation nopeutuminen tai hidastuminen voisi antaa viitteitä siitä, että kokonaisindeksin keskiarvo on noussut tai laskenut.

On myös ajateltavissa, että pohjainflaation mittarit voisivat toimia kokonaisindeksin tulevan kehityksen *ennakoivina indikaattoreina*. Koska pohjainflaation mittareiden tarkoitus on mitata inflaation pysyvää osatekijää, niiden tulisi periaatteessa pystyä ennakoimaan hyvin kokonaisindeksin muutoksia. Pohjainflaation mittareiden käytökelpoisuus riippuukin ratkaisevasti sen ajanjakson pituudesta, jonka hintakehitystä ne mahdollisesti ennakoivat. Kulloisetkin tilanteet on arvioitava empiirisesti tapauskohtaisesti.

3 Pohjainflaation mittaamisen empiiriset lähestymistavat

Pohjainflaation kaksi käsitettä eli yhtäältä tilapäisen ja pysyvän inflaatiokehityksen erottaminen toisistaan ja toisaalta yksittäisten tavaroiden ja palveluiden hintojen muutosten yhteisten ja idiosynkraattisten (eli alakohtaisten) osatekijöiden erottaminen toisistaan ovat sisällöllisesti erilaisia. Pohjainflaation mittaamisen nykyiset empiiriset lähestymistavat eroavat toisistaan monien eri näkökohtien perusteella.

Selvin ero liittyy siihen, käytetäänkö pohjainflaation arviointiin aikasarja- vai poikkileikkausanalyysiin perustuvaa tietoa. Näiden kahden näkemyslisäksi on olemassa lähestymistapoja, joiden painopiste on hinnanmuutosten pysyvässä tai yleisessä luonteessa.

Empiiriset lähestymistavat voidaan kuitenkin ryhmitellä muidenkin näkökohtien perusteella. Yksi näistä liittyy siihen, minkätyyppistä tilastotietoa käytetään. Joissakin lähestymistavoissa käytetään yksittäisten hintojen aikasarjoihin sisältyvää tietoa, kun taas toisissa keskitytään yleisen hintatason muutoksiin ja mahdollisesti laajennetaan tilastopohjaa muiden taloudellisten muuttujien kuin itse hintojen vuorovaikutuksen huomioon ottamiseksi (kuten taloudellisen aktiviteetin tai raha-aggregaattien kehityksen). Kolmas näkökohta liittyy valintaan käyttää mieluummin puhtaasti tilastollisia menetelmiä tilapäisen ja pysyvän inflaatiokehityksen erottamiseksi toisistaan kuin talousteorioita pohjainflaation määritelmän ja sitä vastaavan mittarin johtamiseksi. Siitä, miten em-

Taulukko I.

Pohjaininflaation mittaamisen empiiriset lähestymistavat

		Menetelmä ¹⁾			
		Aikasarja-analyysi		Poikkileikkausanalyysi	
		Taloudellinen perusta	Tilastollinen perusta	Taloudellinen perusta	Tilastollinen perusta
Tilastotiedot	Yksittäisten hintojen muutokset	.	Dynamic Factor Index -malli	.	Ilman tiettyjä hintoja lasketut mittarit, keskitetyt keskiarvot, varianssipainotetut mittarit
	Kokonaisindeksi (mahdollisesti muita muuttujia)	Vektoriautoregressiot	Liukuvat keskiarvot, suodatetut sarjat	–	–

1) Ks. Wynne M. (1999), "Core inflation: a review of some conceptual issues", EKP:n Working Paper Series -sarjan julkaisu n:o 5.

piiriset mittarit tulee valita, ei toistaiseksi ole yksimielisyyttä.

Taulukossa I esitetään käytetyimmät lähestymistavat pohjaininflaation mittaamiseksi kolmen edellä mainitun näkökohdan perusteella. Näitä lähestymistapoja – ryhmiteltynä sen mukaan, käytetäänkö poikkileikkaus- vai aikasarjapohjaista menetelmää – tarkastellaan jäljempänä yksityiskohtaisemmin.

Aikasarja-aineistoon perustuvat mittarit

Aikasarja-aineistoon perustuvat mittarit pyrkivät erottamaan kokonaisindeksin kehityksen tilapäisen ja pysyvän osatekijän toisistaan tunnistaak-

seen pysyvän osatekijän mukaisen pohjaininflaation. Tämä edellyttää riittävän pitkiä aikasarjoja. Koska pohjaininflaation määrittelemiseksi tarvittavan vankan teoreettisen pohjan puuttuminen katsotaan useimmiten itsestäänselvyydeksi, kokonaisindeksin trendikomponentti pyritään selvittämään puhtaasti tilastollisin menetelmin. Pohjaininflaation käsite ja vastaava mittari on kuitenkin toisinaan pyritty johtamaan talousteorioista, jolloin on päädytty vektoriautoregressioon (VAR) perustuviin sovelluksiin. Kehikossa I kuvataan joitakin valikoituja pohjaininflaation mittareita, jotka perustuvat aikasarja-aineistoon.

Aikasarja-aineistoon perustuvien pohjaininflaation mittarien laskeminen euroalueelta on varsin hankalaa erityisesti sen vuoksi, että YKHI-tilastot ovat saatavissa vasta vuodesta 1995 lähtien. Tästä

Kehikko I.

Valikoituja aikasarjapohjaisia mittareita

Tasoitusmenetelmät

Usein käytetty lähestymistapa tilapäisen ja pysyvän tai trendinomaisen inflaatiokehityksen erottamiseksi toisistaan on määritellä trendi kokonaisindeksin nykyisen ja toteutuneen muutosvauhdin keskiarvoksi tiettyinä ajanjaksoina. Nämä ns. liukuvat keskiarvot ovat luonteeltaan takautuvia, koska niissä ei rakenteensa mukaisesti oteta huomioon odotettua tulevaa kehitystä. Tämän lähestymistavan etuna on yksinkertaisuus, mutta sen haittana on, että se on jokseenkin mekaaninen ja että siinä ei pystytä kovin nopeasti ottamaan huomioon uusien havaintojen trendejä.

Dynamic Factor Index -malli

Liukuvien keskiarvojen takautuvaan luonteeseen liittyvän ongelman ratkaisemiseksi on välttämätöntä tehdä lisäoletuksia trendi-inflaation aikasarjaominaisuuksista. Kun näiden oletusten lisäksi käytetään paitsi yleisiin myös yksittäisiin hinnanmuutoksiin liittyvää tietoa, saadaan ns. Dynamic Factor Index -malli. Tällä mallilla voidaan selittää hinnanmuutosten sekä idiosynkraattisen että yhteisen osatekijän pysyvyyttä. Dynamic Factor Index -malliin perustuvassa mittarissa käytetään kahta teknistä oletusta. Ensinnäkin hinnanmuutosten sekä idiosynkraattinen että yhteinen osatekijä on keskiarvoon palaavien dynaamisten aikasarjamallien mukainen. Toiseksi toteutuneet, nykyiset tai tulevat idiosynkraattiset häiriöt eivät vaikuta pohjainflaatioon.

Vektoriautoregressiot

Oletuksella, että trendi-inflaatio on tietyn dynaamisen aikasarjamallin mukainen, on se haitta, että se perustuu puhtaasti tilastollisiin näkökohtiin, joita saattaa olla vaikea selittää taloudellisin perustein. Muut ehdotukset pohjainflaation mittaamiseksi ovat sen vuoksi keskittyneet talousteoriasta johdettuihin oletuksiin ja varsinkin oletukseen, että rahapolitiikalla ei ole pitkällä aikavälillä vaikutusta reaalityöelämän muuttajiin. Käytännön toteutukset perustuvat yleisesti aikasarjojen tilastollisiin malleihin (vektoriautoregressiivisiin eli VAR-malleihin), joihin inflaatio ja muut taloudelliset muuttujat sisältyvät. Pohjainflaatio katsotaan sellaiseksi kokonaisindeksin osaksi, jonka vaihtelulla ei ole kumulatiivista vaikutusta reaalityöelämän muuttajiin pitkällä aikavälillä.

rajoituksesta johtuu, että euroalueen sovelluksissa joudutaan käyttämään lähinnä poikkileikkausanalyysia.

Poikkileikkausaineistoon perustuvat mittarit

Poikkileikkausaineistoon perustuvilla mittareilla pyritään erottamaan yksittäisten hintojen muutosten yhteinen osatekijä, jossa näkyy rahatalouden kehitys, suhteellisten hintojen muutosten osatekijästä, joka kuvastaa ainoastaan tiettyihin

markkinoihin vaikuttavia tapahtumia. Nykyiset lähestymistavat eroavat toisistaan sen suhteen, miten niissä hyödynnetään poikkileikkausaineistoa sellaisten hinnanmuutosten valitsemiseksi, jotka on jätettävä pois kokonaisindeksin laskennasta. Kehikossa 2 kuvataan joitakin yleisesti käytettyjä poikkileikkausaineistoon perustuvia mittareita.

Ilman tiettyjä hintoja lasketut mittarit ovat todennäköisesti yleisimmin käytettyjä pohjainflaation mittareita. 1970-luvun öljykriisin kokemus-

Kehikko 2.

Valikoituja poikkileikkauspohjaisia mittareita

Ilman tiettyjä hintoja lasketut mittarit

Ilman tiettyjä hintoja lasketut mittarit lasketaan jättämällä pois indeksistä tietyt, erityisen vaihteleviksi katsotut yksittäisten tavaroiden ja palveluiden hinnat. Tällaisten tavaroiden ja palveluiden valinta perustuu historialliseen kokemukseen. Kun hinnat on valittu, ne jätetään pois kokonaisindeksin laskennasta siitä huolimatta, miten ne vaihtelevat myöhemmin. Esimerkkinä voidaan mainita energiatuotteiden hinta, jonka on useiden historiallisten ajanjaksojen aikana todettu olleen erittäin vaihteleva. Indeksistä jätetään usein pois myös tiettyjen kulutustavaroiden, kuten jalostamattomien elintarvikkeiden ja alkoholijuomien tai tupakan, hinnat, joihin esimerkiksi kausitekijät tai verotuksen muutokset voivat vaikuttaa voimakkaasti.

Varianssipainotetut mittarit

Sen sijaan, että valittaisiin kahden äärimmäisen vaihtoehdon välillä eli joko jätettäisiin tietyt hinnat pois indeksistä tai otettaisiin tietyt hinnat mukaan indeksiin, voidaan soveltaa välimuotoista menettelyä ja antaa hintojen toteutuneelle volatiliteetille painot. Esimerkiksi Edgeworthin indeksissä kunkin yksittäisen hinnan muutos painotetaan sen tietyn ajanjakson varianssin käänteisluvulla. Edgeworthin indeksin etuna on, että painoja voidaan päivittää systemaattisesti sitä mukaa kuin hintojen volatiliteetti muuttuu. Huomattavana rajoitteena on kuitenkin se, että pohjainflaatiota laskettaessa kullekin yksittäiselle hinnalle annettu paino ei ole missään yhteydessä siihen menopainoon, joka samalla hinnalla on kuluttajahintojen kokonaisindeksissä. Yhtäläisesti vaihtelevia hintoja käsitellään siten yhtäläisesti, vaikka niiden menopainot ovat erilaiset. Tätä puutetta on myös ehdotettu korjattavaksi ns. kaksoispainomenetelmillä, joissa otetaan huomioon sekä menot että varianssipohjaiset painot.

Keskitetty keskiarvot

Pohjainflaatiota voidaan vaihtoehtoisesti mitata menetelmällä, joka ei kohdistu yksittäisten hintojen vaihteluun vaan joka perustuu ns. keskitettyihin keskiarvoihin. Nämä keskiarvot eroavat kokonaisindeksistä siten, että ne lasketaan rajoitetusta määrästä yksittäisiä hintojen muutoksia eikä kaikkien kokonaisindeksiin sisältyvien hintojen muutoksista. Laskennasta pois jätetyt hinnat ovat hintoja, joiden hinnanmuutokset otoksessa ovat kulloinkin suurimmat ja pienimmät. Pois jätettyjen havaintojen lukumäärän mukaan saadaan erilaisia keskitettyjä keskiarvoja. Viiden prosentin symmetrisessä keskitetyssä keskiarvossa ei esimerkiksi ole mukana hintajakauman kummankaan puolen ylintä ja alinta viittä prosenttia. Keskitetyistä keskiarvoista voidaan rajatapauksena mainita otosmediaani, joka vastaa 50 prosentin symmetristä keskittymää (eli vain otoksen mediaanihinta jää jäljelle). Tämän artikkelin osassa 4 kerrotaan kahden usein käytetyn eli 5 ja 15 prosentin keskittymätason tuloksista.

ten perusteella energian tuotannossa käytetyt polttoaineet valitaan usein yhdeksi poistettavaksi eräksi, jolloin saadaan ilman energian hintaa laskettu mittari. Jotta satunnaiset säähän liittyvät vaihtelut (esimerkiksi sadon epäonnistuminen tai ennätysmäisen runsas sato) voidaan poistaa, kokonaisindeksi lasketaan usein myös ilman elintarvikkeiden ja erityisesti maataloudessa suoraan tuotettujen hyödykkeiden hintoja. Näin saadaan ns. ilman jalostamattomien elintarvikkeiden tai kausielintarvikkeiden hintoja lasketut indeksit. Usein käytetään myös yhdistelmäindeksiä, joka on laskettu ilman energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja.

Ilman tiettyjä hintoja lasketut mittarit eivät edellytä monimutkaista estimointia, ja tilastovirastot laskevatkin ne yleensä suoraan kokonaisindeksin laskennan yhteydessä. Esimerkiksi Eurostat julkaisee kuukausittain kolme tällaista indeksiä (jotka on laskettu ilman energian hintaa, ilman energian, elintarvikkeiden, alkoholin sekä tupakan

hintoja ja ilman tupakan hintaa) kuukausittaisen YKHI-tilaston julkaisemisen yhteydessä. Käytännöllisesti katsoen kokonaisindeksistä ei kuitenkaan aina ole jätetty pois sen vaihtelevimpia hintaeriä yksinkertaisesti siitä syystä, että pois jätetyt erät eivät jokaisena ajanjaksona ole vaihtelevimpia.

Taulukossa 2 on esitetty YKHIn erät, joiden hinnat vaihtelivat eniten ja vähiten euroalueella neljän vuoden aikana ajanjaksona 1997–2000. Lihavoidut erät eivät sisälly ilman energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja laskettuun pohjainflaation mittariin. Taulukosta ilmenee selvästi, että näiden erien hinnat keskihajontana mitattuna vaihtelivat todellakin kaikkein eniten kaikista 94:stä YKHIn erästä. Kun otetaan huomioon öljyn hinnan voimakas vaihtelu vuosina 1999 ja 2000, ei ole yllättävää, että nestemäiset polttoaineet ovat taulukossa ensimmäisenä. Myös hedelmien hinta, joka on suhteellisen vakaa nestemäisiin polttoaineisiin verrattuna, vaihtelee

Taulukko 2.

YKHI:n kymmenen vaihtelevinta hintaerää

Kuvaus	YKHI Paino ¹⁾	Keski-arvo	Keskiahajonta
Nestemäiset polttoaineet	0,8	11,7	23,5
Lämmitysenergia	0,5	4,4	9,2
Yksityisten kulkuneuvojen poltto- ja voiteluaineet	4,0	5,5	8,6
Kaasu	1,3	3,9	6,2
Kahvi, tee ja kaakao	0,6	0,6	6,2
Vihannekset	1,8	1,5	4,3
Öljyt ja rasvat	0,6	-1,7	3,8
Henkilökuljetus meri- ja sisävesiliikenteessä	0,1	3,9	3,8
Kuljetusvakuutukset	0,7	2,4	3,5
Hedelmät	1,2	1,2	3,0

YKHI:n kymmenen vakainta hintaerää

Parturi- ja kampaamopalvelut	1,2	2,2	0,3
Sähköiset ja muut suuret kotitalouskoneet, sähköiset pienet kotitalouskoneet	1,1	-0,7	0,3
Sanoma- ja aikakauslehdet	1,0	2,0	0,3
Lasitavarat, pöytäastiat ja taloustarvikkeet	0,6	1,4	0,2
Leipä ja viljatuotteet	2,7	1,1	0,2
Yksityisten kulkuneuvojen huolto ja korjaus	2,5	2,2	0,2
Ravintolat, kahvilat, yms.	6,2	2,1	0,2
Suuret työkalut ja laitteet, pienet työkalut ja sekalaiset tarvikkeet	0,5	0,5	0,2
Muut henkilökohtaiset tavarat	0,5	0,9	0,2
Huonekalut ja kalusteet	2,9	1,2	0,2

Lähde: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Vuonna 2000, %. Luvut perustuvat 12 kuukauden muutoksiin ja 4-numerotason alarajaotteluun vuosilta 1997–2000. Ne erät on lihavoitu, jotka eivät sisälly ilman energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja laskettuun indeksiin.

kuitenkin 15 kertaa enemmän kuin taulukon loppupäässä olevien erien hinnat. Toisaalta taulukosta 2 nähdään, että muiden voimakkaasti otosjakson aikana vaihdelleiden tuotteiden hintoja ei ole jätetty pois ilman energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja lasketusta mittarista.

Ilman tiettyjä eriä laskettujen mittareiden puutteita voitaneen mahdollisesti korjata varianssipainotetuilla mittareilla, sillä rakenteellisten ominaisuuksiensa vuoksi ne eivät ota huomioon kaikkien historiallisesti vaihtelevien erien vaikutuksia. Esimerkiksi Edgeworthin indeksissä painotetaan jokainen yksittäinen hinnanmuutos sen käänteisellä varianssilla tietyinä ajanjaksona. Sekä painot että yksittäisten varianssien estimaatit päivitetään kulloisenakin ajankohtana. Taulukosta 3 ilmenevät Edgeworthin painot jo taulukossa 2 esitetyille YKHI:n erille, joiden hinnat vaihtelivat keskimäärin eniten ja vähiten vuosina 1997–2000. Vertailun vuoksi taulukossa 3 esitetään myös YKHI:n menopainot.

Edgeworthin indeksi vähentää sellaisten erien painoa, joiden hinnat vaihtelevat erittäin paljon. Esimerkiksi ”nestemäisten polttoaineiden” pai-

no on Edgeworthin indeksissä noin 0,01 %, kun niiden paino YKHI:ssä on 0,8 %. Hinnaltaan vähiten vaihtelevien erien paino on enintään 1,8 %. YKHI:n erät, joilla on erittäin vähäinen paino Edgeworthin indeksissä, ovat tavallisesti samat kuin ne, joita ei ole otettu mukaan ilman energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja laskettuun pohjainflaation mittariin. Taulukosta 3 ilmenee myös Edgeworthin indeksin keskeisin haittapuoli eli se, että indeksi määritellään irrallaan YKHI:n painoista. Tämän vuoksi ei ole välttämättä niin, että erät, joiden hinnat vaihtelevat voimakkaasti, saavat pienemmän painon kuin YKHI:n kokonaisindeksissä. Esimerkiksi erä ”henkilökuljetus meri- ja sisävesiliikenteessä” saa Edgeworthin indeksissä painon, joka on yli 70 % suurempi kuin vastaava paino YKHI:ssä, vaikka tämän erän vaikutuksen pitäisi olla vähäinen, koska sen hintojen vaihtelu on suurta. Tilanne saattaa olla päinvastainen erissä, joiden hinnat vaihtelevat vain vähän, kuten käy selvästi ilmi erässä ”ravintolat, kahvilat, yms.”.

On osoitettu, että monissa maissa hintojen muutosten jakauma ei vastaa normaalijakaumaa. Tämän tuloksen voidaan osoittaa pitävän paikk-

sa myös euroalueella. Sen perusteella näyttää siltä, että keskitetyt keskiarvot – joihin poikkeamat normaalijakaumasta eivät niinkään vaikuta – voisivat olla hyödyllinen pohjainflaation lisämittari. Toisin kuin ilman tiettyjä eriä lasketuissa mitareissa, keskitettyjen keskiarvojen laskennassa mukana olevien tai siitä pois jätettyjen erien lista ei pysy ajan mittaan muuttumattomana. Taulukossa 4 esitetään YKHIn erät, jotka on useimmiten jätetty pois 15 prosentin symmetrisestä keskitetystä keskiarvosta. Taulukossa on prosentteina niiden kuukausien lukumäärä, joina kukin erä ei ole ollut mukana keskiarvon laskemisessa, koska erän hinnanmuutos on ollut joko erittäin vähäistä (sarake ”Jakauman alapäästä”) tai erittäin suurta (sarake ”Jakauman yläpäästä”). Taulukosta nähdään, että vaikka useat erät vastaavat niitä, jotka on jätetty pois ilman energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja lasketusta mittarista, on myös poikkeuksia. Poikkeukset koske-

vat tavaroita ja palveluita, joiden hintojen muutokset eivät kuvaa yleistä inflaatioketäytystä, koska niiden hintojen vaihtelu ei ole erityisen voimakasta (esimerkiksi tupakka). Keskitetyissä keskiarvoissa yksittäiset erät jätetään kuitenkin pois puhtaasti tilastollisin perustein, joita voidaan joskus pitää taloudellisesti epätarkoituksenmukaisina. Esimerkiksi keskitetyissä keskiarvoissa ei oteta huomioon televiestintälaitteiden, tietokoneiden ja muiden elektronisten laitteiden hintoja, jotka tyypillisesti vaihtelevat erittäin vähän tai joiden vaihtelu on mahdollisesti negatiivista. Taloudellisten näkökohtien perusteella elektronisten laitteiden nykyinen hintadynamiikka saattaisi kuitenkin olla pitkäaikainen ilmiö, vaikka niiden hintakehitys onkin ollut epänormaalia muiden tavaroiden ja palveluiden hintakehitykseen verrattuna. Jos ilmiöstä tulee pitkäaikainen, elektronisten laitteiden hinnat voitaisiin hyvin ottaa mukaan johonkin pohjainflaation mittariin.

Taulukko 3.

Edgeworthin painot YKHIn kymmenelle vaihtelevimmalle hintaerälle

Kuvaus	Edgeworthin paino ¹ (a)	YKHIn paino ² (b)	Ero, % 100*((a-b)/b)
Nestemäiset polttoaineet	0,01	0,8	-98,8
Lämmitysenergia	0,06	0,5	-88,0
Yksityisten kulkuneuvojen poltto- ja voiteluaineet	0,05	4,0	-98,8
Kaasu	0,10	1,3	-92,3
Kahvi, tee ja kaakao	0,04	0,6	-93,3
Vihannekset	0,10	1,8	-94,4
Öljyt ja rasvat	0,25	0,6	-58,3
Henkilöliikenne meri- ja sisävesiliikenteessä	0,17	0,1	70,0
Kuljetusvakuutukset	0,15	0,7	-78,6
Hedelmät	0,17	1,2	-85,8
... ja kymmenelle vakaimmalle hintaerälle			
Parturi- ja kampaamopalvelut	1,49	1,2	24,2
Sähköiset ja muut suuret kotital.koneet, sähköiset pienet kotital.koneet	0,47	1,1	-57,3
Sanoma- ja aikakauslehdet	1,79	1,0	78,0
Lasitavarat, pöytäastiat ja taloustarvikkeet	1,79	0,6	198,3
Leipä ja viljatuotteet	1,79	2,7	-33,7
Yksityisten kulkuneuvojen huolto ja korjaus	1,76	2,5	-29,6
Ravintolat, kahvilat, yms.	1,79	6,2	-71,1
Suuret työkalut ja laitteet, pienet työkalut ja sekal. tarvikkeet	1,72	0,5	244,0
Muut henkilökohtaiset tavarat	1,79	0,5	258,0
Huonekalut ja kalusteet	1,79	2,9	-38,3

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.³⁾

1) Keskimääräiset painot prosenteissa otosjakson aikana.

2) Vuonna 2000, %. Luvut perustuvat 12 kuukauden muutoksiin ja 4-numerotason alarajaotteluun vuosilta 1997–2000. Ne erät on lihavoitu, jotka eivät sisälly ilman energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja laskettuun indeksiin.

3) Metodien tarkempi kuvaus on EKP:n työpöytäpaperissa n:o 53, Vega J. L. ja Wynne M. (2001), ”An evaluation of some measures of core inflation for the euro area”.

Taulukko 4.

YKHI:n 15 prosentin symmetrisen keskitetyn keskiarvon ulkopuolelle useimmiten jäävät kymmenen erää

Kuvaus	Poisjättökertojen tiheys ¹⁾		
	Jakauman alapäästä (a)	Jakauman yläpäästä (b)	Yhteensä (a+b)
Puhelin- ja telekopiolaitteet	100,0	0,0	100,0
Puhelin- ja telekopiopalvelut	100,0	0,0	100,0
Äänen ja kuvan vastaanottoon, tallentamiseen ja esittämiseen tarkoitetut laitteet	100,0	0,0	100,0
Valokuvaus- ja elokuvauslaitteet ja optiset instrumentit	100,0	0,0	100,0
Tiedonkäsittelylaitteet	100,0	0,0	100,0
Nestemäiset polttoaineet	41,7	56,2	97,9
Lämmitysenergia	35,4	52,1	87,5
Tupakka	0,0	87,5	87,5
Kaasu	31,2	54,2	85,4
Sähköiset ja muut suuret kotital.koneet, sähköiset pienet kotital.koneet	83,3	0,0	83,3

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Niiden kuukausien lukumäärä prosentteina, joina kukin erä ei ole ollut mukana keskiarvon laskemisessa. Luvut perustuvat 12 kuukauden muutoksiin ja 4-numerotason alarajaotteluun vuosilta 1997–2000.

Pohjainflaation vaihtoehtoisten mittareiden muita ominaisuuksia

Jotta pohjainflaation mittarit olisivat hyödyllisiä nykyisen hintakehityksen analysoinnissa, niiden tulisi täyttää vakiintuneet tilastointikriteerit, kuten esim. tehokkuus- ja harhattomuuskriteerit. Näitä ominaisuuksia on analysoitava empiirisesti tapaus tapaukselta. Pohjainflaation eri mittareiden muut piirteet ovat kuitenkin yleensä hyväksytyjä siitä riippumatta, millaisesta empiirisestä yksittäistapauksesta on kulloinkin kyse.

Kaikki poikkileikkauseineistoon perustuvat mittarit ovat tyypillisesti saatavissa ajantasaisesti siinä mielessä, että ne voidaan laskea heti, kun uudet kokonaisindeksiluvut on julkistettu. Vektoriautoregressioon perustuvat mittarit ovat puolestaan saatavissa vasta viivästymän jälkeen, jos niihin sisältyy muuttujia, jotka julkistetaan viipeellä, kuten esim. tuotanto.

Tilastollisiin mittareihin vaikuttavat tyypillisesti muutokset lisäoletuksissa. Tämä on tärkeä rajoite, koska eri oletukset ovat usein yhtä oikeutettuja siinä mielessä, että niiden edut voivat olla yhtä suuret kuin niiden haitat. Tällaiset oletukset liittyvät esimerkiksi siihen ajanjaksoon, jolta hinnankorjaukset lasketaan – usein 1–12 kuukautta – tai analyysin disaggregoinnin syvyyteen, joka voidaan tehdä sekä maantieteellisin että alakohdittain perustein. On usein vaikeaa valita näiden

vaihtoehtoisten oletusten väliltä. Esimerkiksi analyyseissa, jotka perustuvat muutoksiin yhden kuukauden aikana, voidaan hyödyntää joka kerta uutta tietoa, kun taas 12 kuukauden analyyseissä voidaan poistaa kausitekijät, jotka voivat kuvata yksittäisiä yhden kuukauden hinnankorjauksia. Vaikka ilman tiettyjä erä lasketut mittarit eivät perustu täsmällisiin lisäoletuksiin, niihin ei myöskään voi olla vaikuttamatta se, että monet mittarit voidaan laatia sen mukaan, mitkä tietyt erät katsotaan olevan erittäin alttiita hintojen vaihtelulle.

Joidenkin pohjainflaation mittareiden kehitystä on helpompi tulkita mittareiden taloudellisten perustekijöiden valossa. Tarkemmin sanottuna mittarit, joissa hyödynnetään yksittäisten hintojen poikkileikkauseineistoa, auttavat päättämään, mitkä hintatekijät selittävät pohjainflaation ja kokonaisindeksin välistä eroa kulloisenakin ajanjaksona. Tästä näkökulmasta vektoriautoregressioon perustuvia mittareita voi olla vaikeampi tulkita.

Kaikilla mittareilla, jotka perustuvat aikasarjan ekonometriseen estimointiin, on se haittapuoli, että aikaisempi pohjainflaatio saattaa muuttua huomattavasti, kun uutta tietoa julkistetaan. Pohjainflaation mittarin toteutunut kehitys voi siis muuttua, kun uutta tietoa saadaan ja tehdään uusi estimointi.

4 Kehitys euroalueella

Oheisessa kuviossa esitetään YKHIn ja pohjainflaation valikoitujen mittareiden kehitys euroalueella vuosina 1997–2000. Kuviosta käyvät ilmi ilman energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja sekä ilman energian hintaa laskettujen mittareiden kehitys, kaksi keskitettyä keskiarvoa sekä niiden usein käytetty keskittymätaso (ks. kehikko 2) ja erilaiset aikavälit hintojen muutosten laskemiseksi, samoin kuin Edgeworthin hintaindeksi. Asian havainnollistamiseksi toinen keskitetty keskiarvo on laskettu yhden kuukauden eikä 12 kuukauden hintojen muutosten perusteella.

Yleisesti ottaen kaikki mittarit antavat yhdenmuukaista informaatiota. Ne kaikki näyttävät osoittavan, että huomattava osa YKHI-inflaatiouahdin kiihtymisestä vuoden 1999 toisen puoliskon

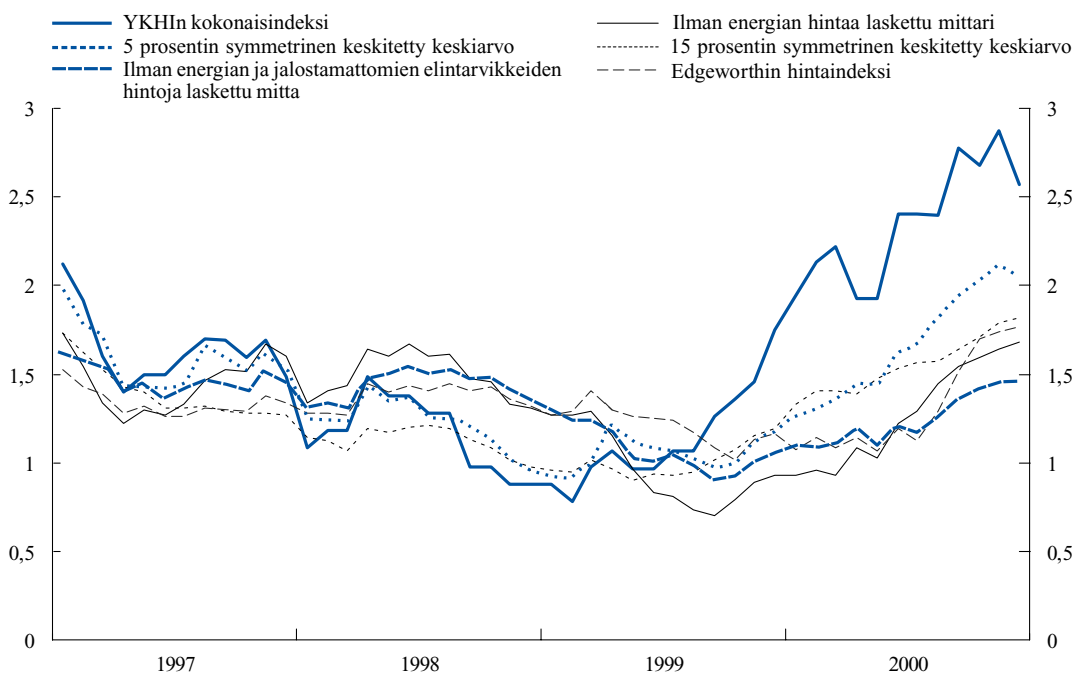
ja vuoden 2000 aikana johtui tilapäisistä tekijöistä. Lisäksi ne kaikki näyttävät osoittavan vasta jälkikäteen YKHIn inflaatiouahdin suunnanmuutoksen: vuoden 1999 alussa YKHI alkoi kiihtyä, mutta kaikki pohjainflaation mittarit kuitenkin laskivat kuten aikaisempinakin kuukausina.

Eri mittareiden välillä on havaittavissa huomattavia eroja eri ajanjaksoina. Esimerkiksi ilman energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja sekä ilman energian hintaa lasketut indikaattorit ovat vuoden 1999 toisen puoliskon jälkeen nousseet tyypillisesti vähemmän kuin kaksi keskitettyä keskiarvoa. Syynä tähän on se, että keskitetystä keskiarvosta on jätetty pois epätavallisen vähäiset hintojen nousut tai laskut (esim. televiestinnässä ja tietokoneissa). Edgeworthin indeksi, jonka kehitys on huomattavan samankal-

Kuvio.

YKHIn kokonaisindeksi ja pohjainflaation mittarit euroalueella 1997–2000

(kuukausihavaintoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat. Keskitetyt keskiarvot ja Edgeworthin indeksi perustuvat tietoihin euroalueesta kaikkein laajimman alarajaottelun mukaan. Viiden prosentin symmetrinen keskitetty keskiarvo ja Edgeworthin indeksi perustuvat 12 kuukauden muutoksiin ja 15 prosentin symmetrinen keskiarvo yhden kuukauden muutoksiin.

taista kuin ilman energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja lasketun mittarin kehitys lähes koko otoksen osalta, lähestyy 15 prosentin symmetristä keskitettyä keskiarvoa aivan

vuoden 2000 lopussa. Muita mittareita hitaammin reagoi 15 prosentin symmetrisen keskitetty keskiarvo YKHI-inflaatiovauhdin suunnanmuutokseen vuonna 1999.

5 Päätelmät

Tässä artikkelissa on tarkasteltu pohjainflaation mittareiden kehittämiseen liittyviä käsitteitä ja empiirisiä menetelmiä. Artikkelissa on myös käsitelty joitakin näistä mittareista euroalueen yhdenmukaistettuun kuluttajahintaindeksiin perustuvien tietojen pohjalta.

Pohjainflaatio on vaikeasti määriteltävä käsite: useita mittareita voidaan laskea monien eri olotusten pohjalta ja mittareiden tulkinta on usein moniselitteistä. Pohjainflaation vaihtoehtoisia mittareita tulisikin aina tulkita varauksin ja analysoida yhdessä muiden tietojen, muun muassa kokonaisindeksin, kanssa. Pelkkä yksittäinen mittari ei voi mitenkään luotettavasti kuvata syviä taloudessa vaikuttavia inflatorisia tai deflatorisia paineita ja siten korvata laajaa hintakehityksen arviointia. EKP:n suorittama ja säännöllisin määräjain julkaisema hintakehityksen analyysi kattaa YKHIn pääerät, jolloin inflatoristen ja deflatoristen sokkien luonne ja niiden syyt pystytään havaitsemaan varhaisessa vaiheessa.

EKP:llä on selkeä mandaatti, jonka mukaan EKP:n tehtävä on ylläpitää hintavakautta euroalueella. EKP:n neuvosto on yksiselitteisesti määritellyt EKP:n ensisijaisen hintavakauden tavoitteen YKHIn kokonaisindeksin vuotuisen nousun perusteella euroalueella. YKHI on euroalueen yksityisten kotitalouksien ostamien kulutustavaroiden ja palveluiden korin hintaa tarkimmin kuvaava homogeeninen tunnusluku. Eurostatin julkaisemat YKHI-luvut ovat suuren yleisön saatavissa säännöllisesti ja ajantasaisesti. Näin ollen keskittymisen YKHIn kokonaisindeksiin parantaa EKP:n rahapolitiikan avoimuutta.

Vaikka EKP:n tavoite on määritelty YKHIn kokonaisindeksin vuotuisen nousun perusteella, pohjainflaation eri mittarit voivat toisinaan olla hyödyllisiä, kun halutaan tehdä yhteenveto inflaatioon vaikuttavien häiriöiden laajuudesta ja luonteesta. Korostamalla tiettyjen inflatoristen sokkien tilapäistä luonnetta pohjainflaation eri mittarit voivat osaltaan ohjata suuren yleisön huomion keskipitkän aikavälin hintakehitykseen.

Euroalueen tilastot

Tilastot

	Yhteenveto euroalueen taloustilastoista	5*
1	Rahapolitiikkatilastot	
	1.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase	6*
	1.2 EKP:n keskeiset korot	8*
	1.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät	8*
	1.4 Vähimmäisvarantotilastot	10*
	1.5 Pankkijärjestelmän likviditeettiasema	11*
2	Euroalueen rahatalous	
	2.1 Eurojärjestelmän yhteenlaskettu tase	12*
	2.2 Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (pl. eurojärjestelmä)	13*
	2.3 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä)	14*
	2.4 Raha-aggregaatit ja niiden vastaerät	16*
	2.5 Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan	20*
	2.6 Talletukset rahalaitoksissa vastapuolen ja vaateen mukaan	21*
	2.7 Euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvat rahalaitosten saamiset ja velat; pääerät	22*
	2.8 Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuutoittain	23*
3	Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot	
	3.1 Rahamarkkinakorot	26*
	3.2 Valtion lainojen tuotot	27*
	3.3 Osakeindeksit	28*
	3.4 Pankkien luotto- ja talletuskorot	29*
	3.5 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan	30*
	3.6 Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan	32*
4	YKHI ja euroalueen muut hinnat	
	4.1 Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi	38*
	4.2 Muut hinnat ja kustannukset	39*
5	Euroalueen reaalitalous	
	5.1 Kansantalouden tilinpito	40*
	5.2 Muita keskeisiä reaalitalouden tilastoja	42*
	5.3 Suhdannekyselyt	43*
	5.4 Työmarkkinat	44*
6	Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus	
	6.1 Ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttö ja hankinta	45*
	6.2 Säästäminen, investoinnit ja rahoitus	49*
7	Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa	
	7.1 Tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä	50*
	7.2 Velka	51*
	7.3 Velan muutos	52*
8	Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)	
	8.1 Maksutase	53*
	8.2 Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot	54*
	8.3 Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset	55*
	8.4 Maksutase: suorat sijoitukset	56*
	8.5 Maksutase: arvopaperisijoitukset	57*
	8.6 Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto	58*
	8.7 Ulkomainen varallisuus ja valuuttavaranto	60*

9	Euroalueen ulkomaankauppa	62*
10	Valuuttakurssit	66*
11	Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa	68*
12	Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella	
	12.1 Taloudellinen kehitys	69*
	12.2 Säästäminen, investoinnit ja rahoitus	70*
	Kreikan tiedoilla täydennetyt euroalueen keskeiset taloustilastot	71*
	Tekninen huomautus	74*
	Yleistä	75*

Kreikka liittyi euroalueeseen 1.1.2001

Kuukausikatsauksen tilasto-osassa euroalueen tilastot kattavat ne euroalueen maat, jotka tarkasteluajankohtana kuuluivat euroalueeseen. Siten euroalueen tilastot vuoden 2000 loppuun saakka kattavat 11 maata ja vuoden 2001 alusta 12 maata. Poikkeukset on erikseen merkitty.

Kreikan liittymisen ajankohta on taulukoissa merkitty viivalla ja kuvioissa katkoviivalla. Absoluuttiset muutokset ja prosenttimuutokset vuodesta 2000 vuoteen 2001 perustuvat mahdollisuuksien mukaan sellaisiin aikasarjoihin, joissa Kreikan liittyminen euroalueeseen on otettu huomioon.

Kreikan tiedoilla täydennetyt euroalueen taloustilastot vuoden 2000 loppuun saakka on liitetty mukaan analyttisiä tarkoituksia varten ylimääräiseen taulukkoon sivulle 71* (lisätietoja Yleistä-osassa).

Taulukkomerkitöjen selityksiä

”.”	Tiedot puuttuvat / Loogisesti mahdoton.
”-”	Tiedot eivät ole vielä saatavissa.
”..”	Nolla tai merkityksetön.
”miljardia”	10 ⁹
^(p)	Ennakkotieto.
kp.	Kausivaihtelusta puhdistettu.

Yhteenveto euroalueen talustilastoista

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Rahatalouden kehitys ja korot

	M1 ¹⁾	M2 ¹⁾	M3 ^{1),2)}		Rahalaitosten lainat euroalueelle (pl. rahalaitokset ja julkisyhteisöt) ¹⁾	Yritysten ja muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit ¹⁾	3 kk:n korko (euribor, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot)	Valtion 10 vuoden lainojen tuotot, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot
				3 kk:n liukuva keskiarvo				
	1	2	3	4	5	6	7	8
1999	12,4	6,8	5,7	-	10,0	19,2	2,96	4,66
2000	8,0	4,4	5,5	-	9,6	20,0	4,40	5,44
2000 III	6,9	4,1	5,2	-	9,4	18,5	4,74	5,44
IV	5,6	3,8	4,8	-	9,6	18,2	5,02	5,28
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
2001 I	2,4	2,9	4,6	-	9,1	23,6	4,75	4,99
II	.	.	.	-	.	.	4,60	5,19
2001 tammi	1,5	2,6	4,5	4,6	9,2	22,7	4,77	5,01
helmi	2,0	2,8	4,4	4,5	8,9	24,1	4,76	5,02
maalis	2,1	3,3	4,6	4,6	8,6	26,5	4,71	4,94
huhti	1,9	3,3	4,8	4,9	8,4	24,1	4,69	5,10
touko	3,5	3,8	5,4	.	8,0	.	4,64	5,26
kesä	4,45	5,21

2. Hintojen ja reaalitalouden kehitys

	YKHI	Teollisuuden tuottajahinnat	Työkustannukset tuntia kohden (koko taloudessa)	BKT:n määrä	Teollisuustuotanto (pl. rakentaminen)	Kapasiteetin käyttöaste teollisuudessa %	Työllisyys (koko taloudessa)	Työttömyys (% työvoimasta)
1999	1,1	-0,4	2,3	2,5	2,0	81,8	1,6	9,9
2000	2,3	5,4	3,9	3,4	5,6	83,8	2,0	8,9
2000 III	2,5	5,8	3,8	3,3	5,8	83,9	2,0	8,7
IV	2,7	6,1	3,6	2,9	5,5	84,7	2,2	8,5
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
2001 I	2,5	4,5	.	2,5	4,3	84,4	.	8,4
II	83,7	.	.
2001 tammi	2,4	4,8	-	-	5,6	-	-	8,5
helmi	2,6	4,5	-	-	4,3	-	-	8,4
maalis	2,6	4,2	-	-	3,1	-	-	8,4
huhti	2,9	4,2	-	-	1,7	-	-	8,3
touko	3,4	3,6	-	-	.	-	-	8,3
kesä	.	.	-	-	.	-	-	.

3. Maksutase, valuuttavaranto ja valuuttakurssi

(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

	Maksutase (nettovirrat)				Valuuttavaranto (ajanjakson lopun kanta)	Euron efektiivinen valuuttakurssi: laaja maaryhmä (1991/I = 100)		USD/euro
	Vaihtotase ja pääomansiirrot	Niistä: tavarat	Suorat sijoitukset	Arvopaperisijoitukset		Nimellinen	Reaalinen (KHI)	
1999	7,7	83,4	-120,6	-41,7	372,3	96,6	95,8	1,066
2000	-24,2	53,0	-21,5	-136,4	377,7	88,2	86,3	0,924
2000 III	-4,5	17,9	-94,3	3,5	408,0	87,3	85,3	0,905
IV	-10,4	11,2	-57,0	0,9	377,7	85,9	83,6	0,868
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
2001 I	-5,8	6,7	-47,5	-38,5	393,4	91,4	88,8	0,923
II	89,5	86,7	0,873
2001 tammi	-7,1	-1,9	-4,5	-45,5	386,0	91,7	89,0	0,938
helmi	3,6	3,3	-0,8	0,9	384,3	91,0	88,5	0,922
maalis	-2,3	5,3	-42,3	6,1	393,4	91,4	88,9	0,910
huhti	-1,1	5,3	0,1	-20,9	386,7	91,0	88,4	0,892
touko	408,9	89,3	86,5	0,874
kesä	88,1	85,2	0,853

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (Eurostat ja talous- ja rahoitusasioista vastaava pääosasto) ja Reuters.

Lisätietoja tämän tilasto-osan vastaavissa taulukoissa.

1) Kuukausittaiset kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, neljännesvuosittaiset ja vuosittaiset kasvuvauhdit ajanjakson keskiarvoja.

2) Ei sisällä euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia.

I Rahapolitiikkatilastot

Taulukko I.1

Eurojärjestelmän konsolidoitu tase

(miljoonaa euroa)

1. Vastaavaa

		Kulta ja	Valuutta-	Valuutta-	Euromääräiset	Euromääräiset	Perus-	Pitempi-	Käänteiset	
		kultasaamiset	määräiset	määräiset	saamiset	saamiset				luotot
		1	saamiset	saamiset	euroalueen	euroalueen	rahoitus-	rahoitus-	operaatiot	
			euroalueen	euroalueelta	luottolaitoksilta	rahoitus-	operaatiot	operaatiot	operaatiot	
			ulkopuolelta			sektorille				
		1	2	3	4	5	6	7	8	
2001	helmi	2.	118 611	264 109	20 800	4 895	238 202	188 000	49 998	0
		9.	118 612	263 935	19 529	5 104	234 240	184 000	49 998	0
		16.	118 612	263 845	19 827	5 363	215 455	165 307	49 998	0
		23.	118 612	263 734	20 292	5 472	273 967	220 305	49 998	0
	maalis	2.	118 612	261 032	21 542	5 612	237 017	182 000	54 999	0
		9.	118 612	260 395	21 156	5 831	225 058	169 999	54 999	0
		16.	118 612	257 433	21 235	5 824	249 571	194 000	54 999	0
		23.	118 612	256 078	23 197	5 791	241 408	186 000	54 999	0
		30.	118 464	271 583	20 123	5 410	244 282	184 999	59 102	0
	huhti	6.	118 464	269 050	21 952	5 335	227 143	167 984	59 102	0
		13.	118 464	269 145	21 763	4 915	211 297	142 948	59 102	0
		20.	118 464	268 162	21 809	5 125	256 277	196 950	59 102	0
		27.	118 464	266 450	23 097	5 136	236 228	176 999	59 100	0
	touko	4.	118 464	266 005	22 816	5 182	217 129	84 995	59 100	0
		11.	118 464	265 647	23 056	5 295	218 172	158 996	59 100	0
		18.	118 464	270 299	20 613	5 622	210 191	150 999	59 100	0
		25.	118 464	267 707	23 033	5 365	221 196	162 002	59 100	0
	kesä	1.	118 464	269 198	22 368	5 174	226 403	167 001	59 100	0
		8.	118 464	269 037	22 207	5 225	224 204	165 001	59 100	0
		15.	118 464	269 055	22 943	5 322	214 433	155 000	59 100	0
		22.	118 454	270 437	23 176	5 303	217 891	158 001	59 100	0
		29.	128 512	279 018	22 540	5 654	236 201	176 000	59 999	0

2. Vastattavaa

		Liikkeessä	Euromääräiset					Muut	Liikkeeseen		
			olevat	velat	RTGS-tilit	Talletus-	Määrä-			Käänteiset	Vakuuksien
		asetelit	euroalueen	(ml.	mahdol-	aikais-	hieno-	muutos-	velat euro-	sijoitus-	
		1	luotto-	vähimmäis-	liusuus	talletukset	säätö-	pyyntöihin	alueen luotto-	todistukset	
			laitoksille	varanto-			operaatiot	liittyvät	laitoksille		
				talletukset)				talletukset			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
2001	helmi	2.	357 130	119 172	117 436	1 736	0	0	0	7 949	3 784
		9.	356 364	120 930	120 808	122	0	0	0	7 381	3 784
		16.	353 878	93 343	91 629	1 714	0	0	0	7 372	3 784
		23.	352 004	144 476	143 724	752	0	0	0	7 477	3 784
	maalis	2.	355 137	118 928	118 887	41	0	0	0	7 584	3 784
		9.	355 046	110 334	110 292	42	0	0	0	7 602	3 784
		16.	352 886	127 324	126 675	648	0	0	1	7 601	3 784
		23.	350 384	113 375	108 462	4 912	0	0	1	7 414	3 784
		30.	351 685	126 879	126 738	141	0	0	0	6 116	3 784
	huhti	6.	356 089	119 056	118 997	59	0	0	0	6 065	3 784
		13.	360 869	99 094	99 063	31	0	0	0	6 102	3 784
		20.	353 674	160 289	159 406	103	0	0	780	6 097	3 784
		27.	352 680	133 176	133 145	23	0	0	8	6 070	3 784
	touko	4.	355 925	121 749	121 639	106	0	0	4	6 083	3 784
		11.	353 624	126 337	126 264	72	0	0	1	6 278	3 784
		18.	350 877	124 887	124 774	111	0	0	2	6 295	3 784
		25.	350 233	121 103	120 955	146	0	0	2	6 228	3 784
	kesä	1.	352 925	127 020	126 953	65	0	0	2	6 052	3 784
		8.	353 479	127 240	127 184	50	0	0	6	6 197	3 784
		15.	351 772	122 114	122 005	109	0	0	0	6 195	3 784
		22.	348 463	131 206	130 178	1 023	0	0	5	6 097	3 784
		29.	350 199	117 841	117 569	272	0	0	0	6 097	3 784

Lähde: EKP.

Käännteiset rakenteelliset operaatiot	Maksuvalmiusluotot	Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot	Muut euromääräiset saamiset euroalueen luotolaitoksilta	Euromääräiset arvopaperit euroalueelta	Euromääräiset saamiset julkisyhteisöiltä	Muut saamiset	Yhteensä		
							12	13	14
9	10	11	12	13	14	15	16		
0	163	41	1 130	27 474	70 207	89 787	835 215	2001 helmi	2.
0	213	29	586	27 533	70 207	89 991	829 737		9.
0	127	23	503	27 358	70 207	90 451	811 621		16.
0	3 648	16	864	27 499	70 207	90 942	871 589		23.
0	7	11	820	27 555	70 207	89 142	831 539	maalis	2.
0	17	43	822	27 368	70 207	88 741	818 190		9.
0	524	48	503	27 363	70 207	89 364	840 112		16.
0	348	61	318	27 428	70 211	89 734	832 777		23.
0	128	53	554	27 880	70 211	89 452	847 959		30.
0	9	48	431	27 880	70 211	88 643	829 109	huhti	6.
0	9 191	56	530	28 306	70 211	90 089	814 720		13.
0	142	83	706	27 666	70 168	90 392	858 769		20.
0	64	65	462	27 786	70 168	91 481	839 272		27.
72 999	25	10	616	27 869	70 168	91 426	819 675	touko	4.
0	51	25	313	27 889	70 174	91 888	820 898		11.
0	65	27	329	27 838	70 168	91 417	814 941		18.
0	66	28	383	27 785	70 168	91 326	825 427		25.
0	273	29	276	27 979	70 168	90 401	830 431	kesä	1.
0	57	46	241	28 128	70 168	89 766	827 440		8.
0	292	41	241	28 110	70 168	90 313	819 049		15.
0	760	30	242	28 024	70 168	90 749	824 444		22.
0	175	27	538	27 665	70 168	92 471	862 767		29.

Euromääräiset velat muille euroalueella oleville	Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Valuuttamääräiset velat euroalueelle	Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Myönnettyjen erityisnosto-oikeuksien vastaerä	Muut velat	Arvonmuutos-tilit	Pääoma ja rahastot	Yhteensä		
								13	14	15
10	11	12	13	14	15	16	17	18		
60 481	11 452	5 054	11 947	7 168	77 371	119 274	54 433	835 215	2001 helmi	2.
53 668	10 734	5 001	13 367	7 168	77 633	119 274	54 433	829 737		9.
64 859	9 985	4 996	13 399	7 168	78 207	119 274	55 356	811 621		16.
73 957	10 152	4 984	14 463	7 168	78 432	119 274	55 418	871 589		23.
57 893	9 787	4 981	13 138	7 168	78 447	119 274	55 418	831 539	maalis	2.
53 188	9 841	4 936	12 450	7 168	79 148	119 274	55 419	818 190		9.
61 006	10 653	4 902	9 896	7 168	79 265	119 274	56 353	840 112		16.
69 459	9 972	4 795	11 110	7 168	79 689	119 274	56 353	832 777		23.
60 504	8 542	3 772	12 978	6 984	82 491	126 268	57 956	847 959		30.
53 735	8 328	3 796	12 767	6 984	73 302	126 268	58 935	829 109	huhti	6.
54 424	8 438	3 790	13 345	6 984	72 721	126 268	58 901	814 720		13.
43 892	8 530	3 789	12 868	6 984	73 693	126 268	58 901	858 769		20.
53 869	8 444	3 780	12 399	6 984	72 574	126 268	59 244	839 272		27.
42 408	8 847	3 782	12 263	6 984	72 337	126 268	59 245	819 675	touko	4.
40 734	8 549	3 779	12 947	6 984	72 369	126 268	59 245	820 898		11.
38 409	8 694	3 784	13 611	6 984	72 036	126 270	59 310	814 941		18.
52 925	8 880	3 758	13 596	6 984	71 777	126 258	59 901	825 427		25.
49 626	8 622	3 756	14 173	6 984	70 779	126 258	60 452	830 431	kesä	1.
46 793	8 529	3 915	13 854	6 984	69 943	126 258	60 464	827 440		8.
43 787	8 754	3 833	14 548	6 984	70 556	126 258	60 464	819 049		15.
41 828	8 685	3 887	15 897	6 984	70 890	126 258	60 465	824 444		22.
69 722	10 226	3 902	16 977	7 183	75 031	141 340	60 465	862 767		29.

Taulukko I.2

EKP:n keskeiset korot

(korro vuotuisina prosentteina, muutokset prosenttiyksikköinä)

Voimassa alkaen ¹⁾	Talletusmahdollisuus		Perusrahoitusoperaatiot			Maksuvalmiusluotto		
			Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat	Muutos			
	Korko 1	Muutos 2	Kiinteä korko	Korkotarjousten alaraja		Korko 4	Muutos 5	Korko 6
			3					
1999 tammi 1.	2,00	-	3,00	-	-	4,50	-	
4. ²⁾	2,75	0,75	3,00	-	...	3,25	-1,25	
22.	2,00	-0,75	3,00	-	...	4,50	1,25	
huhti 9.	1,50	-0,50	2,50	-	-0,50	3,50	-1,00	
marras 5.	2,00	0,50	3,00	-	0,50	4,00	0,50	
2000 helmi 4.	2,25	0,25	3,25	-	0,25	4,25	0,25	
maalis 17.	2,50	0,25	3,50	-	0,25	4,50	0,25	
huhti 28.	2,75	0,25	3,75	-	0,25	4,75	0,25	
kesä 9.	3,25	0,50	4,25	-	0,50	5,25	0,50	
28. ³⁾	3,25	...	-	4,25	...	5,25	...	
syys 1.	3,50	0,25	-	4,50	0,25	5,50	0,25	
loka 6.	3,75	0,25	-	4,75	0,25	5,75	0,25	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
2001 touko 11.	3,50	-0,25	-	4,50	-0,25	5,50	-0,25	

Lähde: EKP.

- Päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon. Perusrahoitusoperaatioiden koron muutokset ovat voimassa ensimmäisestä päivä määrästä seuranneesta operaatiosta alkaen, ellei toisin mainita.
- EKP ilmoitti 22.12.1998, että maksuvalmiusluoton koron ja talletuskoron välillä sovelletaan poikkeuksellisesti 4.–21.1.1999 kapeaa 50 peruspisteen korkoputkea. Tämän järjestelyn tarkoituksena oli helpottaa markkinaosapuolten sopeutumista uuteen regimiin.
- EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.

Taulukko I.3

Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät¹⁾

(määrät miljoonaa euroa, korot vuotuisista korkoa)

1. Perusrahoitusoperaatiot ²⁾

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää
			Kiinteäkorko	Korkotarjousten alaraja	Marginaalikorro ³⁾	Painotettu keskikorro	
	1	2	3	4	5	6	7
2001 tammi 3.	136 434	101 000	-	4,75	4,76	4,78	14
10.	95 841	95 000	-	4,75	4,75	4,75	14
17.	137 641	101 000	-	4,75	4,75	4,77	14
24.	118 546	104 000	-	4,75	4,75	4,76	14
31.	137 610	84 000	-	4,75	4,76	4,77	14
helmi 7.	104 384	100 000	-	4,75	4,75	4,75	14
14.	65 307	65 307	-	4,75	4,75	4,75	12
21.	200 526	155 000	-	4,75	4,78	4,83	14
26.	109 632	27 000	-	4,75	4,78	4,79	16
maalis 7.	189 927	143 000	-	4,75	4,76	4,77	14
14.	130 260	51 000	-	4,75	4,77	4,78	14
21.	182 057	135 000	-	4,75	4,77	4,78	14
28.	57 526	50 000	-	4,75	4,75	4,75	14
huhti 4.	129 101	118 000	-	4,75	4,75	4,75	15
11.	24 949	24 949	-	4,75	4,75	4,75	14
19.	257 706	172 000	-	4,75	4,86	4,91	11
25.	83 303	5 000	-	4,75	4,78	4,80	12
30.	147 324	80 000	-	4,75	4,77	4,78	15
touko 7.	164 985	79 000	-	4,75	4,78	4,78	16
15.	160 715	72 000	-	4,50	4,54	4,56	15
23.	157 987	90 000	-	4,50	4,53	4,54	14
30.	159 877	77 000	-	4,50	4,55	4,55	14
kesä 6.	120 631	88 000	-	4,50	4,51	4,53	14
13.	135 442	67 000	-	4,50	4,51	4,52	14
20.	148 877	91 000	-	4,50	4,51	4,52	14
27.	155 894	85 000	-	4,50	4,54	4,55	14
heinä 4.	104 399	81 000	-	4,50	4,50	4,51	14

2. Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat		Vaihtuvakorkoiset huutokaupat		Operaation kesto [...] päivää
			Kiinteäkorko	Marginaalikorko ³⁾	Painotettu keskikorko		
	1	2	3	4	5	6	7
1999 tammi 14.	79 846	15 000	-	3,13	-	42	
14.	39 343	15 000	-	3,10	-	70	
14.	46 152	15 000	-	3,08	-	105	
helmi 25.	77 300	15 000	-	3,04	-	91	
maalis 25.	53 659	15 000	-	2,96	2,97	98	
huhti 29.	66 911	15 000	-	2,53	2,54	91	
touko 27.	72 294	15 000	-	2,53	2,54	91	
heinä 1.	76 284	15 000	-	2,63	2,64	91	
29.	64 973	15 000	-	2,65	2,66	91	
elo 26.	52 416	15 000	-	2,65	2,66	91	
syys 30.	41 443	15 000	-	2,66	2,67	84	
loka 28.	74 430	25 000	-	3,19	3,42	91	
marras 25.	74 988	25 000	-	3,18	3,27	98	
joulu 23.	91 088	25 000	-	3,26	3,29	98	
2000 tammi 27.	87 052	20 000	-	3,28	3,30	91	
maalis 2.	72 960	20 000	-	3,60	3,61	91	
30.	74 929	20 000	-	3,78	3,80	91	
huhti 27.	64 094	20 000	-	4,00	4,01	91	
kesä 1.	64 317	20 000	-	4,40	4,42	91	
29.	41 833	20 000	-	4,49	4,52	91	
heinä 27.	40 799	15 000	-	4,59	4,60	91	
elo 31.	35 417	15 000	-	4,84	4,87	91	
syys 28.	34 043	15 000	-	4,84	4,86	92	
loka 26.	43 085	15 000	-	5,06	5,07	91	
marras 30.	31 999	15 000	-	5,03	5,05	91	
joulu 29.	15 869	15 000	-	4,75	4,81	90	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>							
2001 tammi 25.	31 905	20 000	-	4,66	4,69	90	
maalis 1.	45 755	20 000	-	4,69	4,72	91	
29.	38 169	19 101	-	4,47	4,50	91	
huhti 25.	43 416	20 000	-	4,67	4,70	92	
touko 31.	46 448	20 000	-	4,49	4,51	91	
kesä 28.	44 243	20 000	-	4,36	4,39	91	

3. Muut huutokauppoina toteutetut operaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Operaation tyyppi	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat		Vaihtuvakorkoiset huutokaupat		Operaation kesto [...] päivää
				Kiinteäkorko	Marginaalikorko ³⁾	Painotettu keskikorko		
	1	2	3	4	5	6	7	
2000 tammi 5.	Määräaikaistalletusten kerääminen	14 420	14 420	-	3,00	3,00	7	
kesä 21.	Käänteisoperaatio	18 845	7 000	-	4,26	4,28	1	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
2001 huhti 30.	Käänteisoperaatio	105 377	73 000	-	4,77	4,79	7	

Lähde: EKP.

- 1) Esitetyt summat voivat hieman poiketa taukossa 1.1 (vastaavaa) esitetystä (sarakkeet 6–8) likviditeetin jaon yhteydessä suorittamattomien maksujen vuoksi.
- 2) EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.
- 3) Marginaalikorko tarkoittaa alinta korkoa, jolla likviditeettiä jaettiin.

Taulukko I.4

Vähimmäisvarantotilastot

1. Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantopohja^{1),2)}

(miljardia euroa; ajanjakson lopussa)

Varantopohja	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan 2 prosentin velvoitetta			Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoitetta		
		Talletukset (yön yli, enintään 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Rahamarkkina- paperit	Talletukset (yli 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit
	1	2	3	4	5	6	7
2000 touko	9 641,5	5 390,3	118,4	188,4	1 241,3	541,4	2 161,7
kesä	9 539,4	5 316,9	120,4	184,7	1 250,6	506,7	2 160,1
heinä	9 590,1	5 348,0	119,8	192,3	1 258,0	489,9	2 182,2
elo	9 686,5	5 393,8	122,9	197,1	1 269,0	502,5	2 201,3
syys	9 773,3	5 465,7	123,6	193,6	1 270,2	502,1	2 218,2
loka	9 931,2	5 531,9	127,6	201,1	1 283,2	534,2	2 253,2
marras ³⁾	10 074,5	5 653,4	130,0	199,9	1 282,2	561,5	2 247,6
joulu ³⁾	10 071,5	5 711,3	136,7	187,2	1 273,6	528,3	2 234,3
<i>Euroalueen laajeneminen</i>							
2001 tammi	10 164,2	5 712,6	139,2	196,7	1 275,6	574,6	2 265,6
helmi	10 247,4	5 724,4	145,3	201,2	1 284,7	597,8	2 294,0
maalis	10 503,6	5 883,5	151,1	203,4	1 292,6	654,7	2 318,3
huhti	10 554,6	5 924,3	154,5	202,8	1 292,1	657,7	2 323,2
touko ⁴⁾	10 686,1	5 984,5	165,7	198,9	1 307,5	693,2	2 336,4

Lähde: EKP.

- 1) Luottolaitosten velkoja muille EKPJ:n vähimmäisvarantovelvoitteen alaisille luottolaitoksille, EKP:lle tai kansallisille keskuspankeille ei sisällytetä varantopohjaan. Jos luottolaitos ei pysty osoittamaan liikkeeseen laskemiensa edellä mainittujen euroalueen laitosten hallussa olevien enintään kahden vuoden velkapaperien ja rahamarkkinapaperien määrää, se voi tehdä varantopohjaansa näistä veloista prosenttivähennyksen. Varantopohjaan sovellettava vähennys oli 10 % marraskuuhun 1999 saakka, sen jälkeen 30 %.
- 2) Pitoajanjakso alkavat kunkin kuukauden 24. päivänä ja päättyvät seuraavan kuukauden 23. päivänä. Varantovelvoite lasketaan edeltävän kuukauden lopun varantopohjan perusteella.
- 3) Sisältää Kreikassa olevien luottolaitosten varantopohjan (marraskuussa 134,4 miljardia euroa ja joulukuussa 134,6 miljardia euroa, joista 107,3 ja 110,3 miljardiin euroon sovelletaan 2 prosentin velvoitetta). Euroalueella olevat luottolaitokset voivat tilapäisesti vähentää varantopohjastaan velkansa Kreikassa oleville luottolaitoksille. Tammikuun 2001 lopun varantopohjasta alkaen noudatetaan normaalikäytäntöä.

2. Varantojen pito¹⁾

(miljardia euroa, korko vuotuisena prosenttina)

Varantojen pitoajanjakso päättyy	Vaaditut varantotalletukset ²⁾	Toteutuneet varantotalletukset ³⁾	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset ⁴⁾	Varantovaje ⁵⁾	Vähimmäisvarantojen korko, % ⁶⁾
	1	2	3	4	5
2000 heinä	113,3	114,0	0,7	0,0	4,28
elo	111,8	112,3	0,5	0,0	4,32
syys	112,6	113,1	0,5	0,0	4,57
loka	113,7	114,2	0,5	0,0	4,69
marras	115,1	115,5	0,4	0,0	4,81
joulu	116,6	117,2	0,6	0,0	4,78
<i>Euroalueen laajeneminen</i>					
2001 tammi ⁷⁾	118,5	119,0	0,5	0,0	4,77
helmi	120,1	120,6	0,5	0,0	4,76
maalis	120,4	120,9	0,5	0,0	4,77
huhti	120,8	121,3	0,5	0,0	4,77
touko	124,2	124,8	0,7	0,0	4,71
kesä	125,0	125,6	0,6	0,0	4,52
heinä ⁴⁾	126,4	-	-	-	-

Lähde: EKP.

- 1) Tässä taulukossa ilmoitetaan päättyneiden pitoajanjaksojen täydelliset tiedot ja nykyisen pitoajanjakson varantovelvoitteet.
- 2) Kunkin luottolaitoksen varantovelvoitteen määrä lasketaan varantopohjana olevista veloista niiden velvoiteprosenttien mukaan, joita sovelletaan kuhunkin velkaerään. Velat lasketaan kuukauden lopun tasetietojen mukaan. Jokainen luottolaitos saa tehdä 100 000 euron suuruisen kättäsummavähennyksen varantovelvoitteestaan. Euroalueen varantovelvoitteet lasketaan yhteen.
- 3) Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten yhteenlasketut keskimääräiset päivittäiset varantotalletukset varantotilillä pitoajanjakson aikana.
- 4) Keskimääräiset varantovelvoitteen ylittävät toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka ovat täyttäneet varantovelvoitteen.
- 5) Keskimääräiset varantovelvoitteen alittavat toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka eivät ole täyttäneet varantovelvoitetta.
- 6) EKP:n (kalenteripäivien määrällä painotettu) eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden keskimääräinen korko pitoajanjakson aikana (ks. taulukko I.3).
- 7) Kreikka otti euron käyttöön 1.1.2001, joten varantovelvoite ilmoitetaan päivien lukumäärällä painotettuna keskiarvona, johon lasketaan 11 maan euroalueen varantovelvoitteet 24.–31.12.2000 ja 12 maan euroalueen varantovelvoitteet 1.–23.1.2001 (eli $8/31 \times 116,9$ miljardia euroa + $23/31 \times 119,1$ miljardia euroa).

Taulukko 1.5

Pankkijärjestelmän likviditeettiasema¹⁾

(miljardia euroa; jakson päivittäisten arvojen keskiarvoja)

Pitoajanjakso päätyy	Likviditeettiä lisäävät tekijät					Likviditeettiä vähentävät tekijät					Luotto- laitosten sekkili- tilit ⁴⁾	Perusraha (keskus- pankki- rahat) ⁵⁾				
	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot					Talletus- mahdol- lisuus	Muut likvi- diteettiä lisäävät operaatiot ²⁾	Liikkeessä olevat setelit	Valtioiden tilit euro- järjestel- mässä	Muut tekijät (netto) ³⁾						
	Eurojär- jestelmä kulta- ja valuutta- saamiset (netto)	Perus- rahoitus- operaatiot	Pitempi- aikaiset- rahoitus- operaatiot	Maksu- valmius- luotto	Muut likvi- diteettiä lisäävät operaatiot ²⁾								1	2	3	4
1999 loka	349,7	143,0	45,0	0,3	0,0	0,6	0,0	342,5	45,4	45,9	103,5	446,7				
marras	351,8	140,5	53,7	0,3	0,0	0,4	0,0	343,1	51,5	47,3	104,2	447,6				
joulu	351,7	150,4	65,0	0,3	0,0	1,0	0,0	354,3	59,0	47,5	105,6	460,8				
2000 tammi	362,3	138,5	75,0	1,9	0,0	0,5	3,3	363,0	41,0	61,2	108,7	472,3				
helmi	367,8	130,9	70,5	0,1	0,0	0,2	0,0	347,6	49,2	64,2	108,1	455,9				
maalis	369,2	136,1	66,2	0,2	0,0	0,3	0,0	347,6	51,7	63,5	108,6	456,4				
huhti	377,1	136,7	61,0	0,2	0,0	0,9	0,0	349,7	45,6	69,1	109,7	460,3				
touko	378,8	142,6	60,0	0,4	0,0	2,3	0,0	353,8	41,9	71,8	112,0	468,2				
kesä	378,1	140,9	59,9	0,3	0,2	0,8	0,0	354,1	38,3	72,1	114,2	469,1				
heinä	380,8	157,9	59,9	0,4	0,0	0,5	0,0	357,0	50,4	76,8	114,1	471,7				
elo	382,0	163,1	55,4	0,1	0,0	0,3	0,0	359,2	48,8	80,0	112,4	471,9				
syys	381,6	173,1	51,1	0,3	0,0	0,2	0,0	354,8	56,6	81,2	113,3	468,3				
loka	396,3	176,5	45,7	0,5	0,0	0,2	0,0	354,5	47,4	102,5	114,4	469,1				
marras	398,6	183,7	45,0	0,2	0,0	0,2	0,0	352,7	49,8	109,2	115,7	468,6				
joulu	394,4	210,4	45,0	0,4	0,0	0,2	0,0	360,4	61,1	111,1	117,4	478,0				
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 tammi	383,7	205,3	45,0	0,5	0,0	0,6	0,0	368,3	52,2	94,2	119,1	488,0				
helmi	377,9	188,9	49,8	2,6	0,0	0,4	0,0	354,8	57,0	86,3	120,7	476,0				
maalis	375,6	185,2	54,1	0,4	0,0	0,5	0,0	353,0	53,0	87,7	121,0	474,5				
huhti	382,1	172,4	58,4	2,2	0,0	0,5	0,0	354,6	49,5	89,1	121,4	476,4				
touko	384,4	144,0	59,1	0,4	17,0	0,6	0,0	352,7	39,4	87,5	124,8	478,1				
kesä	385,0	161,7	59,1	0,2	0,0	0,4	0,0	351,1	41,3	87,5	125,7	477,3				

Lähde: EKP.

- 1) Pankkijärjestelmän likviditeettiasema määritellään euroalueen luottolaitosten eurojärjestelmään kuuluvissa keskuspankeissa pitämien sekkilisaldojen yhteissummana. Summat johdetaan eurojärjestelmän konsolidoidusta taseesta.
- 2) Sisältää kansallisten keskuspankkien EMU:n toisessa vaiheessa tekemät rahapoliittiset operaatiot, joiden erääntyminen ajoittuu kolmanteen vaiheeseen.
- 3) Eurojärjestelmän konsolidoidun taseen muut erät.
- 4) Likviditeettiä lisäävien (erät 1–5) ja likviditeettiä vähentävien erien (erät 6–10) erotus.
- 5) Talletusmahdollisuuden (erä 6), liikkeessä olevien setelien (erä 8) ja sekkilien (erä 11) summa.

2 Euroalueen rahatalous

Taulukko 2.1

Eurojärjestelmän yhteenlaskettu tase¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

	Lainat				Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeen laskemat osakkeet ja osuudet			Ulko-maiset saamiset ¹⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
	euro-alueelle	Raha-laitok-sille ¹⁾	Julkis-yhteisöille	Muulle	Raha-laitosten	Julkis-yhteisö-jen	Muiden	Raha-laitosten	Muiden	12	13				
1998	225,2	204,6	20,4	0,1	87,8	1,1	86,2	0,5	5,5	1,8	3,7	322,3	7,9	49,3	698,0
1999 II	807,8	787,2	20,4	0,2	92,4	1,5	90,0	0,9	8,7	4,4	4,3	498,6	9,7	46,6	1 463,7
1999 III	471,7	451,1	20,4	0,2	92,4	1,4	89,9	1,1	8,7	4,3	4,4	427,9	9,8	47,5	1 058,0
1999 IV	444,6	424,3	19,7	0,5	89,1	1,9	86,1	1,1	14,1	4,3	9,8	400,6	9,9	56,2	1 014,5
2000 I	443,4	424,5	18,4	0,5	96,2	2,4	92,7	1,1	14,4	4,3	10,1	439,1	9,8	48,9	1 051,8
2000 touko	469,2	450,3	18,4	0,5	97,1	2,7	93,2	1,2	14,4	4,4	10,1	441,9	10,0	51,8	1 084,4
2000 kesä	580,7	561,8	18,4	0,5	97,4	2,6	93,6	1,2	14,7	4,4	10,4	454,8	10,0	51,7	1 209,3
2000 heinä	501,4	482,6	18,4	0,5	98,2	2,5	94,5	1,2	14,7	4,4	10,3	449,7	10,1	51,5	1 125,6
2000 elo	482,5	463,7	18,4	0,5	98,5	2,8	94,4	1,3	14,7	4,4	10,3	435,4	10,2	52,3	1 093,5
2000 syys	493,1	474,4	18,2	0,5	98,5	2,9	94,6	1,0	14,6	4,4	10,2	459,1	10,2	54,3	1 129,8
2000 loka	478,8	460,1	18,2	0,5	98,7	2,6	94,9	1,2	15,0	4,4	10,7	454,7	10,5	53,9	1 111,6
2000 marras	431,5	412,8	18,2	0,5	98,8	2,6	94,9	1,4	15,4	4,4	11,1	402,8	10,3	54,2	1 013,0
2000 joulou	445,0	427,4	17,1	0,5	97,4	2,5	93,6	1,3	15,3	4,3	11,0	380,7	11,2	56,1	1 005,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001 tammi 1.	457,0	429,3	27,1	0,6	105,3	2,5	101,4	1,3	15,3	4,3	11,0	394,2	11,3	57,4	1 040,4
2001 tammi	401,5	373,7	27,2	0,6	104,5	2,6	100,8	1,0	15,5	4,7	10,8	390,4	11,4	54,0	977,3
2001 helmi	398,8	371,0	27,2	0,6	105,2	2,5	101,5	1,2	14,9	4,6	10,3	386,2	11,3	53,7	970,1
2001 maalisk	401,7	373,9	27,2	0,6	105,0	2,7	101,2	1,1	14,8	4,6	10,2	396,8	11,2	54,4	983,9
2001 huhti	376,1	348,3	27,2	0,6	106,5	2,6	102,7	1,3	14,7	4,6	10,1	390,3	11,7	53,6	952,9
2001 touko ^(p)	398,5	370,7	27,2	0,6	106,4	2,9	102,3	1,3	14,3	4,6	9,7	398,9	11,8	53,2	983,1

2. Velat

	Liikkeessä oleva raha	Talletukset euro-alueelta			Raha-markkina-paperit	Liikkeeseen lasketut velka-paperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat ¹⁾	Muut velat	Yhteensä	
		Raha-laitosten ¹⁾	Valtion	Muiden julkis-yhteisöjen/muiden							3
1998	359,1	152,0	94,2	54,4	3,5	8,5	5,3	97,1	18,6	57,4	698,0
1999 II	356,1	743,2	691,3	43,1	8,9	4,9	5,3	139,9	171,4	43,0	1 463,7
1999 III	359,7	405,3	347,7	50,1	7,6	3,3	5,3	145,5	88,8	50,1	1 058,0
1999 IV	393,3	341,5	279,3	53,4	8,8	3,3	4,6	175,1	49,8	46,8	1 014,5
2000 I	366,2	372,1	319,8	43,1	9,1	1,7	4,6	186,8	75,1	45,4	1 051,8
2000 touko	371,8	390,7	345,1	34,1	11,5	1,7	4,6	188,6	82,4	44,7	1 084,4
2000 kesä	374,3	497,9	432,8	52,6	12,5	1,7	4,6	193,8	92,0	45,0	1 209,3
2000 heinä	377,7	414,9	354,7	49,7	10,5	1,7	4,6	196,6	84,6	45,6	1 125,6
2000 elo	373,2	401,0	336,1	53,8	11,2	1,7	4,6	200,1	66,6	46,3	1 093,5
2000 syys	373,5	404,2	346,1	45,6	12,5	0,0	4,6	222,0	75,0	50,6	1 129,8
2000 loka	372,6	388,1	323,3	51,1	13,7	0,0	4,6	226,2	69,5	50,6	1 111,6
2000 marras	372,2	334,6	265,6	54,9	14,0	0,0	3,8	222,5	29,3	50,6	1 013,0
2000 joulou	390,2	327,3	270,4	47,1	9,8	0,0	3,8	199,2	29,9	55,3	1 005,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001 tammi 1.	399,3	346,2	288,0	47,9	10,4	0,0	5,6	200,9	30,9	57,4	1 040,4
2001 tammi	373,1	313,3	250,9	51,5	10,9	0,0	5,5	197,0	30,6	57,9	977,3
2001 helmi	370,6	313,1	249,7	52,0	11,4	0,0	5,5	195,1	27,9	57,9	970,1
2001 maalisk	370,5	312,6	253,4	46,8	12,4	0,0	5,5	205,4	26,8	63,0	983,9
2001 huhti	372,5	289,9	234,8	41,2	13,8	0,0	5,5	206,5	25,3	53,1	952,9
2001 touko ^(p)	369,4	317,5	266,5	36,0	15,1	0,0	5,5	212,2	27,6	50,9	983,1

Lähde: EKP.

1) Marraskuun lopusta alkaen TARGET-järjestelmän saamiset ja velat nettoutetaan päivittäin järjestämällä ne uudelleen (netting by novation). Tämä tarkoittaa, että kansallisten keskuspankkien ja EKP:n kahdenväliset saamiset ja velat on korvattu yhdellä kunkin kansallisen keskuspankin ja EKP:n kahdenvälisellä nettomääräisellä positiolla. Vuosien 1999 ja 2000 kunkin kuukauden lopun bruttomääräinen tilanne on esitetty vastaavassa alaviitteessä Kuukausikatsauksen helmikuun ja joulukuun 2000 numeroissa.

Taulukko 2.2

Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (pl. eurojärjestelmä)

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

	Lainat	Raha-	Julkis-	Muille	Hallussa	Raha-	Julkis-	Muiden	Raha-	Hallussa	Raha-	Muiden	Ulko-	Kiinteä	Muut	Yhteensä
	euro-	laitok-	yhteis-		olevat	laitos-	yhteis-		mark-	olevat	laitos-		maiset	omai-	saami-	
	alueelle	sille	söille		euro-	ten	söjen		kina-	euro-	ten		saami-	saus	set	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1998	9 088,3	3 154,6	822,0	5 111,7	2 020,9	720,7	1 112,0	188,1	107,3	521,0	168,5	352,6	1 591,7	150,6	776,8	14 256,6
1999 II	9 462,4	3 321,6	817,8	5 323,0	2 142,6	801,1	1 128,9	212,5	102,8	585,8	171,5	414,3	1 660,3	151,7	867,4	14 973,0
III	9 580,5	3 377,2	810,7	5 392,6	2 183,8	828,8	1 137,5	217,5	112,1	587,9	180,5	407,3	1 668,8	153,4	814,2	15 100,8
IV	9 778,0	3 413,1	828,2	5 536,7	2 179,8	828,4	1 124,6	226,7	129,9	650,7	211,3	439,4	1 720,6	154,0	919,1	15 532,1
2000 I	10 020,0	3 510,6	821,3	5 688,1	2 225,3	869,5	1 128,0	227,8	131,9	729,6	230,2	499,4	1 823,0	152,0	977,6	16 059,2
2000 touko	10 146,8	3 550,8	817,4	5 778,6	2 232,8	895,1	1 094,7	243,0	157,2	763,3	237,4	525,8	1 909,6	153,1	1 018,4	16 381,1
kesä	10 126,9	3 463,8	817,2	5 845,8	2 211,1	894,9	1 073,2	243,0	155,2	704,0	210,0	494,0	1 888,5	154,2	1 021,1	16 261,0
heinä	10 080,7	3 391,1	815,5	5 874,1	2 218,0	920,6	1 046,3	251,2	152,8	700,3	201,6	498,8	1 920,8	154,8	1 070,0	16 297,5
elo	10 139,2	3 442,9	803,6	5 892,6	2 216,6	927,1	1 034,2	255,3	152,9	704,1	203,7	500,4	1 980,4	155,1	1 108,0	16 456,2
syys	10 239,1	3 461,2	799,8	5 978,1	2 231,5	940,5	1 033,8	257,2	145,6	707,6	204,1	503,6	1 999,6	155,8	1 030,0	16 509,3
loka	10 304,1	3 481,4	801,7	6 021,0	2 222,9	939,1	1 020,6	263,1	151,7	709,4	206,0	503,3	2 056,6	157,5	1 100,7	16 702,8
marras	10 387,8	3 522,7	808,8	6 056,3	2 216,7	937,0	1 017,3	262,3	157,8	732,0	227,2	504,8	2 081,5	157,5	1 048,9	16 782,1
joulu	10 419,8	3 510,6	818,7	6 090,5	2 192,4	932,7	995,8	263,8	146,0	750,9	240,3	510,6	2 022,2	158,7	1 022,3	16 712,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 tammi 1.	10 527,9	3 547,5	826,7	6 153,6	2 253,8	932,9	1 054,6	266,3	146,0	762,2	243,0	519,3	2 005,0	161,6	1 046,4	16 904,1
2001 tammi	10 590,6	3 578,4	830,7	6 181,4	2 253,0	936,4	1 046,4	270,3	156,0	776,2	247,4	528,9	2 069,2	160,4	1 066,4	17 071,8
helmi	10 658,3	3 634,4	822,8	6 201,1	2 288,0	955,4	1 053,8	278,8	158,3	785,0	248,7	536,3	2 091,0	161,0	1 068,7	17 210,3
maalis	10 799,2	3 706,1	824,1	6 268,9	2 322,7	968,9	1 067,0	286,8	162,1	809,2	256,4	552,8	2 236,6	161,1	1 092,2	17 583,2
huhti	10 780,0	3 650,1	816,2	6 313,7	2 335,7	975,0	1 069,7	290,9	168,1	836,1	260,6	575,5	2 220,7	161,9	1 069,3	17 571,8
touko ^(p)	10 793,6	3 649,8	810,8	6 333,1	2 378,0	990,8	1 090,1	297,1	168,9	835,7	259,5	576,2	2 273,1	163,3	1 107,2	17 719,9

2. Velat

	Liikkeessä	Talle-	Raha-	Valtion	Muiden					Raha-	Liikkee-	Raha-	Oma-	Ulko-	Muut	Yhteensä
	oleva	tukset	laitosten		julkis-	Yön	Määrä-	Irti-	Repot	mark-	seen	markkina-	pääoma-	maiset	velat	
	euro-	euro-	alueelta		yhteis-	ylli	aikaiset	sanomis-		kina-	lasketut	paperit	ja	velat		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1998	0,4	8 286,3	3 305,2	95,4	4 885,7	1 387,1	1 928,9	1 393,2	176,5	241,4	2 099,8	161,6	754,6	1 521,8	1 205,5	14 256,6
1999 II	0,5	8 466,2	3 443,7	81,9	4 940,6	1 484,3	1 965,9	1 323,9	166,5	291,9	2 265,3	183,2	794,3	1 688,0	1 283,6	14 973,0
III	0,6	8 529,0	3 510,4	83,2	4 935,4	1 471,5	1 981,4	1 321,9	160,6	293,2	2 325,7	204,1	806,4	1 710,3	1 231,4	15 100,8
IV	0,7	8 733,1	3 589,0	88,6	5 055,4	1 537,0	2 042,8	1 331,4	144,2	293,4	2 361,3	242,1	849,6	1 798,9	1 253,1	15 532,1
2000 I	0,7	8 809,6	3 612,5	87,1	5 110,0	1 568,0	2 052,7	1 312,0	177,3	325,1	2 421,0	248,8	890,7	2 018,8	1 344,6	16 059,2
2000 touko	0,6	8 874,3	3 649,6	79,8	5 144,9	1 586,5	2 080,6	1 296,6	181,2	352,2	2 469,2	260,0	907,1	2 137,9	1 379,8	16 381,1
kesä	0,6	8 849,9	3 623,7	93,4	5 132,8	1 596,1	2 078,1	1 291,3	167,3	344,7	2 478,1	261,1	898,5	2 032,6	1 395,4	16 261,0
heinä	0,6	8 770,1	3 545,4	85,0	5 139,7	1 594,6	2 088,5	1 284,6	172,0	342,1	2 502,5	272,6	903,8	2 076,0	1 429,7	16 297,5
elo	0,0	8 801,9	3 579,6	86,8	5 135,5	1 566,4	2 120,2	1 279,6	169,4	346,3	2 529,4	276,1	906,8	2 142,5	1 453,3	16 456,2
syys	0,0	8 858,5	3 599,9	113,7	5 144,9	1 577,0	2 124,2	1 272,3	171,4	334,8	2 550,2	272,2	913,5	2 192,0	1 388,0	16 509,3
loka	0,0	8 903,8	3 630,1	121,3	5 152,4	1 577,0	2 141,3	1 263,5	170,6	337,6	2 574,0	281,3	917,9	2 258,1	1 430,1	16 702,8
marras	0,0	8 957,1	3 669,8	113,9	5 173,4	1 594,9	2 147,4	1 257,6	173,5	342,9	2 570,2	278,5	930,8	2 277,2	1 425,3	16 782,1
joulu	0,0	9 057,4	3 679,5	117,4	5 260,4	1 648,9	2 158,3	1 278,3	174,9	323,3	2 563,2	262,2	940,0	2 186,4	1 379,7	16 712,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 tammi 1.	0,0	9 201,4	3 700,7	118,4	5 382,3	1 663,4	2 196,6	1 329,7	195,2	323,3	2 563,4	262,2	958,5	2 117,5	1 404,5	16 904,1
2001 tammi	0,0	9 187,9	3 726,6	95,6	5 365,8	1 611,2	2 209,7	1 330,9	214,0	337,2	2 594,7	274,7	965,0	2 298,2	1 414,0	17 071,8
helmi	0,0	9 234,6	3 758,3	102,4	5 373,9	1 612,9	2 220,6	1 324,6	215,8	347,0	2 631,0	274,1	969,7	2 314,9	1 439,0	17 210,3
maalis	0,0	9 346,3	3 829,2	103,4	5 413,7	1 625,4	2 239,8	1 323,7	224,8	358,8	2 657,6	276,0	978,3	2 506,6	1 459,6	17 583,2
huhti	0,0	9 306,3	3 749,0	111,0	5 446,3	1 659,1	2 239,2	1 324,7	223,3	367,1	2 669,7	283,2	982,5	2 529,6	1 433,4	17 571,8
touko ^(p)	0,0	9 335,2	3 742,5	110,4	5 482,3	1 682,7	2 242,1	1 322,5	235,0	379,3	2 700,5	276,8	986,6	2 595,6	1 446,0	17 719,9

Lähde: EKP.

Taulukko 2.3

Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä)

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset: kannat

		Lainat			Hallussa			Hallussa	Ulkomaiset	Kiinteä	Muut	Yhteensä
		euro- alueelle	Julkis- yhteisöille	Muille	olevat euro- alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet	Julkis- yhteisöjen	Muiden	olevat euro- alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	saamiset ²⁾	omaisuus	saamiset	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1999	marras	6 357,5	853,5	5 504,0	1 461,6	1 237,3	224,3	430,7	2 191,9	164,5	921,9	11 528,1
	joulu	6 385,1	847,9	5 537,2	1 438,5	1 210,7	227,8	449,2	2 121,2	164,0	931,1	11 489,2
2000	tammi	6 422,0	840,6	5 581,5	1 450,4	1 221,7	228,7	453,4	2 166,3	162,3	955,5	11 609,8
	helmi	6 453,5	836,1	5 617,3	1 465,5	1 230,7	234,8	468,7	2 203,4	161,8	972,6	11 725,7
	maalis	6 528,3	839,7	5 688,6	1 449,6	1 220,7	228,9	509,5	2 262,0	161,8	994,1	11 905,4
	huhti	6 591,4	842,4	5 749,0	1 435,6	1 198,6	237,0	522,2	2 362,9	162,6	1 034,3	12 109,1
	touko	6 614,9	835,8	5 779,1	1 432,0	1 187,9	244,2	535,9	2 351,4	163,0	1 035,3	12 132,6
	kesä	6 681,9	835,6	5 846,3	1 411,0	1 166,8	244,2	504,3	2 343,3	164,2	1 039,0	12 143,7
	heinä	6 708,5	833,8	5 874,6	1 393,1	1 140,7	252,4	509,0	2 370,5	164,9	1 086,3	12 232,3
	elo	6 715,1	822,0	5 893,1	1 385,2	1 128,6	256,6	510,7	2 415,8	165,2	1 124,9	12 316,9
	syys	6 796,6	818,0	5 978,5	1 386,6	1 128,4	258,2	513,8	2 458,7	166,0	1 049,9	12 371,5
	loka	6 841,4	819,9	6 021,5	1 379,8	1 115,5	264,3	514,0	2 511,3	168,0	1 118,7	12 533,2
	marras	6 883,8	827,0	6 056,8	1 375,9	1 112,2	263,7	515,8	2 484,3	167,7	1 067,7	12 495,2
	joulu	6 926,8	835,9	6 090,9	1 354,6	1 089,4	265,1	521,5	2 402,9	169,9	1 035,7	12 411,3
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	tammi 1.	7 008,1	853,9	6 154,2	1 423,6	1 156,0	267,6	530,3	2 298,5	172,9	1 059,7	12 593,8
2001	tammi	7 040,0	858,0	6 182,0	1 418,5	1 147,2	271,3	539,7	2 459,7	171,7	1 082,4	12 712,0
	helmi	7 051,7	850,0	6 201,7	1 435,3	1 155,3	280,0	546,7	2 477,2	172,3	1 086,0	12 769,1
	maalis	7 120,9	851,4	6 269,5	1 456,1	1 168,1	287,9	562,9	2 633,4	172,4	1 111,4	13 057,0
	huhti	7 157,7	843,4	6 314,3	1 464,6	1 172,4	292,2	585,6	2 611,0	173,6	1 085,4	13 078,0
	touko ^(p)	7 171,6	838,0	6 333,7	1 490,8	1 192,4	298,4	585,9	2 672,0	175,0	1 122,8	13 218,2

2. Velat: kannat

		Liik- keessä oleva raha	Valtion talletuk- set	Muiden julkisyh- teisöjen/ muiden talletuk- set euro- alueelta	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Raha- markki- narahas- tojen rahasto- osuudet ja raha- markki- napaperit	Liikke- eseen lasketut velka- paperit	Oma- pääoma ja varauk- set	Ulko- maiset velat ²⁾	Muut velat	Raha- laitosten väliset velat, netto	Yhteensä
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1999	marras	330,1	146,1	4 998,1	1 516,3	2 010,1	1 313,0	158,6	414,1	1 525,4	779,1	1 931,6	371,6	32,1	11 528,1
	joulu	349,9	142,0	5 064,2	1 545,8	2 042,8	1 331,4	144,2	408,9	1 535,5	809,2	1 848,7	299,9	30,9	11 489,2
2000	tammi	333,0	133,7	5 089,6	1 574,8	2 028,0	1 331,7	155,0	412,4	1 534,8	825,6	1 935,0	1 339,1	6,7	11 609,8
	helmi	331,1	144,6	5 095,4	1 568,2	2 045,9	1 321,9	159,5	430,9	1 550,5	828,8	1 966,4	1 357,4	20,6	11 725,7
	maalis	334,6	130,2	5 119,1	1 577,1	2 052,7	1 312,0	177,3	443,7	1 553,7	842,9	2 093,9	1 390,0	-2,7	11 905,4
	huhti	337,7	131,8	5 157,8	1 612,6	2 061,0	1 304,4	179,8	451,6	1 573,6	852,8	2 212,8	1 411,3	-20,4	12 109,1
	touko	337,5	113,9	5 156,4	1 598,0	2 080,6	1 296,6	181,2	456,7	1 575,9	853,8	2 220,3	1 424,5	-6,5	12 132,6
	kesä	341,2	146,0	5 145,3	1 608,7	2 078,2	1 291,3	167,3	452,3	1 585,1	877,9	2 124,7	1 440,5	30,8	12 143,7
	heinä	343,0	134,7	5 150,2	1 605,1	2 088,5	1 284,6	172,0	463,6	1 584,0	894,4	2 160,6	1 475,3	26,4	12 232,3
	elo	337,9	140,6	5 146,7	1 577,6	2 120,2	1 279,6	169,4	471,2	1 604,1	898,8	2 209,0	1 499,6	9,1	12 316,9
	syys	338,9	159,3	5 157,4	1 589,5	2 124,2	1 272,3	171,4	461,5	1 611,4	927,1	2 267,0	1 438,6	10,4	12 371,5
	loka	336,7	172,3	5 166,1	1 590,7	2 141,3	1 263,5	170,6	467,2	1 636,8	933,7	2 327,5	1 480,7	12,0	12 533,2
	marras	336,8	168,8	5 187,5	1 608,9	2 147,4	1 257,6	173,5	463,6	1 634,4	921,8	2 306,5	1 476,0	-0,1	12 495,2
	joulu	347,5	164,6	5 270,2	1 658,7	2 158,3	1 278,3	174,9	439,6	1 631,7	894,6	2 216,3	1 435,0	11,8	12 411,3
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001	tammi 1.	355,3	166,2	5 392,7	1 673,4	2 197,0	1 329,7	195,2	439,6	1 632,4	912,1	2 219,0	1 462,0	11,9	12 593,8
2001	tammi	335,2	147,1	5 376,7	1 621,8	2 210,0	1 330,9	214,0	455,9	1 661,2	909,9	2 328,8	1 471,9	25,4	12 712,0
	helmi	334,2	154,4	5 385,3	1 623,9	2 221,0	1 324,6	215,8	462,8	1 678,6	911,5	2 342,8	1 497,0	2,6	12 769,1
	maalis	335,3	150,1	5 426,1	1 637,4	2 240,2	1 323,7	224,8	472,7	1 691,4	922,7	2 533,4	1 522,7	2,7	13 057,0
	huhti	335,1	152,2	5 460,1	1 672,6	2 239,6	1 324,7	223,3	482,2	1 697,6	923,8	2 555,0	1 486,5	-14,5	13 078,0
	touko ^(p)	331,8	146,4	5 497,4	1 697,4	2 242,5	1 322,5	235,0	487,1	1 712,3	934,6	2 623,1	1 496,9	-11,5	13 218,2

Lähde: EKP.

1) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse trans-aktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

2) Ks. myös taulukon 2.1 alaviite 1.

3. Saamiset: virrat¹⁾

												Yhteensä
		Lainat euro-alueelle			Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset ²⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	
		1	2	3	4	5	6					
1999	joulu	30,0	-5,8	35,8	-28,5	-31,7	3,2	13,2	-80,5	-0,4	5,6	-60,7
2000	tammi	32,6	-7,5	40,1	15,0	13,8	1,2	3,9	22,2	-1,6	24,3	96,5
	helmi	32,1	-4,4	36,5	15,5	9,3	6,2	13,7	31,7	-0,4	17,0	109,6
	maalis	72,0	4,5	67,4	-13,8	-7,0	-6,8	39,1	33,4	0,0	22,5	153,2
	huhti	55,9	2,3	53,6	-14,7	-21,4	6,7	11,7	13,1	0,8	32,9	99,7
	touko	22,4	-6,3	28,8	0,0	-7,5	7,5	12,4	11,3	0,5	1,0	47,5
	kesä	60,5	-0,5	60,9	-17,1	-18,1	1,0	-31,9	7,8	1,4	4,5	25,2
	heinä	22,3	-1,3	23,6	-19,1	-26,8	7,6	3,6	-3,6	0,7	46,9	50,9
	elo	7,1	-8,6	15,7	-6,1	-9,7	3,6	1,9	3,8	0,3	38,5	45,6
	syys	67,3	-4,1	71,5	0,4	-3,0	3,4	3,0	17,7	0,7	-75,9	13,4
	loka	40,6	1,9	38,6	-8,2	-15,4	7,2	1,4	9,2	3,2	68,9	115,0
	marras	49,1	7,2	41,9	-1,8	-1,4	-0,4	1,0	8,7	-0,3	-51,0	5,7
	joulu	60,9	9,8	51,1	-14,4	-17,7	3,4	5,5	6,9	1,2	-22,2	38,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	tammi	31,2	2,8	28,3	-1,2	-6,0	4,8	9,7	60,7	-1,0	22,1	121,6
	helmi	12,3	-7,9	20,2	15,3	6,2	9,1	7,7	13,5	0,5	2,7	51,8
	maalis	61,5	1,0	60,5	21,8	13,3	8,5	15,8	106,5	0,1	26,7	231,7
	huhti	38,5	-7,9	46,4	10,9	6,3	4,6	19,6	-17,6	1,2	-26,8	25,8
	touko ³⁾	2,4	-6,0	8,4	28,9	22,5	6,4	0,9	5,1	1,4	35,8	73,5

4. Velat: virrat¹⁾

													Yhteensä		
		Liikkeessä oleva raha	Valtion talletukset	Muiden julkisyhteisöjen/ muiden talletukset euro-alueelta	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Raha- markki- narahas- tojen rahasto- osuudet ja raha- markkina- paperit	Liikkeeseen lasketut velka- paperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat ²⁾	Muut velat	Rahalaitosten väliset velat, netto	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1999	joulu	19,5	-4,1	65,6	29,3	32,3	18,4	-14,4	-15,1	10,5	12,6	-89,4	-60,8	0,5	-60,7
2000	tammi	-16,9	-8,3	23,0	28,1	-16,0	0,3	10,7	0,4	-2,5	17,9	66,8	43,1	-27,0	96,5
	helmi	-1,8	10,9	5,4	-6,8	17,5	-9,9	4,5	18,4	15,6	4,5	26,3	16,4	13,9	109,6
	maalis	3,5	-14,5	20,5	7,6	5,0	-10,0	17,8	12,3	1,2	12,8	107,2	33,4	-23,2	153,2
	huhti	3,3	1,6	33,0	33,4	4,9	-7,7	2,4	-0,4	19,1	9,4	35,8	14,5	-16,5	99,7
	touko	-0,2	-17,9	1,6	-11,3	20,3	-8,9	1,4	8,2	6,3	2,7	28,9	11,9	6,0	47,5
	kesä	3,6	32,1	-7,9	12,0	-0,7	-5,3	-13,9	-4,5	15,8	18,9	-78,0	19,1	26,1	25,2
	heinä	1,9	-11,3	1,1	-5,0	7,4	-6,1	4,7	10,9	-7,1	15,6	8,5	38,3	-7,0	50,9
	elo	-5,1	5,9	-7,9	-29,3	29,3	-5,1	-2,7	6,3	11,7	5,1	11,8	33,3	-15,4	45,6
	syys	1,0	18,7	4,6	10,8	-0,9	-7,4	2,0	-10,1	3,3	19,5	43,2	-65,9	-1,1	13,4
	loka	-2,2	13,1	3,3	-0,8	13,8	-8,8	-0,8	4,6	17,0	5,1	20,0	44,8	9,4	115,0
	marras	0,1	-3,6	26,0	20,0	8,8	-5,8	3,0	-2,5	4,7	-11,6	11,8	-5,9	-13,4	5,7
	joulu	10,7	-4,2	95,9	53,8	19,8	20,9	1,5	-13,4	5,1	-23,4	-16,1	-22,7	5,9	38,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001	tammi	-20,1	-19,1	-18,2	-51,5	13,3	1,2	18,8	18,0	23,4	-3,3	111,9	18,0	11,0	121,6
	helmi	-1,0	7,5	8,1	1,9	10,7	-6,3	1,9	6,8	16,7	2,3	10,4	23,8	-22,8	51,8
	maalis	1,1	-4,2	35,2	11,6	15,8	-1,0	8,9	8,4	8,7	13,3	145,4	30,2	-6,5	231,7
	huhti	-0,2	2,1	34,3	35,0	-0,2	1,0	-1,5	8,5	5,1	1,9	26,3	-35,6	-16,6	25,8
	touko ³⁾	-3,3	-5,8	29,4	22,0	-1,8	-2,4	11,7	3,2	2,0	7,5	12,9	26,4	1,2	73,5

Taulukko 2.4

Raha-aggregaatit¹⁾ ja niiden vastaerät

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton; ajanjakson lopussa; suhteellinen vuosimuutos, ellei toisin mainita)

1. Raha-aggregaatit: kannat ajanjakson lopussa

				M1				M2	
		Liikkeessä oleva raha	Yön yli-talletukset	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾	Enintään 2 vuoden määrä-aikais-talletukset	Irtisanomis-ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾
		1	2	3	4	5	6	7	8
1999	marras	330,1	1 580,5	1 910,6	107,01	860,8	1 265,2	4 036,6	102,80
	joulu	349,9	1 614,1	1 964,0	109,97	881,6	1 287,7	4 133,3	105,24
2000	tammi	333,0	1 642,4	1 975,4	110,55	864,8	1 288,9	4 129,1	105,09
	helmi	331,1	1 634,3	1 965,4	109,99	879,9	1 278,0	4 123,4	104,98
	maalis	334,6	1 642,8	1 977,4	110,58	888,2	1 267,5	4 133,1	105,16
	huhti	337,7	1 680,9	2 018,6	112,78	896,3	1 260,1	4 174,9	106,11
	touko	337,5	1 662,8	2 000,3	111,95	914,1	1 251,9	4 166,3	105,98
	kesä	341,2	1 674,1	2 015,3	112,85	912,7	1 244,6	4 172,5	106,21
	heinä	343,0	1 672,3	2 015,3	112,78	922,8	1 236,8	4 174,9	106,20
	elo	337,9	1 643,1	1 981,0	110,75	953,3	1 230,4	4 164,6	105,84
	syys	338,9	1 654,4	1 993,4	111,38	956,1	1 220,3	4 169,8	105,92
	loka	336,7	1 656,8	1 993,6	111,28	972,2	1 211,1	4 176,8	105,99
	marras	336,8	1 675,2	2 012,1	112,42	984,9	1 202,3	4 199,3	106,65
	joulu	347,5	1 728,6	2 076,1	116,22	990,2	1 221,4	4 287,8	109,15
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001	tammi 1	355,3	1 743,2	2 098,5	-	1 027,1	1 271,5	4 397,2	-
2001	tammi	335,2	1 690,3	2 025,4	112,18	1 040,9	1 275,1	4 341,5	107,78
	helmi	334,2	1 691,0	2 025,2	112,15	1 053,0	1 269,7	4 347,9	107,92
	maalis	335,3	1 704,8	2 040,1	112,86	1 069,3	1 269,5	4 378,8	108,58
	huhti	335,1	1 741,3	2 076,4	114,87	1 071,2	1 273,1	4 420,7	109,62
	touko ^(p)	331,8	1 765,3	2 097,1	115,85	1 071,8	1 272,9	4 441,8	109,97

2. Raha-aggregaatit: virrat⁴⁾

				M1				M2	
		Liikkeessä oleva raha	Yön yli-talletukset	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾	Enintään 2 vuoden määrä-aikais-talletukset	Irtisanomis-ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾
		1	2	3	4	5	6	7	8
1999	joulu	19,5	33,4	52,9	10,0	20,6	22,5	96,0	5,2
2000	tammi	-16,9	27,4	10,4	9,3	-17,7	1,1	-6,1	4,2
	helmi	-1,8	-8,2	-10,1	10,7	16,5	-10,9	-4,4	5,3
	maalis	3,5	7,2	10,6	10,1	7,1	-10,6	7,1	5,1
	huhti	3,3	36,0	39,2	11,4	5,7	-7,6	37,3	5,5
	touko	-0,2	-14,7	-14,9	8,7	19,0	-9,2	-5,1	4,7
	kesä	3,6	12,6	16,2	7,1	0,3	-7,3	9,2	4,3
	heinä	1,9	-3,2	-1,3	6,9	8,3	-7,5	-0,5	3,7
	elo	-5,1	-31,1	-36,3	7,1	28,9	-6,5	-13,9	4,3
	syys	1,0	10,3	11,3	6,2	1,7	-10,1	2,9	4,1
	loka	-2,2	0,4	-1,8	5,8	13,8	-9,3	2,7	3,7
	marras	0,1	20,3	20,4	5,1	14,6	-8,6	26,4	3,7
	joulu	10,7	57,2	68,0	5,7	10,9	19,3	98,2	3,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001	tammi	-20,1	-52,8	-72,9	1,5	14,1	3,6	-55,3	2,6
	helmi	-1,0	0,4	-0,6	2,0	11,9	-5,4	5,9	2,8
	maalis	1,1	11,8	12,9	2,1	14,0	-0,4	26,5	3,3
	huhti	-0,2	36,4	36,2	1,9	2,2	3,7	42,0	3,3
	touko ^(p)	-3,3	21,1	17,8	3,5	-3,5	-0,5	13,9	3,8

Lähde: EKP.

- Raha-agregaatteihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallintoon kuuluvien yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtioille.
- Ei sisällä euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia.

M3 ²⁾						
Repot	Rahamarkkina- rahastojen rahasto- osuudet ja rahamark- kinapaperit ²⁾	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾		
9	10	11	12	13	14	
158,6	414,1	76,2	4 685,5	104,35		1999 marras
144,2	408,9	88,8	4 775,1	106,13		joulu
155,0	412,4	87,2	4 783,7	106,20		2000 tammi
159,5	430,9	90,9	4 804,5	106,69		helmi
177,3	443,7	90,7	4 844,8	107,50		maalis
179,8	451,6	89,7	4 896,0	108,40		huhti
181,2	456,7	87,5	4 891,6	108,46		touko
167,3	452,3	86,8	4 878,9	108,30		kesä
172,0	463,6	76,7	4 887,3	108,40		heinä
169,4	471,2	81,0	4 886,2	108,24		elo
171,4	461,5	81,5	4 884,2	108,14		syys
170,6	467,2	88,2	4 902,8	108,41		loka
173,5	463,6	97,3	4 933,8	109,22		marras
174,9	439,6	106,4	5 008,7	111,33		joulu
<i>Euroalueen laajeneminen</i>						
195,2	439,6	106,6	5 138,5	-		2001 tammi 1.
214,0	455,9	106,8	5 118,1	110,93		2001 tammi
215,8	462,8	115,5	5 142,0	111,44		helmi
224,8	472,7	118,3	5 194,5	112,43		maalis
223,3	482,2	122,5	5 248,6	113,58		huhti
235,0	487,1	131,6	5 295,6	114,35		touko ^(p)

M3 ²⁾						
Repot	Rahamarkkina- rahastojen rahasto- osuudet ja rahamark- kinapaperit ²⁾	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾	3 kk:n liukuva keskiarvo	
9	10	11	12	13	14	
-14,4	-15,1	13,1	79,6	6,1	5,8	1999 joulu
10,7	0,4	-1,9	3,2	5,2	5,8	2000 tammi
4,5	18,4	3,7	22,2	6,2	6,0	helmi
17,8	12,3	-1,0	36,3	6,6	6,5	maalis
2,4	-0,4	1,4	40,8	6,7	6,4	huhti
1,4	8,2	-1,7	2,8	6,0	6,0	touko
-13,9	-4,5	1,7	-7,4	5,3	5,5	kesä
4,7	10,9	-10,7	4,5	5,1	5,3	heinä
-2,7	6,3	3,2	-7,1	5,5	5,2	elo
2,0	-10,1	0,6	-4,6	5,0	5,1	syys
-0,8	4,6	5,6	12,0	4,9	4,9	loka
3,0	-2,5	10,1	36,9	4,7	4,8	marras
1,5	-13,4	9,1	95,4	4,9	4,7	joulu
<i>Euroalueen laajeneminen</i>						
18,8	18,0	0,0	-18,5	4,5	4,6	2001 tammi
1,9	6,8	8,7	23,3	4,4	4,5	helmi
8,9	8,4	2,2	46,0	4,6	4,6	maalis
-1,5	8,5	4,0	53,1	4,8	4,9	huhti
11,7	3,2	6,7	35,4	5,4	-	touko ^(p)

3) Suhteellisten vuosimuutosten ja indeksien laskemistavasta ks. tekninen huomautus.

4) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista. Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. tekninen huomautus.

Taulukko 2.4 (jatkoa)

Raha-aggregaatit¹⁾ ja niiden vastaerät

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton; ajanjakson lopussa; suhteellinen vuosimuutos, ellei toisin mainita)

3. M3:n keskeiset vastaerät: kannat ajanjakson lopussa

		Rahalaitosten pitempiaikaiset velat				Luotot ²⁾				Ulkomaiset netto-saamiset	Kiinteä omaisuus
		Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset	Irtisanomisajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden velkapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euroalueella	Niistä: lainat			
								Joulukuun 1998 = 100 ³⁾			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	marras	1 149,8	110,2	1 449,1	779,1	2 090,7	6 159,0	5 504,0	108,82	260,4	164,5
	joulu	1 161,6	112,2	1 446,8	809,2	2 058,6	6 214,3	5 537,2	109,52	272,5	164,0
2000	tammi	1 163,6	111,4	1 447,7	825,6	2 062,3	6 263,5	5 581,5	110,32	231,3	162,3
	helmi	1 166,4	112,4	1 459,7	828,8	2 066,9	6 320,9	5 617,3	111,04	237,1	161,8
	maalis	1 164,9	113,2	1 463,0	842,9	2 060,4	6 427,0	5 688,6	112,37	168,2	161,8
	huhti	1 165,1	112,8	1 483,9	852,8	2 041,0	6 508,3	5 749,0	113,43	150,1	162,6
	touko	1 167,0	114,0	1 488,5	853,8	2 023,7	6 559,1	5 779,1	114,00	131,1	163,0
	kesä	1 165,8	115,5	1 498,3	877,9	2 002,3	6 594,9	5 846,3	115,20	218,6	164,2
	heinä	1 166,2	116,6	1 507,2	894,4	1 974,5	6 636,0	5 874,6	115,66	209,9	164,9
	elo	1 167,3	118,2	1 523,1	898,8	1 950,6	6 660,4	5 893,1	115,97	206,8	165,2
	syys	1 168,5	120,5	1 529,9	927,1	1 946,4	6 750,6	5 978,5	117,38	191,7	166,0
	loka	1 169,4	121,3	1 548,6	933,7	1 935,4	6 799,8	6 021,5	118,14	183,7	168,0
	marras	1 162,8	124,0	1 537,2	921,8	1 939,2	6 836,3	6 056,8	118,96	177,8	167,7
	joulu	1 168,4	126,4	1 525,2	894,6	1 925,3	6 877,6	6 090,9	119,96	186,6	169,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	tammi 1.	1 170,2	127,7	1 525,8	912,1	2 009,9	6 952,1	6 154,2	-	79,5	172,9
2001	tammi	1 169,4	127,9	1 554,4	909,9	2 005,1	6 993,0	6 182,0	120,52	130,8	171,7
	helmi	1 168,3	128,0	1 563,0	911,5	2 005,3	7 028,4	6 201,7	120,91	134,4	172,3
	maalis	1 171,2	127,6	1 573,2	922,7	2 019,5	7 120,4	6 269,5	122,09	100,0	172,4
	huhti	1 168,6	125,6	1 575,2	923,8	2 015,8	7 192,1	6 314,3	123,00	56,0	173,6
	touko ^(p)	1 170,8	123,4	1 580,7	934,6	2 030,4	7 218,0	6 333,7	123,16	48,9	175,0

4. M3:n keskeiset vastaerät: virrat⁴⁾

		Rahalaitosten pitempiaikaiset velat				Luotot ²⁾				Ulkomaiset netto-saamiset	Kiinteä omaisuus
		Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset	Irtisanomisajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden velkapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euroalueella	Niistä: lainat	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾		
								7	8		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	joulu	11,7	2,1	-2,6	12,6	-37,5	52,2	35,8	9,5	8,9	-0,4
2000	tammi	1,6	-0,9	-0,6	17,9	6,3	45,2	40,1	8,8	-44,6	-1,6
	helmi	1,0	1,0	11,9	4,5	4,9	56,4	36,5	9,5	5,4	-0,4
	maalis	-2,0	0,8	2,2	12,8	-2,4	99,7	67,4	9,9	-73,8	0,0
	huhti	-0,8	-0,4	17,6	9,4	-19,2	72,0	53,6	10,5	-22,7	0,8
	touko	1,3	1,2	8,0	2,7	-13,8	48,7	28,8	10,3	-17,6	0,5
	kesä	-1,0	1,5	14,1	18,9	-18,6	30,1	60,9	9,4	85,8	1,4
	heinä	-0,8	1,4	3,6	15,6	-28,0	34,9	23,6	9,1	-12,0	0,7
	elo	0,4	1,7	8,5	5,1	-18,3	21,2	15,7	9,5	-7,9	0,3
	syys	-2,5	2,2	2,7	19,5	-7,1	77,9	71,5	10,0	-25,5	0,7
	loka	0,0	0,8	11,3	5,1	-13,5	47,1	38,6	9,8	-10,7	3,2
	marras	-5,9	2,7	-5,4	-11,6	5,8	42,4	41,9	9,3	-3,1	-0,3
	joulu	8,9	2,5	-4,0	-23,4	-7,9	59,9	51,1	9,5	22,9	1,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	tammi	-0,8	0,2	23,4	-3,3	-3,2	42,9	28,3	9,2	-51,1	-1,0
	helmi	-1,2	0,1	8,0	2,3	-1,8	37,0	20,2	8,9	3,2	0,5
	maalis	1,8	-0,4	6,5	13,3	14,3	84,9	60,5	8,6	-38,9	0,1
	huhti	-2,4	-2,0	1,1	1,9	-1,6	70,6	46,4	8,4	-43,8	1,2
	touko ^(p)	1,6	-2,2	-4,7	7,5	16,5	15,8	8,4	8,0	-7,8	1,4

Lähde: EKP.

1) Ks. sivu 16* alaviite 1.

2) Luottoihin kuuluvat rahalaitosten lainat euroalueella sijaitseville ei-rahallaisille ja sijoitukset euroalueella sijaitsevien ei-rahallaisien liiketietojen laskemisiin arvopapereihin.

3) Ks. sivu 17* alaviite 3.

4) Ks. sivu 17* alaviite 4.

5. Kausivaihtelusta puhdistetut kannat ajanjakson lopussa

		M2								M3 ¹⁾		Lainat muille euroalueella (pl. julkisyhteisöt)	
		M1				Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit ⁴⁾				Yhteensä	Indeksi ²⁾	Yhteensä	Indeksi ²⁾
		Yhteensä		Muut lyhytaikaiset talletukset ³⁾		Yhteensä	Indeksi ²⁾	Yhteensä	Indeksi ²⁾				
		1	2	3	4					5	6	7	8
1999	marras	1 911,1	107,03	2 148,0	100,32	4 059,1	103,37	652,1	115,99	4 711,2	104,92	5 508,3	108,90
	joulu	1 915,0	107,23	2 151,3	100,46	4 066,4	103,54	667,6	117,02	4 734,0	105,21	5 520,4	109,19
2000	tammi	1 965,1	109,98	2 132,6	99,54	4 097,7	104,29	668,2	116,52	4 765,9	105,80	5 573,4	110,16
	helmi	1 982,7	110,96	2 145,4	100,21	4 128,1	105,10	678,3	118,28	4 806,4	106,73	5 626,4	111,22
	maalis	1 998,2	111,75	2 144,7	100,12	4 142,9	105,41	700,6	121,93	4 843,5	107,47	5 687,9	112,36
	huhti	2 012,2	112,42	2 150,8	100,28	4 163,0	105,80	705,7	121,82	4 868,7	107,80	5 751,0	113,47
	touko	2 000,4	111,95	2 161,0	100,76	4 161,4	105,85	705,4	122,39	4 866,8	107,91	5 792,0	114,25
	kesä	1 984,8	111,15	2 165,1	101,03	4 149,9	105,64	702,6	122,31	4 852,5	107,71	5 825,9	114,80
	heinä	1 996,5	111,72	2 171,8	101,28	4 168,3	106,03	713,0	123,93	4 881,2	108,26	5 851,9	115,22
	elo	2 014,1	112,60	2 184,4	101,78	4 198,4	106,70	717,2	124,25	4 915,6	108,89	5 913,7	116,38
	syys	2 013,4	112,50	2 192,3	102,10	4 205,7	106,83	719,0	124,52	4 924,8	109,04	5 990,4	117,61
	loka	2 018,1	112,66	2 201,1	102,40	4 219,3	107,06	735,4	126,95	4 954,7	109,55	6 029,2	118,29
	marras	2 018,0	112,75	2 207,3	102,78	4 225,3	107,31	738,4	127,85	4 963,7	109,88	6 058,6	119,00
	joulu	2 014,5	112,77	2 197,4	102,58	4 211,8	107,21	749,3	131,65	4 961,1	110,27	6 075,4	119,66
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001	tammi 1.	2 036,2	-	2 283,8	-	4 320,0	-	770,5	-	5 090,5	-	6 138,5	-
2001	tammi	2 028,1	112,33	2 293,0	103,01	4 321,1	107,27	790,4	135,32	5 111,5	110,79	6 175,8	120,39
	helmi	2 049,1	113,47	2 307,2	103,63	4 356,3	108,13	791,4	135,47	5 147,7	111,56	6 212,8	121,13
	maalis	2 054,1	113,64	2 325,8	104,36	4 379,9	108,61	801,7	136,90	5 181,6	112,16	6 268,3	122,07
	huhti	2 065,9	114,29	2 341,2	105,06	4 407,1	109,29	810,9	138,26	5 218,0	112,92	6 315,7	123,02
	touko ⁶⁾	2 090,8	115,51	2 339,7	104,80	4 430,5	109,69	829,8	140,76	5 260,3	113,59	6 347,4	123,43

6. Kausivaihtelusta puhdistetut virrat⁵⁾

		M2								M3 ¹⁾		Lainat muille euroalueella (pl. julkisyhteisöt)	
		M1				Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit ⁴⁾				Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %	Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %
		Yhteensä		Muut lyhytaikaiset talletukset ³⁾		Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %	Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %				
		1	2	3	4					5	6	7	8
1999	joulu	3,5	0,2	3,1	0,1	6,6	0,2	5,8	0,9	12,4	0,3	14,6	0,3
2000	tammi	49,1	2,6	-19,7	-0,9	29,4	0,7	-2,9	-0,4	26,5	0,6	48,9	0,9
	helmi	17,5	0,9	14,2	0,7	31,7	0,8	10,1	1,5	41,8	0,9	53,6	1,0
	maalis	14,2	0,7	-1,9	-0,1	12,2	0,3	20,9	3,1	33,2	0,7	57,7	1,0
	huhti	12,0	0,6	3,6	0,2	15,6	0,4	-0,7	-0,1	15,0	0,3	56,2	1,0
	touko	-8,4	-0,4	10,3	0,5	1,9	0,0	3,3	0,5	5,2	0,1	39,7	0,7
	kesä	-14,4	-0,7	5,8	0,3	-8,5	-0,2	-0,4	-0,1	-9,0	-0,2	27,7	0,5
	heinä	10,3	0,5	5,2	0,2	15,5	0,4	9,3	1,3	24,8	0,5	21,2	0,4
	elo	15,7	0,8	10,8	0,5	26,5	0,6	1,8	0,3	28,3	0,6	59,1	1,0
	syys	-1,7	-0,1	6,7	0,3	5,0	0,1	1,6	0,2	6,5	0,1	62,7	1,1
	loka	2,7	0,1	6,4	0,3	9,2	0,2	14,1	2,0	23,2	0,5	34,4	0,6
	marras	1,6	0,1	8,2	0,4	9,8	0,2	5,2	0,7	15,0	0,3	36,0	0,6
	joulu	0,3	0,0	-4,2	-0,2	-3,8	-0,1	21,9	3,0	18,1	0,4	33,7	0,6
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001	tammi	-8,6	-0,4	9,8	0,4	1,1	0,0	21,9	2,8	23,0	0,5	37,7	0,6
	helmi	20,7	1,0	14,0	0,6	34,6	0,8	0,9	0,1	35,5	0,7	37,5	0,6
	maalis	3,1	0,1	16,2	0,7	19,2	0,4	8,3	1,1	27,6	0,5	48,3	0,8
	huhti	11,8	0,6	15,6	0,7	27,3	0,6	8,0	1,0	35,3	0,7	49,0	0,8
	touko ⁶⁾	22,0	1,1	-5,8	-0,2	16,2	0,4	14,7	1,8	30,9	0,6	20,7	0,3

Lähde: EKP.

1) M3 laskettu ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia.

2) Ks. sivu 17* alaviite 3.

3) Muihin lyhytaikaisiin talletuksiin kuuluvat enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset.

4) Jälkimarkkinakelpoisiin instrumentteihin kuuluvat reposopimukset, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet (ei sisällä euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia) ja rahamarkkinapaperit sekä enintään 2 vuoden velkapaperit.

5) Ks. sivu 17* alaviite 4.

Taulukko 2.5

Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Lainat muille kuin rahoituslaitossektorille ja julkisyhteisöille

	Yritykset ^{2), 3)}	Kotitaloudet ^{2), 3)}			Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt ²⁾											
		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Kulutusluotot ⁴⁾			Asuntoluotot ⁴⁾			Muu luotonanto					
					Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta ³⁾			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
1999	III	2 353,5	832,2	362,8	1 158,4	2 661,7	85,9	157,3	196,6	19,6	64,4	1 568,6	136,0	96,2	337,1	36,2
	IV	2 427,5	858,8	372,9	1 195,8	2 726,7	88,4	156,4	195,6	19,9	60,4	1 626,4	141,7	98,5	339,3	37,4
2000	I	2 501,3	902,0	392,3	1 207,0	2 775,0	89,1	162,5	200,5	20,2	58,9	1 659,7	141,0	100,4	342,8	39,0
	II	2 561,7	919,1	406,0	1 236,7	2 826,0	93,6	161,7	201,8	21,3	60,7	1 698,5	144,9	102,2	341,4	37,6
	III	2 633,9	954,6	422,5	1 256,8	2 888,1	96,5	165,1	208,2	22,8	63,1	1 747,0	142,5	100,9	342,1	37,5
	IV	2 684,8	968,4	428,6	1 287,8	2 941,1	98,2	165,5	212,8	23,1	62,5	1 790,7	146,4	101,7	340,1	38,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001	I ⁵⁾	2 792,0	1 030,6	442,2	1 319,3	2 986,4	100,2	169,4	213,0	22,0	62,1	1 826,3	146,4	101,9	345,0	37,2

2. Lainat muille rahoituslaitossektoriin kuuluville kuin rahalaitoksille

	Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾				Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾				
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		
	1	2	3	4	5	6	7	8	
1999	III	299,4	181,9	53,8	63,7	41,9	33,1	2,8	6,0
	IV	315,7	191,4	55,1	69,2	29,4	20,7	2,7	5,9
2000	I	335,7	207,1	56,2	72,4	37,1	25,7	4,0	7,4
	II	381,7	246,0	60,8	74,9	38,8	29,1	3,8	5,8
	III	385,6	247,0	64,8	73,8	33,0	25,3	2,9	4,8
	IV	394,9	252,6	68,8	73,5	31,5	21,8	4,1	5,6
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001	I ⁵⁾	417,9	272,4	71,5	74,0	34,5	24,9	4,0	5,6

3. Lainat julkisyhteisöille

	Julkisyhteisöt ²⁾										Sosiaaliturvarahastot	
	Valtio ⁵⁾	Muut julkisyhteisöt										
		Osavaltiohallinto				Paikallishallinto						
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1999	III	831,1	206,4	278,4	10,1	21,3	247,0	329,5	19,9	10,5	299,1	16,8
	IV	847,9	199,5	292,9	15,0	25,1	252,7	339,9	20,6	11,7	307,7	15,6
2000	I	839,7	193,8	291,9	13,2	27,4	251,3	338,1	21,3	10,8	306,0	16,0
	II	835,6	186,8	290,0	9,9	28,1	252,1	339,0	21,6	11,5	305,9	19,7
	III	818,0	173,3	288,4	8,9	27,2	252,4	337,8	21,5	11,1	305,2	18,5
	IV	835,9	173,1	297,3	13,7	28,1	255,4	350,9	22,8	12,3	315,7	14,6
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	I ⁵⁾	851,4	188,9	295,3	9,9	30,1	255,3	351,8	24,1	12,4	315,2	15,5

Lähde: EKP.

- Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.
- Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (vastaa EKT 95:n luokitusta muut rahoituslaitokset): S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.
- Tammikuussa 1999 käyttöön otetun uuden raportointimenetelmän vuoksi tiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljänestä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa.
- Kulutus- ja asuntoluottojen määritelmät vaihtelevat euroalueen eri maissa.
- Valtion lainoista ei ole saatavissa maturiteettijakaamaa.

Taulukko 2.6

Talletukset rahalaitoksissa vastapuolen ja vaateen mukaan ¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Muiden kuin rahoituslaitosten ja julkisyhteisöjen talletukset

	Yritykset ^{2), 3)}					Kotitaloudet ^{2), 3)}				
	1	Yön yli	Määrä-	Irti-	Repot	6	Yön yli	Määrä-	Irti-	Repot
		2	aikaiset	sanomis-			aikaiset	sanomis-	9	
1999 III	747,4	429,6	270,1	25,6	22,1	3 239,2	845,0	1 077,0	1 283,3	33,9
IV	772,7	446,0	281,3	23,9	21,5	3 306,4	871,6	1 100,2	1 295,3	39,4
2000 I	787,9	440,2	292,2	24,4	31,1	3 297,7	887,2	1 093,5	1 274,7	42,4
II	818,6	459,7	307,9	24,1	26,9	3 287,2	888,3	1 097,7	1 254,6	46,6
III	843,7	464,2	329,9	24,7	25,0	3 273,6	874,4	1 112,3	1 235,3	51,6
IV	872,7	497,4	324,9	24,1	26,3	3 339,6	907,1	1 133,9	1 241,6	57,1
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001 I ^(p)	900,3	480,6	348,8	37,4	33,5	3 446,2	904,4	1 189,4	1 273,6	78,9

2. Muiden rahoituslaitossektoriin kuuluvien kuin rahalaitosten talletukset

	Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ^{2), 3)}					Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾				
	1	Yön yli	Määrä-	Irti-	Repot	6	Yön yli	Määrä-	Irti-	Repot
		2	aikaiset	sanomis-			aikaiset	sanomis-	9	
1999 III	391,2	122,5	173,0	5,2	90,5	436,6	32,0	389,8	3,3	11,5
IV	398,9	143,1	181,7	4,7	69,3	447,7	32,2	400,4	3,3	11,9
2000 I	435,3	162,2	180,1	5,6	87,4	458,8	35,4	407,0	3,2	13,1
II	425,3	164,5	178,7	5,3	76,8	460,7	34,6	411,0	3,5	11,6
III	424,4	158,6	184,2	5,1	76,6	464,4	34,1	413,7	3,7	12,9
IV	428,4	153,7	194,8	5,9	74,0	477,6	40,6	418,4	3,2	15,3
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001 I ^(p)	444,7	154,7	194,8	5,8	89,4	481,4	36,4	423,1	3,5	18,3

3. Julkisyhteisöjen talletukset

	Julkisyhteisöt ²⁾																
	Valtio		Muut julkisyhteisöt														
	1	2	Osavaltiohallinto				Paikallishallinto				Sosiaaliturvarahastot						
			Yön yli	Määrä-	Irti-	Repot	Yön yli	Määrä-	Irti-	Repot	Yön yli	Määrä-	Irti-	Repot			
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17			
1999 III	261,9	133,3	27,3	8,3	18,7	0,1	0,2	54,6	24,5	25,6	3,4	1,1	46,7	17,1	27,3	0,9	1,5
IV	280,5	142,0	31,2	9,7	21,1	0,1	0,2	59,2	27,1	27,5	3,4	1,2	48,2	16,0	30,6	0,7	0,7
2000 I	269,7	130,2	28,1	7,7	20,2	0,1	0,1	58,6	25,8	27,7	3,3	1,8	52,7	18,7	31,9	0,7	1,4
II	299,6	146,0	31,6	10,0	21,5	0,1	0,1	62,7	28,7	28,7	3,1	2,3	59,3	23,0	32,7	0,5	3,0
III	310,5	159,3	30,3	9,4	20,7	0,1	0,1	63,2	27,4	30,8	2,9	2,1	57,8	21,5	32,8	0,5	3,1
IV	316,5	164,6	30,6	10,6	19,8	0,1	0,1	68,2	30,9	33,0	3,0	1,4	53,2	18,5	33,3	0,5	0,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																	
2001 I ^(p)	303,6	150,5	31,0	9,8	20,9	0,1	0,1	65,1	28,6	31,1	2,8	2,5	57,1	22,6	32,1	0,5	2,0

Lähde: EKP.

1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.

2) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (vastaa EKT 95:n luokitusta muut rahoituslaitokset): S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.

3) Tammikuussa 1999 käyttöönotetun uuden raportointimenetelmän vuoksi tiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljänestä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa.

Taulukko 2.7

Euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvat rahalaitosten saamiset ja velat; pääerät¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Eurojärjestelmä²⁾

	Lainat euroalueen ulkopuolisille				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Euroalueen ulkopuolisten talletukset				
	Pankit ^(3,4)		Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit			
	1	2	Julkis-yhteisöt	Muut		3	4						5	6	7	8
1999 III	108,1	99,0	6,8	2,3	176,2	4,0	168,1	4,1	0,4	0,1	0,3	82,6	80,6	0,4	1,5	
IV	59,6	45,6	10,5	3,5	193,9	5,7	184,4	3,8	0,6	0,1	0,5	43,2	39,8	0,3	3,2	
2000 I	89,9	78,8	8,9	2,2	202,7	4,8	192,2	5,7	0,5	0,1	0,4	68,3	66,7	0,2	1,4	
II	104,6	91,5	10,3	2,7	201,9	4,5	193,4	4,0	0,4	0,1	0,3	85,3	82,8	0,5	2,0	
III	83,7	72,7	8,2	2,7	221,9	5,3	211,2	5,5	1,0	0,1	0,9	67,9	64,6	1,0	2,4	
IV	30,3	20,9	7,0	2,3	205,8	5,2	195,7	4,9	1,0	0,1	0,9	23,2	19,9	1,1	2,2	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I ^(p)	37,3	26,0	7,9	3,4	211,4	4,6	201,4	5,4	1,2	0,1	1,1	19,8	15,5	1,5	2,8	

2. Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)

	Lainat euroalueen ulkopuolisille				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Euroalueen ulkopuolisten talletukset				
	Pankit ^(3,4)		Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit			
	1	2	Julkis-yhteisöt	Muut		3	4						5	6	7	8
1999 III	1 259,5	829,9	67,3	362,2	320,2	105,4	88,7	126,1	87,5	39,9	47,6	1 696,1	1 249,7	62,2	384,2	
IV	1 287,2	842,5	68,2	376,5	339,4	111,8	88,7	138,9	92,3	38,3	54,0	1 782,6	1 302,8	72,0	407,8	
2000 I	1 339,4	865,5	70,5	403,4	370,5	124,6	98,9	146,9	111,3	47,3	64,0	2 000,8	1 468,0	71,2	461,6	
II	1 353,3	886,4	70,6	396,3	415,1	148,4	109,5	157,2	117,9	50,7	67,2	1 967,1	1 422,5	76,7	467,8	
III	1 416,1	906,4	71,0	438,6	443,2	162,9	110,3	170,0	138,5	58,0	80,5	2 117,8	1 513,2	80,7	523,8	
IV	1 439,3	924,3	71,8	443,2	439,6	165,9	94,9	178,8	140,6	61,5	79,1	2 115,8	1 530,6	83,5	501,6	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I ^(p)	1 609,9	1 030,8	69,2	509,9	467,6	185,5	86,7	195,4	157,7	65,4	92,2	2 421,5	1 767,6	87,5	566,4	

3. Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)

	Lainat euroalueen ulkopuolisille				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Euroalueen ulkopuolisten talletukset				
	Pankit ^(3,4)		Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit			
	1	2	Julkis-yhteisöt	Muut		3	4						5	6	7	8
1999 III	1 367,5	928,9	74,1	364,5	496,4	109,4	256,8	130,2	87,9	40,0	47,9	1 778,7	1 330,3	62,7	385,7	
IV	1 346,8	888,1	78,7	380,0	533,3	117,5	273,1	142,7	92,8	38,4	54,5	1 825,8	1 342,5	72,3	410,9	
2000 I	1 429,3	944,3	79,4	405,7	573,2	129,4	291,1	152,6	111,8	47,4	64,4	2 069,1	1 534,7	71,4	463,0	
II	1 457,9	977,9	81,0	399,0	617,1	153,0	302,9	161,3	118,3	50,8	67,5	2 052,4	1 505,4	77,2	469,8	
III	1 499,7	979,1	79,3	441,4	665,1	168,2	321,5	175,4	139,4	58,0	81,4	2 185,7	1 577,8	81,7	526,2	
IV	1 469,5	945,2	78,8	445,5	645,4	171,1	290,6	183,7	141,6	61,6	80,0	2 139,1	1 550,5	84,6	503,9	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I ^(p)	1 647,1	1 056,8	77,1	513,3	679,0	190,0	288,1	200,8	158,8	65,5	93,3	2 441,4	1 783,0	89,1	569,2	

Lähde: EKP.

1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekniinen huomautus.

2) Tammikuussa 1999 käyttöön otettujen uusien raportointisääntöjen vuoksi aikasarjoissa on katkos vuoden 1999 ensimmäisenä neljänneksenä.

3) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

4) Lukuihin sisältyvät rahalaitosten talletukset euroalueen ulkopuolisissa pankeissa.

Taulukko 2.8

Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuutoittain¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

Velat

1. Talletukset euroalueelta

	Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1999 III	3 858,1	3 450,8	53,0	354,3	251,2	24,4	57,9	20,9	5 076,3	4 915,1	27,5	133,7	96,7	16,3	12,2	8,5
IV	3 868,4	3 456,8	46,6	364,9	261,7	29,5	54,7	19,0	5 206,2	5 041,1	25,8	139,3	101,4	17,3	11,7	8,9
2000 I	3 932,4	3 496,3	55,0	381,1	265,8	32,5	60,5	22,3	5 249,3	5 074,7	30,5	144,1	105,1	17,6	11,9	9,5
II	4 056,4	3 620,9	52,8	382,7	265,3	34,8	62,3	20,2	5 291,3	5 111,2	27,9	152,2	113,0	17,1	13,2	9,0
III	3 946,0	3 485,3	58,1	402,7	279,6	38,3	64,9	20,0	5 316,7	5 127,5	29,1	160,1	121,0	16,5	12,5	10,1
IV	3 949,8	3 526,6	47,5	375,8	264,9	34,4	61,0	15,6	5 434,8	5 256,5	27,3	150,9	115,1	14,6	11,3	10,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I ³⁾	4 082,7	3 583,4	55,8	443,5	318,8	38,7	66,8	19,2	5 576,2	5 366,2	31,3	178,7	130,4	23,9	12,3	12,1

2. Talletukset euroalueen ulkopuolelta

	Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1999 III	1 330,3	566,3	127,2	636,8	512,7	40,2	54,1	29,8	448,4	208,6	41,7	198,0	158,4	18,5	10,7	10,4
IV	1 342,5	532,7	114,2	695,7	570,4	45,9	51,0	28,4	483,3	218,9	44,2	220,1	180,8	17,4	12,1	9,8
2000 I	1 534,7	605,5	151,1	778,1	615,3	66,4	65,8	30,6	534,4	244,1	51,4	238,9	195,3	21,6	11,4	10,8
II	1 505,4	598,7	134,0	772,7	613,8	60,9	63,2	34,8	547,0	243,3	52,1	251,6	203,7	22,0	15,1	10,7
III	1 577,8	612,0	145,4	820,4	661,5	63,1	63,4	32,4	607,9	252,7	61,0	294,2	245,5	23,1	13,8	11,8
IV	1 550,5	590,3	126,8	833,5	684,6	53,1	65,7	30,1	588,5	254,0	64,0	270,5	225,5	20,5	12,3	12,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I ³⁾	1 783,0	703,5	140,4	939,2	769,8	64,9	69,2	35,2	658,3	291,8	70,7	295,8	251,9	17,8	14,2	11,9

3. Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat velka- ja rahamarkkinapaperit

	Velkapaperit								Rahamarkkinapaperit							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1999 III	2 331,0	2 072,0	38,9	220,2	128,4	43,6	31,2	17,0	207,4	187,8	1,8	17,8	11,6	3,2	2,4	0,6
IV	2 365,9	2 101,0	40,0	224,8	128,6	48,2	30,7	17,3	245,4	220,5	1,8	23,1	15,4	4,2	2,3	1,2
2000 I	2 425,5	2 139,7	43,1	242,8	136,3	53,8	33,8	18,8	250,5	226,0	1,8	22,7	14,5	4,6	2,0	1,7
II	2 482,6	2 185,5	40,6	256,6	145,5	58,9	33,6	18,6	262,8	234,9	1,4	26,4	17,2	5,4	2,5	1,4
III	2 554,8	2 226,6	47,7	280,5	158,2	65,3	37,4	19,7	272,2	233,6	2,2	36,4	26,6	5,7	2,8	1,3
IV	2 566,9	2 246,0	46,5	274,4	157,3	62,1	35,4	19,7	262,2	215,8	2,4	44,1	34,0	5,6	2,9	1,5
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I ³⁾	2 663,1	2 325,5	48,5	289,1	169,6	62,0	37,2	20,3	276,0	224,6	2,6	48,7	40,8	3,4	2,6	1,9

Lähde: EKP.

- 1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.
- 2) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.
- 3) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

Taulukko 2.8 (jatkoa)

Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuutoittain¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

Saamiset

4. Lainat euroalueelle

	Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
1999 III	3 828,3	-	-	-	-	-	-	-	6 223,9	6 003,4	24,5	196,0	105,7	23,8	60,4	6,2
IV	3 837,4	-	-	-	-	-	-	-	6 385,1	6 151,9	23,4	209,9	115,8	28,3	62,0	3,8
2000 I	3 935,1	-	-	-	-	-	-	-	6 528,3	6 261,2	34,0	233,1	128,3	35,1	65,9	3,7
II	4 025,6	-	-	-	-	-	-	-	6 681,9	6 388,3	35,4	258,1	144,9	38,4	70,5	4,3
III	3 935,6	-	-	-	-	-	-	-	6 796,5	6 485,4	34,8	276,3	155,8	44,4	72,2	4,0
IV	3 938,0	-	-	-	-	-	-	-	6 926,8	6 622,6	32,4	271,7	151,5	41,2	74,3	4,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I ³⁾	4 080,0	-	-	-	-	-	-	-	7 120,9	6 780,3	36,1	304,5	176,7	45,6	76,8	5,4

5. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet: euroalueella olevat liikkeeseenlaskijat

	Rahalaitosten liikkeeseen laskemat								Muiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
1999 III	830,2	796,1	7,5	26,6	17,1	5,4	2,0	2,2	1 446,0	1 415,7	3,1	27,2	13,5	11,0	1,6	1,2
IV	830,3	795,7	8,1	26,5	17,4	5,0	2,5	1,6	1 438,6	1 406,0	5,6	27,0	13,5	11,0	1,2	1,3
2000 I	871,8	834,7	11,6	25,5	16,4	5,0	2,4	1,7	1 449,6	1 417,1	4,8	27,6	14,2	11,3	1,2	0,8
II	897,5	858,1	12,5	26,9	17,8	4,9	2,6	1,7	1 411,0	1 377,3	6,0	27,7	14,7	10,5	1,6	0,9
III	943,4	898,7	10,6	34,1	24,5	5,3	2,5	1,9	1 386,6	1 353,3	3,6	29,7	16,6	11,0	1,2	0,9
IV	935,3	895,0	10,8	29,5	19,7	5,9	2,1	1,7	1 354,6	1 320,7	5,6	28,2	16,7	9,7	1,0	0,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I ³⁾	971,7	931,5	9,7	30,6	20,5	6,4	1,8	1,8	1 456,1	1 415,9	5,0	35,2	20,6	12,8	1,1	0,6

6. Lainat euroalueen ulkopuolelle

	Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
1999 III	928,9	443,9	78,0	406,9	292,5	42,7	28,6	43,1	438,6	153,2	37,6	247,8	209,3	10,6	17,2	10,7
IV	888,1	384,3	74,9	428,9	317,3	49,2	30,0	32,5	458,7	146,6	41,4	270,7	234,0	11,1	19,4	6,2
2000 I	944,3	423,4	95,5	425,4	306,9	49,3	33,0	36,2	485,1	154,7	40,8	289,6	248,9	13,9	20,4	6,3
II	977,9	462,9	92,1	422,9	308,4	44,9	33,2	36,4	480,0	149,6	42,0	288,4	246,1	14,1	21,4	6,8
III	979,1	445,8	90,9	442,4	331,8	42,1	33,8	34,7	520,6	156,0	46,1	318,5	273,9	14,5	23,3	6,9
IV	945,2	409,7	89,2	446,3	337,9	44,1	32,6	31,7	524,3	163,3	45,3	315,8	271,2	11,5	25,9	7,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I ³⁾	1 056,8	471,0	99,0	486,8	370,9	45,7	32,3	37,8	590,4	196,4	48,7	345,3	299,1	11,8	26,7	7,8

7. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet: euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat

	Pankkien liikkeeseen laskemat ³⁾								Muiden kuin pankkien liikkeeseen laskemat							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
1999 III	109,4	46,0	7,9	55,6	42,5	6,9	2,8	3,3	386,9	87,2	24,6	275,1	240,5	23,5	4,1	7,1
IV	117,5	50,0	8,6	58,9	44,1	8,0	3,0	3,8	415,8	98,9	23,6	293,3	258,2	23,0	4,2	8,0
2000 I	129,4	52,8	9,0	67,6	51,7	7,8	3,0	5,1	443,7	94,9	27,8	321,1	279,3	27,1	5,6	9,1
II	153,0	59,4	13,7	79,8	63,7	7,9	2,7	5,5	464,1	95,7	28,3	340,1	299,4	26,9	4,5	9,3
III	168,2	60,6	17,1	90,4	75,1	8,2	2,7	4,4	496,9	109,1	32,2	355,6	312,0	30,3	4,2	9,0
IV	171,1	61,1	19,7	90,3	75,6	7,7	2,4	4,6	474,3	111,5	31,7	331,0	290,6	27,1	3,6	9,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I ³⁾	190,0	67,9	22,2	99,9	85,9	7,4	2,5	4,2	489,0	118,8	25,4	344,7	305,5	26,4	2,6	10,2

3 Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot

Taulukko 3.1

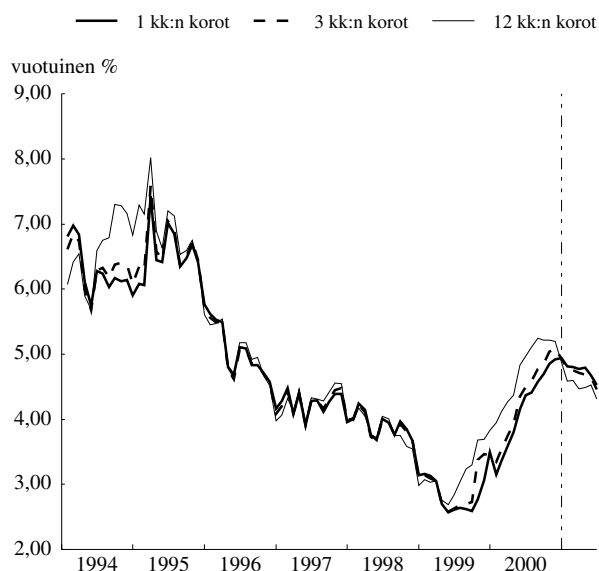
Rahamarkkinakorot ¹⁾

(vuotuisina prosentteina)

	Euroalue ⁴⁾					Yhdysvallat ⁶⁾	Japani ⁶⁾		
	Yön yli -talletukset ^{2, 3)}	1 kk:n talletukset ⁵⁾	3 kk:n talletukset ⁵⁾	6 kk:n talletukset ⁵⁾	12 kk:n talletukset ⁵⁾	3 kk:n talletukset ⁶⁾	3 kk:n talletukset ⁷⁾		
	1	2	3	4	5	6	7		
1996	4,04	4,95	4,92	4,89	4,93	5,51	0,57		
1997	3,98	4,23	4,24	4,25	4,28	5,76	0,62		
1998	3,09	3,84	3,83	3,78	3,77	5,57	0,66		
1999	2,74	2,86	2,96	3,06	3,19	5,42	0,22		
2000	4,12	4,24	4,40	4,55	4,78	6,53	0,28		
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2000	kesä	4,29	4,37	4,50	4,68	4,96	6,79	0,13	
	heinä	4,31	4,41	4,58	4,84	5,11	6,73	0,22	
	elo	4,42	4,57	4,78	5,01	5,25	6,69	0,32	
	syys	4,59	4,70	4,85	5,04	5,22	6,67	0,41	
	loka	4,76	4,85	5,04	5,10	5,22	6,78	0,52	
	marras	4,83	4,92	5,09	5,13	5,19	6,75	0,55	
	joulu	4,83	4,94	4,93	4,91	4,87	6,54	0,62	
2001	tammi	4,75	4,81	4,77	4,68	4,58	5,73	0,50	
	helmi	4,99	4,80	4,76	4,67	4,59	5,35	0,41	
	maalis	4,78	4,78	4,71	4,58	4,47	4,96	0,19	
	huhti	5,06	4,79	4,69	4,57	4,49	4,63	0,10	
	touko	4,65	4,67	4,64	4,57	4,53	4,11	0,07	
	kesä	4,54	4,53	4,45	4,35	4,31	3,83	0,07	
2001	kesä	1.	4,54	4,56	4,51	4,42	4,40	3,94	0,07
		8.	4,53	4,53	4,45	4,36	4,32	3,92	0,07
		15.	4,52	4,54	4,47	4,38	4,35	3,85	0,07
		22.	4,61	4,53	4,43	4,32	4,26	3,73	0,07
		29.	4,72	4,52	4,44	4,37	4,32	3,84	0,08

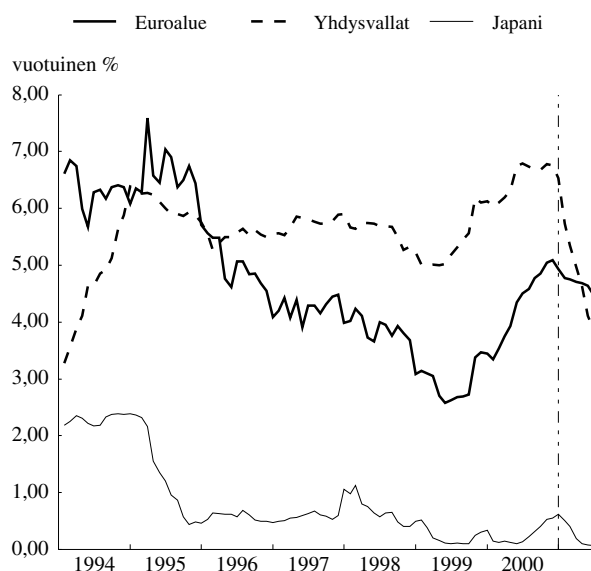
Euroalueen rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

3 kk:n rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

Lähteet: Reuters ja EKP.

- 1) Kuukausi- ja vuosittiedot ovat ajanjakson keskiarvoja lukuun ottamatta yön yli -korkoja koskevia tietoja joulukuuhun 1998 asti.
- 2) Pankkien välisten talletusmarkkinoiden ottolainauskorot (bid rates) joulukuuhun 1998 asti. Sarakkeessa 1 esitetään eonikoron keskiarvo (euro overnight index average) tammikuusta 1999 alkaen.
- 3) Ajanjakson lopun korot joulukuuhun 1998 asti; sen jälkeen ajanjakson keskiarvot.
- 4) Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu euroalueen keinotekoiset korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja.
- 5) Tammikuusta 1999 alkaen euriborkorko ja siitä ennen liborkorko (London interbank offered rate), jos käytettävissä.
- 6) Liborkorko (London interbank offered rate).

Taulukko 3.2

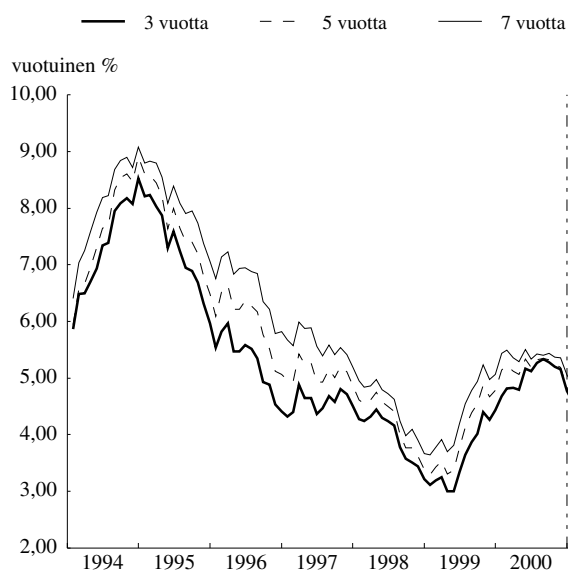
Valtion lainojen tuotot ¹⁾

(vuotuisina prosentteina)

	Euroalue ²⁾					Yhdysvallat	Japani		
	2 v	3 v	5 v	7 v	10 v	10 v	10 v		
	1	2	3	4	5	6	7		
1996	4,17	4,41	5,06	5,82	7,23	6,54	3,03		
1997	4,33	4,51	4,87	5,20	5,99	6,45	2,15		
1998	3,16	3,22	3,38	3,67	4,71	5,33	1,30		
1999	3,38	3,63	4,01	4,38	4,66	5,64	1,75		
2000	4,90	5,03	5,19	5,37	5,44	6,03	1,76		
2000	kesä	5,02	5,12	5,19	5,33	5,35	6,10	1,69	
	heinä	5,19	5,27	5,32	5,43	5,45	6,04	1,72	
	elo	5,28	5,34	5,35	5,40	5,40	5,83	1,77	
	syys	5,22	5,28	5,33	5,44	5,47	5,80	1,88	
	loka	5,17	5,20	5,24	5,37	5,42	5,74	1,83	
	marras	5,12	5,15	5,19	5,35	5,34	5,72	1,75	
	joulu	4,74	4,77	4,82	5,05	5,07	5,23	1,62	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001	tammi	4,55	4,57	4,67	4,90	5,01	5,14	1,54	
	helmi	4,56	4,59	4,69	4,88	5,02	5,10	1,43	
	maalis	4,44	4,44	4,56	4,78	4,94	4,89	1,19	
	huhti	4,49	4,51	4,66	4,90	5,10	5,13	1,36	
	touko	4,56	4,60	4,80	5,05	5,26	5,37	1,28	
	kesä	4,39	4,44	4,70	4,99	5,21	5,26	1,19	
2001	kesä	1.	4,44	4,50	4,76	5,03	5,25	5,35	1,25
		8.	4,44	4,47	4,73	5,03	5,26	5,32	1,25
		15.	4,41	4,45	4,69	4,98	5,19	5,22	1,19
		22.	4,33	4,37	4,61	4,91	5,12	5,15	1,18
		29.	4,41	4,47	4,74	5,06	5,29	5,43	1,19

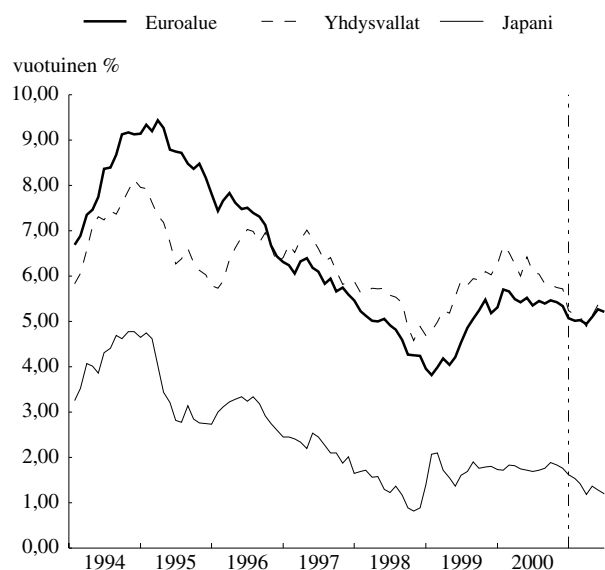
Valtion lainojen tuotot euroalueella

(kuukausittain)

Valtion 10 vuoden lainojen tuotot

(kuukausittain)

Lähteet: Reuters, EKP, Federal Reserve ja Bank of Japan.

1) Euroalueen 2, 3, 5 ja 7 vuoden lainojen tuotot perustuvat joulukuuhun 1998 asti ajanjakson lopun tietoihin. Kymmenen vuoden lainojen tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja. Sen jälkeen kaikki tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja.

2) Euroalueen lainojen tuotot on joulukuuhun 1998 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukaistetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtion lainojen nimellisiä kantoja.

Taulukko 3.3

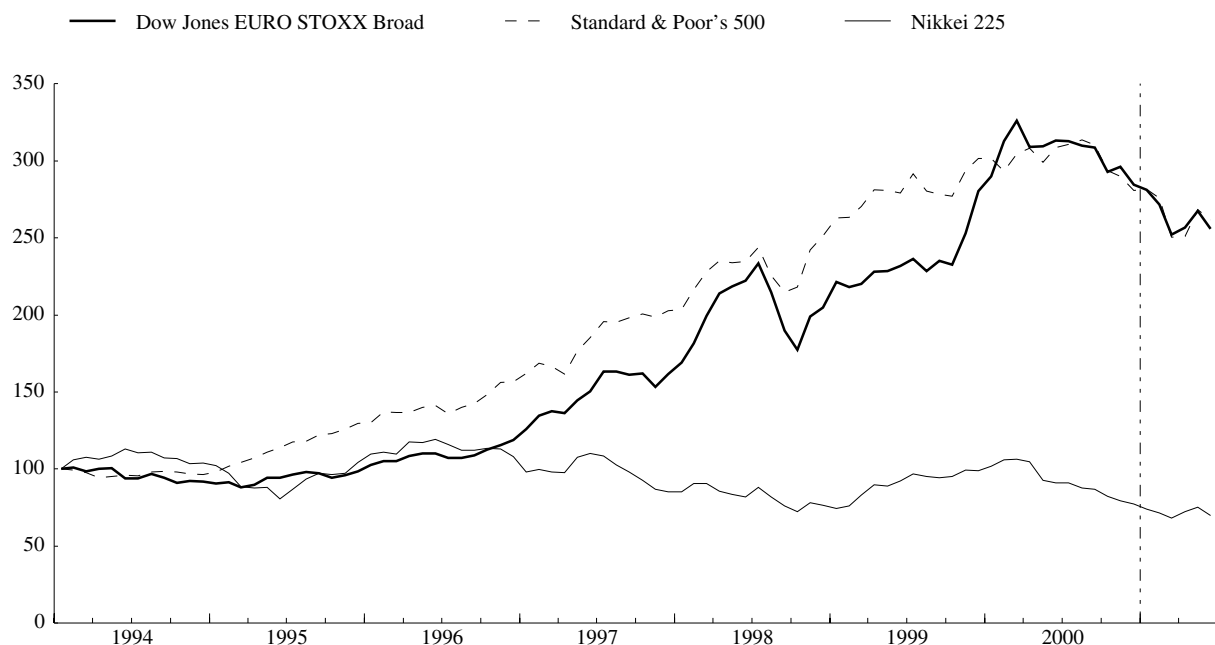
Osakeindeksit

(indeksit pisteinä)¹⁾

	Dow Jones: Euro Stoxx -indeksit												Yhdys- vallat	Japani	
	Viiteaineisto		Toimialakohtaiset indeksit												
	Laaja	50 yritystä	Raaka- aineet	Kulutus- tavarat (sykli- nen)	Kulutus- tavarat (ei- sykli- nen)	Energia	Rahoitus	Teolli- suus	Tek- niikka	Yleis- hyö- dylliset yhtiöt	Tele- vies- tintä	Ter- veyden- hoito			Standard & Poor's 500 -indeksi
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1996	151,6	1 657,5	181,1	146,8	180,6	159,5	129,9	134,7	150,0	166,3	202,3	230,1	671,2	21 061,7	
1997	207,6	2 319,6	233,4	191,9	231,9	227,3	184,4	168,0	227,7	205,5	324,1	301,7	873,9	18 373,4	
1998	280,5	3 076,3	257,9	245,0	295,5	249,3	281,3	218,4	333,6	282,4	488,1	348,9	1 085,3	15 338,4	
1999	325,8	3 787,3	279,2	262,9	327,7	286,0	295,7	285,1	470,4	306,2	717,7	392,6	1 327,8	16 829,9	
2000	423,9	5 075,5	299,1	292,9	324,3	342,3	350,7	378,0	963,1	341,7	1 072,5	476,0	1 426,7	17 162,7	
2000	kesä	434,7	5 274,2	274,6	294,8	326,1	349,8	350,0	385,4	1 052,1	349,7	1 149,7	456,4	1 462,0	16 969,3
	heinä	433,8	5 227,8	283,1	297,8	328,2	345,7	360,4	384,3	1 044,6	333,9	1 083,0	502,2	1 472,1	16 961,1
	elo	429,9	5 152,0	290,0	301,3	331,1	363,1	375,9	380,3	982,6	334,1	951,6	545,8	1 485,5	16 329,9
	syys	428,1	5 132,9	280,3	298,7	329,5	376,4	371,4	371,8	1 015,4	335,1	910,2	553,4	1 470,6	16 170,4
	loka	406,4	4 893,2	281,2	278,4	331,5	373,7	366,3	349,4	864,6	336,3	824,3	561,2	1 390,1	15 342,7
	marras	410,8	4 962,5	302,9	274,9	346,0	365,0	379,7	359,6	864,7	339,6	796,2	571,6	1 373,8	14 743,5
	joulu	394,5	4 787,1	319,1	257,4	330,2	337,9	365,9	354,3	865,0	326,7	715,4	554,6	1 329,7	14 409,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001	tammi	390,2	4 729,7	317,3	261,6	314,4	339,7	371,9	354,0	792,1	318,7	727,8	524,3	1 334,2	13 739,7
	helmi	377,1	4 525,9	320,2	260,4	319,0	349,5	364,5	355,7	656,6	317,8	654,4	549,5	1 305,5	13 274,1
	maalis	349,9	4 199,2	311,0	241,7	305,7	340,6	334,5	334,5	567,8	300,6	602,9	524,7	1 186,8	12 684,9
	huhti	356,3	4 305,2	308,4	242,6	304,8	352,5	339,4	329,9	587,4	311,5	635,0	534,6	1 189,2	13 436,7
	touko	370,8	4 481,8	316,5	258,9	312,0	371,8	345,9	345,9	662,4	311,0	623,9	553,2	1 270,7	14 014,3
	kesä	355,1	4 289,7	306,4	241,8	316,9	379,2	341,0	328,6	553,5	320,9	538,3	580,1	1 238,7	12 974,9
2001	kesä	1. 365,3	4 414,8	318,4	251,6	316,4	386,6	343,2	342,4	613,5	317,1	571,4	566,9	1 260,7	13 261,8
	8. 368,4	4 451,0	315,2	253,3	318,3	385,3	347,5	344,1	636,0	321,7	562,9	572,8	1 265,0	13 430,2	
	15. 350,1	4 236,9	301,4	237,4	312,1	384,7	336,9	325,7	515,7	324,2	534,9	573,9	1 214,4	12 790,4	
	22. 347,7	4 195,0	293,7	234,2	317,2	372,6	340,2	321,3	512,7	318,1	512,8	596,9	1 225,4	13 044,6	
	29. 351,0	4 243,9	308,2	238,4	323,8	363,4	341,8	314,4	517,6	324,2	534,0	604,0	1 224,4	12 969,1	

Dow Jones: Euro Stoxx (laaja), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225 uudelleen painotettuina

(peruskuukausi tammikuu 1994 = 100; kuukausittain)

Lähde: Reuters.

1) Kuukausi- ja vuosittaiset tiedot ovat ajanjakson keskiarvoja.

Taulukko 3.4

Pankkien luotto- ja talletuskorot

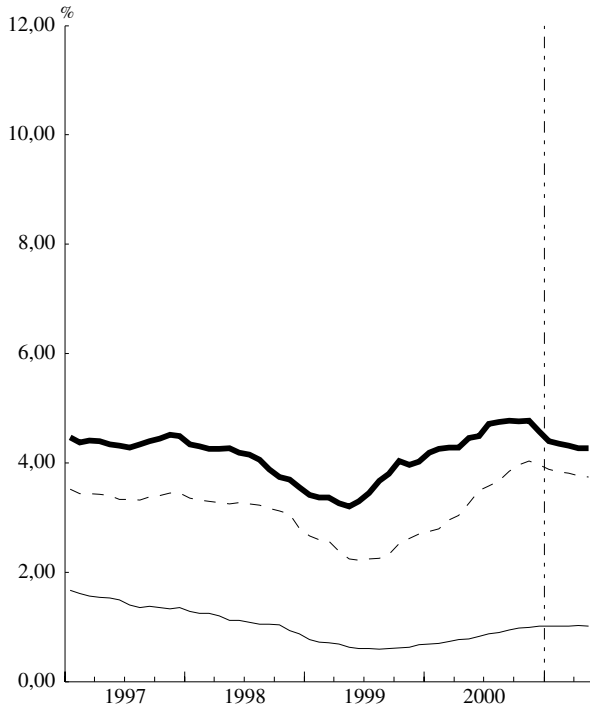
(vuotuisina prosentteina; jakson keskiarvo)

	Talletuskorot						Luottokorot			
	Yön yli	Määräaikaiset			Irtisanomisehtoiset		Yritykset		Kotitaloudet	
		Enintään 1 vuosi	Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Kulutus- luotot	Asunto- luotot
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1998	1,10	3,20	3,22	4,06	2,61	3,25	6,73	5,80	10,06	5,87
1999	0,65	2,44	2,45	3,57	2,15	2,76	5,65	5,10	9,39	5,29
2000	0,85	3,45	3,44	4,52	2,25	3,79	6,60	6,23	9,86	6,34
2000										
touko	0,78	3,26	3,26	4,45	2,13	3,65	6,41	6,16	9,72	6,30
kesä	0,83	3,49	3,49	4,48	2,16	3,87	6,56	6,23	9,84	6,34
heinä	0,87	3,58	3,58	4,71	2,33	3,94	6,77	6,37	9,95	6,46
elo	0,89	3,67	3,67	4,75	2,36	4,06	6,81	6,44	10,00	6,51
syys	0,94	3,85	3,83	4,77	2,38	4,20	6,92	6,44	10,03	6,56
loka	0,97	3,96	3,96	4,76	2,40	4,14	7,13	6,60	10,15	6,57
marras	0,99	4,04	4,03	4,77	2,47	4,25	7,16	6,63	10,20	6,56
joulu	1,01	3,96	3,95	4,58	2,49	4,21	7,18	6,45	10,19	6,43
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001										
tammi	1,01	3,88	3,87	4,39	2,52	4,01	7,19	6,40	10,32	6,29
helmi	1,01	3,84	3,83	4,35	2,50	3,99	7,11	6,44	10,26	6,24
maalis	1,02	3,81	3,81	4,32	2,50	3,99	7,04	6,31	10,20	6,18
huhti	1,02	3,76	3,76	4,26	2,50	3,91	7,07	6,34	10,23	6,14
touko	1,01	3,74	3,74	4,27	2,48	3,91	7,03	6,34	10,20	6,17

Talletuskorot

(kuukausittain)

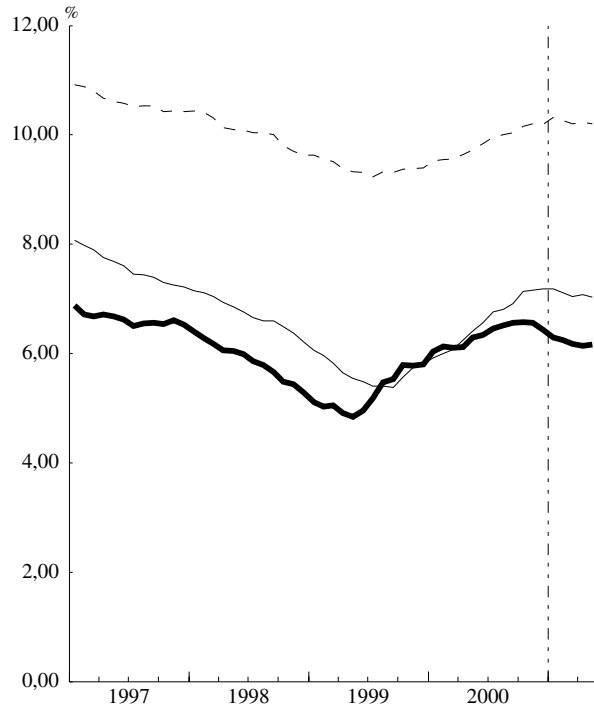
- Yön yli
- - - Määräaikaiset, enintään 1 vuosi
- Määräaikaiset, yli 2 vuotta

Luottokorot

(kuukausittain)

- Yritykset, enintään 1 vuosi
- - - Kulutusluotot
- Asuntoluotot kotitalouksille

Lähde: EKP.

Näitä euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkoja koskevia tietoja on käytettävä varoen ja ainoastaan tilastollisiin tarkoituksiin; korkojen kehitystä olisi analysoitava pääasiassa muutoksina eikä niinkään tasoina. Korot lasketaan kansallisten keskuspankkien ilmoittamien kansallisten luotto- ja talletuskorkojen painotettuna keskiarvona. Kansalliset luotto- ja talletuskorot edustavat niitä kansallisista lähteistä saatavissa olevia korkotietoja, joiden katsotaan sopivan laadittuihin luokituksiin. Nämä kansalliset korot on laskettu yhteen euroalueen korkotiedoiksi käyttäen joissakin tapauksissa arvioita, kun euroalueen kansallisissa rahoitusinstrumenteissa on havaittu epäyhtenäisyyttä. Kansallisten luotto- ja talletuskorkojen kattavuutta (uudet luotot ja/tai luottokannat), tietojen luonnetta (nimelliset tai efektiiviset korot) tai keräämismenetelmiä ei myöskään ole yhdenmukaistettu. Euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkojen maakohtaiset painot kootaan rahalaitostilastotiedoista tai mahdollisimman edustavista muista tiedoista. Painot heijastavat instrumenttien käytön maakohtaisia osuuksia euroalueella laskettuna kantatiedoista. Painot tarkistetaan kuukausittain siten, että korot ja painot viittaavat aina saman kuukauden tietoihin.

Taulukko 3.5

Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan

(miljardia euroa; vaihto ajanjakson aikana ja ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

1. Lyhytaikaiset

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
		Euromääräiset ¹⁾								Muun valuutan määräiset	
		Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000	huhti	253,0	251,6	1,3	637,4	240,4	239,8	0,7	591,0	12,5	11,9
	touko	278,4	261,8	16,6	659,9	267,0	251,3	15,6	613,4	11,5	10,5
	kesä	262,1	260,3	1,9	661,9	245,4	249,4	-4,1	608,7	16,7	10,8
	heinä	287,1	282,6	4,5	669,5	269,7	266,3	3,3	613,4	17,4	16,2
	elo	276,6	276,2	0,4	672,8	261,0	258,6	2,4	616,2	15,6	17,6
	syys	311,5	315,2	-3,7	671,5	293,4	298,7	-5,3	611,5	18,1	16,5
	loka	355,2	342,5	12,7	686,6	338,2	330,3	7,9	618,9	17,0	12,1
	marras	302,2	302,3	-0,1	687,3	283,8	290,1	-6,3	613,0	18,4	12,2
	joulu	246,0	278,6	-32,6	654,3	229,7	264,4	-34,8	579,0	16,3	14,1
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	tammi	376,3	346,8	29,5	688,3	358,5	326,2	32,3	616,2	17,7	20,6
	helmi	404,7	390,8	14,0	703,5	384,0	373,6	10,4	626,3	20,7	17,2
	maalis	452,6	436,4	16,2	723,6	432,7	417,7	14,9	643,6	20,0	18,7
	huhti	441,9	431,8	10,1	734,6	424,2	412,8	11,4	654,7	17,8	19,0

2. Pitkäaikaiset

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
		Euromääräiset ¹⁾								Muun valuutan määräiset	
		Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000	huhti	115,5	75,7	39,9	6 169,9	102,7	66,1	36,7	5 674,6	12,8	9,6
	touko	127,5	90,4	37,1	6 202,6	115,2	78,6	36,6	5 713,3	12,3	11,8
	kesä	102,2	66,3	35,9	6 236,4	87,9	52,9	35,0	5 750,6	14,3	13,3
	heinä	132,0	80,6	51,5	6 292,9	105,6	71,7	33,9	5 783,7	26,4	8,9
	elo	107,1	61,3	45,8	6 351,5	83,1	52,6	30,5	5 815,4	24,0	8,7
	syys	111,9	76,9	35,0	6 391,4	91,3	66,7	24,6	5 840,8	20,7	10,2
	loka	126,4	88,9	37,5	6 441,9	102,4	77,0	25,4	5 867,4	24,1	11,9
	marras	106,4	77,5	28,8	6 458,6	92,3	65,5	26,9	5 893,5	14,1	12,1
	joulu	99,9	101,7	-1,8	6 434,5	87,8	86,9	0,9	5 897,1	12,0	14,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	tammi	150,3	142,3	8,1	6 533,1	135,3	131,1	4,2	5 992,5	15,1	11,1
	helmi	134,3	81,8	52,4	6 586,4	115,1	69,0	46,1	6 040,7	19,2	12,8
	maalis	150,2	97,5	52,7	6 649,7	126,2	86,4	39,8	6 082,6	24,0	11,0
	huhti	105,6	65,3	40,3	6 688,9	93,7	62,1	31,5	6 113,7	11,9	3,1

3. Yhteensä

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
		Euromääräiset ¹⁾								Muun valuutan määräiset	
		Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000	huhti	368,5	327,3	41,2	6 807,3	343,2	305,8	37,3	6 265,5	25,4	21,5
	touko	405,9	352,2	53,7	6 862,4	382,1	329,9	52,2	6 326,7	23,8	22,3
	kesä	364,4	326,6	37,8	6 898,3	333,3	302,4	30,9	6 359,3	31,1	24,2
	heinä	419,1	363,1	56,0	6 962,3	375,3	338,0	37,2	6 397,0	43,8	25,1
	elo	383,7	337,6	46,2	7 024,2	344,1	311,3	32,9	6 431,6	39,6	26,3
	syys	423,4	392,1	31,3	7 063,0	384,7	365,4	19,2	6 452,3	38,8	26,7
	loka	481,6	431,4	50,2	7 128,5	440,6	407,3	33,2	6 486,3	41,0	24,1
	marras	408,6	379,8	28,7	7 145,9	376,1	355,5	20,6	6 506,4	32,4	24,3
	joulu	345,8	380,3	-34,4	7 088,9	317,5	351,4	-33,9	6 476,1	28,4	28,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	tammi	526,6	489,0	37,6	7 221,4	493,8	457,3	36,5	6 608,8	32,8	31,7
	helmi	539,0	472,6	66,4	7 289,9	499,1	442,6	56,5	6 667,0	39,9	30,0
	maalis	602,8	533,9	68,9	7 373,3	558,9	504,2	54,8	6 726,2	43,9	29,7
	huhti	547,5	497,1	50,5	7 423,4	517,8	474,9	42,9	6 768,5	29,7	22,2

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

		Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ¹⁾				Euromääräiset yhteensä ¹⁾				
Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
0,7	46,4	2000
1,0	46,5	huhti
5,9	53,2	37,5	31,0	6,5	43,2	790,3	771,6	18,7	652,0	touko
1,2	56,1	kesä
-2,0	56,6	heinä
1,6	60,0	38,2	39,5	-1,3	45,2	862,2	863,2	-0,9	656,7	elo
4,8	67,7	syys
6,1	74,3	loka
2,2	75,3	43,4	32,9	10,5	53,6	895,0	917,7	-22,7	632,6	marras
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
-2,8	72,0	2001
3,5	77,3	tammi
1,3	80,0	47,8	46,5	1,3	57,3	1 223,0	1 164,1	59,0	700,9	helmi
-1,3	79,8	maalis
<i>Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut¹⁾</i>										
Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
3,2	495,4	2000
0,5	489,3	huhti
1,0	485,7	47,0	23,7	23,3	664,6	352,9	221,3	131,5	6 415,3	touko
17,5	509,2	kesä
15,3	536,0	heinä
10,4	550,6	64,7	34,1	30,7	697,5	344,7	225,1	119,6	6 538,3	elo
12,1	574,6	syys
2,0	565,2	loka
-2,7	537,4	62,2	20,5	41,7	739,4	344,7	249,9	94,8	6 636,5	marras
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
3,9	540,6	2001
6,3	545,7	tammi
12,9	567,1	93,3	35,7	57,5	784,8	469,9	322,3	147,6	6 867,4	helmi
8,8	575,1	maalis
<i>Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut¹⁾</i>										
Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
3,9	541,7	2000
1,5	535,7	huhti
6,9	539,0	84,5	54,7	29,8	707,9	1 143,1	992,9	150,2	7 067,2	touko
18,8	565,3	kesä
13,3	592,7	heinä
12,1	610,7	102,9	73,6	29,3	742,7	1 207,0	1 088,3	118,7	7 195,0	elo
17,0	642,2	syys
8,1	639,4	loka
-0,5	612,7	105,6	53,4	52,2	793,0	1 239,8	1 167,6	72,1	7 269,2	marras
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
1,1	612,6	2001
9,9	622,9	tammi
14,2	647,1	141,1	82,3	58,8	842,0	1 693,0	1 486,3	206,6	7 568,2	helmi
7,5	655,0	maalis
<i>Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut¹⁾</i>										

Taulukko 3.6

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

Liikkeessä oleva määrä

1. Lyhytaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2000 huhti	591,0	245,6	6,3	72,1	264,2	2,8	
touko	613,4	259,5	5,5	76,0	270,2	2,2	
kesä	608,7	258,9	4,2	76,1	267,2	2,2	43,2	18,9	11,7	10,9	
heinä	613,4	264,7	4,6	77,3	263,7	2,9	
elo	616,2	263,7	4,3	79,5	266,4	2,3	
syys	611,5	256,4	4,1	81,2	267,1	2,8	45,2	15,0	13,0	15,7	
loka	618,9	259,7	4,5	86,5	265,6	2,7	
marras	613,0	254,4	4,6	87,2	263,9	3,0	
joulu	579,0	244,0	4,5	86,3	241,4	2,9	53,6	20,6	14,7	17,0	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001 tammi	616,2	257,1	5,0	89,8	261,5	2,9	
helmi	626,3	260,3	4,9	93,4	265,4	2,2	
maalis	643,6	265,0	5,1	94,8	276,5	2,2	57,3	20,6	17,8	17,8	
huhti	654,7	269,1	5,4	92,8	285,3	2,2	

2. Pitkäaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2000 huhti	5 674,6	2 084,5	201,7	258,5	3 031,8	98,0	
touko	5 713,3	2 108,5	206,4	259,0	3 040,1	99,3	
kesä	5 750,6	2 115,5	213,7	265,9	3 056,5	99,0	664,6	192,4	86,9	136,9	
heinä	5 783,7	2 133,3	224,1	271,9	3 054,2	100,2	
elo	5 815,4	2 147,1	229,2	275,4	3 062,3	101,5	
syys	5 840,8	2 162,5	228,8	275,8	3 072,0	101,8	697,5	199,3	94,8	152,3	
loka	5 867,4	2 173,3	234,0	280,1	3 076,1	103,9	
marras	5 893,5	2 175,4	238,1	284,7	3 089,7	105,5	
joulu	5 897,1	2 175,7	251,3	287,7	3 075,9	106,5	739,4	219,0	102,8	160,6	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001 tammi	5 992,5	2 199,7	250,6	284,5	3 150,6	107,1	
helmi	6 040,7	2 229,9	256,1	288,5	3 157,4	108,8	
maalis	6 082,6	2 240,4	263,6	299,1	3 169,0	110,5	784,8	241,6	108,9	184,5	
huhti	6 113,7	2 246,9	266,5	304,1	3 183,5	112,7	

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2000 huhti	6 265,5	2 330,1	208,0	330,6	3 296,0	100,8	
touko	6 326,7	2 368,1	212,0	335,0	3 310,2	101,5	
kesä	6 359,3	2 374,4	217,9	342,0	3 323,8	101,2	707,9	211,4	98,6	147,8	
heinä	6 397,0	2 398,0	228,7	349,3	3 317,9	103,1	
elo	6 431,6	2 410,7	233,5	354,8	3 328,6	103,9	
syys	6 452,3	2 418,8	232,9	357,0	3 339,1	104,6	742,7	214,4	107,7	168,0	
loka	6 486,3	2 433,0	238,4	366,6	3 341,7	106,6	
marras	6 506,4	2 429,8	242,7	371,9	3 353,6	108,5	
joulu	6 476,1	2 419,7	255,8	373,9	3 317,3	109,5	793,0	239,6	117,5	177,6	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001 tammi	6 608,8	2 456,8	255,6	374,3	3 412,1	110,0	
helmi	6 667,0	2 490,2	261,0	382,0	3 422,8	111,0	
maalis	6 726,2	2 505,4	268,7	393,9	3 445,5	112,7	842,0	262,2	126,7	202,3	
huhti	6 768,5	2 516,0	271,9	396,9	3 468,8	114,9	

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

Taulukko 3.6 (jatkoa)

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; liikkeeseenlaskut ajanjakson aikana; nimellisarvoon)

Liikkeeseenlaskut, brutto

1. Lyhytaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2000											
huhti	240,4	141,5	2,8	51,4	43,4	1,4	
touko	267,0	175,9	2,1	53,0	34,7	1,4	
kesä	245,4	159,7	3,2	46,6	34,9	1,0	37,5	16,6	9,3	10,0	
heinä	269,7	167,6	2,6	56,1	41,5	1,8	
elo	261,0	168,2	2,0	51,2	38,1	1,6	
syys	293,4	196,7	2,8	55,6	36,3	2,0	38,2	12,1	10,6	14,5	
loka	338,2	237,8	2,6	60,3	35,5	1,9	
marras	283,8	189,7	3,0	56,0	33,6	1,5	
joulu	229,7	162,1	2,1	45,9	18,0	1,6	43,4	16,2	11,4	14,7	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001											
tammi	358,5	238,6	3,4	66,9	47,7	1,9	
helmi	384,0	275,9	2,2	63,1	41,4	1,5	
maalis	432,7	312,8	3,1	67,0	48,1	1,6	47,8	16,8	14,2	15,9	
huhti	424,2	301,6	3,2	69,4	48,5	1,4	

2. Pitkäaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2000											
huhti	102,7	45,6	5,6	8,0	41,6	1,9	
touko	115,2	54,2	7,3	4,5	47,6	1,5	
kesä	87,9	34,1	10,6	8,5	34,4	0,4	47,0	18,4	5,8	15,3	
heinä	105,6	44,9	14,8	8,7	35,0	2,1	
elo	83,1	38,1	7,7	4,0	31,5	1,8	
syys	91,3	40,8	5,0	3,6	40,8	1,0	64,7	21,1	10,0	22,9	
loka	102,4	43,3	7,5	5,7	43,3	2,5	
marras	92,3	33,6	8,6	8,1	39,0	3,0	
joulu	87,8	38,7	19,3	4,5	23,2	2,0	62,2	27,3	9,2	12,6	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001											
tammi	135,3	56,2	3,5	0,8	72,0	2,8	
helmi	115,1	57,6	8,0	5,0	42,1	2,4	
maalis	126,2	45,2	10,5	14,4	53,3	2,8	93,3	33,5	10,0	30,3	
huhti	93,7	40,4	3,4	8,1	39,1	2,6	

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2000											
huhti	343,2	187,1	8,4	59,4	85,0	3,4	
touko	382,1	230,1	9,4	57,5	82,3	2,9	
kesä	333,3	193,8	13,7	55,1	69,4	1,4	84,5	35,0	15,1	25,4	
heinä	375,3	212,6	17,4	64,9	76,5	3,9	
elo	344,1	206,2	9,7	55,2	69,6	3,4	
syys	384,7	237,6	7,8	59,2	77,0	3,1	102,9	33,2	20,6	37,5	
loka	440,6	281,1	10,1	66,0	78,8	4,5	
marras	376,1	223,3	11,6	64,1	72,6	4,5	
joulu	317,5	200,8	21,4	50,4	41,2	3,7	105,6	43,5	20,6	27,3	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001											
tammi	493,8	294,9	6,9	67,7	119,7	4,7	
helmi	499,1	333,5	10,2	68,1	83,5	3,9	
maalis	558,9	358,0	13,6	81,4	101,5	4,4	141,1	50,2	24,2	46,2	
huhti	517,8	342,0	6,7	77,6	87,6	4,0	

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
.	2000	
0,1	0,3	1,1	790,3	493,6	17,4	161,0	113,1	4,1	1,1	huhti	
.	touko	
0,2	0,4	0,4	862,2	544,7	17,9	177,5	116,0	5,8	0,4	kesä	
.	heinä	
0,1	0,3	0,7	895,0	605,8	19,1	176,9	87,2	5,4	0,7	elo	
.	syys	
.	loka	
.	marras	
.	joulu	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
.	2001	
0,2	0,3	0,4	1 223,0	844,2	23,0	212,9	137,4	5,3	0,4	tammi	
.	helmi	
.	maalis	
.	huhti	
			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
.	2000	
4,7	1,5	1,4	352,9	152,3	29,3	36,3	128,4	5,3	1,4	huhti	
.	touko	
3,5	5,8	1,3	344,7	144,9	37,6	39,3	110,8	10,8	1,3	kesä	
.	heinä	
3,0	6,0	4,0	344,7	143,0	44,6	30,9	108,6	13,6	4,0	elo	
.	syys	
.	loka	
.	marras	
.	joulu	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
.	2001	
7,4	7,6	4,6	469,9	192,5	32,0	50,5	174,9	15,5	4,6	tammi	
.	helmi	
.	maalis	
.	huhti	
			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
.	2000	
4,9	1,7	2,5	1 143,1	645,9	46,6	197,3	241,5	9,4	2,5	huhti	
.	touko	
3,7	6,2	1,7	1 207,0	689,5	55,5	216,8	226,9	16,5	1,7	kesä	
.	heinä	
3,1	6,3	4,7	1 239,8	748,8	63,7	207,8	195,8	19,0	4,7	elo	
.	syys	
.	loka	
.	marras	
.	joulu	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
.	2001	
7,6	7,8	5,0	1 693,0	1 036,7	54,9	263,3	312,3	20,8	5,0	tammi	
.	helmi	
.	maalis	
.	huhti	

Taulukko 3.6 (jatkoa)

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; liikkeeseenlaskut ajanjakson aikana; nimellisarvoon)

Liikkeeseenlaskut, netto

1. Lyhytaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat			
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000 huhti	0,7	-4,5	0,0	5,4	-0,4	0,1
touko	15,6	12,6	-0,7	3,8	0,5	-0,6
kesä	-4,1	-3,2	0,6	0,1	-1,6	0,0	6,5	3,4	-0,2	2,7
heinä	3,3	4,5	0,4	1,2	-3,5	0,7
elo	2,4	-1,4	-0,3	2,1	2,6	-0,6
syys	-5,3	-8,0	-0,3	1,7	0,7	0,4	-1,3	-5,4	0,4	4,0
loka	7,9	3,8	0,4	5,2	-1,5	-0,1
marras	-6,3	-5,6	0,1	0,7	-1,8	0,3
joulu	-34,8	-11,1	-0,1	-1,0	-22,5	0,0	10,5	6,2	2,3	2,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001 tammi	32,3	13,0	0,6	3,4	14,9	0,5
helmi	10,4	3,6	-0,1	3,6	3,9	-0,7
maalis	14,9	2,7	0,2	1,0	11,1	-0,1	1,3	-0,9	2,5	0,0
huhti	11,4	4,3	0,3	-2,0	8,8	0,0

2. Pitkäaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat			
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000 huhti	36,7	21,7	2,7	6,8	4,6	0,9
touko	36,6	23,0	4,8	0,4	7,2	1,3
kesä	35,0	4,9	7,2	6,7	16,4	-0,3	23,3	10,8	3,5	8,5
heinä	33,9	19,0	10,4	5,8	-2,4	1,2
elo	30,5	12,6	4,9	3,5	8,1	1,4
syys	24,6	11,4	2,9	0,4	9,7	0,3	30,7	5,8	7,7	14,9
loka	25,4	9,5	5,3	4,4	4,1	2,1
marras	26,9	2,8	4,2	4,6	13,6	1,6
joulu	0,9	-2,5	13,3	2,9	-13,8	1,0	41,7	19,6	7,6	8,3
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001 tammi	4,2	22,2	-0,7	-3,2	-14,9	0,7
helmi	46,1	28,3	5,5	3,9	6,8	1,7
maalis	39,8	8,9	7,0	10,5	11,7	1,8	57,5	22,3	6,2	25,9
huhti	31,5	7,2	2,6	5,1	14,5	2,2

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat			
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000 huhti	37,3	17,2	2,7	12,2	4,2	1,1
touko	52,2	35,6	4,1	4,2	7,6	0,7
kesä	30,9	1,7	7,9	6,7	14,8	-0,2	29,8	14,3	3,3	11,2
heinä	37,2	23,5	10,8	7,0	-5,9	1,9
elo	32,9	11,2	4,6	5,6	10,8	0,7
syys	19,2	3,4	2,6	2,1	10,4	0,7	29,3	0,4	8,1	18,9
loka	33,2	13,3	5,7	9,6	2,6	2,0
marras	20,6	-2,8	4,3	5,3	11,9	1,9
joulu	-33,9	-13,6	13,1	1,9	-36,3	1,0	52,2	25,8	9,9	10,4
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001 tammi	36,5	35,3	-0,2	0,2	0,0	1,2
helmi	56,5	31,9	5,4	7,4	10,7	1,0
maalis	54,8	11,6	7,1	11,6	22,8	1,7	58,8	21,4	8,7	25,9
huhti	42,9	11,5	2,9	3,1	23,2	2,2

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
.	2000	
0,0	0,0	0,5	18,7	8,4	-0,3	12,1	-1,6	-0,4	0,5	huhti	
.	touko	
0,0	0,1	-0,5	-0,9	-10,2	0,3	9,0	-0,1	0,6	-0,5	kesä	
.	heinä	
.	elo	
-0,1	0,0	0,0	-22,7	-6,7	2,7	7,0	-25,8	0,1	0,0	syys	
.	loka	
.	marras	
.	joulu	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
.	2001	
0,1	-0,1	-0,4	59,0	18,5	3,2	8,0	30,0	-0,3	-0,4	tammi	
.	helmi	
.	maalis	
.	huhti	
			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
.	2000	
3,3	-0,1	-2,6	131,5	60,4	18,2	22,3	31,5	1,8	-2,6	huhti	
.	touko	
1,2	3,4	-2,3	119,6	48,7	25,8	24,5	16,6	6,3	-2,3	kesä	
.	heinä	
.	elo	
0,6	5,4	0,1	94,8	29,4	30,4	20,2	4,5	10,1	0,1	syys	
.	loka	
.	marras	
.	joulu	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
.	2001	
-0,2	6,0	-2,5	147,6	81,6	18,0	37,1	3,3	10,2	-2,5	tammi	
.	helmi	
.	maalis	
.	huhti	
			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
.	2000	
3,3	-0,1	-2,1	150,2	68,8	17,8	34,4	29,9	1,4	-2,1	huhti	
.	touko	
1,2	3,5	-2,9	118,7	38,5	26,1	33,6	16,5	6,9	-2,9	kesä	
.	heinä	
.	elo	
0,5	5,4	0,2	72,1	22,7	33,1	27,2	-21,3	10,3	0,2	syys	
.	loka	
.	marras	
.	joulu	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
.	2001	
-0,2	5,9	-2,9	206,6	100,1	21,2	45,1	33,3	9,8	-2,9	tammi	
.	helmi	
.	maalis	
.	huhti	

4 YKHI ja euroalueen muut hinnat

Taulukko 4.1

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi¹⁾

(kausivaihtelusta puhdistamaton, vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Kokonaisindeksi ja tavarat ja palvelut

	Kokonaisindeksi		Tavarat		Palvelut		Kokonaisindeksi (kp.)		Tavarat (kp.)	Palvelut (kp.)
	Indeksi 1996 = 100		Indeksi 1996 = 100		Indeksi 1996 = 100		Indeksi 1996 = 100	%-muutos edellisestä ajanjaksosta	Indeksi 1996 = 100	Indeksi 1996 = 100
Paino kokonais- indeksissä (%) ²⁾	100,0	100,0	61,9	61,9	38,1	38,1	100,0	100,0	61,9	38,1
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1998	102,7	1,1	101,8	0,7	104,4	1,9	-	-	-	-
1999	103,8	1,1	102,7	0,9	106,0	1,5	-	-	-	-
2000	106,3	2,3	105,4	2,7	107,8	1,7	-	-	-	-
2000 I	105,2	2,0	104,2	2,3	106,9	1,6	105,2	0,6	104,2	107,0
2000 II	105,9	2,1	105,1	2,3	107,4	1,7	105,7	0,6	104,9	107,5
2000 III	106,6	2,5	105,7	2,9	108,5	1,8	106,6	0,8	105,9	108,0
2000 IV	107,2	2,7	106,7	3,2	108,2	1,8	107,3	0,7	106,8	108,5
2000 touko	105,8	1,9	105,1	2,2	107,3	1,5	105,6	0,1	104,8	107,4
2000 kesä	106,3	2,4	105,5	2,8	107,7	1,7	106,1	0,4	105,3	107,6
2000 heinä	106,4	2,3	105,2	2,7	108,5	1,7	106,2	0,1	105,4	107,9
2000 elo	106,5	2,3	105,4	2,7	108,6	1,8	106,4	0,2	105,7	108,0
2000 syys	107,0	2,8	106,4	3,4	108,2	1,8	107,0	0,6	106,5	108,2
2000 loka	107,0	2,7	106,5	3,2	108,1	1,9	107,1	0,1	106,6	108,4
2000 marras	107,3	2,9	106,9	3,4	108,2	1,8	107,4	0,3	106,9	108,5
2000 joulou	107,4	2,6	106,8	3,0	108,4	1,8	107,4	0,0	106,8	108,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001 I	107,8	2,5	107,1	2,7	109,3	2,2	107,8	0,5	107,1	109,3
2001 tammi	107,3	2,4	106,5	2,6	109,0	2,2	107,5	0,1	106,7	109,2
2001 helmi	107,9	2,6	107,1	2,8	109,5	2,2	107,8	0,3	107,1	109,3
2001 maalii	108,3	2,6	107,7	2,8	109,5	2,2	108,1	0,3	107,5	109,5
2001 huhti	108,8	2,9	108,3	3,4	109,9	2,4	108,7	0,5	108,0	110,1
2001 touko	109,4	3,4	109,1	3,8	110,0	2,5	109,2	0,5	108,8	110,1

2. Tavaroiden ja palveluiden jakauma

	Tavarat						Palvelut				
	Elin- tarvikkeet ³⁾	Jalostetut elin- tarvikkeet ³⁾	Jalosta- mattomat elin- tarvikkeet	Teollisuus- tuotteet	Muut teollisuus- tuotteet kuin energia	Energia	Asuminen	Liikenne	Viestintä	Kulttuuri ja vapaa- aika	Muut
Paino kokonais- indeksissä (%) ²⁾	20,3	12,3	8,0	41,6	32,1	9,5	10,0	6,2	2,4	13,9	5,6
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1998	1,6	1,4	1,9	0,1	0,9	-2,6	2,3	1,7	-1,0	2,2	1,8
1999	0,6	0,9	0,0	1,0	0,6	2,4	1,8	2,1	-4,4	2,0	1,8
2000	1,4	1,1	1,7	3,4	0,7	13,3	1,6	2,6	-4,2	2,3	2,4
2000 I	0,4	1,0	-0,4	3,2	0,5	13,7	1,4	2,5	-3,2	2,0	2,5
2000 II	0,9	1,0	0,7	3,1	0,6	12,3	1,5	2,5	-4,9	2,5	2,5
2000 III	1,9	1,1	3,1	3,4	0,6	13,6	1,6	2,6	-4,2	2,5	2,5
2000 IV	2,2	1,3	3,5	3,7	1,0	13,7	1,8	2,8	-4,6	2,4	2,1
2000 touko	0,8	1,0	0,5	3,0	0,6	12,0	1,4	2,4	-5,0	2,1	2,5
2000 kesä	1,2	1,0	1,5	3,6	0,7	14,5	1,5	2,4	-4,6	2,5	2,6
2000 heinä	1,6	1,0	2,6	3,2	0,5	13,4	1,5	2,5	-4,3	2,5	2,6
2000 elo	2,0	1,1	3,3	3,0	0,6	11,9	1,6	2,5	-4,0	2,6	2,6
2000 syys	2,1	1,3	3,3	4,0	0,8	15,5	1,6	2,7	-4,3	2,4	2,3
2000 loka	2,0	1,2	3,2	3,9	1,0	14,6	1,8	2,7	-4,9	2,5	2,2
2000 marras	2,2	1,4	3,5	4,1	1,0	15,2	1,8	2,8	-4,4	2,4	2,0
2000 joulou	2,4	1,4	3,9	3,3	1,1	11,3	1,8	2,8	-4,6	2,2	2,1
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001 I	3,3	1,9	5,3	2,5	1,2	7,2	1,9	3,2	-4,3	3,1	2,3
2001 tammi	2,7	1,6	4,5	2,6	1,1	7,8	1,9	3,3	-4,6	3,0	2,3
2001 helmi	3,1	2,0	4,7	2,7	1,1	8,2	1,9	3,2	-4,2	3,1	2,3
2001 maalii	3,9	2,2	6,7	2,3	1,3	5,6	1,8	3,1	-4,0	3,1	2,4
2001 huhti	4,4	2,5	7,3	2,9	1,5	7,8	1,7	3,6	-2,8	3,1	2,4
2001 touko	5,3	2,8	9,2	3,1	1,6	8,6	1,8	3,6	-2,8	3,5	2,5

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Kattavuutta on laajennettu sekä tammikuusta 2000 että tammikuusta 2001 alkaen. Muutos vaikuttaa vuotuisiin prosenttimuutoksiin vuosina 2000 ja 2001, erityisesti erässä Palvelut (sekalaista). Muutosta on selitetty lyhyesti tilasto-osan Yleistä-osassa.

2) Viittaa ajanjaksoon 2001.

3) Sisältää alkoholijuomat ja tupakkatuotteet.

Taulukko 4.2

Muut hinnat ja kustannukset

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Teollisuuden tuottajahinnat ja raaka-aineiden hinnat

	Teollisuuden tuottajahinnat									Raaka-aineiden maailmanmarkkina-hinnat ²⁾		Öljyn hinta ³⁾ (euroa/barreli)
	Teollisuus yhteensä pl. rakennusteollisuus		Tehdasteollisuus						Rakentaminen ¹⁾	Kokonaisindeksi	Kokonaisindeksi pl. energia	
	1995 = 100			Väli-tuotteet	Pääoma-hyödykkeet	Kulutus-tavarat	Kestävät					
							Kestävät	Ei-kestävät				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1996	100,3	0,3	0,9	-0,5	1,3	2,2	2,1	2,2	1,4	6,5	-6,9	16,0
1997	101,4	1,1	0,8	1,4	0,3	1,1	0,4	1,4	1,2	10,0	12,9	17,0
1998	100,6	-0,7	-0,6	-2,6	0,6	0,6	0,3	0,7	0,3	-21,2	-12,5	12,0
1999	100,2	-0,4	0,2	-0,4	0,2	0,1	0,3	0,1	1,1	17,8	-3,1	17,1
2000	105,6	5,4	5,1	11,6	0,7	1,5	1,2	1,6	2,3	51,7	18,1	31,0
2000 II	104,8	5,2	5,2	11,6	0,6	1,4	1,1	1,5	2,1	53,7	18,3	28,8
2000 III	106,4	5,8	5,4	12,3	0,7	1,7	1,3	1,8	2,0	46,7	18,0	33,7
2000 IV	107,9	6,1	5,3	12,1	0,8	2,2	1,5	2,4	3,0	37,7	16,4	34,5
2000 kesä	105,3	5,6	5,6	12,5	0,7	1,4	1,2	1,5	-	55,2	12,9	31,3
2000 heinä	105,8	5,6	5,3	11,9	0,8	1,6	1,3	1,7	-	42,0	14,3	30,5
2000 elo	106,2	5,6	5,1	11,6	0,7	1,7	1,3	1,8	-	47,5	18,3	33,3
2000 syys	107,3	6,2	5,8	13,3	0,7	1,8	1,4	1,9	-	50,3	21,4	37,2
2000 loka	108,0	6,6	6,0	13,9	0,8	2,0	1,5	2,1	-	56,6	23,1	36,8
2000 marras	108,2	6,3	5,6	12,8	0,8	2,2	1,5	2,4	-	45,6	18,2	37,7
2000 joul	107,7	5,4	4,5	9,7	0,9	2,4	1,6	2,7	-	13,7	8,6	28,8
Euroalueen laajeneminen												
2001 I	108,2	4,5	3,2	6,7	0,9	3,0	1,9	3,4	.	4,8	1,4	28,4
2001 II	5,6	0,2	31,7
2001 tammi	107,9	4,8	3,6	7,8	0,9	2,7	1,8	3,0	-	8,4	3,3	27,5
2001 helmi	108,2	4,5	3,2	6,9	1,0	3,0	1,9	3,3	-	6,5	1,7	29,9
2001 maal	108,4	4,2	2,8	5,5	0,9	3,4	2,1	3,8	-	-0,2	-0,8	28,1
2001 huhti	108,7	4,2	3,0	5,7	1,0	3,4	2,2	3,8	-	11,1	-1,1	29,8
2001 touko	108,9	3,6	2,6	4,7	1,0	3,3	2,2	3,7	-	1,9	-4,0	32,7
2001 kesä	-	4,5	6,0	32,5

2. Bruttokansantuotteen deflaattorit ja työvoimakustannukset

	Bruttokansantuotteen deflaattorit ⁴⁾ (kp.)								Vienti ⁵⁾	Tuonti ⁵⁾
	BKT		Kotimäinen kysyntä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	18	19		
	1995 = 100									
	13	14	15	16	17	18	19	20		
1996	102,0	2,0	2,1	2,4	2,2	0,9	0,9	0,8		
1997	103,6	1,5	1,8	2,0	1,7	1,0	1,7	2,5		
1998	105,4	1,7	1,3	1,4	1,6	0,9	-0,1	-1,4		
1999	106,6	1,2	1,3	1,1	2,2	1,0	-0,5	-0,3		
2000	108,0	1,3	2,5	2,2	1,8	2,4	4,6	8,3		
1998 IV	106,0	1,5	0,8	0,9	1,4	0,5	-1,8	-4,0		
1999 I	106,3	1,5	0,9	0,8	1,9	0,5	-2,1	-4,2		
1999 II	106,6	1,2	1,1	1,0	2,2	0,7	-1,4	-1,9		
1999 III	106,8	1,1	1,5	1,1	2,4	1,1	-0,2	0,8		
1999 IV	107,0	1,0	1,8	1,5	2,4	1,5	1,8	4,2		
2000 I	107,5	1,1	2,4	2,1	1,9	2,1	3,7	7,8		
2000 II	107,8	1,2	2,4	2,0	1,6	2,4	4,6	8,2		
2000 III	108,3	1,4	2,5	2,4	1,8	2,5	5,0	8,5		
2000 IV	108,7	1,5	2,7	2,4	1,8	2,7	5,2	8,6		

Lähteet: Eurostat paitsi sarakkeissa 10 ja 11 (HWWA, Institut für Wirtschaftsforschung, Hampuri), sarakkeessa 12 (Thomson Financial Datastream) ja sarakkeissa 13–20 (EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin).

1) Asuinrakennukset; tiedot perustuvat yhdenmukaistamattomiin tilastoihin.

2) Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

3) Brent Blend (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen). Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

4) Vuoden 1998 loppuun asti tilastot perustuvat kansallisessa valuutassa laskettuihin kansallisiin tietoihin.

5) Viennin ja tuonnin deflaattorit viittaavat tavaroihin ja palveluihin, ja niihin sisältyy euroalueen sisäinen kauppa.

5 Euroalueen reaalityalous

Taulukko 5.1

Kansantalouden tilinpito¹⁾

Bruttokansantuote ja sen käyttö

1. Käyvin hinnoin

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], kausivaihtelusta puhdistettu)

	BKT								
	Kotimainen kysyntä					Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ³⁾			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Varastojen muutokset ²⁾		Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾		
1996	5 534,0	5 408,4	3 142,9	1 142,4	1 121,7	1,4	125,7	1 658,0	1 532,3
1997	5 650,1	5 501,1	3 199,6	1 150,8	1 138,0	12,7	149,0	1 828,5	1 679,6
1998	5 884,1	5 742,6	3 331,3	1 176,8	1 201,4	33,1	141,5	1 946,0	1 804,6
1999	6 142,3	6 034,9	3 488,5	1 228,5	1 282,4	35,5	107,3	2 042,2	1 934,8
2000	6 431,8	6 359,0	3 658,0	1 274,9	1 371,5	54,6	72,8	2 391,4	2 318,6
1999 IV	1 562,0	1 537,4	887,0	311,4	328,3	10,7	24,6	540,5	515,9
2000 I	1 583,6	1 562,1	899,8	314,8	336,2	11,2	21,5	563,5	542,0
II	1 600,1	1 582,4	911,4	317,3	340,6	13,1	17,7	584,0	566,3
III	1 616,6	1 598,9	919,6	319,8	345,6	13,9	17,7	609,2	591,4
IV	1 631,5	1 615,6	927,2	322,9	349,1	16,4	15,9	634,7	618,8

Euroalueen laajeneminen

2001 I
--------	---	---	---	---	---	---	---	---	---

2. Kiintein hinnoin

(miljardia ecua, vuoden 1995 hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu)

	BKT								
	Kotimainen kysyntä					Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ³⁾			
	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Varastojen muutokset ²⁾		Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾		
1996	5 383,3	5 262,9	3 045,0	1 112,0	1 106,0	-0,1	120,5	1 637,7	1 517,2
1997	5 506,9	5 352,7	3 092,7	1 121,4	1 131,4	7,3	154,2	1 807,2	1 653,0
1998	5 664,6	5 540,0	3 189,3	1 132,3	1 188,8	29,5	124,6	1 935,6	1 811,0
1999	5 807,0	5 713,9	3 284,3	1 149,5	1 249,6	30,5	93,0	2 028,5	1 935,5
2000	6 002,2	5 874,3	3 369,1	1 172,1	1 305,0	28,2	128,0	2 270,2	2 142,3
1999 IV	1 471,7	1 444,9	829,6	289,3	317,9	8,2	26,8	530,2	503,4
2000 I	1 485,6	1 456,0	835,4	291,7	323,0	6,0	29,5	545,2	515,7
II	1 496,6	1 467,3	842,7	292,7	324,9	7,0	29,4	558,4	529,0
III	1 505,5	1 472,2	844,5	293,0	328,0	6,7	33,3	574,8	541,5
IV	1 514,5	1 478,7	846,5	294,7	329,1	8,4	35,8	591,9	556,1

Euroalueen laajeneminen

2001 I	1 549,7	1 507,5	868,5	299,6	332,6	6,8	42,2	598,6	556,4
--------	---------	---------	-------	-------	-------	-----	------	-------	-------

(vuotuinen prosenttimuutos)

1996	1,4	1,0	1,6	1,7	1,2	-	-	4,3	3,1
1997	2,3	1,7	1,6	0,8	2,3	-	-	10,4	9,0
1998	2,9	3,5	3,1	1,0	5,1	-	-	7,1	9,6
1999	2,5	3,1	3,0	1,5	5,1	-	-	4,8	6,9
2000	3,4	2,8	2,6	2,0	4,4	-	-	11,9	10,7
1999 IV	3,4	3,2	2,9	1,7	5,5	-	-	10,1	9,8
2000 I	3,5	2,8	2,6	2,0	5,5	-	-	12,4	10,5
II	3,7	3,3	3,2	2,2	4,8	-	-	11,9	11,0
III	3,3	2,8	2,5	1,8	3,9	-	-	11,7	10,7
IV	2,9	2,3	2,0	1,9	3,5	-	-	11,6	10,5

Euroalueen laajeneminen

2001 I	2,5	1,5	1,7	1,4	1,0	-	-	8,7	6,2
--------	-----	-----	-----	-----	-----	---	---	-----	-----

Lähde: Eurostat.

1) Yleistä-osan alussa on lyhyt selostus käyvin hinnoin ilmaistuista tiedoista, jotka on esitetty ecuna vuoden 1998 loppuun asti.

2) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

3) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Käsitteet eivät ole täysin yhdenmukaisia taulukoiden 8 ja 9 vienti- ja tuontikäsitteiden kanssa.

Arvonlisäys toiminnoittain

3. Käyvin hinnoin

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], kausivaihtelusta puhdistettu)

	Arvonlisäys, brutto							Välillisten rahoituspalveluiden väli-tuotekäyttö ¹⁾	Tuoteverot vähennettynä tuotetukipalkkioilla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteollisuus, sähkö-kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistointa, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoiminta, kiinteistö- ja vuokrauspalvelut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus terveyspalvelut ja muut palvelut		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1996	5 172,4	139,7	1 207,0	300,7	1 059,5	1 333,2	1 132,4	200,6	562,2
1997	5 266,5	138,1	1 227,7	292,1	1 086,6	1 377,7	1 144,3	199,6	583,1
1998	5 468,2	137,9	1 274,2	295,3	1 137,3	1 443,9	1 179,7	200,0	615,8
1999	5 681,7	135,5	1 297,2	309,0	1 175,9	1 539,8	1 224,4	203,1	663,7
2000	5 949,5	137,2	1 368,7	321,1	1 224,4	1 632,3	1 265,8	210,3	692,7
1999 IV	1 443,2	33,9	329,0	78,7	298,1	394,0	309,7	51,8	170,5
2000 I	1 464,8	33,8	336,6	80,2	301,3	400,0	313,0	52,4	171,2
II	1 479,6	33,8	341,3	80,0	304,6	404,8	315,1	52,9	173,4
III	1 496,2	34,7	344,9	79,9	307,4	411,6	317,9	52,6	173,0
IV	1 508,8	34,9	346,0	81,1	311,2	416,0	319,7	52,4	175,1

Euroalueen laajeneminen

2001 I

4. Kiintein hinnoin

(miljardia ecua, vuoden 1995 hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu)

	Arvonlisäys, brutto							Välillisten rahoituspalveluiden väli-tuotekäyttö ¹⁾	Tuoteverot vähennettynä tuotetukipalkkioilla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteollisuus, sähkö-kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistointa, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoiminta, kiinteistö- ja vuokrauspalvelut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus terveyspalvelut ja muut palvelut		
	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1996	5 040,2	139,5	1 178,0	295,5	1 039,5	1 288,2	1 099,4	200,1	543,2
1997	5 158,4	140,2	1 216,1	290,4	1 071,7	1 330,1	1 109,8	207,5	556,0
1998	5 308,3	142,3	1 252,3	291,8	1 111,8	1 384,7	1 125,4	214,1	570,3
1999	5 437,4	145,8	1 268,7	296,9	1 146,7	1 442,5	1 136,9	221,8	591,3
2000	5 628,9	146,1	1 323,2	300,0	1 191,8	1 513,2	1 154,6	231,7	605,0
1999 IV	1 376,4	36,8	321,1	74,9	290,5	367,2	285,9	56,6	151,8
2000 I	1 392,8	36,4	327,1	75,7	294,2	372,3	287,2	56,8	149,6
II	1 402,0	36,2	329,9	74,9	296,9	375,9	288,2	57,6	152,2
III	1 412,2	36,8	332,2	74,6	298,7	380,8	289,1	58,3	151,6
IV	1 421,9	36,7	334,0	74,8	302,1	384,3	290,1	59,0	151,6

Euroalueen laajeneminen

2001 I

(vuotuinen prosenttimuutos)

1996	1,4	5,5	-0,3	-1,8	0,9	3,6	1,7	2,5	1,4
1997	2,3	0,4	3,2	-1,7	3,1	3,3	0,9	3,7	2,3
1998	2,9	1,5	3,0	0,5	3,7	4,1	1,4	3,2	2,6
1999	2,4	2,4	1,3	1,7	3,1	4,2	1,0	3,6	3,7
2000	3,5	0,2	4,3	1,1	3,9	4,9	1,6	4,4	2,3
1999 IV	3,2	2,9	3,0	2,6	3,8	4,7	1,0	3,4	5,4
2000 I	3,6	0,7	4,3	3,0	3,7	5,1	1,5	4,6	2,7
II	3,7	-0,2	4,6	1,3	4,2	4,8	1,8	4,8	4,7
III	3,5	0,6	4,3	0,2	3,8	5,0	1,6	4,0	2,1
IV	3,3	-0,4	4,0	-0,2	4,0	4,7	1,5	4,2	-0,1

Euroalueen laajeneminen

2001 I

Lähde: Eurostat.

1) Välillisten rahoituspalveluiden käyttö luokitellaan välituotekäytöksi, jota ei ole jaoteltu toimialoittain.

Taulukko 5.2

Muita keskeisiä reaali-talouden tilastoja¹⁾

1. Teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Yhteensä (ml. rakentaminen)		Yhteensä (pl. rakentaminen)		Tehdasteollisuus						Rakenta- minen
	1995 = 100 (kp.)		1995 = 100 (kp.)		5	Väli- tuotteet	Pääoma- hyödykkeet	Kulutus- tavarat	Kestokulutus- tavarat	Ei- kestokulutus- tavarat	
	1	2	3	4							
1997	103,8	3,7	104,7	4,2	4,8	5,3	4,6	2,4	2,8	2,3	0,0
1998	107,8	3,8	109,2	4,3	4,8	4,1	7,0	2,5	5,5	1,9	0,3
1999	110,1	2,1	111,4	2,0	2,0	2,4	1,8	1,5	2,8	1,3	2,7
2000	115,9	5,3	117,6	5,6	6,0	5,7	9,2	2,5	7,0	1,5	2,0
2000 I	113,6	5,0	114,9	4,9	5,1	5,8	7,7	0,8	6,9	-0,5	4,9
II	115,4	5,7	117,4	6,1	6,5	6,6	8,7	3,8	8,4	2,7	1,9
III	116,7	5,2	118,2	5,8	6,2	5,6	9,9	2,8	6,9	2,0	0,6
IV	117,9	5,1	119,9	5,5	6,2	5,0	10,3	2,6	5,9	1,8	1,3
2000 touko	116,6	7,6	118,1	7,8	8,1	8,5	11,0	4,4	10,4	3,1	4,9
kesä	114,5	4,1	116,9	4,6	4,9	4,9	7,0	2,7	6,1	2,0	-0,4
heinä	115,8	5,1	117,7	5,6	5,9	5,4	8,4	2,6	7,2	1,6	0,3
elo	117,9	6,2	118,3	6,9	7,5	7,2	12,3	2,8	8,1	1,9	1,9
syys	116,3	4,6	118,7	5,2	5,6	4,5	9,6	3,1	5,9	2,5	-0,4
loka	115,9	3,5	118,5	3,9	4,2	4,1	7,2	1,0	2,4	0,7	-0,7
marras	117,3	4,1	119,6	4,5	5,1	4,2	8,6	1,5	4,1	0,9	0,3
joulu	120,5	7,9	121,7	8,3	9,6	6,9	15,1	5,5	12,2	4,2	4,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001 I	118,0	3,8	119,9	4,3	5,0	3,3	8,6	3,0	3,9	2,8	-2,6
2001 tammi	117,8	5,3	119,5	5,6	6,6	4,7	10,4	3,8	7,5	3,0	0,9
helmi	118,9	4,1	120,2	4,3	4,9	3,5	8,7	2,9	2,3	3,0	-1,9
maalis	117,5	2,3	119,9	3,1	3,6	1,8	6,9	2,5	2,5	2,5	-6,2
huhti	115,9	0,7	119,3	1,7	1,8	1,2	3,5	1,0	-1,8	1,6	-7,0
touko

2. Vähittäiskaupan myynti ja henkilöautojen rekisteröinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Vähittäiskaupan myynti (kp.)									Uusien henkilöautojen rekisteröinnit	
	Käyvin hinnoin		Kiintein hinnoin							Tuhansia ²⁾ (kp.)	
	Yhteensä		Yhteensä		Elintarvikkeet, juomat ja tupakka	Muut kuin elintarvikkeet					
	1995 = 100		1995 = 100			Tekstiilit, vaatteet, jalkineet	Kotitalous- esineet				
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
1997	104,1	2,2	101,6	1,2	1,1	1,3	0,7	1,4	861	4,2	
1998	107,9	3,6	104,6	2,9	2,2	3,6	2,1	4,5	923	7,2	
1999	111,6	3,4	107,3	2,6	3,1	2,5	1,4	3,0	973	5,4	
2000	116,2	4,1	109,8	2,4	1,9	2,3	1,6	4,7	953	-2,2	
2000 I	114,0	3,5	108,9	2,4	2,4	2,0	1,4	5,9	984	1,3	
II	115,9	4,9	109,9	3,3	2,9	3,3	1,7	5,4	977	0,8	
III	116,8	4,4	110,0	2,2	1,4	2,3	2,9	4,0	923	-7,8	
IV	118,0	3,7	110,5	1,6	1,2	1,4	0,4	3,7	927	-3,2	
2000 touko	117,2	6,7	110,6	4,6	4,9	4,8	4,3	6,6	971	2,6	
kesä	115,0	2,8	109,2	1,4	0,1	1,4	-0,5	3,2	988	1,2	
heinä	116,1	3,5	109,7	1,8	0,8	1,2	0,8	5,2	885	-14,4	
elo	116,7	3,9	109,9	1,8	1,4	2,2	1,3	2,4	937	-4,3	
syys	117,5	5,7	110,4	3,0	1,9	3,5	6,9	4,5	948	-1,5	
loka	117,8	3,8	110,5	1,6	1,3	1,0	0,7	2,8	914	-7,0	
marras	118,2	3,5	110,5	1,4	0,8	1,6	0,1	4,6	930	-3,3	
joulu	117,9	3,7	110,7	1,9	1,4	1,5	0,6	3,6	937	2,1	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001 I	119,4	4,4	111,3	2,2	2,0	2,4	2,4	0,9	952	-5,0	
2001 tammi	119,4	5,0	111,3	2,6	2,1	3,2	5,2	2,4	943	-5,7	
helmi	119,3	3,2	111,3	1,5	1,8	1,2	0,1	0,3	955	-6,1	
maalis	119,6	4,8	111,2	2,4	2,0	2,7	2,1	0,0	957	-3,6	
huhti	120,5	3,9	111,8	1,5	1,6	1,1	1,2	0,1	973	-1,8	
touko	993	-0,1	

Lähteet: Eurostat paitsi sarakkeissa 20–21 (EKP:n laskelmat perustuvat ACEA/A.A.A., European Automobile Manufacturers' Associationin tilastoihin).

1) Korjattu työpäivien määrällä.

2) Kuukausikeskiarvoja.

Taulukko 5.3

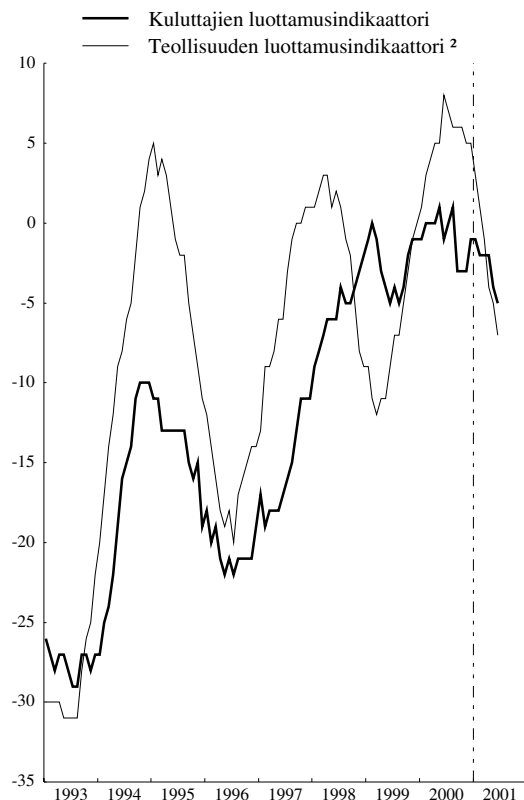
Suhdannekyselyt

(saldoprosenttia, kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

	Tehdasteollisuus				Rakentamisen luottamus- indikaattori	Vähittäiskaupan luottamus- indikaattori	Kuluttajien luottamus- indikaattori
	Luottamus- indikaattori	Tuotanto- odotukset	Tilaukanta	Kapasiteetin käyttöaste ¹⁾ (%)			
	1	2	3	4	5	6	7
1997	-4	11	-15	81,0	-33	-9	-15
1998	-1	11	-5	83,0	-19	-3	-5
1999	-7	7	-17	81,8	-7	-5	-3
2000	5	17	3	83,8	1	-1	-1
2000 II	6	17	5	83,7	2	3	0
2000 III	6	18	5	83,9	2	-2	-1
2000 IV	5	18	4	84,7	0	-3	-2
2000 kesä	8	19	8	-	3	7	-1
heinä	7	19	5	-	2	-3	0
elo	6	18	4	-	5	-3	1
syys	6	18	5	-	-1	-1	-3
loka	6	19	5	-	2	-1	-3
marras	5	17	4	-	-1	-3	-3
joulu	5	18	4	-	-2	-4	-1
<i>Euroalueen laajeneminen</i>							
2001 I	1	12	-1	84,4	-1	-2	-2
2001 II	-5	5	-9	83,7	-3	-6	-4
2001 tammi	3	14	0	-	1	0	-1
2001 helmi	1	12	0	-	-2	0	-2
2001 maalisk	-1	9	-3	-	-2	-6	-2
2001 huhti	-4	6	-6	-	-2	-4	-2
2001 touko	-5	6	-9	-	-2	-7	-4
2001 kesä	-7	3	-11	-	-5	-7	-5

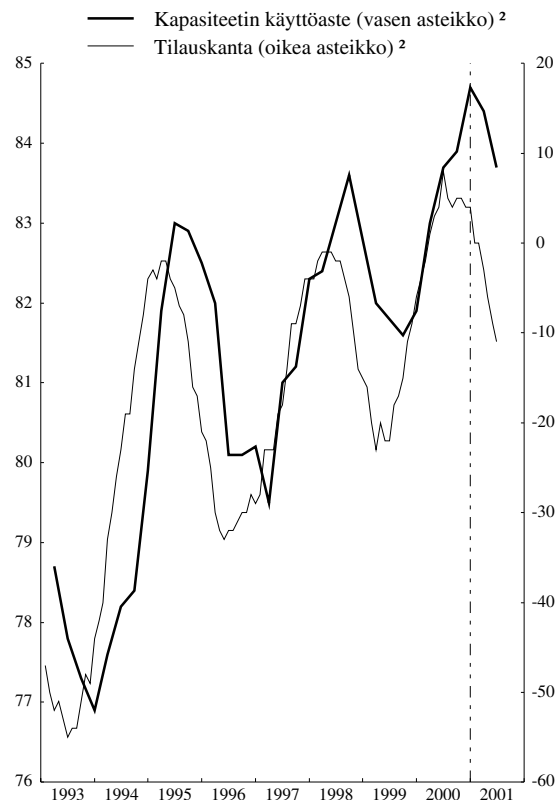
Kuluttajien ja teollisuuden luottamusindikaattorit

(saldoprosenttia, kuukausittain, kausivaihtelusta puhdistettu)

Kapasiteetin käyttöaste ja tilaukanta

(kapasiteetin käyttöaste, prosenttia, neljännesvuosittain; tilaukanta, saldoprosenttia, kuukausittain; kausivaihtelusta puhdistettu)

Lähde: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

1) Tiedot kapasiteetin käyttöasteesta kerätään tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Vuositiedot ovat neljännesvuosittaisen kyselyjen keskiarvoja.

2) Tehdasteollisuus.

Taulukko 5.4

Työmarkkinat

1. Työllisyys ja työttömyys¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Työllisyys					Työttömyys (kp.)				
	Koko kansantalous				Teollisuus (pl. rakenta- minen)	Palvelut	Yhteensä		Aikuis- väestö ²⁾	Nuoriso ³⁾
	1995 = 100		Palkan- saajat	Yrittäjät			Miljoonaa	% työvoimasta	% työvoimasta	% työvoimasta
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1996	100,5	0,5	0,5	0,5	-1,0	1,6	14,728	11,5	9,8	23,9
1997	101,4	0,8	0,9	0,1	-0,3	1,4	14,817	11,5	9,9	23,2
1998	103,0	1,6	1,8	0,6	1,2	2,1	14,064	10,8	9,4	21,2
1999	104,7	1,6	2,1	-0,4	0,3	2,5	12,966	9,9	8,6	19,1
2000	106,8	2,0	2,3	0,4	0,8	2,7	11,665	8,9	7,7	17,1
2000 I	106,0	1,9	2,3	-0,3	0,2	2,5	12,161	9,2	8,1	17,8
II	106,5	2,1	2,5	0,1	0,8	2,9	11,786	8,9	7,8	17,3
III	107,1	2,0	2,3	0,5	1,0	2,7	11,497	8,7	7,6	16,9
IV	107,7	2,2	2,3	1,4	1,1	2,8	11,215	8,5	7,4	16,4
2000 touko	-	-	-	-	-	-	11,776	8,9	7,8	17,3
kesä	-	-	-	-	-	-	11,676	8,9	7,7	17,1
heinä	-	-	-	-	-	-	11,588	8,8	7,7	17,0
elo	-	-	-	-	-	-	11,510	8,7	7,6	16,9
syys	-	-	-	-	-	-	11,393	8,6	7,5	16,7
loka	-	-	-	-	-	-	11,287	8,5	7,5	16,5
marras	-	-	-	-	-	-	11,212	8,5	7,4	16,3
joulu	-	-	-	-	-	-	11,147	8,4	7,4	16,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001 I	-	-	-	-	-	-	11,475	8,4	7,3	16,5
2001 tammi	-	-	-	-	-	-	11,557	8,5	7,4	16,6
helmi	-	-	-	-	-	-	11,465	8,4	7,3	16,5
maalis	-	-	-	-	-	-	11,403	8,4	7,3	16,4
huhti	-	-	-	-	-	-	11,348	8,3	7,2	16,4
touko	-	-	-	-	-	-	11,311	8,3	7,2	16,4

2. Työvoimakustannukset ja työn tuottavuus

(vuotuinen prosenttimuutos)

	Yksikkötyökustannukset koko kansantaloudessa ja aluerät (kp.)			Työvoimakustannusindeksit ja aluerät ³⁾					Palkat työntekijää kohden tehdas- teollisuudessa
	Yksikkötyö- kustannukset	Työvoima- kustannukset työntekijää kohden	Työn tuottavuus	Yhteensä	Palkat ja palkkiot	Muut	Teollisuus (pl. rakenta- minen)	Palvelut	
							Yhteensä	Yhteensä	
	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1996	1,9	3,0	1,1	3,4	3,0	4,4	3,7	4,0	3,7
1997	0,7	2,2	1,6	2,6	2,6	2,7	2,3	2,7	2,4
1998	0,1	1,4	1,3	1,7	2,2	0,9	1,5	1,4	2,1
1999	1,3	2,2	0,9	2,3	2,7	1,8	2,7	1,9	2,7
2000	1,0	2,3	1,2	3,9	4,3	3,0	3,6	3,1	2,6
1998 IV	0,9	1,3	0,4	1,7	2,1	0,9	2,0	1,4	2,6
1999 I	1,7	1,7	0,1	2,0	2,4	1,2	2,5	1,4	2,7
II	1,7	2,3	0,7	2,2	2,5	1,5	2,5	1,9	2,9
III	1,2	2,1	0,9	2,5	2,7	2,1	2,9	2,1	2,9
IV	0,4	2,0	1,7	2,7	3,0	2,4	3,0	1,9	2,5
2000 I	0,6	2,6	2,0	4,1	4,5	3,0	4,1	3,0	2,9
II	0,6	2,1	1,5	4,0	4,3	3,1	3,7	3,0	2,9
III	1,3	2,4	1,0	3,8	4,2	3,0	3,5	3,1	2,5
IV	1,7	2,1	0,5	3,6	4,0	2,7	3,1	3,2	2,3

Lähteet: Sarakkeet 1–6 ja 18 Eurostatin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat, sarakkeet 7–10 sekä 14–17 Eurostat ja sarakkeet 11–13 ja 19 kansallisiin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

- 1) Työllisyystilastot perustuvat EKT 95:een. Kattavuuserojen vuoksi neljännesvuositilastot eivät täysin täsmää vuositilastojen kanssa. Työttömyystilastot ovat ILO:n suositusten mukaisia.
- 2) Aikuisväestö käsittää 25-vuotiaat ja siitä vanhemmat, nuoriso alle 25-vuotiaat; ilmaistu prosentteina ikäryhmän työvoimasta.
- 3) Työvoimakustannukset tuntia kohden koko kansantaloudessa, pl. maatalous, julkishallinto, koulutus ja terveydenhuolto. Kattavuuserojen vuoksi erien kokonaissummat eivät välttämättä täsmää.

6 Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus

Taulukko 6.1

Ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttö ja hankinta¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun]; kausivaihtelusta puhdistamaton)

Kannat ajanjakson lopussa

1. Rahoitusvarat²⁾

		Käteinen ja talletukset									Lisätieto: Euroalueen muiden kuin pankkien talletukset euroalueen ulkopuolella ³⁾
		Yhteensä	Käteinen	Ei-rahoitussektorin (pl. valtio) talletukset euroalueen rahalaitoksissa					Valtion talletukset euroalueen raha- laitoksissa	Talletukset muissa kuin raha- laitoksissa ⁴⁾	
				Yhteensä	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irtisanomis- ehtoiset	Repot			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1997	IV	4 696,2	320,5	4 083,2	1 159,0	1 469,5	1 329,1	125,5	153,9	138,7	215,8
1998	I	4 651,8	311,7	4 060,4	1 134,2	1 459,9	1 348,2	118,2	139,4	140,2	247,2
	II	4 707,0	315,4	4 108,1	1 205,3	1 455,0	1 346,7	101,1	147,4	136,1	239,7
	III	4 683,5	311,7	4 080,0	1 184,2	1 452,5	1 345,6	97,7	156,4	135,3	237,6
	IV	4 831,9	323,3	4 216,8	1 282,1	1 466,2	1 389,7	78,9	149,8	141,9	213,0
1999	I	4 677,9	317,7	4 077,8	1 239,1	1 466,3	1 306,5	66,0	133,4	148,9	243,9
	II	4 704,1	323,9	4 116,3	1 321,8	1 420,2	1 315,9	58,4	125,0	138,9	242,7
	III	4 715,4	327,3	4 115,1	1 324,5	1 418,6	1 313,3	58,7	133,3	139,7	238,6
	IV	4 861,8	349,9	4 217,6	1 370,5	1 460,7	1 323,4	63,0	142,0	152,3	229,7
2000	I	4 840,3	334,6	4 225,0	1 379,6	1 465,5	1 303,2	76,8	130,2	150,4	260,6
	II	4 896,9	341,2	4 259,4	1 409,6	1 488,5	1 282,5	78,9	146,0	150,3	247,2
	III	4 916,7	338,9	4 268,6	1 396,8	1 526,4	1 263,5	81,9	159,3	149,9	254,1
	IV	.	347,5	4 364,3	1 464,4	1 545,0	1 269,3	85,6	164,6	.	231,6
2001	I	.	335,3	4 499,7	1 446,0	1 622,3	1 314,4	117,0	150,5	.	.

		Muut arvopaperit kuin osakkeet			Osakkeet ⁵⁾				Vakuustekninen vastuuvulka		
		Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Yhteensä	Noteer- ratut osakkeet	Rahasto- osuudet	Raha- markkina- rahastot	Yhteensä	Kotitalouk- sien osuus henki- vakuutus- ja eläke- rahastoista	Vakuutus- maksu- ja korvaus- vastuu
1997	IV	1 582,4	204,6	1 377,8	2 683,1	1 520,7	1 162,5	184,9	2 375,0	2 112,6	262,5
1998	I	1 599,0	194,6	1 404,4	3 188,4	1 864,9	1 323,5	186,5	2 454,2	2 182,2	272,0
	II	1 547,2	170,3	1 377,0	3 403,9	1 974,8	1 429,1	186,7	2 513,1	2 239,0	274,1
	III	1 542,1	159,3	1 382,9	3 110,0	1 666,5	1 443,5	187,9	2 559,1	2 282,3	276,7
	IV	1 532,0	155,6	1 376,4	3 425,7	1 899,8	1 525,9	172,9	2 623,9	2 347,2	276,7
1999	I	1 564,1	144,8	1 419,2	3 616,4	1 975,5	1 641,0	195,0	2 699,0	2 412,6	286,5
	II	1 502,2	136,5	1 365,8	3 877,9	2 127,7	1 750,2	211,7	2 769,2	2 480,6	288,7
	III	1 503,1	124,0	1 379,1	3 960,8	2 198,8	1 762,0	209,1	2 835,4	2 543,8	291,6
	IV	1 529,8	152,8	1 377,0	4 515,0	2 662,0	1 853,0	199,4	2 955,9	2 660,7	295,2
2000	I	1 532,9	154,3	1 378,7	4 866,5	2 907,5	1 959,0	208,6	3 084,0	2 774,3	309,7
	II	1 595,1	158,9	1 436,2	4 800,6	2 853,6	1 946,9	197,4	3 133,9	2 820,6	313,3
	III	1 653,1	178,6	1 474,5	4 881,1	2 913,6	1 967,5	201,8	3 192,4	2 875,6	316,9
	IV
2001	I

Lähde: EKP.

- 1) Ei-rahoitussektori sisältää julkisyhteisöt (S13), yritykset (S11) ja kotitaloudet (S14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S15).
- 2) Sisältää useimmat EKT 95:ssä määritellyt rahoitusvara- ja velkluokitukset. Näitä ovat käteinen ja talletukset, muut arvopaperit kuin osakkeet, lainat (paitsi julkisyhteisöjen ja yritysten myöntämät), noteeratut osakkeet, rahasto-osuudet ja vakuustekninen vastuuvulka. Kohtaan eivät sisälly muut rahoitusinstrumentit, kuten johdannaiset, noteeraamattomat osakkeet, muut osuudet (kuin osakkeet) ja muut saamiset ja velat.
- 3) BIS:n kansainväliset pankkitilastot. BIS:n määritelmän mukainen pankki-käsite on lähellä euroalueella käytettävän määritelmän mukaista rahalaitos-käsitettä.
- 4) Sisältää euroalueen valtionhallinnon (S1311), muiden rahoituksen välittäjien (S123) ja vakuutuslaitosten sekä eläkerahastojen (S125) ei-rahoitussektorilta vastaanottamat talletukset.
- 5) Ei sisällä noteeraamattomia osakkeita.

Taulukko 6.1 (jatkoa)

Ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttö ja hankinta¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun]; kausivaihtelusta puhdistamaton)

Kannat ajanjakson lopussa

1. Velat²⁾

		Lainat euroalueen rahalaitoksista ja muista rahoituslaitoksista velallissektoreittain										Lisätieto: Euroalueen muiden kuin pankkien lainat euro- alueen ulko- puolisista pankeista ³⁾	
		Yhteensä	Julkisyhteisöt			Yritykset			Kotitaloudet ⁴⁾				
			Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset ⁵⁾	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1997	IV	5 839,7	5 320,1	922,3	54,2	868,1	2 406,4	837,7	1 568,7	2 511,0	225,0	2 286,0	141,6
1998	I	5 894,4	5 358,7	905,1	35,5	869,7	2 450,1	853,6	1 596,5	2 539,2	224,0	2 315,2	146,9
	II	6 004,5	5 453,7	902,6	31,7	870,8	2 502,1	877,0	1 625,1	2 599,8	233,3	2 366,5	151,3
	III	6 077,8	5 524,3	903,6	33,2	870,5	2 525,7	864,0	1 661,7	2 648,4	233,8	2 414,6	147,4
	IV	6 220,0	5 660,3	911,2	35,9	875,4	2 596,9	901,7	1 695,2	2 711,8	240,3	2 471,6	150,7
1999	I	6 249,1	5 673,9	903,3	36,1	867,2	2 584,7	917,7	1 667,0	2 761,0	251,2	2 509,8	156,8
	II	6 417,6	5 814,2	901,2	38,7	862,5	2 683,2	960,0	1 723,2	2 833,2	255,2	2 578,0	183,3
	III	6 482,8	5 882,6	886,9	37,7	849,2	2 697,7	939,1	1 758,6	2 898,2	255,0	2 643,2	191,4
	IV	6 664,5	6 040,0	902,0	42,0	860,0	2 795,8	980,0	1 815,8	2 966,7	264,0	2 702,7	201,4
2000	I	6 804,9	6 155,5	891,8	41,0	850,8	2 893,6	1 038,3	1 855,3	3 019,4	265,3	2 754,1	221,1
	II	6 951,6	6 261,4	885,4	41,8	843,6	2 993,8	1 088,8	1 905,1	3 072,3	273,8	2 798,6	219,6
	III	7 105,3	6 378,0	864,8	39,7	825,1	3 101,1	1 143,4	1 957,7	3 139,4	275,5	2 863,9	251,7
	IV	.	6 500,4	246,6
2001	I	.	6 667,5

		Muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijoittain							Yritysten liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet	Valtion talletus- velka	Yritysten vakuutus- tekninen eläkevastuu- velka
		Yhteensä	Julkisyhteisöt			Yritykset					
		Yhteensä	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	20	21	22
		13	14	15	16	17	18	19			
1997	IV	3 630,6	3 327,7	499,0	2 828,7	302,9	45,8	257,1	1 975,7	135,2	236,2
1998	I	3 754,4	3 435,2	492,5	2 942,7	319,2	55,8	263,4	2 434,3	136,3	239,1
	II	3 818,7	3 497,5	491,7	3 005,8	321,2	54,1	267,1	2 648,6	134,2	242,1
	III	3 911,9	3 580,4	494,5	3 085,9	331,6	55,7	275,9	2 282,9	133,8	245,1
	IV	3 919,4	3 587,0	466,5	3 120,4	332,4	55,1	277,3	2 606,8	140,3	248,2
1999	I	3 968,8	3 622,9	462,3	3 160,6	345,9	66,0	279,8	2 722,1	146,9	251,2
	II	3 950,7	3 598,0	451,8	3 146,2	352,7	67,0	285,7	2 964,9	136,6	254,3
	III	3 934,1	3 567,7	444,9	3 122,8	366,4	75,0	291,4	3 037,1	137,6	257,4
	IV	3 896,4	3 519,4	420,0	3 099,5	377,0	78,2	298,9	3 916,9	149,8	260,8
2000	I	3 950,6	3 574,8	425,1	3 149,7	375,8	78,8	297,0	4 357,8	147,6	263,6
	II	3 990,1	3 595,7	425,3	3 170,4	394,5	88,6	305,8	4 118,9	147,6	266,6
	III	4 044,9	3 624,9	421,8	3 203,1	420,0	95,6	324,4	4 008,5	147,2	269,0
	IV
2001	I

Lähde: EKP.

- 1) Ei-rahoitussektori sisältää julkisyhteisöt (S13), yritykset (S11) ja kotitaloudet (S14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S15).
- 2) Sisältää useimmat EKT 95:ssä määritellyt rahoitusvara- ja velkaluokitukset. Näitä ovat käteinen ja talletukset, muut arvopaperit kuin osakkeet, lainat (paitsi julkisyhteisöjen ja yritysten myöntämät), noteeratut osakkeet, rahasto-osuudet ja vakuutus- ja eläkevastuutekninen vastuvelka. Kohtaan eivät sisälly muut rahoitusinstrumentit, kuten johdannaiset, noteeraamattomat osakkeet, muut osuudet (kuin osakkeet) ja muut saamiset ja velat.
- 3) BIS:n kansainväliset pankkiluokitukset. BIS:n määritelmän mukainen pankki-käsite on lähellä euroalueella käytettävän määritelmän mukaista rahalaitos-käsitettä.
- 4) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.
- 5) Sisältää kaikki julkisyhteisöjen lainat euroalueen rahalaitoksista.

Rahoitustaloustoimet

1. Rahoitusvarat¹⁾

	Käteinen ja talletukset										Lisätieto: Euroalueen muiden kuin pankkien talletukset euroalueen ulkopuolella ²⁾
	Yhteensä	Käteinen	Ei-rahoitussektorin ³⁾ (pl. valtio) talletukset euroalueen rahalaitoksissa ⁴⁾					Valtion talletukset euroalueen raha- laitoksissa	Talletukset muissa kuin raha- laitoksissa ⁵⁾	10	
			Yhteensä	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irtisanomis- ehtoiset	Repot				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1997 IV	147,7	9,3	128,9	76,3	14,9	39,1	-1,4	3,2	6,2	-13,3	
1998 I	-19,9	-8,8	2,0	-19,1	-3,0	20,1	4,0	-14,5	1,3	28,1	
II	77,6	3,6	70,0	74,4	-0,4	0,3	-4,3	8,0	-4,0	-4,8	
III	-6,1	-3,7	-11,0	-19,8	5,0	-0,9	4,7	9,0	-0,4	4,0	
IV	162,6	11,6	151,1	103,9	19,5	44,0	-16,3	-6,6	6,5	-24,7	
1999 I	7,0	-5,2	9,3	5,6	-10,4	11,3	2,9	-4,2	7,0	21,5	
II	57,7	6,2	70,1	82,4	-17,0	9,5	-4,8	-8,4	-10,2	-4,2	
III	8,7	3,4	-3,7	-12,0	11,8	-2,0	-1,5	8,3	0,7	-1,8	
IV	144,6	22,3	101,1	56,9	42,3	9,3	-7,4	8,7	12,5	-13,1	
2000 I	-4,0	-15,3	25,1	25,1	4,8	-19,4	14,6	-11,9	-1,9	22,3	
II	46,3	6,7	23,9	30,9	18,1	-21,7	-3,4	15,8	-0,1	-10,9	
III	-1,5	-2,2	-12,1	-21,0	25,5	-18,4	1,8	13,3	-0,5	-1,6	
IV	.	8,6	101,2	64,4	30,4	6,2	0,2	5,3	.	-13,4	
2001 I	.	-20,0	4,1	-33,6	27,5	-6,1	16,2	-15,8	.	.	

	Muut arvopaperit kuin osakkeet			Osakkeet ⁶⁾				Vakuutustekninen vastuuvélka		
	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Yhteensä	Noteer- ratut osakkeet	Rahasto- osuudet	Raha- markkina- rahastot	Yhteensä	Kotitalouk- sien osuus henki- vakuutus- ja eläke- rahastoista	Vakuutus- maksu- ja korvaus- vastuu
1997 IV	1,1	-7,6	8,7	67,8	51,9	15,9	-12,1	54,8	52,5	2,2
1998 I	-26,4	-10,3	-16,1	84,5	-15,6	100,2	7,4	67,3	54,8	12,5
II	-71,9	-25,1	-46,8	117,0	23,8	93,2	-0,8	48,5	46,3	2,1
III	-5,4	-11,0	5,5	115,7	34,9	80,8	1,5	44,8	42,1	2,7
IV	-13,2	-1,6	-11,5	80,3	60,7	19,7	-15,8	51,6	49,5	2,1
1999 I	29,4	-10,4	39,7	121,1	17,6	103,5	1,6	67,2	54,6	12,6
II	-26,9	-11,6	-15,3	142,2	58,2	84,0	15,0	51,4	48,6	2,8
III	-4,7	-9,9	5,2	90,6	51,4	39,2	-4,2	53,7	50,4	3,3
IV	50,2	23,5	26,7	2,4	33,6	-31,2	-15,0	71,3	68,8	2,5
2000 I	-15,0	3,0	-18,0	9,3	-34,3	43,6	9,0	80,5	67,4	13,2
II	53,9	2,7	51,2	116,1	90,3	25,8	-8,8	52,9	49,8	3,0
III	60,2	21,1	39,1	186,0	166,2	19,8	4,8	52,4	48,9	3,6
IV
2001 I

Lähde: EKP.

- Sisältää useimmat EKT 95:ssä määritellyt rahoitusvara- ja velkaluokitukset. Näitä ovat käteinen ja talletukset, muut arvopaperit kuin osakkeet, lainat (paitsi julkisyhteisöjen ja yritysten myöntämät), noteeratut osakkeet, rahasto-osuudet ja vakuutustekninen vastuuvélka. Kohtaan eivät sisälly muut rahoitusinstrumentit, kuten johdannaiset, noteeraamattomat osakkeet, muut osuudet (kuin osakkeet) ja muut saamiset ja velat.
- BIS:n kansainväliset pankkitilastot. BIS:n määritelmän mukainen pankki-käsite on lähellä euroalueella käytettävän määritelmän mukaista rahalaitos-käsitettä.
- Ei-rahoitussektori sisältää julkisyhteisöt (S13), yritykset (S11) ja kotitaloudet (S14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S15).
- Rahoitustaloustoimet on johdettu kantojen neljännesvuositiedoista.
- Sisältää euroalueen valtionhallinnon (S1311), muiden rahoituksen välittäjien (S123) ja vakuutuslaitosten sekä eläkerahastojen (S125) ei-rahoitussektorilta vastaanottamat talletukset.
- Ei sisällä noteeraamattomia osakkeita.

Taulukko 6.1 (jatkoa)

Ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttö ja hankinta¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun]; kausivaihtelusta puhdistamaton)

Kannat ajanjakson lopussa

1. Velat²⁾

		Lainat euroalueen rahalaitoksista ja muista rahoituslaitoksista velallissectoreittain ³⁾										Lisätieto: Euroalueen muiden kuin pankkien lainat euro- alueen ulko- puolisista pankeista ⁴⁾	
		Yhteensä	Euroalueen raha- laitoksista	Julkisyhteisöt			Yritykset			Kotitaloudet ⁵⁾			
				Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset ⁶⁾	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset		Pitkä- aikaiset
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1997	IV	151,4	146,1	19,9	0,8	19,1	62,5	21,8	40,7	69,0	6,9	62,2	-16,4
1998	I	96,8	55,7	-15,9	-0,4	-15,5	74,1	50,5	23,6	38,6	3,4	35,2	3,8
	II	118,8	110,6	-4,6	-1,3	-3,4	61,8	27,4	34,3	61,7	5,6	56,1	6,3
	III	74,8	89,1	2,8	0,0	2,8	24,4	-3,8	28,2	47,6	4,0	43,6	-0,4
	IV	158,5	151,8	8,8	0,4	8,4	69,9	21,9	48,0	79,8	6,9	72,9	3,9
1999	I	115,9	103,7	-6,9	-0,1	-6,8	62,6	30,2	32,5	60,2	5,5	54,7	1,0
	II	169,6	140,0	-4,3	-0,1	-4,3	94,8	50,0	44,8	79,1	7,3	71,9	22,2
	III	49,3	61,3	-14,7	-0,3	-14,4	19,9	1,2	18,7	44,1	3,4	40,7	7,9
	IV	168,0	149,6	14,7	0,8	13,9	82,3	41,1	41,2	71,0	6,9	64,1	-6,3
2000	I	163,8	127,2	-8,9	-0,2	-8,7	96,6	52,4	44,2	76,1	6,6	69,5	13,0
	II	191,4	128,5	-6,9	-0,3	-6,6	125,2	79,5	45,7	73,1	6,6	66,5	-0,8
	III	99,4	89,1	-16,9	-0,7	-16,2	56,4	34,0	22,5	59,9	5,2	54,7	17,6
	IV	.	141,3	2,5
2001	I	.	97,1

		Muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijoin							Yritysten liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet	Valtion talletus- velka	Yritysten vakuutus- tekninen eläkevastuu- velka
		Yhteensä	Julkisyhteisöt			Yritykset					
			Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset			
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22		
1997	IV	-9,6	-5,4	-33,5	28,1	-4,2	-7,5	3,3	44,6	6,9	2,3
1998	I	70,3	59,8	-4,9	64,6	10,5	9,7	0,8	11,4	1,1	2,4
	II	53,9	51,0	-0,6	51,6	2,9	-1,8	4,7	36,8	-2,1	2,4
	III	62,0	54,8	3,1	51,6	7,3	1,4	5,9	10,9	-0,4	2,4
	IV	-10,1	-15,6	-30,4	14,9	5,4	0,8	4,6	41,0	6,4	2,2
1999	I	79,3	56,9	0,7	56,2	22,4	18,3	4,1	10,8	6,6	2,5
	II	41,6	32,8	-8,4	41,2	8,8	0,9	8,0	34,7	-10,3	2,5
	III	53,2	33,7	-8,6	42,3	19,5	8,1	11,4	31,3	1,0	2,5
	IV	-8,6	-15,5	-28,1	12,5	6,9	3,1	3,7	42,0	12,1	2,6
2000	I	61,6	62,4	11,0	51,4	-0,8	0,4	-1,2	23,3	-2,2	2,4
	II	45,0	23,6	-1,3	24,9	21,4	10,0	11,4	33,4	0,0	2,4
	III	51,8	26,0	-2,2	28,2	25,8	7,7	18,1	73,0	-0,4	2,4
	IV
2001	I

Lähde: EKP.

- 1) Ei-rahoitussektori sisältää julkisyhteisöt (S13), yritykset (S11) ja kotitaloudet (S14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S15).
- 2) Sisältää useimmat EKT 95:ssä määritellyt rahoitusvara- ja velkaluokitukset. Näitä ovat käteinen ja talletukset, muut arvopaperit kuin osakkeet, lainat (paitsi julkisyhteisöjen ja yritysten myöntämät), noteeratut osakkeet, rahasto-osuudet ja vakuutustekninen vastuvelka. Kohtaan eivät sisälly muut rahoitusinstrumentit, kuten johdannaiset, noteeraamattomat osakkeet, muut osuudet (kuin osakkeet) ja muut saamiset ja velat.
- 3) Rahoitustaloustoimet on johdettu kantojen neljännesvuositiedoista.
- 4) BIS:n kansainväliset pankkilähdöt. BIS:n määritelmän mukainen pankki-käsite on lähellä euroalueella käytettävän määritelmän mukaista rahalaitos-käsitettä.
- 5) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.
- 6) Sisältää kaikki julkisyhteisöjen lainat euroalueen rahalaitoksista.

Taulukko 6.2

Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

(prosenttia BKT:stä, ellei toisin mainita)

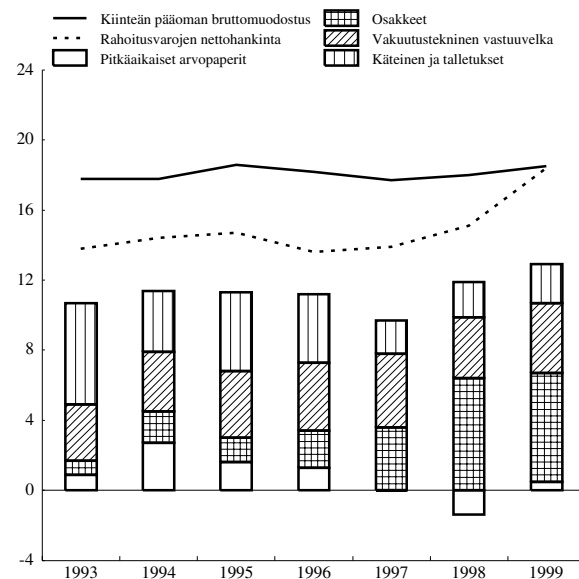
	Euroalueen säästäminen ja investoinnit ¹⁾			Yksityisen sektorin (pl. rahoitussektori) rahoituksen käyttö ^{1), 2)}							
	Brutto-säästäminen	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Nettoluotonanto rahaliiton ulkopuolisille	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Yritykset (pl. rahoitussektori)	Rahoitusvarojen nettohankinta	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Pitkääikaiset arvopaperit	Osakkeet	Vakuutus- tekninen vastuuelka
1992	21,7	22,7	-0,9	18,9	12,3	14,0	4,2	1,7	0,4	1,5	3,0
1993	21,3	21,5	0,6	17,8	11,1	13,8	5,8	0,5	0,9	0,8	3,2
1994	21,8	21,2	0,3	17,8	10,9	14,4	3,5	2,5	2,7	1,8	3,4
1995	23,4	22,0	0,5	18,6	11,6	14,7	4,5	1,9	1,6	1,4	3,8
1996	22,9	21,5	1,0	18,2	11,4	13,6	3,9	0,2	1,3	2,1	3,9
1997	22,9	20,9	1,6	17,7	11,1	13,9	1,9	-0,6	0,0	3,6	4,2
1998	23,0	21,1	1,2	18,0	11,4	15,1	2,0	-2,3	-1,4	6,4	3,5
1999	22,6	21,6	0,2	18,5	11,8	18,4	2,2	0,2	0,5	6,2	4,0

	Yksityisen sektorin (pl. rahoitussektori) rahoitus ^{1), 2)}							Rahoituksen käyttö, netto ³⁾	Rahoituksen käyttö, % brutto-investoinneista ⁴⁾	Netto-velkaantuminen, % rahoituksesta ⁵⁾	
	Brutto-säästäminen	Kotitaloudet	Netto-velkaantuminen	Muut arvopaperit kuin osakkeet		Osakkeet	Lainat				
				12	13						14
1992	21,4	13,1	10,6	0,7	0,6	1,4	7,0	4,9	3,4	42,6	33,1
1993	22,0	13,5	8,2	1,3	1,4	1,6	3,9	4,8	5,6	43,7	27,2
1994	21,8	12,5	10,1	1,0	1,2	1,8	3,9	4,0	4,3	44,7	31,7
1995	23,2	12,9	7,8	-1,9	-1,8	1,5	5,1	3,8	6,9	44,1	25,2
1996	22,6	12,6	9,2	0,2	0,0	1,8	6,0	5,1	4,4	42,8	28,9
1997	21,3	11,8	9,8	0,1	0,1	1,4	6,1	4,9	4,1	44,0	31,5
1998	20,5	10,9	12,1	0,3	0,2	2,6	7,2	5,7	3,0	45,6	37,1
1999	19,2	10,3	15,6	0,7	0,4	2,5	9,3	7,4	2,8	49,9	44,8

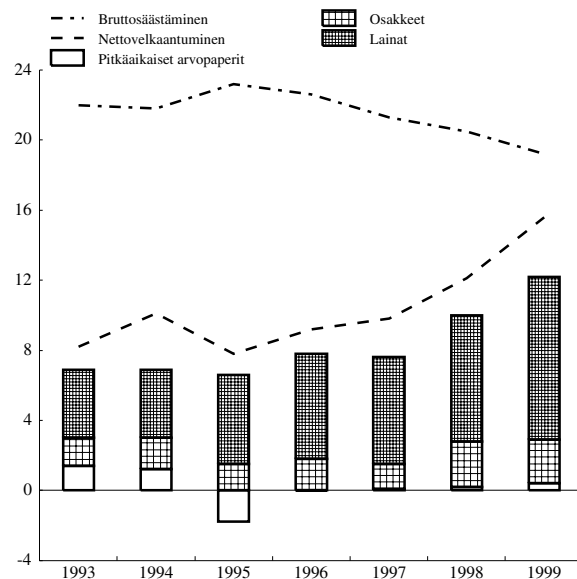
Yksityisen ei-rahoitussektorin investoinnit ja rahoitus^{1), 2)}

(prosenttia BKT:stä)

Investoinnit

Rahoitus

Lähde: EKP.

1) Keskeisiä investointien ja rahoituksen eriä.

2) Yksityinen ei-rahoitussektori sisältää yritykset, kotitaloudet ja kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

3) Sarakkeet 6–14.

4) Sarake 6: (sarakkeet 4+6).

5) Sarake 14:(sarakkeet 12+14).

7 Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa

Taulukko 7.1

Tulot, menot ja alijäämä / ylijäämä¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – tulot

	Yhteensä	Tulot										Pääoma-tulot	Pääoma-verot	Lisätieto: verot yhteensä ²⁾
		Välit-tömät verot	Koti-taloudet	Yritykset	Välil-liset verot	EU:n toimi-elinten	Sosiaali-turva-maksut	Työn-antaja	Vakuu-tettu	Myynnit				
											3			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1991	46,3	46,0	11,8	9,5	2,2	13,0	0,9	16,7	8,5	5,1	2,3	0,3	0,2	41,7
1992	47,4	46,7	11,9	9,8	2,0	13,0	0,9	17,1	8,6	5,2	2,4	0,7	0,6	42,5
1993	48,0	47,5	12,1	10,0	2,1	13,2	0,8	17,4	8,6	5,3	2,5	0,5	0,3	43,0
1994	47,5	47,1	11,6	9,5	2,0	13,5	0,8	17,5	8,5	5,4	2,5	0,4	0,2	42,7
1995	47,2	46,6	11,6	9,5	2,0	13,3	0,9	17,3	8,4	5,4	2,5	0,5	0,3	42,6
1996	48,0	47,5	12,0	9,6	2,3	13,4	0,8	17,6	8,7	5,4	2,5	0,5	0,3	43,3
1997	48,2	47,6	12,2	9,6	2,6	13,6	0,7	17,6	8,7	5,3	2,5	0,7	0,4	43,7
1998	47,7	47,2	12,4	9,9	2,5	14,1	0,7	16,5	8,5	4,8	2,5	0,5	0,3	43,3
1999	48,3	47,7	12,8	10,1	2,7	14,4	0,6	16,4	8,5	4,8	2,4	0,6	0,3	43,9
2000	47,9	47,4	13,0	10,1	2,7	14,2	0,6	16,3	8,5	4,7	2,4	0,5	0,3	43,7

2. Euroalue – menot

	Yhteensä	Menot								Pääoma-menot	Investoinnit	Pääoma-siirrot	EU:n toimi-elinten maksamat	Lisätieto: perusmenot ⁴⁾
		Yhteensä	Palkan-saaja-korvauk-set	Väli-tuote-käyttö	Korko-menot	Tulon-siirrot	Sosiaali-etuudet ja avustuk-set ³⁾	Tuki-palkkiot	EU:n toimi-elinten maksamat					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1991	51,0	46,2	11,2	4,9	5,3	24,8	21,0	2,4	0,6	4,9	3,2	1,6	0,0	45,8
1992	52,2	47,5	11,4	5,0	5,7	25,5	21,9	2,3	0,5	4,7	3,2	1,5	0,0	46,5
1993	53,7	49,1	11,6	5,2	5,9	26,5	22,8	2,4	0,6	4,6	3,1	1,6	0,1	47,8
1994	52,6	48,2	11,3	5,0	5,5	26,5	22,9	2,3	0,5	4,3	2,9	1,5	0,1	47,1
1995	52,2	47,7	11,2	4,8	5,7	26,1	22,8	2,2	0,6	4,5	2,7	1,8	0,1	46,5
1996	52,2	48,3	11,2	4,8	5,7	26,6	23,2	2,2	0,6	4,0	2,6	1,4	0,0	46,6
1997	50,8	47,1	11,0	4,7	5,1	26,2	23,1	2,1	0,5	3,7	2,4	1,3	0,1	45,7
1998	49,8	46,0	10,7	4,6	4,7	25,9	22,6	2,0	0,5	3,9	2,4	1,5	0,1	45,2
1999	49,5	45,4	10,7	4,7	4,2	25,8	22,6	2,0	0,5	4,1	2,5	1,6	0,1	45,3
2000	48,6	44,7	10,5	4,7	4,0	25,5	22,2	1,9	0,5	3,9	2,5	1,4	0,1	43,5

3. Euroalue – alijäämä / ylijäämä, perusalijäämä / -ylijäämä ja julkinen kulutus

	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)					Perus alijää-mä (-) / ylijää-mä (+)	Julkinen kulutus ⁵⁾							
	Yhteensä	Valtio	Osa-valtio-hallinto	Paikal-lis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot		Yhteensä	Palkan-saaja-korvauk-set	Väli-tuote-käyttö	Luon-toismuo-toiset tulonsiirrot	Kiinteän pääoman kuluminen	Myynnit (miinus)	Kollektiiviset kulutus-menot	Yksi-lölliset kulutus-menot
1991	-4,7	-4,6	-0,3	-0,1	0,3	0,6	20,3	11,2	4,9	4,7	1,8	-2,3	.	.
1992	-4,8	-4,2	-0,3	-0,2	0,0	0,8	20,8	11,4	5,0	4,9	1,8	-2,4	8,8	12,0
1993	-5,7	-4,9	-0,5	-0,2	-0,1	0,2	21,2	11,6	5,2	5,0	1,8	-2,5	8,9	12,2
1994	-5,0	-4,3	-0,5	-0,2	0,0	0,5	20,8	11,3	5,0	5,0	1,8	-2,5	8,6	12,1
1995	-5,0	-4,2	-0,5	-0,1	-0,3	0,7	20,5	11,2	4,8	5,1	1,8	-2,5	8,5	12,0
1996	-4,3	-3,6	-0,4	-0,1	-0,2	1,4	20,6	11,2	4,8	5,2	1,8	-2,5	8,5	12,1
1997	-2,6	-2,2	-0,4	0,1	0,0	2,5	20,3	11,0	4,7	5,1	1,8	-2,5	8,4	12,0
1998	-2,1	-2,1	-0,3	0,2	0,1	2,5	20,0	10,7	4,6	5,1	1,7	-2,5	8,1	11,8
1999	-1,2	-1,6	-0,1	0,1	0,4	3,0	20,0	10,7	4,7	5,1	1,7	-2,4	8,1	11,8
2000	-0,7	-1,2	-0,1	0,2	0,5	3,3	19,8	10,5	4,7	5,1	1,7	-2,4	8,0	11,8

4. Euromaat – alijäämä (-) / ylijäämä (+)

	BE	DE	GR	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1997	-1,9	-2,7	-4,6	-3,2	-3,0	0,7	-2,7	3,6	-1,1	-1,7	-2,7	-1,5
1998	-0,9	-2,1	-3,2	-2,6	-2,7	2,1	-2,8	3,2	-0,7	-2,3	-2,2	1,3
1999	-0,7	-1,4	-1,8	-1,2	-1,6	2,1	-1,8	4,7	1,0	-2,1	-2,0	1,8
2000	0,0	1,3	-0,9	-0,3	-1,3	4,5	-0,3	5,3	2,0	-1,1	-1,4	6,7

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-/ylijäämää koskevat tiedot (mukaan lukien UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot: Euroopan komissio.

- 1) Tuloja, menoja ja alijäämää (-) / ylijäämää (+) koskevat tiedot perustuvat EKT 95:een. UMTS-toimilupien myynnistä saatuja tuloja ei kuitenkaan ole laskettu mukaan (euroalueen ylijäämää nämä tulot mukaan laskettuna on 0,4 %). Tiedot vuotta 1995 edeltävältä ajalta perustuvat osittain arvioihin. Euroalueen maiden ja EU:n toimielinten väliset tulonsiirrot on laskettu mukaan konsolidoituina. Euroalueen maiden välisiä tulonsiirtoja ei ole konsolidoitu.
- 2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.
- 3) Sosiaalietuudet, markkinatuottajien välittämät luontaismuotoiset sosiaaliset tulonsiirrot ja tulonsiirrot kotitalouksia palveleville tavoittelemattomille yhteisöille.
- 4) Kokonaismenot miinus korkomenot.
- 5) Vastaa julkisyhteisöjen kulutusmenoja (P.3) EKT 95:n luokituksessa julkinen talous.

Taulukko 7.2

Velka¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkinen velka rahoitusvaateittain ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Rahoitusvaade				Velkoja				Muut luotonantajat ³⁾
		Kolikot ja talletukset	Lainat	Lyhytaikaiset arvopaperit	Pitkäaikaiset arvopaperit	Kotimainen luotonantaja ²⁾				
						Yhteensä	Rahalaitokset	Muut rahoituslaitokset	Muut sektorit	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1991	57,4	2,6	16,0	9,6	29,1	48,1	24,6	7,0	16,4	9,3
1992	60,9	2,6	16,7	10,1	31,5	50,2	26,4	7,3	16,5	10,7
1993	67,2	2,7	17,6	9,9	37,0	52,5	27,6	8,4	16,4	14,7
1994	70,0	2,9	16,7	10,3	40,0	56,1	29,8	9,7	16,6	13,8
1995	74,2	2,9	18,2	9,8	43,1	58,6	30,5	10,9	17,1	15,6
1996	75,4	2,9	17,8	9,9	44,8	59,2	30,3	13,2	15,8	16,2
1997	74,8	2,9	17,0	8,9	46,1	57,1	29,1	14,4	13,7	17,7
1998	73,0	2,8	15,8	7,9	46,6	53,5	27,0	16,2	10,4	19,6
1999	72,0	2,9	14,8	6,8	47,4	50,1	25,3	15,0	9,8	21,9
2000	69,6	2,7	13,7	6,2	46,9	46,6	23,5	13,6	9,5	23,0

2. Euroalue – julkinen velka liikkeeseenlaskijan, laina-ajan ja valuutan mukaan

	Yhteensä	Liikkeeseenlaskija ³⁾				Alkuperäinen laina-aika			Jäljellä oleva laina-aika			Valuutta		Muut valuutat
		Valtio	Osavaltiohallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Vaihtu-vakor-koinen	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Euro tai jäsen-valuutta ⁴⁾	Ei-koti-maan valuutta	
1991	57,4	46,3	4,5	6,3	0,3	11,8	45,6	4,8	17,6	18,5	21,3	56,2	1,7	1,1
1992	60,9	49,4	4,7	6,3	0,4	12,2	48,7	6,3	17,8	21,1	22,0	59,6	2,1	1,3
1993	67,2	54,9	5,2	6,6	0,6	11,9	55,3	6,7	18,5	24,4	24,3	65,5	2,7	1,7
1994	70,0	57,5	5,4	6,4	0,7	11,2	58,8	7,4	16,6	26,6	26,8	68,0	2,7	2,0
1995	74,2	61,3	5,7	6,3	0,8	10,6	63,5	6,9	17,6	26,2	30,3	72,1	2,7	2,0
1996	75,4	62,6	6,1	6,2	0,5	10,2	65,2	6,3	19,2	25,3	30,9	73,3	2,5	2,0
1997	74,8	62,0	6,3	5,9	0,6	8,8	66,0	6,0	18,6	25,2	31,0	72,7	2,5	2,1
1998	73,0	60,7	6,3	5,7	0,4	7,7	65,4	5,5	16,3	25,9	30,8	71,2	2,8	1,8
1999	72,0	59,8	6,2	5,6	0,3	6,9	65,1	5,0	14,4	26,7	30,8	70,1	-	1,8
2000	69,6	57,8	6,1	5,3	0,3	5,5	64,1	4,5	.	.	.	67,8	-	1,8

3. Euromaat – julkinen velka

	BE 1	DE 2	GR 3	ES 4	FR 5	IE 6	IT 7	LU 8	NL 9	AT 10	PT 11	FI 12
1997	125,3	60,9	108,3	66,7	59,3	65,1	120,1	6,0	70,0	64,7	59,1	54,1
1998	119,8	60,7	105,5	64,7	59,7	55,0	116,2	6,4	66,8	63,9	55,3	48,8
1999	116,4	61,1	104,6	63,4	58,7	50,1	114,5	6,0	63,2	64,7	55,0	46,9
2000	110,9	60,2	103,9	60,6	58,0	39,1	110,2	5,3	56,3	62,8	53,8	44,0

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-fylijäämää koskevat tiedot: Euroopan komissio.

- 1) Tiedot perustuvat osittain arvioihin. Julkisen sektorin nimellinen konsolidoitu bruttovelka vuoden lopussa. Muiden maiden sijoituksia valtion joukkolainoihin ei ole konsolidoitu.
- 2) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- 3) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- 4) Ei sisällä joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevien julkisyhteisöjen hallussa olevia joukkolainoja.
- 5) Ajalta ennen vuotta 1999 eumääräinen velka kotimaan valuuttana ja euron käyttöön ottaneiden maiden valuuttana.

Taulukko 7.3

Velan muutos¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkisen velan muutos aiheuttajan, rahoitusvaateen ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Aiheuttaja				Rahoitusvaade				Velkoja			Muut luotonantajat ⁷⁾
		Rahoitus-tarve ²⁾	Arvostus-tekijät ³⁾	Luokit-telu-muutok-set ⁴⁾	Aggre-gaatti-vaiku-tus ⁵⁾	Kolikot ja talle-tukset	Lainat	Lyhyt-aikaiset arvo-paperit	Pitkä-aikaiset arvo-paperit	Koti-mainen luoton-antaja ⁶⁾	Muut		
											Raha-laitokset	rahoitus-laitokset	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1991	5,2	5,1	0,0	0,2	-0,1	0,2	1,2	0,0	3,9
1992	6,8	5,6	0,3	0,7	0,1	0,1	1,6	1,0	4,0	4,9	3,1	0,7	1,9
1993	8,0	7,5	0,3	0,1	0,1	0,2	1,3	0,1	6,4	3,7	2,0	1,3	4,4
1994	6,1	5,2	0,2	0,7	0,0	0,4	0,0	0,9	4,8	6,3	3,6	1,7	-0,2
1995	7,7	5,5	0,2	2,2	-0,2	0,2	2,3	0,0	5,2	5,3	2,2	1,7	2,5
1996	3,8	4,2	-0,2	0,1	-0,3	0,1	0,2	0,4	3,2	2,7	0,8	2,6	1,1
1997	2,3	2,4	0,2	-0,2	0,0	0,0	-0,1	-0,6	3,0	0,2	-0,1	1,8	2,1
1998	1,6	1,9	-0,2	0,0	0,0	0,1	-0,4	-0,6	2,6	-1,1	-0,8	2,4	2,7
1999	1,6	1,3	0,3	0,0	0,0	0,2	-0,4	-0,8	2,6	-1,4	-0,6	-0,6	3,0
2000	0,8	0,8	0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,4	-0,3	1,6	-1,2	-0,7	-0,7	2,1

2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisut

	Velan muutos	Alijää-mä (-) / ylijää-mä (+) ⁸⁾	Alijäämä-/velkakoikaisut ⁹⁾											Muut ¹¹⁾
			Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset							Arvos-tus-tekijät	Valuutta-kurssi-vaiku-tukset	Luokit-telu-muu-tokset	
				Yhteensä	Käteinen ja talle-tukset	Arvo-paperit ¹⁰⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Yksityis-tämis-tulot	Pääoma-sijoituk-set				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1991	5,2	-4,7	0,5	1,0	0,3	0,1	0,4	0,2	-0,1	0,2	0,0	0,1	0,2	-0,8
1992	6,8	-4,8	1,9	0,8	0,2	0,1	0,3	0,1	-0,1	0,2	0,3	0,3	0,7	0,1
1993	8,0	-5,7	2,4	1,4	1,0	0,2	0,4	-0,2	-0,3	0,2	0,3	0,3	0,1	0,6
1994	6,1	-5,0	1,1	0,2	0,0	0,1	0,3	-0,1	-0,4	0,2	0,2	0,0	0,7	0,0
1995	7,7	-5,0	2,7	0,6	0,0	-0,1	0,5	0,1	-0,4	0,2	0,2	0,0	2,2	-0,3
1996	3,8	-4,3	-0,4	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,3	0,2	-0,2	-0,1	0,1	-0,3
1997	2,3	-2,6	-0,2	-0,5	0,1	-0,1	-0,1	-0,4	-0,8	0,3	0,2	0,2	-0,2	0,2
1998	1,6	-2,1	-0,5	-0,6	0,2	0,0	-0,2	-0,5	-0,9	0,2	-0,2	0,0	0,0	0,3
1999	1,6	-1,2	0,4	0,2	0,5	0,1	0,1	-0,5	-0,8	0,2	0,3	0,2	0,0	-0,1
2000	0,8	0,4	1,2	1,0	0,7	0,2	0,1	-0,1	-0,4	0,2	0,1	0,0	0,0	0,2

Lähteet: EKP.

- 1) Tiedot perustuvat osittain arvioihin. Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutos, % BKT:stä: $(velka [t] - velka [t-1]) / BKT (t)$.
- 2) Luotonotto vastaa määritelmän mukaan julkiseen velkaan kohdistuvia transaktioita.
- 3) Sisältää valuuttakurssimuutosten vaikutusten lisäksi vaikutukset, jotka johtuvat velan laskemisesta nimellisarvoisena (esim. liikkeeseen laskettujen arvopaperien preemiot tai diskonttaukset).
- 4) Sisältää erityisesti yksiköiden uudelleenluokittelun vaikutukset ja tietyt valtioiden vastuulle ottamat velat.
- 5) Maiden yhteenlasketun velan muutoksen ja maittaisten velkojen muutosten summan välinen erotus. Erotus johtuu siitä, että aggregoinneissa käytettiin ennen vuotta 1999 useita eri valuuttakurssseja.
- 6) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- 7) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- 8) Sisältää UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot.
- 9) Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutoksen ja prosentteina BKT:stä ilmoitetun alijäämän välinen erotus.
- 10) Ei sisällä johdannaisia.
- 11) Sisältää pääasiassa muihin velkoihin ja saamiin kohdistuvat transaktiot (kauppaluotot, muut velat/saamiset ja johdannaiset).

8 Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)

Taulukko 8.1

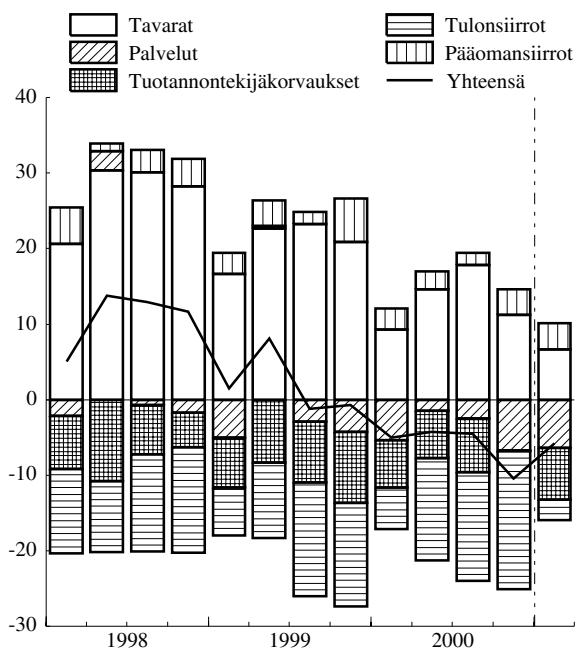
Maksutase^{1), 2)}

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

	Vaihtotase					Pääomansiirrot	Rahoitustase						Virheelliset ja tunnistamat erät
	Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuotannon- tekijä- korvaukset	Tulon- siirrot		Yhteensä	Suorat sijoitukset	Arvo- paperi- sijoitukset	Johdan- naiset	Muut sijoituk- set	Valuutta- varanto	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1997	61,5	115,7	3,1	-15,2	-42,2	13,0	.	-44,5	-24,3
1998	31,1	109,3	-2,0	-28,8	-47,4	12,4	-61,2	-83,2	-99,7	-7,5	120,9	8,2	17,8
1999	-5,8	83,4	-11,8	-32,4	-45,0	13,5	19,1	-120,6	-41,7	8,1	163,1	10,2	-26,8
2000	-34,4	53,0	-15,9	-19,7	-51,8	10,2	1,3	-21,5	-136,4	-2,0	143,5	17,5	22,9
2000 I	-7,9	9,3	-5,3	-6,3	-5,5	2,8	47,8	148,0	-192,6	2,5	91,3	-1,4	-42,7
II	-6,6	14,7	-1,4	-6,3	-13,5	2,4	-2,9	-18,2	51,9	4,8	-45,3	3,8	7,2
III	-6,1	17,9	-2,5	-7,1	-14,4	1,6	-4,0	-94,3	3,5	0,4	71,9	4,5	18,5
IV	-13,8	11,2	-6,7	-0,1	-18,3	3,4	-29,5	-57,0	0,9	-9,7	25,6	10,7	40,0
2000 helmi	0,0	4,2	-2,1	-1,0	-1,2	0,1	-1,9	146,0	-152,9	1,9	2,8	0,3	1,8
maalis	1,2	5,6	-1,1	-0,3	-3,0	1,3	30,5	1,1	-34,4	1,4	61,8	0,5	-32,9
huhti	-5,9	4,3	-1,3	-3,8	-5,1	1,5	2,7	1,1	-5,9	2,1	5,1	0,2	1,6
touko	-0,1	4,4	-0,3	-1,0	-3,1	0,6	10,5	-8,7	1,9	0,3	15,7	1,3	-11,0
kesä	-0,6	5,9	0,2	-1,5	-5,3	0,2	-16,2	-10,6	55,8	2,3	-66,1	2,3	16,5
heinä	-2,2	8,1	0,0	-4,6	-5,8	0,5	-12,0	-24,6	-12,9	-0,4	26,3	-0,4	13,8
elo	-3,9	4,1	-0,6	-1,6	-5,8	0,2	0,6	-41,1	13,6	-0,9	27,8	1,2	3,1
syys	0,1	5,7	-1,9	-0,9	-2,9	0,9	-2,5	-28,6	2,8	1,8	17,8	3,7	1,6
loka	-2,2	6,0	-1,8	0,1	-6,5	0,2	-9,9	-16,4	-4,4	-2,3	12,4	0,7	11,8
marras	-2,9	3,9	-1,0	-0,1	-5,7	1,5	-11,6	-10,0	-3,9	-3,2	-2,1	7,7	13,0
joulu	-8,8	1,4	-3,9	-0,1	-6,1	1,7	-8,1	-30,7	9,2	-4,2	15,3	2,3	15,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001 I	-9,2	6,7	-6,3	-6,9	-2,7	3,5	18,0	-47,5	-38,5	-2,2	95,1	11,1	-12,2
2001 tammi	-8,5	-1,9	-2,5	-6,7	2,5	1,4	-4,7	-4,5	-45,5	-5,1	47,9	2,4	11,9
helmi	2,1	3,3	-1,1	0,5	-0,6	1,6	2,1	-0,8	0,9	-1,0	-3,2	6,1	-5,7
maalis	-2,8	5,3	-2,8	-0,7	-4,6	0,5	20,6	-42,3	6,1	3,9	50,3	2,6	-18,3
huhti	-3,3	5,3	0,3	-4,7	-4,2	2,2	11,8	0,1	-20,9	1,1	24,6	7,0	-10,7

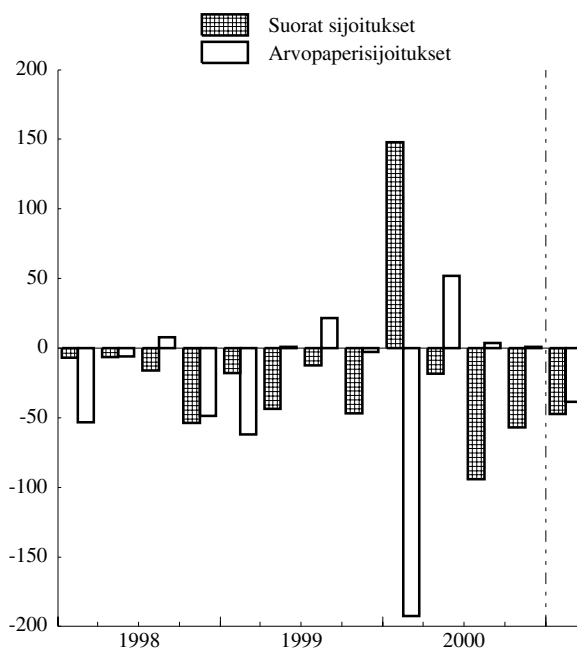
Vaihtotase ja pääomansiirrot

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vieni (-). Valuuttavaranto: lisäys (-), vähennys (+).

2) Viimeaikaisen ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.2

Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], bruttovirrat)

	Vaihtotase										Pääomansiirrot		
	Yhteensä		Tavarat		Palvelut		Tuotannon- tekijäkorvaukset		Tulonsiirrot		Tulot	Menot	
	Tulot	Menot	Vienti	Tuonti	Vienti	Tuonti	Tulot	Menot	Tulot	Menot			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1997	1 212,9	1 151,4	749,1	633,4	214,2	211,0	189,5	204,7	60,1	102,3	18,9	5,9	
1998	1 270,2	1 239,2	779,2	669,9	229,8	231,9	198,5	227,3	62,7	110,0	17,7	5,3	
1999	1 335,6	1 341,4	814,5	731,1	241,5	253,3	213,2	245,6	66,4	111,5	19,7	6,2	
2000	1 573,9	1 608,4	978,1	925,1	269,4	285,4	259,9	279,6	66,5	118,3	19,1	8,9	
2000	I	359,5	367,4	221,2	211,9	58,5	63,8	54,7	61,0	25,2	30,7	4,3	1,4
	II	387,7	394,3	239,0	224,3	66,8	68,3	66,9	73,2	14,9	28,4	4,7	2,4
	III	391,5	397,6	244,6	226,7	70,7	73,2	64,2	71,3	11,9	26,4	4,3	2,7
	IV	435,2	449,1	273,4	262,1	73,4	80,1	74,0	74,1	14,5	32,8	5,8	2,3
2000	helmi	115,8	115,8	72,9	68,7	18,6	20,7	17,4	18,4	6,8	8,0	0,5	0,4
	maalis	131,8	130,6	83,8	78,2	21,7	22,8	20,9	21,1	5,5	8,5	1,8	0,5
	huhti	116,1	121,9	72,2	67,9	20,4	21,7	18,9	22,7	4,5	9,6	2,1	0,5
	touko	137,7	137,8	84,8	80,4	23,0	23,3	23,9	24,9	6,1	9,2	1,7	1,1
	kesä	133,9	134,5	82,0	76,1	23,5	23,2	24,2	25,6	4,3	9,6	1,0	0,8
	heinä	131,6	133,8	82,4	74,4	24,3	24,3	20,9	25,5	3,9	9,7	1,1	0,6
	elo	123,8	127,8	77,0	73,0	23,8	24,4	19,4	21,0	3,6	9,4	1,5	1,3
	syys	136,1	136,0	85,2	79,4	22,6	24,5	23,9	24,8	4,4	7,3	1,7	0,8
	loka	145,0	147,2	93,2	87,2	24,7	26,6	23,5	23,4	3,6	10,0	0,8	0,6
	marras	144,8	147,7	93,3	89,4	23,7	24,7	23,0	23,1	4,8	10,5	2,1	0,6
	joulu	145,4	154,2	86,9	85,6	24,9	28,8	27,5	27,6	6,1	12,2	2,8	1,1
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001	I	413,9	423,2	252,6	245,9	63,7	70,1	69,5	76,4	28,1	30,8	4,9	1,4
2001	tammi	138,2	146,8	79,4	81,3	21,2	23,7	22,5	29,2	15,0	12,6	1,9	0,5
	helmi	133,0	130,9	81,5	78,3	20,9	22,0	23,0	22,5	7,5	8,1	2,0	0,4
	maalis	142,8	145,5	91,6	86,3	21,6	24,4	24,0	24,7	5,6	10,1	1,0	0,5
	huhti	138,1	141,4	84,0	78,7	24,3	24,0	24,2	28,9	5,6	9,8	2,6	0,4

Lähde: EKP.

1) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.3

Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset

(miljardia euroa, bruttovirrat)

	Yhteensä		Palkansaaja-korvaukset		Pääomakorvaukset							
	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Yhteensä		Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset		Muut sijoitukset	
					Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1999	213,2	245,6	12,4	5,0	200,8	240,6	44,1	45,4	64,1	105,9	92,6	89,4
2000	259,9	279,6	12,6	5,2	247,2	274,4	65,8	57,5	67,4	103,1	114,0	113,7
1999 IV	52,5	61,9	3,3	1,4	49,1	60,5	11,7	13,0	15,1	23,8	22,4	23,7
2000 I	54,7	61,0	3,1	1,1	51,5	59,9	13,3	13,5	13,5	21,7	24,8	24,7
II	66,9	73,2	3,0	1,4	64,0	71,9	19,2	13,8	17,2	30,8	27,6	27,3
III	64,2	71,3	3,1	1,4	61,1	69,9	15,4	15,1	17,7	26,6	28,1	28,3
IV	74,0	74,1	3,4	1,3	70,6	72,7	18,0	15,2	19,1	24,1	33,5	33,4

	Suorien sijoitusten tuotot				Arvopaperisijoitusten tuotot							
	Oman pääoman tuotot		Korot		Osingot		Korot velkapapereista					
	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Yhteensä		Joukkolainat		Rahamarkkinapaperit	
							Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1999	37,7	41,5	6,4	3,8	9,6	32,5	54,5	73,4	51,7	71,7	2,9	1,7
2000	56,0	50,2	9,8	7,4	11,6	37,7	55,9	65,4
1999 IV	9,7	11,9	2,0	1,1	2,3	5,9	12,8	17,9	12,1	17,9	0,7	0,0
2000 I	11,0	12,0	2,3	1,5	1,9	5,8	11,6	15,9
II	16,9	12,2	2,3	1,6	3,5	17,2	13,7	13,5
III	13,2	13,1	2,2	2,0	3,1	7,9	14,6	18,7
IV	14,9	12,9	3,0	2,3	3,1	6,8	16,0	17,3

Lähde: EKP.

Taulukko 8.4

Maksutase: suorat sijoitukset¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

	Ulkomaille			Euroalueelle		
	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja
	1	2	3	4	5	6
1997	-93,1	.	.	48,6	.	.
1998	-175,0	.	.	91,8	.	.
1999	-286,8	-212,2	-74,6	166,2	126,8	39,5
2000	-335,8	-266,8	-69,0	314,3	192,6	121,7
2000 I	-63,3	-33,2	-30,1	211,3	191,3	20,0
II	-71,9	-44,8	-27,1	53,7	19,3	34,5
III	-117,9	-111,7	-6,2	23,7	15,5	8,2
IV	-82,7	-77,2	-5,5	25,6	-33,3	59,0
2000 helmi	-20,1	-13,6	-6,5	166,1	159,1	7,1
maalis	-36,2	-13,1	-23,1	37,3	24,8	12,6
huhti	-16,0	-7,4	-8,6	17,1	5,1	12,0
touko	-33,8	-15,2	-18,6	25,1	11,4	13,7
kesä	-22,1	-22,2	0,2	11,5	2,7	8,8
heinä	-19,8	-27,9	8,1	-4,7	5,4	-10,2
elo	-54,0	-56,1	2,1	13,0	3,6	9,3
syys	-44,1	-27,7	-16,4	15,4	6,4	9,1
loka	-33,0	-31,9	-1,2	16,7	10,1	6,6
marras	-30,3	-26,1	-4,3	20,3	8,2	12,1
joulu	-19,3	-19,3	0,0	-11,4	-51,7	40,3
<i>Euroalueen laajeneminen</i>						
2001 I	-59,6	-28,0	-31,6	12,1	26,7	-14,5
2001 tammi	-13,0	-9,0	-4,0	8,5	6,2	2,3
helmi	-17,1	-7,7	-9,5	16,4	13,9	2,5
maalis	-29,5	-11,3	-18,1	-12,8	6,6	-19,4
huhti	-6,6	-10,3	3,8	6,7	2,5	4,2

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

Taulukko 8.5

Maksutase: arvopaperisijoitukset¹⁾

(miljardia euroa [miljardia eua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Vaateittain²⁾

	Yhteensä		Osakkeet		Velkapaperit					
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset			Velat		
					Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit	Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1998	-327,6	227,9	-105,5	105,9	-222,1	-203,8	-18,2	122,0	108,3	13,7
1999	-309,6	267,8	-155,4	106,0	-154,1	-153,6	-0,5	161,8	109,0	52,8
2000	-403,9	267,5	-285,1	4,9	-118,8	-111,6	-7,2	262,7	227,8	34,9
2000 I	-153,9	-38,8	-116,9	-105,7	-37,0	-38,6	1,6	67,0	46,8	20,2
II	-85,2	137,0	-54,3	52,4	-30,9	-24,6	-6,3	84,6	50,7	33,9
III	-91,8	95,3	-56,1	29,7	-35,7	-30,8	-4,9	65,6	73,6	-8,1
IV	-73,1	74,0	-57,8	28,5	-15,3	-17,6	2,3	45,5	56,6	-11,1
2000 helmi	-87,2	-65,7	-68,7	-92,5	-18,6	-15,7	-2,8	26,9	12,8	14,1
maalis	-43,2	8,7	-26,5	-20,4	-16,7	-14,1	-2,6	29,1	22,2	6,9
huhti	-28,0	22,2	-17,5	-2,9	-10,5	-9,1	-1,4	25,1	13,0	12,1
touko	-28,1	29,9	-18,6	8,4	-9,5	-6,1	-3,4	21,5	18,4	3,1
kesä	-29,1	84,9	-18,2	47,0	-10,9	-9,4	-1,5	38,0	19,3	18,7
heinä	-36,9	24,0	-26,2	5,7	-10,7	-8,3	-2,4	18,3	25,3	-7,0
elo	-23,9	37,5	-20,4	18,2	-3,5	-1,5	-2,0	19,4	18,0	1,4
syys	-30,9	33,7	-9,5	5,8	-21,5	-21,0	-0,4	27,9	30,4	-2,5
loka	-17,9	13,5	-9,2	-2,4	-8,7	-10,9	2,2	15,9	23,1	-7,2
marras	-28,7	24,8	-16,0	6,0	-12,8	-11,7	-1,1	18,8	23,9	-5,1
joulu	-26,5	35,7	-32,7	24,9	6,2	5,0	1,2	10,8	9,6	1,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001 I	-78,4	39,9	-23,1	16,6	-55,3	-38,8	-16,5	23,3	24,3	-1,0
2001 tammi	-34,3	-11,2	-17,8	-2,1	-16,5	-6,6	-10,0	-9,1	-9,6	0,5
helmi	-29,3	30,2	-11,0	13,5	-18,3	-16,7	-1,6	16,8	17,3	-0,5
maalis	-14,8	20,8	5,7	5,2	-20,5	-15,5	-4,9	15,6	16,7	-1,1
huhti	-8,1	-12,8	-11,3	8,5	3,2	-3,4	6,6	-21,3	-11,3	-10,1

2. Saamiset vaateittain ja omistajasektoreittain

	Osakkeet				Velkapaperit							
	Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit	Joukkolainat				Rahamarkkinapaperit			
					Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit	Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1999	0,1	-2,1	-1,7	-151,8	0,1	-1,7	-15,2	-136,8	0,9	-0,1	-7,5	6,2
2000	-0,1	-2,4	-4,6	-278,0	-1,9	-1,2	-45,9	-62,6	2,1	-0,3	3,3	-12,3
1999 IV	0,0	-0,9	-1,0	-53,5	-0,4	-0,3	-4,3	-10,4	-0,4	0,1	-4,7	-10,6
2000 I	0,0	-0,7	1,7	-117,9	-1,2	-0,1	-15,5	-21,7	1,2	0,1	3,2	-2,8
II	0,0	-0,7	1,5	-55,1	0,6	-0,7	-7,7	-16,8	0,0	0,0	1,3	-7,5
III	-0,1	-0,4	-2,8	-52,8	-2,3	-0,4	-19,4	-8,8	0,5	-1,3	-1,0	-3,1
IV	0,0	-0,6	-5,0	-52,2	0,9	0,0	-3,2	-15,3	0,6	0,9	-0,2	1,1

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.6

Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Muut sijoitukset sektoreittain^{1), 2)}

	Yhteensä		Eurojärjestelmä		Julkisyhteisöt		Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)						Muut sektorit	
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Yhteensä		Pitkäaikaiset		Lyhytaikaiset		Saamiset	Velat
							Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998	-82,3	203,2	-0,7	3,5	-1,0	-7,6	-22,6	192,5	-37,6	40,5	15,0	152,0	-58,0	14,9
1999	-20,9	184,0	0,0	4,6	2,8	-12,5	18,2	159,6	-46,4	54,4	64,6	105,2	-41,9	32,3
2000	-184,9	328,4	0,0	-1,8	-4,0	2,5	-128,6	276,3	-47,3	46,6	-81,3	229,7	-52,3	51,4
2000														
I	-78,9	170,2	0,0	-5,1	-6,0	-2,7	-30,0	163,1	-11,2	20,0	-18,8	143,1	-42,8	14,9
II	-29,3	-16,0	0,0	3,1	1,0	-0,3	-21,1	-20,7	-4,9	7,6	-16,2	-28,3	-9,3	2,0
III	-29,2	101,1	0,0	-1,7	-4,0	1,4	-14,3	72,3	-9,6	8,9	-4,7	63,4	-11,0	29,0
IV	-47,5	73,1	0,0	2,0	5,0	4,1	-63,3	61,6	-21,7	10,0	-41,6	51,5	10,7	5,5
2000														
helmi	-30,1	33,0	0,0	-1,8	-2,7	-0,3	-17,4	26,4	-4,9	7,7	-12,5	18,7	-10,0	8,6
maalis	-27,6	89,4	0,0	-3,5	-0,4	-1,4	-10,0	93,3	-2,3	6,1	-7,7	87,2	-17,2	1,0
huhti	-34,9	40,1	0,0	3,1	0,4	-0,5	-30,8	37,1	-5,4	5,7	-25,5	31,4	-4,5	0,4
touko	-14,0	29,7	0,0	-2,4	0,5	0,6	-9,1	27,8	-0,5	-0,8	-8,5	28,7	-5,4	3,6
kesä	19,6	-85,7	0,0	2,3	0,2	-0,4	18,8	-85,7	1,0	2,6	17,8	-88,3	0,6	-2,0
heinä	5,4	20,9	0,0	-1,6	3,5	1,2	9,3	16,6	-7,0	7,6	16,3	8,9	-7,4	4,7
elo	-26,2	54,0	0,0	-1,8	-1,5	1,0	-19,3	24,8	-0,7	-1,1	-18,6	25,9	-5,3	30,0
syys	-8,5	26,2	0,0	1,7	-6,0	-0,7	-4,2	31,0	-1,9	2,4	-2,3	28,6	1,7	-5,7
loka	-8,5	20,9	0,0	0,3	8,2	1,6	-16,5	18,5	-3,1	6,4	-13,4	12,1	-0,1	0,5
marras	-49,4	47,2	0,0	0,7	-3,2	0,9	-48,5	49,1	-6,5	7,5	-42,0	41,6	2,4	-3,5
joulu	10,3	5,0	0,0	1,0	0,1	1,6	1,8	-6,0	-12,1	-3,8	13,8	-2,2	8,5	8,4
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001														
I	-145,0	240,1	1,2	-2,1	2,9	-8,8	-136,9	255,1	-10,0	2,6	-126,9	252,4	-12,1	-4,1
2001														
tammi	-50,4	98,3	0,6	1,4	3,7	-6,1	-53,7	103,1	-4,2	-1,1	-49,5	104,2	-1,0	-0,1
helmi	-6,9	3,7	0,4	-2,1	0,3	-4,2	-0,8	9,8	-3,5	4,7	2,7	5,1	-6,7	0,2
maalis	-87,8	138,1	0,2	-1,4	-1,1	1,5	-82,5	142,2	-2,3	-0,9	-80,1	143,1	-4,4	-4,2
huhti	9,1	15,5	-0,3	-1,6	-0,5	-1,0	14,3	17,4	-1,0	4,5	15,4	12,9	-4,5	0,7

2. Muut sijoitukset sektoreittain ja vaateittain¹⁾

2.1. Eurojärjestelmä

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
1999	0,0	5,5	5,5	0,0	-0,9	-0,9
2000	0,0	-1,8	-1,8	0,0	0,0	0,0
1999						
IV	0,0	2,4	2,4	0,0	0,0	0,0
2000						
I	0,0	-5,1	-5,1	0,0	0,0	0,0
II	0,0	3,0	3,0	0,0	0,0	0,0
III	0,0	-1,8	-1,8	0,0	0,0	0,0
IV	0,0	2,0	2,0	0,0	0,0	0,0

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

2.2. Julkisyhteisöt

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1999	0,0	0,0	0,0	3,9	-12,6	-8,7	-1,2	0,2	-1,0
2000	0,0	0,0	0,1	-3,7	-1,8	-5,4	-0,3	4,3	3,9
1999 IV	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,9	-3,9	0,4	0,0	0,4
2000 I	0,0	0,0	0,0	-5,9	-2,3	-8,2	-0,1	-0,4	-0,5
II	0,0	0,0	0,0	1,2	-0,5	0,7	-0,2	0,2	0,0
III	0,0	0,0	0,0	-4,0	0,6	-3,4	0,0	0,8	0,8
IV	0,1	0,0	0,1	5,0	0,4	5,5	-0,1	3,7	3,6

2.3. Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	16	17	18	19	20	21
1999	17,7	158,9	176,6	0,5	0,7	1,2
2000	-123,9	267,7	143,7	-4,7	8,6	4,0
1999 IV	0,5	37,5	37,9	-0,7	1,5	0,8
2000 I	-27,7	163,0	135,3	-2,2	0,1	-2,1
II	-22,3	-21,5	-43,8	1,2	0,8	2,0
III	-12,8	72,2	59,4	-1,4	0,1	-1,3
IV	-61,1	53,9	-7,2	-2,2	7,7	5,5

2.4. Muut sektorit

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1999	-6,4	3,4	-3,0	-13,2	17,5	4,3	-22,4	11,4	-11,0
2000	-13,6	6,5	-7,1	-34,5	53,5	19,0	-4,2	-8,6	-12,8
1999 IV	-1,3	2,1	0,8	16,6	0,2	16,8	-4,0	1,7	-2,3
2000 I	-4,3	2,9	-1,4	-38,1	18,4	-19,8	-0,4	-6,4	-6,8
II	-3,9	0,3	-3,6	-5,3	2,8	-2,5	-0,1	-1,0	-1,1
III	-2,1	2,1	0,0	-8,0	27,1	19,1	-0,9	-0,2	-1,1
IV	-3,3	1,2	-2,1	16,9	5,2	22,1	-2,9	-1,0	-3,8

3. Valuuttavaranto¹⁾

	Yhteensä	Kulta	Erityiset nosto-oikeudet	Varanto-osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset							Muut saamiset
					Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdannaiset	
						Rahaviranomaiset ja BIS	Pankit	Osakkeet	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1999	10,2	0,3	1,0	2,0	7,1	2,3	-1,0	0,2	3,6	2,1	-0,1	0,0
2000	17,5	1,0	0,3	2,9	12,8	4,0	4,2	0,0	-5,7	10,4	-0,2	0,5
1999 IV	-0,5	0,3	-0,7	0,2	-0,3	1,0	3,0	0,0	-1,9	-2,3	-0,1	-0,1
2000 I	-1,4	0,7	0,2	0,2	-2,8	2,3	-4,5	0,0	2,6	-3,1	0,0	0,2
II	3,8	0,0	-0,1	3,3	0,7	-0,9	0,2	0,0	-3,7	5,3	-0,2	-0,1
III	4,5	0,3	-0,1	0,0	4,3	1,5	4,8	0,0	-5,4	3,5	-0,1	0,0
IV	10,7	0,0	0,3	-0,6	10,5	1,1	3,8	0,0	0,9	4,7	0,0	0,5

Lähde: EKP.

1) Lisäys (-), vähennys (+).

Taulukko 8.7

Ulkomainen varallisuus ja valuuttavaranto

1. Ulkomainen nettovarallisuus¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuonna 1997]; saamiset vähennettynä veloilla; ajanjakson lopun kantatieto)

	Yhteensä	Suorat sijoitukset			Arvopaperisijoitukset					Johdannaiset	Muut sijoitukset				Valuuttavaranto
		Yhteensä	Oma pääoma (ml. uudelleen sijoitetut voitot)	Muu pääoma	Yhteensä	Osakkeet	Velkapaperit				Yhteensä	Kauppa- luotot	Lainat/ käteinen ja talletukset	Muut saamiset/ velat	
							Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit						
1997	32,7	177,6	148,6	29,1	-724,7	-358,7	-366,0	-339,8	-26,2	-5,9	222,4	79,8	51,3	91,4	363,3
1998	-175,3	136,4	112,7	23,7	-704,6	-476,0	-228,6	-205,4	-23,2	2,2	61,5	99,7	-102,1	63,9	329,2
1999	-131,0	373,4	290,8	82,6	-730,9	-596,8	-134,1	-72,7	-61,4	1,9	-147,8	112,6	-340,4	80,0	372,3

Lähde: EKP.

1) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

2. Eurojärjestelmän ja Euroopan keskuspankin¹⁾ valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kantatieto, ellei toisin mainita)

	Valuuttavaranto													Lisätieto: valuuttavarantoon liittyvät saamiset	Valuutta- määräiset saamiset euro- alueelta	
	Yhteensä	Kulta	Miljoonaa troy-unssia	Erityiset nosto-oikeudet	Varanto-osuus IMF:ssä	Valuutussaamiset										Muut saamiset
						Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit				Johdannaiset			
							Rahaviranomaiset ja BIS	Pankit	Yhteensä	Osakkeet	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
Eurojärjestelmä²⁾																
1998 joulukuu ³⁾	329,2	99,6	404,131	5,2	23,2	199,9	12,6	18,3	169,0	0,0	116,6	52,4	0,0	1,3	7,6	
1999 joulukuu	372,3	116,4	402,762	4,5	24,3	225,1	12,8	21,7	190,5	0,0	134,0	56,5	0,0	2,1	14,4	
2000 tammi ⁴⁾	378,0	116,2	401,639	4,3	24,4	230,9	14,4	28,0	188,4	-	-	-	0,2	2,3	14,7	
helmi ⁴⁾	383,2	121,1	400,503	4,4	23,9	231,4	12,0	25,8	193,4	-	-	-	0,2	2,4	16,1	
maaliskuu	385,3	116,0	400,503	4,4	24,8	238,8	12,7	25,9	200,1	-	-	-	0,2	1,3	17,0	
huhtikuu	399,7	121,3	400,503	4,3	22,7	249,6	18,2	28,3	202,9	-	-	-	0,2	1,9	18,1	
toukokuu	388,8	117,2	400,503	4,5	21,1	244,4	16,2	28,8	199,2	-	-	-	0,2	1,6	19,1	
kesäkuu	385,8	120,8	400,503	4,5	20,5	238,3	14,3	24,4	199,4	-	-	-	0,1	1,8	18,3	
heinäkuu ⁴⁾	391,3	119,6	399,539	4,5	20,9	244,4	10,5	27,1	206,6	-	-	-	0,2	1,9	17,5	
elokuu	402,6	124,3	399,539	4,8	20,9	251,5	10,9	25,2	215,3	-	-	-	0,2	1,2	17,3	
syyskuu	408,0	124,7	399,539	4,9	21,3	255,9	11,2	24,3	220,1	-	-	-	0,3	1,2	16,6	
lokakuu ⁴⁾	416,2	125,6	399,538	4,7	21,5	263,1	10,3	24,3	228,2	-	-	-	0,3	1,4	16,3	
marraskuu ⁴⁾	400,1	123,8	399,537	4,8	20,8	249,8	9,0	22,6	217,8	-	-	-	0,3	0,9	16,7	
joulukuu	377,7	117,8	399,537	4,3	20,8	234,1	9,7	19,5	204,4	-	-	-	0,5	0,6	15,8	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 tammi 1.	390,9	119,2	404,119	4,4	21,2	245,5	16,8	19,8	208,4	-	-	-	0,5	0,7	16,3	
2001 tammi	386,0	115,0	404,119	4,5	22,3	243,4	11,8	19,9	211,2	-	-	-	0,5	0,8	18,0	
helmi	384,3	116,5	404,119	4,8	21,3	241,0	10,4	21,7	208,4	-	-	-	0,5	0,6	18,3	
maaliskuu ⁴⁾	393,4	117,6	403,153	4,9	21,4	247,5	9,8	27,3	210,0	-	-	-	0,5	2,0	18,6	
huhtikuu	386,7	119,5	403,153	4,9	21,1	240,7	11,5	23,7	205,1	-	-	-	0,4	0,6	20,5	
toukokuu	408,9	127,2	403,153	5,6	22,3	252,0	10,6	25,7	215,5	-	-	-	0,2	1,8	20,0	
Euroopan keskuspankki⁵⁾																
1999 joulukuu	49,3	7,0	24,030	0,0	0,0	40,9	0,3	6,4	34,3	0,0	28,0	6,3	0,0	1,4	2,6	
2000 tammi	49,9	7,0	24,030	0,0	0,0	41,2	0,4	7,2	33,6	-	-	-	0,0	1,7	3,2	
helmi	48,0	7,3	24,030	0,0	0,0	39,0	0,4	6,1	32,5	-	-	-	0,0	1,7	4,2	
maaliskuu	49,7	7,0	24,030	0,0	0,0	41,9	0,4	7,4	34,1	-	-	-	0,0	0,9	4,3	
huhtikuu	52,7	7,3	24,030	0,0	0,0	44,1	1,1	7,9	35,1	-	-	-	0,0	1,4	4,3	
toukokuu	50,0	7,0	24,030	0,0	0,0	42,0	1,7	6,0	34,2	-	-	-	0,0	1,0	4,5	
kesäkuu	50,5	7,2	24,030	0,0	0,0	42,1	0,9	6,3	34,9	-	-	-	0,0	1,2	3,7	
heinäkuu	51,0	7,2	24,030	0,0	0,0	42,8	0,5	5,5	36,8	-	-	-	0,0	1,0	4,1	
elokuu	55,0	7,5	24,030	0,0	0,0	46,4	0,6	7,5	38,3	-	-	-	0,0	1,2	4,1	
syyskuu	52,4	7,5	24,030	0,0	0,0	43,7	0,7	6,1	36,9	-	-	-	0,0	1,2	3,7	
lokakuu	53,8	7,6	24,030	0,0	0,0	44,9	0,7	6,4	37,7	-	-	-	0,0	1,4	4,0	
marraskuu	47,2	7,4	24,030	0,0	0,0	38,8	0,7	5,0	33,1	-	-	-	0,0	0,9	3,0	
joulukuu	45,1	7,1	24,030	0,0	0,0	37,3	0,6	6,1	30,6	-	-	-	0,0	0,6	3,8	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 tammi	45,9	7,0	24,656	0,0	0,0	38,2	0,7	2,6	34,9	-	-	-	0,0	0,7	3,5	
helmi	46,7	7,1	24,656	0,0	0,0	38,9	0,6	3,9	34,4	-	-	-	0,0	0,6	3,0	
maaliskuu	46,7	7,2	24,656	0,0	0,0	37,5	0,7	5,2	31,6	-	-	-	0,0	2,0	3,9	
huhtikuu	45,3	7,3	24,656	0,0	0,0	37,5	0,8	5,2	31,5	-	-	-	0,0	0,5	3,6	
toukokuu	50,1	7,8	24,656	0,0	0,0	40,5	0,8	5,2	34,5	-	-	-	0,0	1,8	2,7	

Lähde: EKP.

1) Valuuttavarantoa ja valuuttamääräistä likviditeettiä koskevan raportointimallin mukaisia lisätietoja on saatavissa EKP:n verkkosivuilla.

2) Kattavuus- ja arvostuserojen vuoksi luvut eivät ole täysin verrattavissa taulukon 1.1 lukuun.

3) Tilanne 1.1.1999.

4) Eurojärjestelmän kultavarantojen muutos johtuu siitä, että eräs keskuspankki myi kultaa 26.9.1999 tehdyn keskuspankkien kultasopimuksen ehtojen mukaisesti.

5) Osa eurojärjestelmän valuuttavarantoa.

9 Euroalueen ulkomaankauppa

Taulukko 9

1. Vienti¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], job-arvo)

	Yhteensä	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka	Raaka- aineet	Energia	Kemi- kaalit	Muut teollisuus- tuotteet	Koneet, kuljetus- laitteet	Muut	Vienti-indeksejä ²⁾ , 1995 = 100		
									Arvo ³⁾	Määrä ³⁾	Yksikkö- arvo
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1997	762,8	57,0	16,5	14,4	99,6	217,6	343,8	13,8	122,5	115,9	105,7
1998	797,1	56,2	15,8	12,6	104,4	222,1	371,3	14,7	128,1	120,1	106,6
1999	831,8	55,7	16,4	13,6	114,1	225,9	384,9	21,1	133,6	122,6	109,0
2000	1 005,7	61,4	19,5	23,3	136,2	267,0	469,2	29,2	161,6	136,9	118,0
1998 I	194,8	13,9	4,2	3,4	26,7	54,9	88,1	3,7	125,2	116,1	107,8
II	204,6	14,6	3,9	3,3	26,9	56,6	95,5	3,7	131,5	123,1	106,8
III	196,0	13,4	3,9	3,0	25,8	55,4	90,9	3,6	125,9	118,2	106,5
IV	201,7	14,2	3,8	2,9	25,0	55,2	96,8	3,7	129,6	123,0	105,4
1999 I	187,8	12,4	3,8	2,6	25,9	51,5	86,9	4,7	120,7	112,6	107,2
II	203,2	13,5	4,0	3,1	27,9	55,1	94,4	5,2	130,6	119,9	108,9
III	209,5	14,0	4,1	3,9	29,6	56,9	95,4	5,7	134,6	123,0	109,5
IV	231,3	15,8	4,5	4,1	30,7	62,4	108,3	5,5	148,6	135,0	110,1
2000 I	229,9	13,8	4,7	5,1	32,0	62,1	105,2	7,0	147,7	129,2	114,4
II	247,5	15,1	5,0	5,4	33,2	64,9	116,6	7,3	159,0	136,7	116,3
III	250,2	15,2	4,7	6,1	34,9	66,9	115,2	7,2	160,8	134,6	119,5
IV	278,1	17,4	5,0	6,8	36,1	73,0	132,2	7,7	178,7	147,6	121,1
1998 tammi	58,8	4,3	1,3	1,2	8,5	16,4	26,1	1,2	113,4	105,3	107,7
helmi	63,8	4,6	1,4	1,0	8,6	18,2	28,9	1,2	123,0	114,1	107,8
maalis	72,2	5,0	1,5	1,2	9,6	20,3	33,1	1,3	139,2	128,8	108,0
huhti	68,2	4,9	1,3	1,1	9,2	19,0	31,3	1,3	131,4	123,0	106,9
touko	65,9	4,8	1,3	1,1	8,7	18,2	30,7	1,2	127,0	118,8	106,9
kesä	70,5	4,9	1,3	1,1	9,1	19,3	33,5	1,2	136,0	127,4	106,7
heinä	73,0	4,8	1,3	1,1	9,3	21,2	34,2	1,2	140,8	131,7	106,9
elo	56,6	4,2	1,2	1,0	7,7	15,6	25,8	1,1	109,1	103,1	105,9
syys	66,3	4,5	1,3	0,9	8,8	18,6	30,9	1,3	127,9	120,0	106,6
loka	69,1	4,8	1,3	1,0	8,7	19,6	32,5	1,2	133,2	125,9	105,8
marras	67,2	4,8	1,3	1,0	8,1	18,2	32,6	1,3	129,6	123,6	104,8
joulu	65,4	4,6	1,2	0,9	8,2	17,4	31,7	1,2	126,0	119,5	105,5
1999 tammi	54,3	3,7	1,1	0,8	7,8	14,8	25,0	1,1	104,8	98,1	106,8
helmi	60,2	4,0	1,2	0,8	8,3	16,6	27,5	1,7	116,1	108,6	106,9
maalis	73,2	4,7	1,5	1,0	9,8	20,1	34,4	1,8	141,2	130,9	107,9
huhti	65,9	4,4	1,3	1,0	9,2	17,8	30,7	1,5	127,0	116,6	108,9
touko	63,7	4,5	1,3	1,0	9,0	17,4	29,0	1,7	122,8	113,2	108,5
kesä	73,6	4,7	1,3	1,1	9,8	19,9	34,7	2,0	141,9	129,8	109,3
heinä	76,2	4,6	1,4	1,2	10,3	20,9	35,6	2,2	146,8	132,8	110,6
elo	61,1	4,3	1,3	1,2	9,2	16,1	27,4	1,7	117,7	107,0	110,0
syys	72,3	5,1	1,4	1,5	10,1	19,8	32,4	1,9	139,4	129,0	108,0
loka	77,5	5,3	1,5	1,4	10,2	21,0	36,3	1,9	149,5	136,0	109,9
marras	77,6	5,4	1,5	1,2	10,7	21,0	36,0	1,7	149,6	137,3	108,9
joulu	76,2	5,1	1,6	1,5	9,8	20,4	36,0	1,8	146,9	131,8	111,4
2000 tammi	66,1	4,1	1,4	1,5	9,3	17,6	30,0	2,2	127,4	112,1	113,6
helmi	75,4	4,5	1,6	1,7	10,6	20,8	33,9	2,2	145,3	126,3	115,0
maalis	88,5	5,2	1,8	1,8	12,1	23,7	41,3	2,6	170,5	149,0	114,5
huhti	73,4	4,5	1,6	1,6	10,0	19,5	34,1	2,1	141,5	122,0	116,0
touko	89,2	5,5	1,8	1,9	11,8	23,2	42,3	2,6	171,9	147,7	116,4
kesä	84,9	5,1	1,6	1,8	11,4	22,3	40,1	2,6	163,7	140,3	116,7
heinä	84,9	4,9	1,5	2,0	11,4	23,3	39,5	2,4	163,7	137,5	119,0
elo	78,0	5,0	1,6	2,0	11,3	20,6	35,3	2,4	150,4	126,5	118,9
syys	87,3	5,3	1,7	2,2	12,3	23,0	40,4	2,4	168,3	139,6	120,6
loka	96,4	6,0	1,8	2,4	13,0	25,6	45,1	2,7	185,9	153,5	121,1
marras	95,4	6,1	1,7	2,3	12,5	25,1	45,2	2,6	183,9	152,4	120,7
joulu	86,3	5,3	1,6	2,1	10,6	22,3	41,9	2,4	166,3	136,9	121,5
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001 I	257,9	14,3	4,8	5,3	35,4	67,0	123,3	7,8	167,8	137,0	122,5
2001 tammi	80,7	4,6	1,5	2,0	11,3	20,6	38,4	2,4	157,6	129,3	121,9
helmi	83,3	4,6	1,5	1,6	11,5	21,8	39,5	2,8	162,6	133,6	121,7
maalis	93,8	5,2	1,8	1,8	12,6	24,5	45,4	2,6	183,1	147,9	123,8
huhti	80,4	157,0	.	.

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.2).

2) Yksikköarvoindeksit, joiden perusteella arvioidaan myös viennin määrä, sisältävät Kreikkaa lukuun ottamatta euroalueen maiden tiedot vuodelta 2001.

3) EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin.

Taulukko 9

2. Tuonti¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], cif-arvo)

	Yhteensä	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka	Raaka- aineet	Energia	Kemi- kaalit	Muut teollisuus- tuotteet	Koneet, kuljetus- laitteet	Muut	Vienti-indeksejä ²⁾ , 1995 = 100		
									Arvo ³⁾	Määrä ³⁾	Yksikkö- arvo
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1997	674,2	55,5	41,5	81,3	62,5	189,3	230,0	14,0	119,8	110,3	108,6
1998	711,4	55,1	41,3	58,5	68,0	202,1	270,2	16,1	126,4	123,1	102,7
1999	780,7	52,5	39,4	77,8	71,4	211,4	307,8	20,4	138,7	130,5	106,3
2000	998,0	55,2	48,1	143,6	84,8	253,7	378,5	34,0	177,3	136,8	129,6
1998 I	180,1	13,7	10,9	16,4	17,7	51,7	65,4	4,3	128,0	119,3	107,3
1998 II	179,2	13,7	11,1	15,1	17,3	50,4	67,3	4,3	127,4	121,7	104,7
1998 III	171,0	13,4	9,7	13,8	16,4	50,7	63,4	3,6	121,6	119,4	101,8
1998 IV	181,0	14,3	9,6	13,2	16,5	49,3	74,2	3,9	128,7	132,1	97,4
1999 I	179,2	12,4	9,3	13,8	17,0	50,4	71,7	4,7	127,4	128,8	98,9
1999 II	189,5	12,9	10,2	16,8	17,7	50,8	76,1	5,0	134,7	129,8	103,8
1999 III	193,9	12,9	9,5	21,3	17,3	54,3	73,6	5,1	137,9	126,0	109,4
1999 IV	218,0	14,3	10,5	26,0	19,4	55,8	86,4	5,6	154,9	137,7	112,5
2000 I	231,9	12,7	11,3	31,6	20,1	60,7	87,8	7,7	164,8	136,1	121,1
2000 II	243,6	14,0	12,4	32,1	21,3	62,3	93,5	8,0	173,2	137,3	126,1
2000 III	245,5	13,3	11,8	37,6	21,1	64,5	89,2	8,1	174,5	132,9	131,3
2000 IV	277,0	15,1	12,6	42,4	22,4	66,3	108,0	10,2	196,9	141,2	139,4
1998 tammi	57,9	4,5	3,5	5,7	5,6	16,7	20,4	1,4	123,4	114,7	107,6
1998 helmi	57,9	4,3	3,5	5,4	5,6	16,7	20,8	1,6	123,4	114,4	107,9
1998 maaliskuu	64,3	4,9	3,8	5,3	6,5	18,3	24,2	1,3	137,2	128,7	106,6
1998 huhti	60,1	4,7	3,7	5,2	5,8	16,8	22,6	1,3	128,2	121,5	105,5
1998 touko	56,9	4,4	3,5	5,2	5,6	15,8	21,2	1,2	121,4	115,8	104,9
1998 kesä	62,2	4,6	3,9	4,7	6,0	17,8	23,4	1,8	132,6	127,9	103,7
1998 heinä	59,2	4,7	3,6	4,7	6,0	17,8	21,2	1,3	126,3	123,5	102,2
1998 elokuu	50,1	4,1	2,8	4,4	4,7	15,0	18,1	1,0	106,8	105,6	101,1
1998 syyskuu	61,8	4,6	3,3	4,7	5,8	17,9	24,1	1,4	131,7	129,3	101,9
1998 lokakuu	62,5	4,8	3,3	4,7	5,8	17,4	25,1	1,4	133,3	133,9	99,5
1998 marraskuu	59,8	4,6	3,2	4,2	5,4	16,2	24,9	1,3	127,6	132,1	96,6
1998 joulukuu	58,7	5,0	3,1	4,3	5,3	15,7	24,2	1,2	125,1	130,4	96,0
1999 tammi	55,0	3,9	3,0	4,6	5,2	15,5	21,5	1,4	117,4	119,5	98,2
1999 helmi	56,4	3,9	2,9	4,2	5,4	16,2	22,2	1,6	120,3	122,1	98,5
1999 maaliskuu	67,8	4,7	3,3	5,0	6,4	18,7	28,0	1,7	144,6	144,7	99,9
1999 huhti	61,6	4,2	3,3	5,6	5,8	16,0	25,0	1,7	131,4	128,3	102,4
1999 touko	62,4	4,3	3,3	5,7	5,8	16,5	25,2	1,6	133,1	127,2	104,6
1999 kesä	65,5	4,4	3,5	5,4	6,2	18,2	26,0	1,7	139,7	133,5	104,6
1999 heinä	64,5	4,4	3,4	6,7	5,7	18,4	24,3	1,6	137,4	127,3	108,0
1999 elokuu	58,5	4,1	2,7	7,0	5,2	16,3	21,8	1,6	124,8	113,5	110,0
1999 syyskuu	70,9	4,4	3,5	7,6	6,4	19,6	27,6	1,9	151,3	137,3	110,2
1999 lokakuu	70,6	4,5	3,4	7,9	6,5	18,9	27,4	2,1	150,5	135,2	111,3
1999 marraskuu	74,4	4,8	3,6	8,5	6,8	18,8	30,0	1,9	158,6	143,1	110,8
1999 joulukuu	73,0	4,9	3,5	9,6	6,2	18,1	29,1	1,7	155,7	134,9	115,4
2000 tammi	71,3	4,1	3,5	10,4	5,8	18,5	26,6	2,5	152,1	128,1	118,7
2000 helmi	75,7	4,0	3,6	10,2	6,8	20,2	28,4	2,5	161,4	133,4	121,0
2000 maaliskuu	84,9	4,6	4,2	11,0	7,5	22,0	32,8	2,7	181,0	146,9	123,2
2000 huhti	73,2	4,2	3,7	9,6	6,5	18,4	28,4	2,4	156,1	127,3	122,7
2000 touko	88,1	5,1	4,7	11,3	7,5	22,8	34,0	2,9	187,9	148,1	126,9
2000 kesä	82,3	4,6	4,1	11,3	7,3	21,1	31,1	2,7	175,4	136,6	128,4
2000 heinä	79,3	4,5	4,0	11,9	6,7	21,0	28,4	2,9	169,2	131,9	128,3
2000 elokuu	78,7	4,4	3,6	12,5	6,8	20,6	28,5	2,4	167,8	128,4	130,7
2000 syyskuu	87,5	4,5	4,2	13,2	7,6	22,9	32,3	2,8	186,6	138,5	134,7
2000 lokakuu	94,4	5,2	4,3	14,0	7,8	23,2	36,5	3,4	201,3	144,2	139,6
2000 marraskuu	95,8	5,1	4,4	14,7	7,9	22,9	37,0	3,8	204,3	146,2	139,7
2000 joulukuu	86,8	4,8	3,9	13,7	6,7	20,2	34,5	3,0	185,0	133,3	138,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001 I	260,5	13,5	12,2	35,0	23,2	66,8	99,8	9,9	184,0	138,7	132,6
2001 tammi	87,0	4,5	4,2	12,4	7,6	22,6	32,6	3,2	184,4	139,4	132,3
2001 helmi	82,8	4,2	3,8	11,0	7,5	21,2	31,3	3,7	175,5	131,8	133,1
2001 maaliskuu	90,6	4,8	4,2	11,6	8,1	23,0	35,9	2,9	192,0	145,0	132,4
2001 huhti	83,4	176,7	.	.

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.2). Ero johtuu osittain vakuutus- ja rahtipalveluiden kirjaamisesta tavaroiden tuontiin. Näiden palveluiden osuus tavaroiden tuonnista (cif) oli vuonna 1998 noin 3,8 %.

2) Yksikköarvoindeksi, joiden perusteella arvioidaan myös viennin määrä, sisältävät Kreikkaa lukuun ottamatta euroalueen maiden tiedot vuodelta 2001.

3) EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin.

Taulukko 9

3. Kauppatase¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], vienti (fob) – tuonti (cif))

	Yhteensä	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka	Raaka- aineet	Energia	Kemikaalit	Muut teollisuus- tuotteet	Koneet, kuljetus- laitteet	Muut	
	1	2	3	4	5	6	7	8	
1997	88,6	1,5	-25,1	-66,8	37,1	28,3	113,8	-0,1	
1998	85,7	1,0	-25,5	-45,9	36,4	20,0	101,1	-1,4	
1999	51,1	3,2	-23,0	-64,1	42,7	14,5	77,1	0,7	
2000	7,8	6,3	-28,6	-120,3	51,4	13,2	90,6	-4,8	
1998	I	14,7	0,2	-6,7	-13,0	9,0	3,3	22,7	-0,7
	II	25,4	0,9	-7,2	-11,7	9,6	6,1	28,3	-0,6
	III	24,9	0,1	-5,8	-10,8	9,3	4,6	27,5	0,0
	IV	20,7	-0,1	-5,8	-10,3	8,5	5,9	22,6	-0,1
1999	I	8,5	0,0	-5,5	-11,2	8,8	1,2	15,2	0,0
	II	13,7	0,6	-6,2	-13,7	10,2	4,3	18,2	0,2
	III	15,6	1,1	-5,4	-17,4	12,4	2,5	21,7	0,7
	IV	13,3	1,5	-5,9	-21,9	11,3	6,5	21,9	-0,1
2000	I	-2,0	1,1	-6,5	-26,5	11,9	1,4	17,4	-0,7
	II	3,9	1,1	-7,4	-26,8	11,9	2,6	23,1	-0,7
	III	4,7	1,9	-7,1	-31,4	13,9	2,4	26,0	-0,9
	IV	1,1	2,2	-7,6	-35,6	13,7	6,7	24,2	-2,5
1998	tammi	0,9	-0,2	-2,3	-4,6	2,8	-0,2	5,6	-0,2
	helmi	5,9	0,3	-2,2	-4,3	3,1	1,4	8,1	-0,4
	maalis	7,9	0,1	-2,3	-4,1	3,1	2,1	9,0	0,0
	huhti	8,1	0,1	-2,4	-4,0	3,4	2,3	8,7	0,0
	touko	9,0	0,4	-2,3	-4,1	3,1	2,4	9,5	-0,1
	kesä	8,3	0,3	-2,6	-3,5	3,1	1,5	10,1	-0,5
	heinä	13,8	0,1	-2,2	-3,6	3,3	3,3	13,0	0,0
	elo	6,5	0,1	-1,6	-3,5	3,0	0,6	7,7	0,1
	syys	4,6	-0,1	-2,0	-3,8	3,0	0,7	6,8	-0,1
	loka	6,6	0,0	-2,0	-3,7	2,8	2,2	7,4	-0,2
	marras	7,4	0,2	-1,9	-3,3	2,7	2,0	7,6	0,0
	joulu	6,7	-0,3	-1,9	-3,3	2,9	1,7	7,6	0,1
1999	tammi	-0,7	-0,1	-1,9	-3,8	2,6	-0,7	3,5	-0,3
	helmi	3,8	0,1	-1,7	-3,3	2,9	0,5	5,3	0,1
	maalis	5,4	0,0	-1,9	-4,0	3,4	1,4	6,4	0,1
	huhti	4,2	0,2	-2,0	-4,6	3,4	1,8	5,7	-0,2
	touko	1,3	0,2	-2,1	-4,8	3,2	0,9	3,8	0,1
	kesä	8,1	0,2	-2,2	-4,3	3,6	1,6	8,8	0,3
	heinä	11,7	0,2	-2,0	-5,5	4,6	2,5	11,3	0,5
	elo	2,5	0,2	-1,4	-5,8	4,0	-0,2	5,6	0,1
	syys	1,3	0,6	-2,1	-6,1	3,7	0,2	4,9	0,0
	loka	7,0	0,8	-1,9	-6,5	3,7	2,1	8,9	-0,1
	marras	3,2	0,6	-2,1	-7,3	4,0	2,1	6,1	-0,2
	joulu	3,2	0,2	-1,9	-8,1	3,6	2,3	7,0	0,2
2000	tammi	-5,2	0,0	-2,2	-8,8	3,5	-0,9	3,5	-0,3
	helmi	-0,3	0,4	-2,0	-8,5	3,9	0,7	5,5	-0,3
	maalis	3,6	0,6	-2,3	-9,2	4,6	1,7	8,4	-0,1
	huhti	0,2	0,2	-2,1	-7,9	3,5	1,1	5,7	-0,3
	touko	1,1	0,4	-2,8	-9,4	4,3	0,4	8,4	-0,2
	kesä	2,7	0,5	-2,5	-9,5	4,1	1,1	9,0	-0,1
	heinä	5,5	0,4	-2,5	-9,9	4,7	2,3	11,1	-0,6
	elo	-0,7	0,6	-2,0	-10,5	4,5	0,0	6,8	0,1
	syys	-0,2	0,9	-2,5	-11,0	4,7	0,1	8,1	-0,4
	loka	2,0	0,8	-2,5	-11,6	5,1	2,4	8,6	-0,8
	marras	-0,4	1,0	-2,7	-12,4	4,6	2,2	8,2	-1,2
	joulu	-0,5	0,5	-2,4	-11,6	3,9	2,2	7,4	-0,5
Euroalueen laajeneminen									
2001	I	-2,6	0,8	-7,4	-29,6	12,2	0,2	23,4	-2,1
2001	tammi	-6,3	0,1	-2,6	-10,4	3,7	-1,9	5,7	-0,8
	helmi	0,5	0,4	-2,3	-9,4	4,0	0,6	8,2	-0,9
	maalis	3,2	0,3	-2,5	-9,8	4,5	1,5	9,5	-0,4
	huhti	-3,0

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksumetastilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.1). Ero johtuu osittain vakuutus- ja rahtipalveluiden kirjaamisesta tavaroiden tuontiin. Näiden palveluiden osuus tavaroiden tuonnista (cif) oli vuonna 1998 noin 3,8 %.

10 Valuuttakurssit

Taulukko 10

Valuuttakurssit

(jakson keskiarvo, x yksikköä valuuttaa / 1 ecu tai euro, 1999/I = 100 [efektiivinen])

		Euron efektiivinen valuuttakurssi ¹⁾						Ecu/euron valuuttakurssit ²⁾			
		Suppea maaryhmä				Laaja maaryhmä		USA:n dollari	Japanin jeni	Sveitsin frangi	Englannin punta
		Nimellinen	Reaalinen: kuluttaja-hinta-indeksi	Reaalinen: teollisuuden tuottaja-hintaindeksi	Reaalinen: tehdasteollisuuden yksikkötyökustannukset	Nimellinen	Reaalinen: kuluttaja-hinta-indeksi				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1996		107,9	108,8	107,4	111,4	95,4	105,9	1,270	138,1	1,568	0,814
1997		99,1	99,4	99,2	100,5	90,4	96,6	1,134	137,1	1,644	0,692
1998		101,5	101,3	101,5	99,5	96,6	99,1	1,121	146,4	1,622	0,676
1999		95,7	95,7	95,7	96,4	96,6	95,8	1,066	121,3	1,600	0,659
2000		85,7	86,5	86,9	87,2	88,2	86,3	0,924	99,5	1,558	0,609
1999	I	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	1,122	130,7	1,599	0,687
	II	96,1	96,0	96,0	96,9	96,5	96,0	1,057	127,7	1,600	0,658
	III	94,6	94,7	94,5	95,1	95,5	94,6	1,049	118,7	1,602	0,655
	IV	92,2	92,2	92,2	93,8	94,2	92,6	1,038	108,4	1,600	0,636
2000	I	89,0	89,6	89,7	90,2	91,1	89,5	0,986	105,5	1,607	0,614
	II	86,0	86,6	87,0	87,5	88,4	86,6	0,933	99,6	1,563	0,610
	III	84,7	85,7	86,2	86,6	87,3	85,3	0,905	97,4	1,544	0,612
	IV	83,0	84,0	84,8	84,6	85,9	83,6	0,868	95,3	1,516	0,600
1999	tammi	102,0	101,8	101,8	-	101,4	101,4	1,161	131,3	1,605	0,703
	helmi	99,9	99,9	99,8	-	100,0	100,0	1,121	130,8	1,598	0,689
	maalis	98,3	98,3	98,4	-	98,7	98,6	1,088	130,2	1,595	0,671
	huhti	97,1	96,9	97,0	-	97,5	97,2	1,070	128,2	1,602	0,665
	touko	96,6	96,5	96,4	-	96,9	96,4	1,063	129,7	1,603	0,658
	kesä	94,7	94,7	94,7	-	95,1	94,4	1,038	125,3	1,595	0,650
	heinä	94,8	95,2	94,9	-	95,0	94,5	1,035	123,7	1,604	0,658
	elo	95,4	95,6	95,4	-	96,3	95,5	1,060	120,1	1,600	0,660
	syys	93,6	93,4	93,4	-	95,2	93,8	1,050	112,4	1,602	0,647
	loka	94,4	94,2	94,3	-	96,3	94,7	1,071	113,5	1,594	0,646
	marras	92,0	92,0	92,1	-	94,0	92,4	1,034	108,2	1,605	0,637
	joulu	90,1	90,4	90,3	-	92,2	90,7	1,011	103,7	1,601	0,627
2000	tammi	90,2	90,8	90,9	-	92,4	90,8	1,014	106,5	1,610	0,618
	helmi	89,2	89,8	89,9	-	91,2	89,5	0,983	107,6	1,607	0,615
	maalis	87,7	88,3	88,4	-	89,7	88,1	0,964	102,6	1,604	0,611
	huhti	86,1	86,6	87,0	-	88,4	86,7	0,947	99,9	1,574	0,598
	touko	84,5	85,0	85,7	-	86,9	85,1	0,906	98,1	1,556	0,602
	kesä	87,4	88,1	88,4	-	89,9	88,1	0,949	100,7	1,561	0,629
	heinä	86,9	87,9	88,1	-	89,4	87,5	0,940	101,4	1,551	0,623
	elo	84,6	85,5	86,0	-	87,0	85,2	0,904	97,8	1,551	0,607
	syys	82,8	83,6	84,6	-	85,3	83,3	0,872	93,1	1,531	0,608
	loka	81,6	82,3	83,4	-	84,4	82,2	0,855	92,7	1,513	0,589
	marras	82,3	83,2	84,1	-	85,1	82,8	0,856	93,3	1,522	0,600
	joulu	85,4	86,4	87,0	-	88,1	85,8	0,897	100,6	1,514	0,613
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	I	88,6	90,0	90,4	88,8	91,4	88,8	0,923	109,1	1,533	0,633
	II	86,0	87,7	87,9	86,3	89,5	86,7	0,873	106,9	1,528	0,614
2001	tammi	89,2	90,3	90,7	-	91,7	89,0	0,938	109,6	1,529	0,635
	helmi	88,3	89,7	90,1	-	91,0	88,5	0,922	107,1	1,536	0,634
	maalis	88,4	90,0	90,3	-	91,4	88,9	0,910	110,3	1,535	0,629
	huhti	87,6	89,2	89,5	-	91,0	88,4	0,892	110,4	1,529	0,622
	touko	85,9	87,5	87,7	-	89,3	86,5	0,874	106,5	1,533	0,613
	kesä	84,7	86,3	86,4	-	88,1	85,2	0,853	104,3	1,522	0,609
Muutos ed. kuukaudesta, % ⁴⁾											
2001	kesä	-1,5	-1,3	-1,4	-	-1,4	-1,5	-2,4	-2,1	-0,7	-0,7
Muutos ed. vuodesta, % ⁴⁾											
2001	kesä	-	-	-	-	-	-	-10,1	3,6	-2,5	-3,2

Lähde: EKP.

1) Lisätietoja laskentatavasta Yleistä-osassa.

2) Joulukuuhun 1998 asti euron valuuttakurssit (BIS); tammikuusta 1999 alkaen euron valuuttakurssit.

3) Koska EKP ei ilmoittanut virallisia viitekurseja näille valuutoille ennen lokakuuta 2000, taulukossa esitetään viitteelliset kurssit syyskuuhun 2000 saakka.

4) Viimeisen kuukausihavainnon prosenttimuutos on esitetty verrattuna edellisen kuukauden tietoihin ja vuotta aikaisempiin tietoihin. Positiivinen muutos merkitsee euron vahvistumista. Tammikuusta 2001 alkaen efektiivistä valuuttakurssia koskevat tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien havaintojen kanssa muuttuneiden painojen vuoksi.

Ecun/euron valuuttakurssit ²⁾								
Ruotsin kruunu	Tanskan kruunu	Norjan kruunu	Kanadan dollari	Australian dollari	Hongkongin dollari ³⁾	Etelä-Korean won ³⁾	Singaporen dollari ³⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	
8,51	7,36	8,20	1,731	1,623	9,68	1 007,9	1,765	1996
8,65	7,48	8,02	1,569	1,528	8,75	1 069,8	1,678	1997
8,92	7,50	8,47	1,665	1,787	8,69	1 568,9	1,876	1998
8,81	7,44	8,31	1,584	1,652	8,27	1 267,3	1,806	1999
8,45	7,45	8,11	1,371	1,589	7,20	1 043,5	1,592	2000
8,98	7,44	8,60	1,696	1,770	8,69	1 342,6	1,911	1999 I
8,90	7,43	8,24	1,557	1,618	8,19	1 258,8	1,810	II
8,71	7,44	8,22	1,558	1,613	8,14	1 252,8	1,772	III
8,65	7,44	8,19	1,528	1,613	8,07	1 217,4	1,737	IV
8,50	7,45	8,11	1,434	1,564	7,68	1 109,8	1,674	2000 I
8,28	7,46	8,20	1,381	1,585	7,27	1 042,0	1,608	II
8,40	7,46	8,10	1,341	1,576	7,06	1 009,5	1,569	III
8,60	7,45	8,04	1,325	1,632	6,77	1 011,6	1,516	IV
9,08	7,44	8,65	1,765	1,839	8,99	1 362,4	1,950	1999 tammi
8,91	7,44	8,65	1,679	1,751	8,68	1 330,2	1,905	helmi
8,94	7,43	8,51	1,651	1,726	8,43	1 336,2	1,881	maalis
8,91	7,43	8,32	1,594	1,668	8,30	1 292,2	1,834	huhti
8,97	7,43	8,23	1,553	1,605	8,24	1 272,1	1,820	touko
8,83	7,43	8,17	1,524	1,580	8,05	1 212,6	1,775	kesä
8,74	7,44	8,18	1,540	1,576	8,03	1 229,4	1,756	heinä
8,75	7,44	8,26	1,583	1,645	8,23	1 269,1	1,779	elo
8,63	7,43	8,23	1,552	1,619	8,15	1 260,1	1,781	syys
8,73	7,43	8,29	1,581	1,641	8,32	1 289,9	1,793	loka
8,63	7,44	8,19	1,516	1,618	8,04	1 215,9	1,727	marras
8,59	7,44	8,10	1,491	1,580	7,86	1 149,6	1,694	joulu
8,60	7,44	8,12	1,469	1,542	7,89	1 145,9	1,697	2000 tammi
8,51	7,45	8,10	1,427	1,564	7,65	1 110,8	1,674	helmi
8,39	7,45	8,11	1,408	1,583	7,51	1 076,1	1,654	maalis
8,27	7,45	8,15	1,389	1,588	7,38	1 051,4	1,620	huhti
8,24	7,46	8,20	1,355	1,570	7,06	1 015,3	1,566	touko
8,32	7,46	8,25	1,402	1,597	7,40	1 061,1	1,641	kesä
8,41	7,46	8,18	1,389	1,598	7,33	1 047,9	1,636	heinä
8,39	7,46	8,10	1,341	1,557	7,05	1 007,6	1,556	elo
8,41	7,46	8,03	1,295	1,575	6,80	973,2	1,517	syys
8,52	7,45	8,00	1,292	1,618	6,67	965,1	1,498	loka
8,63	7,46	8,00	1,320	1,639	6,68	990,6	1,497	marras
8,66	7,46	8,13	1,368	1,642	7,00	1 089,6	1,558	joulu
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
9,00	7,46	8,20	1,410	1,741	7,20	1 174,7	1,616	2001 I
9,13	7,46	8,01	1,345	1,701	6,81	1 138,9	1,583	II
8,91	7,46	8,24	1,410	1,689	7,32	1 194,9	1,630	2001 tammi
8,98	7,46	8,21	1,403	1,724	7,19	1 153,8	1,607	helmi
9,13	7,46	8,16	1,417	1,807	7,09	1 173,4	1,611	maalis
9,11	7,46	8,11	1,390	1,785	6,96	1 183,5	1,617	huhti
9,06	7,46	7,99	1,347	1,681	6,82	1 133,7	1,586	touko
9,21	7,45	7,94	1,302	1,647	6,65	1 104,1	1,550	kesä
1,7	-0,1	-0,7	-3,4	-2,0	-2,4	-2,6	-2,3	Muutos ed. kuukaudesta, % ⁴⁾ 2001 kesä
10,7	-0,1	-3,8	-7,2	3,1	-10,1	4,1	-5,5	Muutos ed. vuodesta, % ⁴⁾ 2001 kesä

II Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa

Taulukko II

Taloudellinen kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	YKHI	Julkisen talouden alijäämä (-)/yli-jäämä (+), % BKT:stä	Julkisen talouden brutto-velka, % BKT:stä	Valtion pitkä-aikaisten lainojen tuotot ¹⁾ , vuotuinen korko	Valuttakurssi ²⁾ , kansallinen valuutta/ ecu tai euro	Vaihtotase ja uusi pääomatase, % BKT:stä	Yksikkötyökustannukset ³⁾	BKT:n määrä	Teollisuus-tuotannon volyyymi-indeksi ⁴⁾	Standardoitu työttömyysaste, % työvoimasta (kp.)	Lavea raha ⁵⁾	3 kk:n korko ¹⁾ , vuotuinen korko
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tanska												
1997	1,9	0,3	61,2	6,25	7,48	0,6	1,9	3,0	5,3	5,6	4,7	3,73
1998	1,3	1,1	55,6	4,94	7,50	-0,9	2,3	2,8	2,2	5,2	4,6	4,27
1999	2,1	3,1	52,0	4,91	7,44	1,8	3,0	2,1	1,8	5,2	4,2	3,44
2000	2,7	2,5	46,5	5,64	7,45	2,1	1,4	3,2	6,2	4,7	1,9	5,00
2000	I	-	-	5,79	7,45	1,3	1,8	2,7	3,1	4,7	2,2	3,95
	II	-	-	5,67	7,46	1,7	2,1	3,7	7,8	4,7	1,3	4,73
	III	-	-	5,69	7,46	3,8	0,4	3,5	8,0	4,7	2,3	5,84
	IV	-	-	5,42	7,45	1,4	1,1	2,9	6,1	4,8	1,8	5,48
2001	I	-	-	5,03	7,46	3,6	3,4	1,0	5,3	4,7	.	5,26
	II	-	-	5,25	7,46	5,06
2001	tammi	2,3	-	5,09	7,46	-	-	-	3,4	4,6	.	5,34
	helmi	2,3	-	5,06	7,46	-	-	-	4,0	4,7	.	5,27
	maalis	2,2	-	4,95	7,46	-	-	-	8,2	4,6	.	5,16
	huhti	2,6	-	5,10	7,46	-	-	-	1,1	4,6	.	5,11
	touko	2,8	-	5,31	7,46	-	-	-	.	4,6	.	5,11
	kesä	.	-	5,33	7,45	-	-	-	.	.	.	4,96
Ruotsi												
1997	1,8	-1,5	74,5	6,62	8,65	-	0,6	2,1	7,0	9,9	4,2	4,43
1998	1,0	1,9	71,8	4,99	8,92	3,7	0,9	3,6	3,8	8,3	3,5	4,36
1999	0,6	1,8	65,2	4,98	8,81	2,8	-0,4	4,1	2,0	7,2	6,8	3,32
2000	1,3	4,1	55,6	5,37	8,45	3,1	5,6	3,6	8,5	5,9	6,2	4,07
2000	I	-	-	5,79	8,50	3,6	5,7	4,2	5,9	6,5	8,7	3,99
	II	-	-	5,30	8,28	1,9	4,5	4,1	10,2	6,1	8,9	4,09
	III	-	-	5,30	8,40	2,5	5,3	3,7	9,1	5,7	5,1	4,14
	IV	-	-	5,09	8,60	4,3	6,7	2,3	8,8	5,4	2,2	4,06
2001	I	-	-	4,83	9,00	3,1	3,5	2,2	6,3	5,3	0,2	4,10
	II	-	-	5,20	9,13	4,15
2001	tammi	1,6	-	4,89	8,91	-	-	-	8,2	5,4	0,4	4,14
	helmi	1,5	-	4,86	8,98	-	-	-	5,6	5,2	-1,2	4,10
	maalis	1,7	-	4,75	9,13	-	-	-	5,5	5,2	1,4	4,06
	huhti	3,0	-	4,93	9,11	-	-	-	-1,4	5,0	-0,3	4,04
	touko	3,1	-	5,27	9,06	-	-	-	.	5,0	-1,4	4,09
	kesä	.	-	5,38	9,21	-	-	-	.	.	.	4,32
Iso-Britannia												
1997	1,8	-2,0	51,1	7,13	0,692	0,9	2,9	3,5	1,3	7,0	11,2	6,92
1998	1,6	0,4	48,1	5,60	0,676	0,0	3,1	2,6	0,8	6,3	9,7	7,42
1999	1,3	1,3	45,7	5,01	0,659	-1,0	3,4	2,3	0,6	6,1	5,3	5,54
2000	0,8	1,9	42,9	5,33	0,609	-1,5	1,9	3,1	1,5	5,5	6,6	6,19
2000	I	0,8	6,3	43,7	5,60	-1,5	3,0	3,2	1,9	5,8	3,8	6,20
	II	0,6	-0,4	43,7	5,31	-1,4	1,4	3,4	2,6	5,6	5,8	6,28
	III	0,8	2,1	42,3	5,31	0,612	-1,8	1,6	3,0	0,7	5,4	8,4
	IV	0,9	-0,1	42,5	5,09	0,600	-1,4	1,7	2,6	0,9	5,3	8,5
2001	I	0,9	5,3	40,2	4,90	0,633	0,0	2,1	2,7	0,5	5,2	9,1
	II	.	.	5,09	0,614	5,30
2001	tammi	0,9	13,8	41,2	4,94	0,635	-	-	1,9	5,2	9,7	5,84
	helmi	0,8	4,1	40,4	4,95	0,634	-	-	0,5	5,1	9,2	5,76
	maalis	1,0	-1,9	40,2	4,82	0,629	-	-	-0,7	5,1	8,3	5,55
	huhti	1,1	0,6	39,8	5,03	0,622	-	-	-	.	7,7	5,40
	touko	1,7	-2,0	39,9	4,95	0,613	-	-	-	.	.	5,25
	kesä	.	.	.	5,30	0,609	-	-	.	.	.	5,26

Lähteet: Eurostat (sarakeet 1, 8, 9 ja 10), Euroopan komissio (talous- ja raha-asioista vastaava pääosasto ja Eurostat) (sarake 2 [vuosittain] ja sarake 3 [vuosittain]), Reuters (sarake 12), kansalliset tilastot (sarake 2 [neljännesvuosittain ja kuukausittain], sarake 3 [neljännesvuosittain ja kuukausittain], 4, 5, 7 [pl. Ruotsi] ja 11), EKP:n laskelma (sarakeet 6 ja 7 [Ruotsi]).

- 1) Ajanjakson keskiarvoja.
- 2) Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.
- 3) Koko talous; Ison-Britannian tilastot eivät sisällä työnantajan sosiaaliturvamaksuja.
- 4) Yhteensä (rakentamista lukuun ottamatta); korjattu työpäivien määrällä.
- 5) Kuukauden lopun keskiarvoja; M3; M4 Ison-Britannian osalta.

12 Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella

Taulukko 12.1

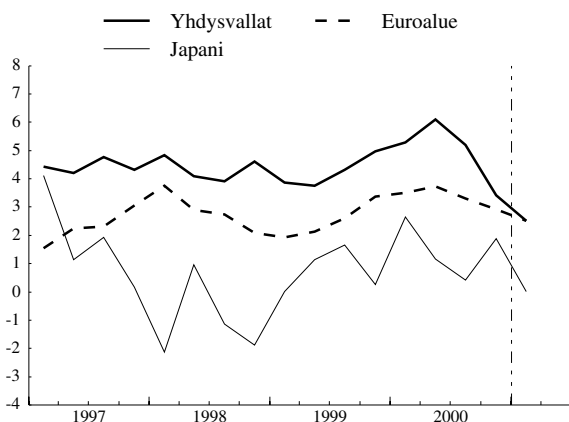
Taloudellinen kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	KHI	Yksikkö- työ- kustannuk- set ¹⁾	BKT:n määrä	Teollisuus- tuotannon volyyymi- indeksi ¹⁾	Työttö- määrä, % työ- voimasta (kp.)	M2 ²⁾	Pankkien- välisten 3 kk:n talletusten korko ³⁾ , vuotuinen korko	Valtion 10 vuoden lainojen tuotto ³⁾ , vuotuinen korko	Valuutta- kurssi ⁴⁾ , kansallinen valuutta/ ecu tai euro	Julkisen talouden rahoitus- asema alijäämä (-) ⁵⁾ / ylijäämä (+), % BKT:stä	Julkinen brutto- velka ⁶⁾ , % BKT:stä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Yhdysvallat											
1997	2,3	0,0	4,4	7,6	5,0	4,9	5,76	6,45	1,134	-0,9	56,4
1998	1,6	0,7	4,4	5,5	4,5	7,3	5,57	5,33	1,121	0,3	53,4
1999	2,2	-1,7	4,2	4,8	4,2	7,6	5,42	5,64	1,066	1,0	50,3
2000	3,4	-3,8	5,0	6,0	4,0	6,1	6,53	6,03	0,924	2,2	44,5
2000	I	3,2	-3,7	5,3	6,3	6,1	6,11	6,48	0,986	2,0	49,3
	II	3,3	-4,4	6,1	7,0	6,2	6,63	6,18	0,933	2,1	46,5
	III	3,5	-5,4	5,2	6,4	6,1	6,70	5,89	0,905	2,3	45,2
	IV	3,4	-1,5	3,4	4,3	6,2	6,69	5,56	0,868	2,4	44,5
2001	I	3,4	1,8	2,5	0,4	7,5	5,35	5,04	0,923	2,3	44,6
	II	4,19	5,25	0,873	.	.
2001	tammi	3,7	.	.	1,4	6,8	5,73	5,14	0,938	.	.
	helmi	3,5	.	.	0,5	7,5	5,35	5,10	0,922	.	.
	maalis	2,9	.	.	-0,8	8,1	4,96	4,89	0,910	.	.
	huhti	3,3	.	.	-2,0	8,1	4,63	5,13	0,892	.	.
	touko	3,6	.	.	-3,3	8,4	4,11	5,37	0,874	.	.
	kesä	3,83	5,26	0,853	.	.
Japani											
1997	1,7	-2,2	1,8	3,6	3,4	3,1	0,62	2,15	137,1	-2,7	.
1998	0,6	6,3	-1,1	-7,1	4,1	4,4	0,66	1,30	146,4	-10,3	.
1999	-0,3	-2,5	0,8	0,8	4,7	3,7	0,22	1,75	121,3	-10,4	.
2000	-0,6	-6,5	1,5	5,9	4,7	2,1	0,28	1,76	99,5	.	.
2000	I	-0,7	-7,0	2,6	6,3	2,2	0,14	1,79	105,5	.	.
	II	-0,7	-7,3	1,2	7,1	4,7	0,12	1,72	99,6	.	.
	III	-0,7	-6,1	0,4	5,5	1,9	0,32	1,79	97,4	.	.
	IV	-0,5	-5,3	1,9	4,9	2,1	0,56	1,73	95,3	.	.
2001	I	-0,1	-0,2	0,0	-1,1	4,8	0,37	1,38	109,1	.	.
	II	0,08	1,28	106,9	.	.
2001	tammi	0,1	-2,8	.	2,0	4,9	0,50	1,54	109,6	.	.
	helmi	-0,1	1,2	.	-2,0	4,7	0,41	1,43	107,1	.	.
	maalis	-0,4	1,5	.	-2,9	4,7	0,19	1,19	110,3	.	.
	huhti	-0,4	.	.	-4,2	4,8	0,10	1,36	110,4	.	.
	touko	-0,5	.	.	-3,9	4,9	0,07	1,28	106,5	.	.
	kesä	0,07	1,19	104,3	.	.

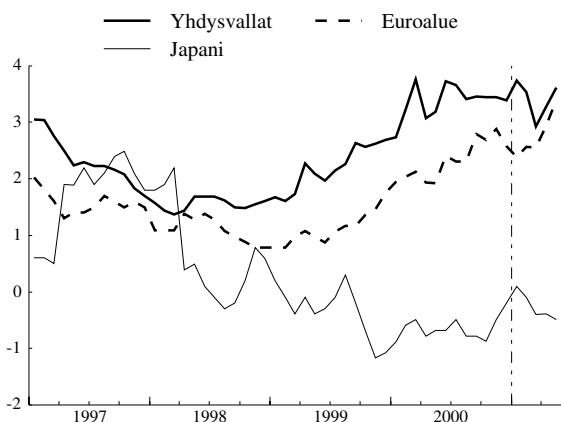
Bruttokansantuotteen määrä

(vuotuinen prosenttimuutos; neljännesvuosittain)

Kuluttajahintaindeksit

(vuotuinen prosenttimuutos; kuukausittain)

Lähteet: Kansalliset tilastot (sarakeet 1, 2 [Yhdysvallat], 3, 4, 5, 6, 8 [joulukuuhun 1998 asti], 9 ja 10), OECD (sarake 2 [Japani]), Eurostat (euroaluetta koskevan kuvion tilastot), Reuters (sarake 7 ja sarake 8 [tammikuusta 1999 alkaen]), EKP:n laskelma (sarake 11).

1) Tehdasteollisuus.

2) Ajanjakson keskiarvo, M2 ja sijoitustodistukset Japanin osalta.

3) Lisäinformaatiota, ks. taulukot 3.1 ja 3.2.

4) Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.

5) Japania koskevat tiedot: vuoden 1998 alijäämä sisältää valtion vastuulle ottaman suuren velan; vuoden 1999 tiedot perustuvat rahoitustilin rahoitustilinpitoilastoihin.

6) Julkisen sektorin konsolidoitu bruttovelka (ajanjakson lopussa).

Taulukko 12.2

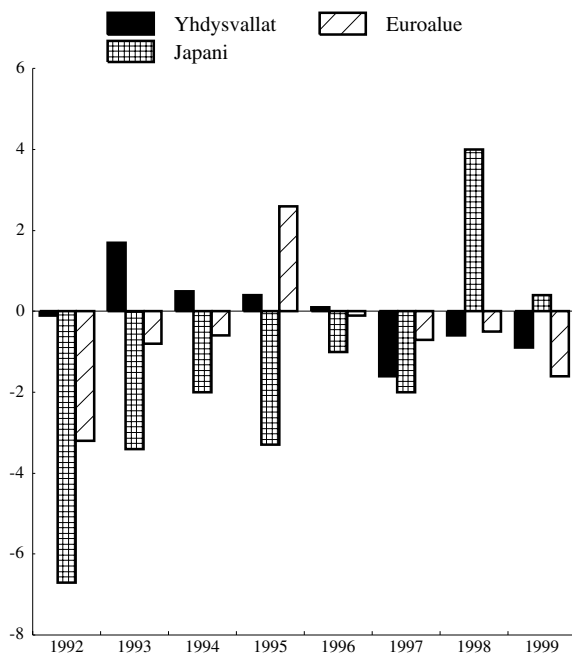
Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

(prosenttia BKT:stä)

	Kansallinen säästäminen ja investoinnit			Yritysten (pl. rahoitussektori) investoinnit ja rahoitus						Kotitalouksien investoinnit ja rahoitus ¹⁾			
	Brutto-säästäminen	Pääoman brutto-muodostus	Nettoluotonanto ulkomaille	Pääoman brutto-muodostus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Rahoitusvarojen nettohankinta	Brutto-säästäminen	Nettovelkaantuminen	Arvo-paperit ja osakkeet	Pääoma-menot	Rahoitusvarojen nettohankinta	Brutto-säästäminen	Nettovelkaantuminen
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Yhdysvallat													
1997	18,1	19,9	-1,5	9,4	8,6	1,8	8,7	3,4	1,8	11,8	4,5	12,1	4,6
1998	18,8	20,8	-2,3	9,7	8,8	6,5	8,5	7,1	1,4	12,3	6,6	12,3	5,7
1999	18,5	21,1	-3,4	10,1	9,6	6,9	8,7	7,8	3,3	12,6	5,7	11,0	6,6
2000	18,3	21,8	-4,3	10,6	10,1	6,1	8,9	7,4	2,7	12,5	2,9	9,4	5,8
1999	II	18,4	20,8	-3,2	10,0	9,9	6,4	8,7	7,4	12,7	5,6	11,2	6,6
	III	18,4	21,1	-3,6	10,1	9,7	7,3	8,6	8,5	12,6	4,8	10,8	6,3
	IV	18,3	21,4	-3,9	10,4	9,6	5,9	8,7	7,0	12,6	7,1	10,5	7,1
2000	I	18,2	21,4	-4,0	10,3	10,0	8,7	8,8	9,8	12,8	4,2	9,8	7,6
	II	18,5	22,0	-4,1	10,7	10,0	6,9	9,0	8,0	12,5	4,2	9,7	5,9
	III	18,5	21,9	-4,5	10,9	10,3	5,7	9,1	7,3	12,5	2,5	9,3	5,7
	IV	18,0	21,7	-4,5	10,6	10,1	3,5	8,8	4,7	12,3	0,6	8,8	4,2
2001	I	17,5	20,9	-3,9	9,9	10,1	2,9	8,6	3,7	12,5	2,9	8,9	4,0
Japani													
1997	30,2	28,7	2,2	16,6	16,1	3,2	13,8	1,2	0,1	6,0	6,9	11,3	0,7
1998	29,1	26,9	2,6	15,6	15,6	-6,4	13,3	-9,1	-1,4	5,3	5,4	11,7	-0,5
1999	27,8	26,0	2,2	14,5	14,7	2,5	13,7	-2,8	1,2	5,3	6,6	11,3	-0,5
2000	.	26,0	.	.	.	1,4	.	-1,2	0,0	.	4,7	.	0,8
1999	II	.	24,2	.	.	-16,9	.	-17,1	1,7	.	14,6	.	-7,2
	III	.	26,4	.	.	9,7	.	-1,3	1,3	.	4,4	.	1,3
	IV	.	26,9	.	.	15,3	.	19,9	3,9	.	11,6	.	-2,2
2000	I	.	26,3	.	.	7,7	.	-3,4	-3,4	.	3,9	.	9,7
	II	.	24,8	.	.	-26,9	.	-19,6	0,4	.	5,2	.	-9,2
	III	.	27,1	.	.	18,6	.	5,0	-0,6	.	-0,7	.	2,3
	IV	.	27,1	.	.	5,0	.	11,5	1,2	.	10,1	.	0,5
2001	I	.	27,5	.	.	9,6	.	2,4	-0,3	.	-2,6	.	5,1

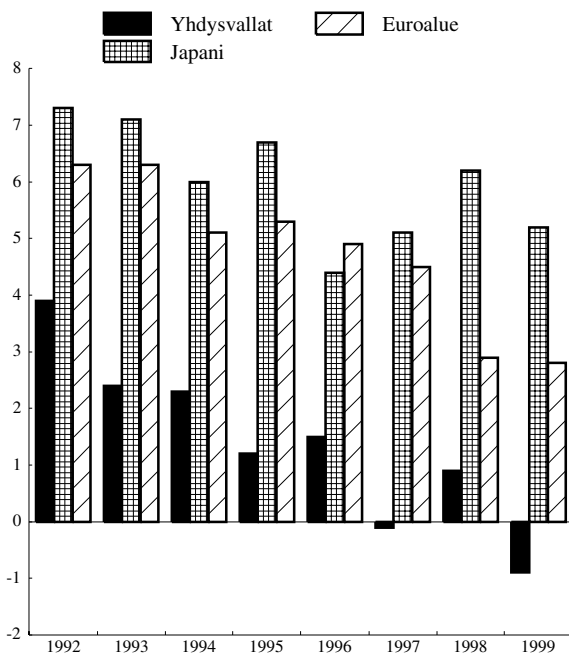
Yritysten (pl. rahoitussektori) nettoluotonanto

(prosenttia BKT:stä)

Kotitalouksien nettoluotonanto¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

Lähteet: EKP, Federal Reserve Board, Bank of Japan ja Economic and Social Research Institute.

1) Kotitaloudet mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

Kreikan tiedoilla täydennetyt euroalueen keskeiset taloustilastot

A. Raha- ja rahoitusmarkkinatilastot

A.1 Raha-aggregaatit ja niiden vastaerät

(miljardia euroa [kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa] ja vuotuinen prosenttimuutos ¹⁾)

		M1		M2		M3 ²⁾		Luotot ³⁾		Rahalaitosten lainat euroalueelle (ml. Kreikka) pl. rahalaitokset ja julkisyhteisöt	
		Yhteensä	%-muutos	Yhteensä	%-muutos	Yhteensä	%-muutos	Yhteensä	%-muutos	Yhteensä	%-muutos
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	tammi	1 818,0	.	4 046,4	.	4 608,2	.	7 856,9	.	5 169,0	.
	helmi	1 787,3	.	4 005,1	.	4 592,7	.	7 877,0	.	5 171,3	.
	maalis	1 809,4	.	4 023,7	.	4 610,8	.	7 952,1	.	5 219,0	.
	huhti	1 823,9	.	4 044,2	.	4 649,5	.	7 985,0	.	5 240,7	.
	touko	1 856,1	.	4 073,0	.	4 685,9	.	8 062,1	.	5 278,0	.
	kesä	1 900,1	.	4 100,3	.	4 710,7	.	8 141,4	.	5 371,5	.
	heinä	1 901,0	.	4 117,7	.	4 719,9	.	8 161,5	.	5 407,9	.
	elo	1 865,8	.	4 084,5	.	4 701,3	.	8 164,4	.	5 402,9	.
	syys	1 892,0	.	4 093,8	.	4 728,1	.	8 215,6	.	5 442,7	.
	loka	1 897,4	.	4 110,5	.	4 747,8	.	8 286,6	.	5 490,4	.
	marras	1 933,6	.	4 140,5	.	4 801,3	.	8 387,8	.	5 556,3	.
	joulu	1 988,5	.	4 239,6	.	4 893,2	.	8 410,2	.	5 589,0	.
2000	tammi	1 997,1	9,4	4 233,6	4,2	4 900,2	5,3	8 467,4	8,1	5 633,8	8,8
	helmi	1 986,7	10,8	4 226,9	5,2	4 920,9	6,2	8 529,0	8,5	5 670,0	9,5
	maalis	1 998,1	10,1	4 236,7	4,9	4 961,3	6,5	8 627,2	8,4	5 741,4	9,9
	huhti	2 039,8	11,4	4 280,5	5,4	5 016,0	6,7	8 693,1	8,7	5 803,8	10,5
	touko	2 021,0	8,7	4 271,8	4,6	5 011,3	6,0	8 728,6	8,2	5 834,5	10,3
	kesä	2 038,0	7,1	4 282,0	4,2	5 004,2	5,4	8 745,2	7,3	5 902,4	9,5
	heinä	2 037,8	6,9	4 281,0	3,6	5 010,9	5,2	8 760,1	7,1	5 931,9	9,2
	elo	2 002,5	7,0	4 269,5	4,1	5 011,4	5,6	8 763,2	7,1	5 951,9	9,6
	syys	2 014,5	6,1	4 275,4	4,0	5 011,0	5,1	8 852,2	7,3	6 038,9	10,1
	loka	2 013,7	5,7	4 282,7	3,7	5 031,1	5,1	8 892,8	6,7	6 082,9	9,9
	marras	2 032,4	4,9	4 304,9	3,7	5 062,6	4,8	8 934,3	6,1	6 119,0	9,4
	joulu	2 098,5	5,5	4 397,2	3,7	5 138,5	5,0	8 961,9	6,5	6 154,2	9,6

A.2 Rahoitusmarkkinoiden korot ja tilastot muista arvopapereista kuin osakkeista

(vuotuisina prosentteina, miljardia euroa)

	Rahamarkkinakorot		Valtion lainojen tuotot		Euromääräiset arvopaperit; liikkeeseen laskija euroalueelta (ml. Kreikka)						
	3 kk:n talletukset	12 kk:n talletukset	2 v	10 v	Liikkeeseen laskut, brutto				Liikkeeseen laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	
					Yhteensä	Rahalaitosten ⁴⁾	Julkisyhteisöjen ⁴⁾	Yritysten ja muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten ⁴⁾			
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
1999	tammi	3,33	3,24	3,11	3,87	348,2	47,1	39,4	13,5	64,0	5 787,2
	helmi	3,27	3,19	3,17	4,02	292,0	49,1	35,6	15,3	49,5	5 835,8
	maalis	3,21	3,19	3,19	4,22	297,2	47,8	35,4	16,8	43,7	5 880,0
	huhti	2,87	2,91	2,93	4,09	333,7	48,8	34,3	16,9	42,2	5 922,0
	touko	2,75	2,83	2,89	4,24	290,3	46,5	37,8	15,7	50,4	5 973,5
	kesä	2,80	2,98	3,16	4,56	279,3	48,6	28,7	22,7	38,2	6 012,0
	heinä	2,84	3,17	3,38	4,89	328,0	44,5	36,4	19,1	42,1	6 052,5
	elo	2,86	3,37	3,65	5,10	239,1	50,2	32,3	17,5	35,4	6 088,4
	syys	2,89	3,43	3,75	5,27	311,6	51,7	31,2	17,1	59,8	6 146,8
	loka	3,53	3,81	4,16	5,51	305,1	51,6	30,2	18,2	52,6	6 200,6
	marras	3,64	3,82	4,07	5,22	285,1	57,1	26,2	16,7	41,8	6 243,6
	joulu	3,58	3,94	4,24	5,32	236,0	66,7	20,1	13,2	-32,7	6 215,8
2000	tammi	3,47	4,04	4,43	5,72	347,8	56,6	30,5	12,9	1,2	6 211,1
	helmi	3,65	4,18	4,59	5,68	355,0	57,7	26,4	15,9	61,5	6 271,4
	maalis	3,86	4,33	4,62	5,51	378,7	58,7	26,4	14,9	53,7	6 327,0
	huhti	4,03	4,42	4,61	5,43	345,7	54,1	26,3	19,6	38,2	6 363,2
	touko	4,44	4,88	5,04	5,53	384,1	59,9	22,7	17,4	52,1	6 424,1
	kesä	4,59	5,01	5,05	5,36	335,5	57,8	21,7	20,5	32,3	6 458,1
	heinä	4,66	5,14	5,21	5,47	376,9	56,4	21,8	21,8	37,2	6 495,5
	elo	4,85	5,28	5,30	5,41	345,7	59,7	21,6	18,8	33,9	6 531,0
	syys	4,91	5,24	5,24	5,48	386,9	61,4	21,3	17,3	20,1	6 552,2
	loka	5,08	5,23	5,19	5,42	442,7	63,5	19,3	17,2	34,3	6 587,1
	marras	5,12	5,20	5,14	5,34	378,0	59,1	20,9	20,1	21,5	6 607,9
	joulu	4,94	4,87	4,80	5,07	319,3	62,9	14,6	22,5	-39,7	6 571,7

Lähteet: EKP ja Reuters (sarakkeet 11 ja 12).

- 1) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtamattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista. Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. tekninen huomautus.
- 2) Ei sisällä euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia.
- 3) Luottoihin kuuluvat lainat euroalueella ja Kreikassa oleville ei-rahalaitoksille ja hallussa olevat euroalueella ja Kreikassa olevien ei-rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit.
- 4) Prosenttia kaikista liikkeeseenlaskuista.

B. Hinnat, reaalitytalous ja julkisen talouden rahoitusaseman kehitys

B.1 Hintakehitys

(vuotuinen prosenttimuutos)

	YKHI						Teollisuuden tuottajahinnat (pl. rakentaminen)	Bruttokansantuotteen deflaattorit			
	Kokonaisindeksi	Tavarat			Palvelut	BKT		Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	
		Elin-tarvikkeet	Muut teollisuustuotteet kuin energia	Energia							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1996	2,3	2,0	2,3	1,6	3,1	2,9	0,4	2,1	2,5	2,2	1,0
1997	1,7	1,2	1,5	0,6	2,6	2,5	1,1	1,6	2,0	1,8	1,1
1998	1,2	0,7	1,7	1,0	-2,6	2,0	-0,7	1,7	1,5	1,7	1,0
1999	1,1	0,9	0,6	0,7	2,3	1,6	-0,4	1,3	1,1	2,2	1,0
2000	2,4	2,7	1,4	0,7	13,4	1,7	5,4	1,3	2,2	1,9	2,4
1999 IV	1,5	1,5	0,5	0,5	8,0	1,5	2,2	1,1	1,5	2,5	1,5
2000 I	2,1	2,3	0,5	0,5	13,7	1,6	4,4	1,2	2,1	2,0	2,1
II	2,1	2,3	0,9	0,6	12,3	1,7	5,2	1,2	2,0	1,7	2,4
III	2,5	2,9	1,9	0,6	13,7	1,8	5,8	1,4	2,4	1,9	2,5
IV	2,7	3,2	2,2	1,1	13,8	1,8	6,1	1,5	2,5	1,8	2,8
1999 joul	1,7	1,8	0,6	0,5	10,2	1,6	2,9	-	-	-	-
2000 tammi	1,9	2,0	0,4	0,5	12,2	1,7	3,8	-	-	-	-
helmi	2,1	2,3	0,6	0,5	13,6	1,6	4,4	-	-	-	-
maal	2,2	2,5	0,4	0,6	15,4	1,6	4,9	-	-	-	-
huhti	1,9	1,9	0,7	0,6	10,3	1,8	4,7	-	-	-	-
touko	1,9	2,2	0,8	0,6	12,0	1,6	5,3	-	-	-	-
kesä	2,4	2,7	1,2	0,7	14,6	1,7	5,6	-	-	-	-
heinä	2,4	2,7	1,7	0,5	13,5	1,7	5,6	-	-	-	-
elo	2,4	2,7	2,0	0,6	12,0	1,8	5,6	-	-	-	-
syys	2,8	3,4	2,1	0,9	15,6	1,8	6,3	-	-	-	-
loka	2,7	3,3	2,0	1,0	14,7	1,9	6,6	-	-	-	-
marras	2,9	3,5	2,2	1,1	15,3	1,9	6,4	-	-	-	-
joul	2,6	3,0	2,3	1,1	11,3	1,8	5,4	-	-	-	-

B.2 Reaalitytalous ja julkisen talouden rahoitusaseman kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Reaalinen bruttokansantuote ja sen käyttö				Teollisuustuotanto (pl. rakentaminen)	Vähittäiskaupan myynti (kiinteihin hinnoihin)	Työllisyys (koko kansantalus)	Työttömyys (% työvoimasta)	Kauppataase (mrd. euroa vuoden 1998 loppuun)	Julkisen talouden rahoitusaseman kehitys	
	BKT	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman bruttomuodostus						Alijäämä (-) / ylijäämä (+) (% BKT:stä)	Julkinen velka (% BKT:stä)
1996	1,4	1,6	1,7	1,3	0,4	0,5	0,5	11,5	62,4	-4,3	76,0
1997	2,3	1,6	0,9	2,5	4,2	1,2	0,9	11,5	74,5	-2,6	75,4
1998	2,9	3,1	1,0	5,1	4,4	2,9	1,8	10,8	68,7	-2,1	73,6
1999	2,5	3,0	1,5	5,2	2,0	2,6	2,1	10,0	33,8	-1,2	72,6
2000	3,4	2,6	1,9	4,5	5,6	2,4	2,3	8,9	-14,7	-0,7	70,1
1999 IV	3,4	2,9	1,7	5,5	4,5	3,0	2,2	9,6	8,5	-	-
2000 I	3,5	2,6	2,0	5,6	4,9	2,4	2,3	9,3	-6,8	-	-
II	3,7	3,2	2,2	4,9	6,1	3,4	2,5	9,0	-2,6	-	-
III	3,3	2,5	1,7	4,0	5,8	2,3	2,3	8,8	-0,5	-	-
IV	2,9	2,1	1,9	3,6	5,5	1,7	2,3	8,6	-4,8	-	-
1999 joul	-	-	-	-	5,3	2,9	-	9,5	1,5	-	-
2000 tammi	-	-	-	-	2,8	2,4	-	9,4	-6,6	-	-
helmi	-	-	-	-	6,0	3,7	-	9,3	-1,8	-	-
maal	-	-	-	-	5,9	1,0	-	9,2	1,5	-	-
huhti	-	-	-	-	6,0	4,0	-	9,1	-1,3	-	-
touko	-	-	-	-	7,8	4,7	-	9,0	-1,0	-	-
kesä	-	-	-	-	4,6	1,4	-	8,9	-0,4	-	-
heinä	-	-	-	-	5,6	1,8	-	8,9	3,8	-	-
elo	-	-	-	-	6,9	1,8	-	8,8	-2,2	-	-
syys	-	-	-	-	5,2	3,2	-	8,7	-2,1	-	-
loka	-	-	-	-	4,0	1,6	-	8,6	0,0	-	-
marras	-	-	-	-	4,5	1,4	-	8,6	-2,2	-	-
joul	-	-	-	-	8,2	1,9	-	8,5	-2,5	-	-

Lähteet: Euroopan komissio (Eurostat) ja EKP:n laskelmat.

C. Maksutase¹⁾

(miljardia euro; nettovirrat)

	Vaihtotase					Pääoman- siirrot	Suorat sijoitukset	Arvo- paperi- sijoitukset	Johdannaiset	Muut sijoitukset
	Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuotannon- tekijä- korvaukset	Tulon- siirrot					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000	-44,6	30,0	-5,5	-20,9	-48,3	12,5	-24,0	-127,6	-1,6	146,2
2000 I	-11,5	3,1	-3,9	-6,6	-4,2	3,9	147,5	-190,4	2,7	91,6
2000 II	-9,4	8,9	1,3	-6,8	-12,7	3,2	-18,0	52,9	4,8	-45,6
2000 III	-6,2	12,7	2,1	-7,4	-13,5	1,6	-95,9	7,6	0,5	70,7
2000 IV	-17,4	5,4	-4,9	-0,2	-17,8	3,8	-57,6	2,2	-9,6	29,4
2000 tammi	-10,4	-2,4	-1,8	-5,2	-1,1	1,5	0,5	-4,2	-0,8	28,6
2000 helmi	-1,1	2,2	-1,8	-1,0	-0,4	0,9	145,9	-151,7	1,9	1,4
2000 maaliskuu	0,0	3,3	-0,3	-0,4	-2,7	1,5	1,1	-34,4	1,6	61,6
2000 huhti	-7,0	2,5	-0,7	-4,0	-4,8	2,3	1,1	-5,6	2,1	6,1
2000 touko	-1,1	2,3	0,7	-1,2	-2,9	0,6	-8,5	1,1	0,4	16,8
2000 kesä	-1,3	4,0	1,3	-1,6	-1,2	0,3	-10,5	57,4	2,3	-68,4
2000 heinä	-2,6	6,3	1,5	-4,8	-5,5	0,5	-24,6	-13,1	-0,4	27,8
2000 elokuu	-3,6	2,4	1,0	-1,7	-5,3	0,2	-42,8	17,1	-0,9	25,4
2000 syys	0,0	4,0	-0,4	-0,9	-2,7	0,9	-28,5	3,7	1,8	17,5
2000 loka	-3,2	3,9	-0,9	0,1	-6,3	0,3	-16,4	-3,9	-2,3	13,9
2000 marras	-4,3	1,8	-0,4	-0,1	-5,6	1,6	-9,9	-2,8	-3,2	-2,8
2000 joulukuu	-9,9	-0,4	-3,5	-0,1	-6,0	1,8	-31,3	8,9	-4,2	18,3

D. Efektiiviset valuuttakurssit

(ajanjakson keskiarvoja; indeksi 1999/1 = 100)

	Suppea maaryhmä				Laaja maaryhmä	
	Nimellinen	Reaalinen; kuluttaja- hintaindeksi	Reaalinen; tehdasteollisuuden tuottajahintaindeksi	Reaalinen; tehdasteollisuuden yksikkötyö- kustannukset	Nimellinen	Reaalinen; tehdasteollisuuden tuottajahintaindeksi
	1	2	3	4	5	6
1996	108,1	108,7	107,4	111,2	95,4	105,8
1997	99,1	99,4	99,1	99,7	90,3	96,5
1998	101,5	101,3	101,5	99,7	96,5	99,1
1999	95,6	95,7	95,7	96,2	96,5	95,8
2000	85,4	86,3	86,8	86,6	88,0	86,1
1999 IV	92,0	92,1	92,2	93,1	94,1	92,5
2000 I	88,8	89,5	89,6	89,3	90,9	89,4
2000 II	85,7	86,4	86,8	87,0	88,2	86,5
2000 III	84,5	85,4	86,0	86,0	87,1	85,1
2000 IV	82,7	83,8	84,6	84,2	85,7	83,5
1999 joulukuu	89,9	90,3	90,2	-	92,1	90,6
2000 tammi	90,1	90,7	90,8	-	92,3	90,7
2000 helmi	89,0	89,7	89,8	-	91,0	89,4
2000 maaliskuu	87,4	88,1	88,3	-	89,5	88,0
2000 huhti	85,8	86,4	86,8	-	88,2	86,6
2000 touko	84,2	84,8	85,5	-	86,7	84,9
2000 kesä	87,1	88,0	88,2	-	89,8	88,0
2000 heinä	86,7	87,7	87,9	-	89,2	87,4
2000 elokuu	84,3	85,3	85,8	-	86,8	85,0
2000 syys	82,5	83,4	84,3	-	85,1	83,1
2000 loka	81,3	82,1	83,1	-	84,2	82,0
2000 marras	82,0	83,0	83,8	-	84,9	82,7
2000 joulukuu	85,1	86,2	86,8	-	87,9	85,7

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+); pääoman vienti (-).

Tekninen huomautus¹

taulukkoon 2.4

Euroalueen raha-aggregaattien puhdistaminen kausivaihtelusta

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla (versio 0.2.2).² Joihinkin M2:n eriin tehdään kalenterikorjauksia. M3 puhdistetaan kausivaihtelusta epäsuorasti laskemalla yhteen M1:n ja erotuksien (M2–M1) ja (M3–M2) kausivaihtelusta puhdistetut sarjat, jotta aluerät summautuvat yhteen M3:ksi.

Kausivaihtelusta puhdistettujen kantojen indekseille estimoidaan kausitekijät. Niillä muokataan miljardeina euroina ilmaistuja kantoja ja uudelleenluokittelusta, arvostusmuutoksista ja muista vastaavista muutoksista aiheutuvia korjauksia. Näin saadaan kantojen, korjauksien ja virtojen kausipuhdistetut arvot. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

Suhteellisten vuosimuutosten laskeminen

Muutosprosentit lasketaan joko (a) virtatietojen tai (b) kausivaihtelusta puhdistettujen kantatietojen (indeksisarjojen) perusteella.

Jos F_t kuvaa muutosta kuukauden t aikana, L_t kantaa kuukauden t lopussa, X_t suhteellista muutosta kuukaudessa t , eli $X_t = (F_t/L_{t-1} + 1)$, ja jos I_t on kuukauden t kausivaihtelusta puhdistettu kanta, voidaan suhteellinen vuosimuutos a_t eli muutos viimeisten 12 kuukauden aikana laskea seuraavasti

$$(a) \quad a_t = \left(\frac{X_t * X_{t-1} * X_{t-2} * X_{t-3} * X_{t-4} * X_{t-5} * X_{t-6} * X_{t-7} * X_{t-8} * X_{t-9} * X_{t-10} * X_{t-11}}{I_t} - 1 \right) * 100$$

$$(b) \quad a_t = (I_t/I_{t-12} - 1) * 100$$

Pyöritysten vuoksi näin lasketut luvut eivät välttämättä täsmää taulukon 2.4 lukujen kanssa. Kausivaihtelusta puhdistetut, useampidesimaaliset kantatiedot ovat saatavissa EKP:n Internet-kotisivulta (<http://www.ecb.int>) sivun "Euro area statistics-download" csv-tiedostona, jolloin taulukon 2.4 tarkat suhteelliset muutosluvut voidaan laskea.

taulukoihin 2.5–2.8

Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Tammikuussa 1999 käyttöön otetun uuden raportointimenetelmän vuoksi taulukoiden 2.5–2.8 tiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljänestä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa. Lisäksi neljännesvuosittaisia virtatilastoja ei voida laskea millekään tilastoidulle ajanjaksolle, koska uudelleenluokittelun ja arvostusmuutosten vaikutuksia ei vielä ole koottu. Taulukkoja 2.5–2.8 voidaan käyttää rakenneanalyysiin, mutta niissä esitettyjen kasvuvauhtien yksityiskohtainen analyysi ei ole suositeltavaa.

Taulukoiden 2.5–2.8 luvut tarkistetaan neljännesvuosittain (maalis-, kesä-, syys- ja joulukuussa), joten ne voivat hieman poiketa kuukausitietoihin perustuvien taulukoiden luvuista.

taulukkoon 4.1

YKHIn puhdistaminen kausivaihtelusta

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla (versio 0.2.2).² Kokonaisindeksi puhdistetaan kausivaihtelusta epäsuorasti laskemalla yhteen kausivaihtelusta puhdistetut jalostettuja elintarvikkeita, jalostamattomia elintarvikkeita, muita teollisuustuotteita kuin energiaa ja palveluja koskevat euroalueen aikasarjat. Energia lasketaan raaka-aineeksi koska sen hinnan kausivaihtelusta ei ole tilastollista näyttöä. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

1 Lisätietoja: Euroopan keskuspankki (elokuu 2000), "Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area".

2 Lisätietoja: Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B.C. (1998), "New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program", *Journal of Business and Economic Statistics*, 16, 2, 127–152, tai "X-12-ARIMA Reference Manual Version 0.2.2" (joulukuun 1998), *Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C.*

Lisätietoja: Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), "Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User", *Bank of Spain, Working Paper No. 9628, Madrid.*

Yleistä

Euroopan keskuspankin (EKP) keräämät ja julkaisemat tilastot perustuvat toukokuussa 2000 julkaistuun asiakirjaan ”Statistical information collected and compiled by the ESCB”, jolla päivitetään heinäkuussa 1996 julkaistua asiakirjaa ”Statistical requirements for Stage Three of Monetary Union (Implementation Package)”. Päivitetystä asiakirjasta kuvataan tilastojen nykyistä tuottamista. Siinä käsitellään raha- ja pankkitilastoja sekä niihin liittyviä tilastoja, kuten maksetasetilastoja, ulkomaista varallisuutta koskevia tilastoja ja rahoitustilinpitoa. Sen sijaan ne EKP:n vaatimukset, jotka koskevat hinta- ja kustannustilastoja, kansantalouden tilinpitoa, työmarkkina-tilastoja, julkisen talouden tulo- ja menotilastoja, lyhyen aikavälin tarjonta- ja kysyntätilastoja sekä yrittäjiä ja kuluttajia koskevia suhdannekyselyitä, esitetään elokuussa 2000 julkaistussa asiakirjassa ”Statistical requirements of the ECB in the field of general economic statistics”.¹

Nämä tilastot keskittyvät euroalueeseen kokonaisuudessaan. Pitkän aikavälin yksityiskohtaisia tilastotietoja lisäselvityksineen on saatavissa csv-muodossa EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.int), ja EKP:n Kuukausikatsauksessa julkaistaan uusia tai yksityiskohtaisempia tietoja heti tuoreeltaan.

Koska ecun muodostavat valuutat eivät ole samat kuin rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat, rahaliiton ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuuttojen kurssimuutokset vaikuttaisivat niihin vuotta 1999 edeltäviin tilastojen lukuihin, jotka saataisiin muuttamalla rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat senhetkisten vaihtokurssien mukaan ecuiksi. Jotta tämä voitaisiin välttää rahatilastoissa, taulukoiden 2.1–2.8 tiedot vuotta 1999 edeltävältä ajalta on ilmoitettu yksikköinä, jotka on saatu muuttamalla kansalliset valuutat 31.12.1998 asetetuilla euron peruuttamattomilla muuntokursseilla. Ellei toisin mainita, hinta- ja kustannustilastot vuotta 1999 edeltävältä ajalta perustuvat kansallisissa valuutoissa ilmoitettuihin tietoihin.

Tietoja on tarpeen mukaan laskettu yhteen tai konsolidoitu (mukaan lukien maitten välinen konsolidointi).

Kuukausikatsauksen tilastot perustuvat yleensä tietoihin, jotka ovat olleet käytettävissä EKP:n

neuvoston kunkin kuukauden ensimmäistä kokouspäivää edeltävänä päivänä. Tämän numeron tilastot perustuvat 4.7.2001 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Uusimmat tiedot ovat usein ennakkotietoja, joita voidaan myöhemmin tarkistaa. Pyöritysten vuoksi eri lukujen yhteissummat eivät välttämättä täsmää.

Yhteenveto

Taulukossa esitetään yhteenveto euroalueen talouskehityksen keskeisimmistä piirteistä.

Rahapolitiikka- ja rahoitusmarkkinatilastot

Taulukoissa 1.1–1.5 esitetään eurojärjestelmän (Eurosystem) konsolidoitu tase, tietoja eurojärjestelmän rahapoliittisista operaatioista sekä tilastoja, jotka liittyvät vähimmäisvarantoihin ja pankkijärjestelmän likviditeettiasemaan. Taulukot 1.2 ja 1.3 kuvaavat siirtymistä vaihtuvakorkoihin huutokauppoihin kesäkuussa 2000. Taulukoissa 2.1–2.3 esitetään rahalaitoksiin liittyviä, rahataloutta koskevia tilastoja eurojärjestelmä mukaan lukien. Taulukon 2.3 tiedot on konsolidoitu; euroalueen rahalaitosten välisiä positioita ei ole esitetty, mutta niiden saamisten ja velkojen yhteissummien erotus esitetään sarakkeessa 13. Taulukossa 2.4 on rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta johdetut raha-aggregaatit ja joidakin valtionhallinnon (monetaarisia) velkoja. M3 on laskettu ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia euroalueella sijaitsevien rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia. Nämä osuudet sisältyvät taulukon 2.3 erään ”ulkomaiset velat”, joten ne vaikuttavat myös taulukossa 2.4 esitettyyn erään ”ulkomaiset nettosaamiset”. Taulukossa 2.5 esitetään neljännesvuositilastot rahalaitosten lainoista kotitalouksille ja yrityksille eriteltyinä käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan. Taulukossa 2.6 on nel-

¹ Euroopan tasolla raha- ja pankkitilastoista vastaa EKP. Maksuasetilastoista sekä ulkomaista varallisuutta ja rahoitustilinpitoa koskevista tilastoista vastaavat Euroopan komissio (Eurostat) ja EKP yhdessä. Hinta- ja kustannustilastoista ja muista taloustilastoista vastaa Euroopan komissio (Eurostat).

jännesvuositilastot euroalueella olevien talletuksista rahalaitoksiin ja taulukossa 2.7 neljännesvuositilastot euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvista rahalaitosten saamisista ja veloista. Taulukossa 2.8 esitetään neljännesvuositilastot joistakin rahalaitosten tase-eristä valuutoittain. Luettelo rahalaitoksista on kokonaisuudessaan EKP:n verkkosivuilla. Sektoriluokitus on esitetty yksityiskohtaisesti raha- ja pankkitilastojen sektorikäsikirjassa ”Money and Banking Statistics Sector Manual – Guidance for the statistical classification of customers” (EKP, marraskuu 1999). Raha- ja pankkitilastojen kokoamisoheissa ”Money and Banking Statistics Compilation Guide” (EMI, huhtikuu 1998) esitetään suositukset, joita kansallisten keskuspankkien tulee noudattaa. Tilastotiedot on kerätty ja laadittu 1.1.1999 lähtien rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta annetun Euroopan keskuspankin asetuksen (EKP/1998/16) mukaisesti.

EKP tuottaa tilastot, jotka koskevat rahamarkkinakorkoja, valtion pitkäaikaisten lainojen tuottoja ja osakeindeksejä (taulukot 3.1–3.3), sähköisistä markkinainformaatiojärjestelmistä saatujen tietojen perusteella. Pankkien luotto- ja talletuskorkoja koskevien tilastojen (taulukko 3.4) yksityiskohdat ilmenevät taulukon alaviitteestä.

Arvopapereiden liikkeeseenlaskua koskevat tilastot esitetään taulukoissa 3.5 ja 3.6. Tilastot on jaoteltu pitkä- ja lyhytaikaisiin arvopapereihin. Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritetty. Euroalueella olevia liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen arvioidaan

² Sektorijaottelu on EKT 95:n mukainen. Kuukausikatsauksen taulukoissa käytetyt sektoriluokitukset ovat seuraavat: rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) sisältää EKP:n ja euroalueen jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit (S121) sekä muut rahalaitokset (S122); muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset sisältää muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S123), rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset (S124) sekä vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S125); yritykset (S11); valtio (S1311); muut julkisyhteisöt sisältää osavaltiohallinnon (S1312), paikallishallinnon (S1313) ja sosiaaliturvarahastot (S1314).

kattavan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista. Taulukosta 3.5 käyvät ilmi lyhyt- ja pitkäaikaisen arvopapereiden liikkeeseen laskut, kuoletukset ja kannat. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut ja kantojen muutokset eroavat toisistaan arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun sekä muiden muutosten vuoksi. Taulukossa 3.6 eritellään sektoreittain euromääräisten arvopapereiden liikkeeseenlaskijat euroalueella ja sen ulkopuolella. Euroalueen liikkeeseenlaskijoiden sektoriluokitus on EKT 95:n mukainen.² Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseenlaskijoiden luokituksessa termillä ”pankit (ml. keskuspankit)” tarkoitetaan laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) ja jotka sijaitsevat euroalueen ulkopuolella. Euroopan investointipankki sisältyy luokitukseen ”kansainväliset järjestöt”. (Euroopan keskuspankki sisältyy eurojärjestelmään.)

Taulukossa 3.6 yhteismäärät (sarakeet 1, 7 ja 14) ovat samat kuin taulukossa 3.5 esitetyt luvut euromääräisten arvopapereiden kannoista (sarakeet 8, 16 ja 20), bruttomääräisistä liikkeeseenlaskuista (sarakeet 5, 13 ja 17) ja nettomääräisistä liikkeeseenlaskuista (sarakeet 7, 15 ja 19). Rahalaitosten liikkeeseen laskemien arvopapereiden kanta (sarake 2) taulukossa 3.6 vastaa suurin piirtein taulukossa 2.8.3 esitettyjä rahalaitosten yhteenlasketun taseen velkapuolen rahamarkkinapapereita ja velkapapereita (sarakeet 2 ja 10), vaikka liikkeeseenlaskutilastojen kattavuus onkin tällä hetkellä hieman suppeampi.

Hinnat ja reaalityöväiden tilastot

EKP:n kuukausikatsauksessa esitettävät tilastot ovat muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta Euroopan komission (lähinnä Eurostatin) ja kansallisten tilastoviranomaisten tuottamia. Euroaluetta koskevat tiedot on saatu laskemalla yksittäisten jäsenvaltioiden tiedot yhteen. Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Yleensä tuoreimmista tilastoista saa vertailukelpoisinta tietoa.

Euroalueen yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi YKHI (taulukko 4.1) on käytettävissä vuodesta 1995 lähtien. YKHI perustuu kansallisiin

yhdenmukaistettuihin kuluttajahintaindekseihin, jotka lasketaan samoin menetelmin kaikissa euroalueen valtioissa. Tavara- ja palveluerien jaottelu perustuu YKHIn erien luokittelussa käytettyyn yksilöllisen kulutuksen luokitteluun käytötarkoituksen mukaan (Classification of Individual Consumption by Purpose, COICOP). Tammikuusta 2000 alkaen YKHIn sisältyvät terveydenhoito- ja koulutuspalvelujen kustannukset. Tammikuusta 2001 alkaen YKHI sisältää myös sairaalapalveluja, kotona, vanhainkodeissa ja vammaisten palvelutaloissa suoritettuja sosiaalipalveluja koskevat kotitalouksien kulutusmenot. Laajennetun YKHIn mukaisia tietoja ei yleensä ole saatavissa tammikuuta 2000 edeltävältä ajalta. Tammikuusta 2000 alkaen YKHI sisältää myös euroalueella vierailevien kulutuksen, joka ei aiemmin ole sisältynyt kaikkien jäsenmaiden YKHIn. Taulukossa on myös EKP:n kokoamat, kausivaihtelusta puhdistetut YKHI-tilastot.

Kansantalouden tilinpitoa koskevat tilastot (taulukot 4.2 ja 5.1) – mm. neljännesvuosittaiset yhteenedot tilinpidosta – tulevat täysin vertailukelpoisiksi koko euroalueella, kun Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä (EKT 95) otetaan käyttöön vuoden 1999 aikana ja sen jälkeen. Osa tilastoista on jo täysin vertailukelpoisia. Taulukossa 4.2.2 esitetyt bruttokansantuotteen deflaattorit vuotta 1999 edeltävältä ajalta on laskettu kansallisessa valuutassa kansallisten tietojen perusteella. Tämän Kuukausikatsauksen kansantalouden tilinpitotilastot perustuvat EKT 95:een.

Taulukossa 5.2 on muita keskeisiä reaalityalouden tilastoja. EU:n neuvoston 19.5.1998 antaman lyhyen aikavälin tilastoja koskevan asetuksen (EY) N:o 1165/98 täytäntöönpano kasvattaa käytettävissä olevien euroaluetta koskevien tilastojen määrää.

Barometritiedot (taulukko 5.3) perustuvat Euroopan komission tekemiin yritys- ja kuluttajakyselyihin.

Työllisyystilastot (taulukko 5.4) perustuvat EKT 95:een. Milloin euroaluetta koskevat tiedot eivät ole kattavia, jotkin luvut ovat käytettävissä oleviin tietoihin perustuvia EKP:n arvioita. Työttömyystilastot ovat Kansainvälisen työjärjestön (ILO) ohjeiden mukaisia.

Rahoitustilinpitotilastot

Taulukossa 6.1 esitetään euroalueen ei-rahoitussektorin rahoitustilipidon neljännesvuositilastot, joissa ovat mukana julkisyhteisöt (S13), yritykset (S11) ja kotitaloudet (S14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S15). Tilastoja ei ole puhdistettu kausivaihtelusta ja ne sisältävät kantatiedot ja EKT 95:n mukaiset rahoitustaloustoimet. Tilastoissa esitetään ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttöä ja hankintaa koskevia tietoja. Rahoituksen hankintaa käsittelevässä osassa velat on jaoteltu EKT 95:n luokituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan. Rahoituksen käyttöä (saamia) koskevat tiedot eivät ole yhtä yksityiskohtaisia kuin tiedot rahoituksen hankinnasta erityisesti sen vuoksi, ettei niitä pystytä erittelemään sektoreittain. Sekä kantatiedot että tiedot rahoitustaloustoimista saattavat antaa talouskehityksen taustaa selventäviä viitteitä. On kuitenkin todennäköistä, että tilastojen käyttäjien päähuomio kohdistuu rahoitustaloustoimia koskeviin tietoihin.

Neljännesvuositiedot perustuvat euroalueen rahalaitoksia ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja, julkisyhteisöjen rahoitusta koskeviin tietoihin, kansallista tilinpitoa koskeviin neljännesvuositietoihin ja BIS:n kansainvälisiin pankkitilastoihin. Vaikka euromaiden tilastot perustuvatkin kaikkien euromaiden tietoihin, Irlannin ja Luxemburgin kansallisen tilinpidon neljännesvuositilastoja ei toistaiseksi ole käytettävissä.

Taulukossa 6.2 esitetään euroalueen säästämistä, investointeja (rahoitus- ja muut investoinnit) ja rahoituksen hankintaa koskevat tilastot. Nämä tilastot eivät vielä täsmää taulukon 6.1 neljännesvuositietojen kanssa.

Julkisen talouden rahoitusasema

Taulukoissa 7.1–7.3 esitetään euroalueen julkisen talouden rahoitusasema. Tiedot on suurimmaksi osaksi konsolidoitu, ja ne perustuvat EKT 95:een. EKP laatii euroalueen aggregaattitilastot jäsenmaiden toimittamien tietojen perusteella, ja tilastoja päivitetään säännöllisesti. Tiedot, jotka koskevat euroalueen maiden julkisen talouden alijäämää ja

julkista velkaa, voivat siten poiketa Euroopan komission liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn yhteydessä käyttämistä tiedoista.

Taulukossa 7.1 esitetään julkisyhteisöjen tulot ja menot EKT 95:n määritelmien mukaisesti sellaisina kuin ne on muutettu Euroopan komission 10.7.2000 antamassa asetuksessa N:o 1500/2000. Taulukossa 7.2 esitetään konsolidoitu julkisen talouden bruttovelka nimellisarvoisena liiallisia alijäämiä koskevaa menettelyä käsittelevien Euroopan yhteisön perustamissopimuksen määräysten mukaisesti. Taulukoissa 7.1 ja 7.2 esitetään yhteenvedot euroalueen yksittäisten maiden tiedoista, koska ne ovat tärkeitä vakaus- ja kasvusopimuksen kannalta. Taulukossa 7.3 esitetään analyysi julkisen talouden velasta. Julkisen velan muutoksen ja julkisen talouden alijäämän erotus (eli alijäämä-/velkakoikaisu) johtuu pääasiassa julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutoksista ja valuutan arvostusmuutosten vaikutuksista.

Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto), ulkomaankauppa ja valuuttakurssit

Maksutasetta (taulukot 8.1–8.6) ja ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen käsitteet ja määritelmät vastaavat yleensä IMF:n maksutasekäsikirjan 5. laitosta (lokakuu 1993), EKP:n toukokuussa 2000 antamien Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksia koskevia suuntaviivoja (EKP/2000/4) ja Eurostatin ohjeita.

Euroalueen maksutasetilastot on laatinut EKP. Joulukuuhun 1998 asti tiedot on ilmoitettu ecui-na. Maksutasetilaston tuoreimmat kuukausitiedot ovat ennakkotietoja, jotka tarkistetaan yksityiskohtaisten neljännesvuosittaisten maksutasetilastojen julkaisemisen yhteydessä. Aiempia tietoja tarkistetaan aika ajoin.

Tilastot, jotka perustuvat osittain arvioihin, eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien havaintojen kanssa. Tällaisia tilastoja ovat maksutaseen rahoitustasetilastot vuoden 1998 loppua edeltävältä ajalta, palvelusetilastot vuoden 1997 loppua edeltävältä ajalta, tuotannontekijäkorvausten taseen kuukausikehitystä koskevat tilas-

tot vuosilta 1997–1999 ja ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot vuoden 1997 loppua edeltävältä ajalta. Taulukossa 8.5.2 on jaoteltu euroalueella olevien sijoitukset euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin sijoittajan sektorin mukaan. Sen sijaan ulkomaisten sijoittajien sijoituksia euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin ei voida esittää liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan jaoteltuina.

Euroalueen ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot (taulukko 8.7.1) on saatu laskemalla yhteen kansalliset nettomääräiset tiedot. Ulkomaisten varallisuus on laskettu käyttäen tämänhetkisiä markkinahintoja. Laskennassa ei kuitenkaan otettu huomioon suorien sijoitusten kantatietoja, jotka laajalti perustuvat kirjanpitoarvoihin.

Eurojärjestelmän valuuttavarannon ja siihen liittyvien saamisten kannat sekä EKP:n valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset esitetään taulukossa 8.7.2., jonka tiedot ovat IMF:n ja BIS:n valuuttavarannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallin mukaisia. Aiempia tilastoja tarkistetaan jatkuvasti, eivätkä valuuttavarantotilastot vuoden 1999 loppua edeltävältä ajalta ole täysin vertailukelpoisia myöhempien tilastojen kanssa. Eurojärjestelmän valuuttavarannon tilastointia käsittelevä julkaisu on saatavissa EKP:n verkkosivuilla.

Taulukossa 9 esitetään euroalueen ulkomaankauppa sekä kokonaisvientä ja -tuontia koskevat indeksit, joita ovat arvo, määrä ja yksikköarvo. Arvoindeksi laskee EKP. Määräindeksi laskeaan Eurostatin ilmoittaman yksikköarvoindeksiin ja arvoindeksiin perusteella. Määritelmien, luokittelun, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin verrattavissa maksutasetilastojen tavarakaupan eriin (taulukot 8.1 ja 8.2).

Taulukossa 10 esitetään EKP:n laskemat euron nimellinen ja reaalin efektiivinen valuuttaindeksi. Indeksit perustuvat euron valuuttakurssien painotettuihin keskiarvoihin. Painot perustuvat teollisuustuotteiden kaupankäyntitilastoihin vuosilta 1995–97, ja niissä on otettu huomioon kolmansien markkinoiden vaikutus. Joulukuuhun 2000 asti suppeaan maaryhmään kuuluvat ne maat, joiden valuutat on esitetty taulukossa, sekä

Kreikka. Alkaen tammikuusta 2001, jolloin Kreikka otti euron käyttöön, Kreikan drakmaa ei enää ole mukana euron efektiivisessä valuuttakurssissa, mikä on otettu painoissa huomioon. Laajaan maaryhmään kuuluvat lisäksi seuraavat maat: Algeria, Argentiina, Brasilia, Etelä-Afrikka, Filippiinit, Indonesia, Intia, Israel, Kiina, Kroatia, Kypros, Malesia, Marokko, Meksiko, Puola, Romania, Slovakia, Slovenia, Taiwan, Thaimaa, Tšekki, Turkki, Unkari, Uusi-Seelanti, Venäjä ja Viro. Reaaliset valuuttakurssit lasketaan kuluttajahintaindeksin, tehdasteollisuuden tuottajahintaindeksin ja tehdasteollisuuden yksikköyökustannusten pohjalta. Jos deflaattoreita ei ole saatavissa, käytetään arvioita. Taulukossa esitetään euron kahdenväliset kurssit suhteessa niihin 12 valuuttaan, joita EKP käyttää ”suppean” efektiivisen valuuttakurssin laskennassa. EKP:n julkaisee päivittäisiä viitekursseja näille ja joillekin muille valuutoille.

Muut tilastot

EU:n muita jäsenvaltioita koskevat tilastot (taulukko 11) noudattavat samoja periaatteita kuin euroalueen tilastot. Yhdysvaltoja ja Japania koskevat tilastot (taulukot 12.1 ja 12.2) perustuvat kansallisiin lähteisiin. Tiedot, jotka koskevat säästämistä, investointeja ja rahoitusta Yhdysvalloissa ja Japanissa (taulukko 12.2.), on ryhmitelty samalla tavalla kuin euroalueen vastaavat tiedot taulukossa 6.

Kreikan tiedoilla täydennetyt euroalueen keskeiset talustilastot

Tämän Kuukausikatsauksen tilasto-osan loppuun on liitetty taulukko, jossa esitetään Kreikan tiedoilla täydennettyjä euroalueen keskeisiä talustilastoja vuoden 2000 loppuun saakka. Seuraavassa tarkempi kuvaus taulukon tiedoista.

Taulukossa A.1 on raha-aggregaatit ja M3:n tärkeimmät vastaerät. Tilastot perustuvat rahalaitossektorin konsolidoituun taseeseen. Yhdentoista euroalueen maan ja Kreikan tietojen konsolidoinnissa on otettu huomioon euroalueen 11 alkuperäisen maan taseet Kreikassa sijaitseviin nähden. Kreikan drakman määräiset suorituk-

set käsitellään ikään kuin ne olisivat olleet euro-määräisiä.

Taulukossa A.2 esitetään rahoitusmarkkinakorot ja muut arvopaperit kuin osakkeet. Ajalta ennen tammikuuta 1999 keinotekoiset euroalueen rahamarkkinakorot on laskettu käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja. Tammi-kuun 1999 ja joulukuun 2000 väliseltä ajalta euri-borkorko ja athiborkorko on painotettu BKT:llä. Euroalueen joukkolainojen tuotot on elokuuhun 2000 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukaistetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtion lainojen nimellisiä kantoja.

Arvopaperien liikkeeseenlaskutilastojen (jotka ovat myös taulukossa A.2) rakennetta on muutettu Kreikan liittyttyä euroalueeseen. Tilastoihin on otettu mukaan kaikki Kreikassa olevien liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemat euro-määräiset ja Kreikan drakman määräiset arvopaperit. Tilastoihin on lisäksi otettu mukaan kaikki euroalueella olevien (muiden kuin Kreikassa olevien) liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemat Kreikan drakman määräiset arvopaperit. Arvopaperien liikkeeseenlaskutilastoissa (mukaan lukien Kreikkaa koskevat tilastot) on mukana sekä kanta- että virtatiedot.

Euroalueen ja Kreikan aggregoiduista hinta- ja reaalitalouden tilastoista (taulukko B) vastaa Euroopan komissio (Eurostat). Julkisen talouden kehitystä koskevat tilastot ovat EKP:n aggregoimia.

Taulukossa C on Kreikan tiedoilla täydennettyjä euroalueen keskeisiä maksutasetilastoja. Tilastojen laadinnassa on käytetty pääosin samoja menetelmiä kuin osan 8 taulukoissa. Kaikki saatavissa olevat tiedot on esitetty EKP:n verkkosivuilla kohdassa ”Statistics: Latest monetary, financial and balance of payments statistics – release schedules”.

Taulukossa D on euron ja Kreikan drakman nimelliset ja efektiiviset valuuttakurssi-indeksit joulukuun 2000 loppuun saakka. Laskennassa sovellettua menetelmää esiteltiin huhtikuun 2000 Kuukausikatsauksen artikkelissa ”Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit”.

Euroalueen kauppakumppanien painot on laskettu uudelleen siten, että Kreikka on jätetty pois kauppakumppaneitten joukosta ja lisätty euroalueeseen (laskennassa mukana olevat maat on mainittu tilasto-osan taulukon 10 alaviitteessä 1). Tammikuuta 2001 edeltävältä ajalta on laskettu euron teoreettinen valuuttakurssi, jossa on otet-

tu huomioon Kreikan drakmaan liittyvät kurssi-
muutokset sekä euroaluetta ja Kreikkaa koske-
via deflaattoreita. Kaikki käytettävissä olevat ti-
lastotiedot vuodesta 1990 alkaen (laajaa maa-
ryhmää koskevat tiedot vuodesta 1993 alkaen)
on saatavissa csv-muodossa EKP:n verkkosivuilta.

Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet¹

4.1.2000

EKP ilmoittaa, että eurojärjestelmä toteuttaa 5.1.2000 likviditeettiä vähentävän hienosäätöoperaation, jonka maksut suoritetaan samana päivänä. Tällä toimenpiteellä pyritään palauttamaan normaali likviditeetti markkinoille sen jälkeen, kun vuoteen 2000 siirtyminen oli sujunut ongelmitta.

5.1.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

15.1.2000

Kreikan viranomaisten pyynnöstä euroalueeseen kuuluvien EU:n jäsenvaltioiden ministerit, EKP sekä Tanskan ja Kreikan ministerit ja keskuspankkien pääjohtajat päättävät revalvoida Kreikan drakman keskuskurssin valuuttakurssimekanismissa (ERM II) 3½ prosentilla alkaen 17.1.2000.

20.1.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

EKP:n neuvosto päättää myös, että eurojärjestelmä aikoo jakaa vuoden 2000 alkupuoliskolla toteutettavissa pitempiäaikaisissa rahoitusoperaatioissa 20 miljardia euroa kussakin. Määrää päätettäessä otettiin huomioon euroalueen pankkijärjestelmän arvioitu likviditeetin tarve vuoden 2000 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana sekä eurojärjestelmän pyrkimys jakaa vastaisuudessaakin suurin osa rahoitussektorille rahoitusoperaatioissa tarjoamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta.

3.2.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 9.2.2000. Maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin 4.2.2000 lähtien. Talletuskorkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 2,25 prosenttiin 4.2.2000 lähtien.

17.2., 2.3.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,25 %, maksuvalmiusluoton korko 4,25 % ja talletuskorko 2,25 %.

16.3.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,5 prosenttiin siitä operaatiosta lähtien, jonka maksut suoritetaan 22.3.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,5 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 2,5 prosenttiin 17.3.2000 lähtien.

30.3., 13.4.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,5 %, maksuvalmiusluoton korko 4,5 % ja talletuskorko 2,5 %.

27.4.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 4.5.2000. Maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,75 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,75 prosenttiin 28.4.2000 lähtien.

¹ Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet vuonna 1999 on esitetty EKP:n vuosikertomuksessa vuodelta 1999 sivuilla 172–175.

11.5.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

25.5.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

8.6.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin ja soveltaa sitä kahteen (kiinteäkorkoisena huutokauppana toteutettavaan) operaatioon, joiden maksut suoritetaan 15. ja 21.6.2000. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 5,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin 9.6.2000 lähtien.

EKP:n neuvosto ilmoittaa myös, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina siten, että likviditeetin jaossa käytetään monikorkoista menettelyä. EKP:n neuvosto päättää asettaa näissä operaatioissa tehtäville korkotarjouksille alarajan, joka on 4,25 %. Siirtymisellä vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettaviin perusrahoitusoperaatioihin ei ole tarkoitus muuttaa eurojärjestelmän rahapolitiikan viritystä. Uudella huutokauppanenettelyllä pyritään vastaamaan huomattavaan ylikysyntään, johon tähänastinen kiinteäkorkoisen huutokauppanenettelyn soveltaminen on johtanut.

19.6.2000

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen artiklan 122 kohdan 2 mukaisesti Ecofin-neuvosto päättää, että Kreikka täyttää artiklan 121 kohdassa I esitettyihin kriteereihin perustuvat vaatimukset, ja kumoaa Kreikkaa koskevan poikkeuk-

sen 1.1.2001 lukien. Ecofin-neuvosto teki päätöksensä ottaen huomioon Euroopan komission ja EKP:n kertomukset Ruotsin ja Kreikan edistymisestä talous- ja rahaliiton jäsenyyteen liittyvien velvoitteiden täyttämässä ja kuultuaan Euroopan parlamenttia ja keskusteltuaan valtion- tai hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoon-tuneen Eurooppa-neuvoston kanssa.

Toimien yksimielisesti niiden Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden, joita ei koske poikkeus, ja kyseisen jäsenvaltion kanssa Ecofin-neuvosto – Euroopan komission esityksestä ja EKP:tä kuultuaan – vahvistaa myös Kreikan drakman ja euron välisen peruuttamattoman muuntokurssin, joka tulee voimaan 1.1.2001. Kreikan drakman ja euron välisen muuntokurssin (joka vastaa drakman valitsevaa keskuskurssia euroon nähden ERM II -valuuttakurssimekanismissa) määrittämisen jälkeen EKP ja Kreikan keskuspankki ilmoittavat, että ne tulevat seuraamaan Kreikan drakman ja euron välisen markkinakurssin lähentymistä drakman euromuuntokurssiin. Lähentyminen tulisi saavuttaa viimeistään 29.12.2000 mennessä.

21.6.2000

EKP:n neuvosto päättää, että maksuvalmiusluoton korko on edelleen 5,25 % ja talletuskorko 3,25 %. Neuvosto toistaa, että – kuten 8.6.2000 ilmoitettiin – eurojärjestelmän tulevat perusrahoitusoperaatiot tullaan toteuttamaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina monikorkoista huutokauppanenettelyä käyttäen ja että operaatioissa tehtävien korkotarjousten alaraja on 4,25 %.

EKP:n neuvosto ilmoittaa myös, että vuoden 2000 loppupuolella toteutettavissa pitempiäaikaisissa rahoitusoperaatioissa eurojärjestelmä aikoo jakaa 15 miljardia euroa operaatiota kohden. Tässä määrässä otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän ennakoitujen likviditeettitarpeet vuoden 2000 loppupuolella ja eurojärjestelmän halukkuus myöntää edelleen suurin osan rahoitussektorin rahoituksesta perusrahoitusoperaatioiden kautta.

6.7., 20.7., 3.8.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,25 %, maksuvalmiusluoton korko 5,25 % ja talletuskorko 3,25 %.

31.8.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa 0,25 prosenttiyksikköä 4,50 prosenttiin siitä operaatiosta lähtien, jonka maksut suoritetaan 6.9.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 5,50 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 3,50 prosenttiin 1.9.2000 lähtien.

14.9.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,50 %, maksuvalmiusluoton korko 5,50 % ja talletuskorko 3,50 %.

5.10.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa 0,25 prosenttiyksikköä 4,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 11.10.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 5,75 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin 6.10.2000 alkaen.

19.10., 2.11., 16.11., 30.11.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

14.12.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

EKP:n neuvosto päättää myös pitää rahan määrän kasvun eli lavean raha-aggregaatin M3:n vuotuisen kasvuvauhdin viitearvon 4½ prosentissa. Päätös perustuu siihen, että käytettävissä olevat tiedot tukevat edelleen niitä taustaoletuksia, joiden perusteella viitearvo alun perin määritettiin joulukuussa 1998 ja vahvistettiin uudelleen joulukuussa 1999. Oletukset ovat, että M3:n kiertonopeuden hidastumistrendi on keskipitkällä aikavälillä ½–1 % vuodessa ja potentiaalisen tuotannon trendikasvuvauhti 2–2½ % vuodessa. EKP:n neuvosto tarkistaa viitearvon seuraavan kerran joulukuussa 2001.

2.1.2001

Kreikka otti euron käyttöön 1.1.2001, ja siitä tuli näin ollen kahdestoista yhteisen rahan käyttöönsä ottava EU:n jäsenvaltio. Se on myös ensimmäinen EU:n jäsenvaltio, joka siirtyy yhteisen rahan käyttöön sen jälkeen, kun talous- ja rahanliiton (EMU) kolmas vaihe 1.1.1999 alkoi. Kreikan keskuspankki on nyt siten eurojärjestelmän täysivaltainen jäsen, jolla on samat oikeudet ja velvoitteet kuin euron aiemmin käyttöön otaneiden 11 EU-jäsenvaltion kansallisilla keskuspankeilla. Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön artiklan 49 mukaisesti Kreikan keskuspankki maksaa EKP:n pääomasta merkitsemänsä osuuden loppuosan ja osuutensa EKP:n rahastoista sekä siirtää EKP:lle osan omista varannoistaan.

Vuoden 2001 ensimmäinen perusrahoitusoperaatio, josta ilmoitettiin 29.12.2000, on eurojärjestelmän kreikkalaisille vastapuolille ensimmäinen. Operaation toteutus onnistuu hyvin. Likviditeettiä jaetaan 101 miljardia euroa. Jaossa otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän likviditeettitarpeiden lisääntyminen, joka johtuu Kreikan rahalaitosten liittymisestä järjestelmään.

4.1.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

Lisäksi EKP:n neuvosto päättää, että vuoden 2001 pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa jaetaan likviditeettiä 20 miljardia euroa kussakin. Tällöin otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän odotetut likviditeettitarpeet vuonna 2001 ja eurojärjestelmän halukkuus kattaa edelleen suurin osa rahoitussektorin likviditeettitarpeista perusrahoitusoperaatioillaan. EKP:n neuvosto voi muuttaa jaettavan likviditeetin määrää, jos vuoden aikana ilmenee odottamattomia likviditeettitarpeita.

18.1., 1.2., 15.2., 1.3., 15.3., 29.3., 11.4., 26.4.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

10.5.2001

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 4,50 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 15.5.2001. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 5,50 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,50 prosenttiin 11.5.2001 lähtien.

23.5., 7.6., 21.6., 5.7.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 4,50 %, maksuvalmiusluoton korko 5,50 % ja talletuskorko 3,50 %.

Euroopan keskuspankin (EKP) julkaisuja

Tässä luettelossa on tietoja joistakin Euroopan keskuspankin julkaisemista asiakirjoista. Julkaisut ovat saatavissa maksutta EKP:n lehdistöpalvelusta (Press Division). Tilaukset voi lähettää nimiösivun kääntöpuolella olevaan postiosoitteeseen.

Täydellinen luettelo Euroopan rahapoliittisen instituutin julkaisemista asiakirjoista löytyy Internet-kotisivuiltamme (<http://www.ecb.int>).

Vuosikertomus

Vuosikertomus 1998. Huhtikuu 1999.

Vuosikertomus 1999. Huhtikuu 2000.

Vuosikertomus 2000. Toukokuu 2001.

Lähentymisraportti

Lähentymisraportti 2000. Toukokuu 2000.

Kuukausikatsaus

Tammikuusta 1999 lähtien julkaistut artikkelit:

Euroalue kolmannen vaiheen alussa. Tammikuu 1999.

Vakauteen tähtäävä eurojärjestelmän rahapolitiikan strategia. Tammikuu 1999.

Euroalueen raha-aggregaatit ja niiden merkitys eurojärjestelmän rahapolitiikan strategiassa. Helmikuu 1999.

Lyhyen aikavälin talousindikaattorien merkitys euroalueen hintakehityksen arvioinnissa. Huhtikuu 1999.

Euroalueen pankkitoiminta: rakenteellisia piirteitä ja kehitysnäkymiä. Huhtikuu 1999.

Eurojärjestelmän toimintakehikko: kuvaus ja ensimmäinen arviointi. Toukokuu 1999.

Vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpano. Toukokuu 1999.

Keskeisten talousindikaattorien pitkän aikavälin kehitys ja suhdannevaihtelut euroalueen maissa. Heinäkuu 1999.

Euroopan keskuspankkijärjestelmän institutionaalinen rakenne. Heinäkuu 1999.

Euron kansainvälinen asema. Elokuu 1999.

Euroalueen rahalaitosten taseet vuoden 1999 alkupuolella. Elokuu 1999.

Inflaatioerot rahaliitossa. Lokakuu 1999.

EKPJ:n valmistautuminen vuoteen 2000. Lokakuu 1999.

Vakauteen tähtäävä politiikka ja pitkien reaalikorkojen kehitys 1990-luvulla. Marraskuu 1999.

TARGET ja euromääräiset maksut. Marraskuu 1999.

Euroopan keskuspankin säädökset. Marraskuu 1999.

Euroalue vuosi euron käyttöönoton jälkeen: rahoitusrakenteen tärkeimmät piirteet ja muutokset. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmän valuuttavaranto ja -operaatiot. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmä ja EU:n laajentuminen. Helmikuu 2000.

Arvopaperiselvityksen yhdentyminen. Helmikuu 2000.

Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit. Huhtikuu 2000.

EMU ja pankkivalvonta. Huhtikuu 2000.

Korkojen ja korkojohdannaisten informaation sisältö rahapolitiikan kannalta. Toukokuu 2000.

Euroalueen työmarkkinoiden kehitys ja rakenteelliset piirteet. Toukokuu 2000.

Siirtyminen vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettaviin perusrahoitusoperaatioihin. Heinäkuu 2000.

Rahapolitiikan välittymismekanismi euroalueella. Heinäkuu 2000.

Väestön ikääntyminen ja finanssipolitiikka euroalueella. Heinäkuu 2000.

Katsaus euroalueen hinta- ja kustannusindikaattoreihin. Elokuu 2000.

Euroalueen ulkomaankauppa: tyypilliset piirteet ja viimeaikainen kehitys. Elokuu 2000.

Potentiaalisen tuotannon kasvun ja tuotantokuilun käsitteet, hyödyntäminen ja estimaatit. Lokakuu 2000.

EKP:n suhteet Euroopan yhteisön toimielimiin ja laitoksiin. Lokakuu 2000.

EKP:n rahapolitiikan strategian kaksi pilaria. Marraskuu 2000.

Elektronisen rahan käyttöönoton vaikutuksia. Marraskuu 2000.

Euroalue Kreikan liittymisen jälkeen. Tammikuu 2001.

Epävarmuuden vaikutus rahapoliittiseen päätöksentekoon. Tammikuu 2001.

EKP:n suhteet kansainvälisiin järjestöihin ja foorumeihin. Tammikuu 2001.

Yritysrahoitus euroalueella. Helmikuu 2001.

Palvelutason yhdenmukaistaminen euroalueella maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen välityksessä. Helmikuu 2001.

Euroopan keskuspankin ulkoinen viestintä. Helmikuu 2001.

Euroalueen yleiset taloustilastot. Huhtikuu 2001.

Eurojärjestelmän vakuuskäytäntö. Huhtikuu 2001.

Eurosetelien ja -kolikoiden käyttöönotto. Huhtikuu 2001.

Rahatalouden analyysin välineet ja menetelmät. Toukokuu 2001.

Uudet vakavaraisuussäännöt – EKP:n näkökulma. Toukokuu 2001.

Ei-rahoitussektorin rahoituksen hankinta ja käyttö euroalueella. Toukokuu 2001.

Uusi tieto- ja viestintäteknikka ja tuottavuus euroalueella. Heinäkuu 2001.

Euroalueen pohjainflaation mittarit. Heinäkuu 2001.

Occasional Paper Series

- 1 Santillán J., Bayle M. ja Thygesen C., The impact of the euro on money and bond markets. Heinäkuu 2000.
-

Working Paper Series

- 1 Brousseau V. ja Scacciavillani F., A global hazard index for the world foreign exchange markets. Toukokuu 1999.
- 2 Monticelli C. ja Tristani O., What does the single monetary policy do? A SVAR benchmark for the European Central Bank. Toukokuu 1999.
- 3 Detken C., Fiscal policy effectiveness and neutrality results in a non-Ricardian world. Toukokuu 1999.
- 4 Angeloni I. ja Dedola L., From the ERM to the euro: new evidence on economic and policy convergence among EU countries. Toukokuu 1999.
- 5 Wynne M., Core inflation: a review of some conceptual issues. Toukokuu 1999.
- 6 Coenen G. ja Vega J.-L., The demand for M3 in the euro area. Syyskuu 1999.
- 7 De Bandt, O. ja Davis E. P., A cross-country comparison of market structures in European banking. Syyskuu 1999.
- 8 Orphanides A. ja Wieland V., Inflation zone targeting. Lokakuu 1999.
- 9 Coenen G., Asymptotic confidence bands for the estimated autocovariance and autocorrelation functions of vector autoregressive models. Tammikuu 2000.
- 10 Fatum R., On the effectiveness of sterilized foreign exchange intervention. Helmikuu 2000.
- 11 Berk J. M. ja van Bergeijk P., Is the yield curve a useful information variable for the Eurosystem? Helmikuu 2000.
- 12 Svensson L. E. O. ja Woodford M., Indicator variables for optimal policy. Helmikuu 2000.
- 13 Söderström U., Monetary policy with uncertain parameters. Helmikuu 2000.
- 14 Rudebusch G. D., Assessing nominal income rules for monetary policy with model and data uncertainty. Helmikuu 2000.
- 15 Orphanides A., The quest for prosperity without inflation. Maaliskuu 2000.
- 16 Hördahl P., Estimating the implied distribution of the future short-term interest rate using the Longstaff-Schwartz model. Maaliskuu 2000.
- 17 Fabiani S. ja Mestre R., Alternative measures of the NAIRU in the euro area: estimates and assessment. Maaliskuu 2000.
- 18 Iacoviello M., House prices and the macroeconomy in Europe: results from a structural VAR analysis. Huhtikuu 2000.
- 19 Detken C. ja Hartmann P., The euro and international capital markets. Huhtikuu 2000.
- 20 De Bandt O. ja Mongelli F. P., Convergence of fiscal policies in the euro area. Toukokuu 2000.

- 21 Ehrmann M., Firm size and monetary policy transmission: evidence from German business survey data. Toukokuu 2000.
- 22 Holthausen C. ja Rønde T., Regulating access to international large-value payment systems. Kesäkuu 2000.
- 23 Cho I-K. ja Sargent T. J., Escaping Nash inflation. Kesäkuu 2000.
- 24 Smets F., What horizon for price stability. Heinäkuu 2000.
- 25 Schellekens P., Caution and conservatism in the making of monetary policy. Heinäkuu 2000.
- 26 Winkler B., Which kind of transparency? On the need for clarity in monetary policy-making. Elokuu 2000.
- 27 Camacho M. ja Perez-Quiros G., This is what the US leading indicators lead. Elokuu 2000.
- 28 Ellison M. ja Valla N., Learning, uncertainty and central bank activism in an economy with strategic interactions. Elokuu 2000.
- 29 Fabiani S., Locarno A., Oneto G. ja Sestito P., The sources of unemployment fluctuations: an empirical application to the Italian case. Syyskuu 2000.
- 30 Coenen G. ja Wieland V., A small estimated euro area model with rational expectations and nominal rigidities. Syyskuu 2000.
- 31 Gropp R. ja Kostial K., The disappearing tax base: Is foreign direct investment eroding corporate income taxes? Syyskuu 2000.
- 32 De Fiore F., Can indeterminacy explain the short-run non-neutrality of money? Syyskuu 2000.
- 33 Trecroci C. ja Vega J. L., The information content of M3 for future inflation in the euro area. Lokakuu 2000.
- 34 Castrén O. ja Takalo T., Capital market development, corporate governance and the credibility of exchange rate pegs. Lokakuu 2000.
- 35 De Bandt O. ja Hartman P., Systemic Risk: A survey. Marraskuu 2000.
- 36 Morana C., Measuring core inflation in the euro area. Marraskuu 2000.
- 37 Vermeulen P., Business fixed investment: evidence of a financial accelerator in Europe. Marraskuu 2000.
- 38 De Fiore F., The optimal inflation tax when taxes are costly to collect. Marraskuu 2000.
- 39 Brand C. ja Cassola N., A money demand system for euro area M3. Marraskuu 2000.
- 40 Mojon B., Financial structure and the interest rate channel of ECB monetary policy. Marraskuu 2000.
- 41 Geraats P. M., Why adopt transparency? The publication of central bank forecasts. Tammikuu 2001.
- 42 Fagan G., Henry J. ja Mestre R., An area-wide model (AWM) for the euro area. Tammikuu 2001.
- 43 Rodriguez Palenzuela D., Sources of economic renewal: from the traditional firm to the knowledge firm. Helmikuu 2001.
- 44 Bindseil U. ja Seitz F., The supply and demand for Eurosystem deposits – The first 18 months. Helmikuu 2001.

- 45 Camba-Méndez G. ja Kapetanios G., Testing the rank of the Hankel Matrix: A statistical approach. Maaliskuu 2001.
- 46 Cassola N. ja Luís J. B., A two-factor model of the German term structure of interest rates. Maaliskuu 2001.
- 47 Gropp R. ja Vesala J., Deposit insurance and moral hazard: does the counterfactual matter? Maaliskuu 2001.
- 48 Fratzscher M., Financial market integration in Europe: on the effects of EMU on stock markets. Maaliskuu 2001.
- 49 Casares M., Business cycle and monetary policy analysis in a structural sticky-price model of the euro area. Maaliskuu 2001.
- 50 Von Wachter T., Employment and productivity growth in service and manufacturing sectors in France, Germany and the US. Maaliskuu 2001.
- 51 Stracca L., The functional form of the demand for euro area M1. Maaliskuu 2001.
- 52 Peersman G. ja Smets F., Are the effects of monetary policy in the euro area greater in recessions than in booms? Maaliskuu 2001.
- 53 Vega J.-L. ja Wynne M. A., An evaluation of some measures of core inflation for the euro area. Huhtikuu 2001.
- 54 Camba-Méndez G. ja Rodriguez Palenzuela D., Assessment criteria for output gap estimates. Huhtikuu 2001.
- 55 Calza A., Gartner G. ja Sousa J., Modelling the demand for loans to the private sector in the euro area. Huhtikuu 2001.
- 56 Faia E., Stabilization policy in a two country model and the role of financial frictions. Huhtikuu 2001.
- 57 Fabiani S. ja Rodriguez Palenzuela D., Model-based indicators of labour market rigidity. Huhtikuu 2001.
- 58 Pérez-Quirós G. ja Timmermann A., Business cycle asymmetries in stock returns: evidence from higher order moments and conditional densities. Huhtikuu 2001.
- 59 Ehrmann M. ja Smets F., Uncertain potential output: implications for monetary policy. Huhtikuu 2001.
- 60 Angelini E., Henry J. ja Mestre R., A multi-country trend indicator for euro area inflation: computation and properties. Huhtikuu 2001.
- 61 Angelini E., Henry J. ja Mestre R., Diffusion index-based inflation forecasts for the euro area. Huhtikuu 2001.
- 62 Camba-Méndez G. ja Kapetanios G., Spectral based methods to identify common trends and common cycles. Huhtikuu 2001.
- 63 Nicoletti Altimari S., Does money lead inflation in the euro area? Toukokuu 2001.
- 64 Anderton R. ja Skudelny F., Exchange rate volatility and euro area imports. Toukokuu 2001.
- 65 Fabiani S. ja Mestre R., A system approach for measuring the euro area NAIRU. Toukokuu 2001.
- 66 Brousseau V. ja Scacciavillani F., Can short-term foreign exchange volatility be predicted by the Global Hazard Index? Kesäkuu 2001.

- 67 Pérez-Quirós G. ja Rodríguez Mendizábal H. R., The daily market for funds in Europe: Has something changed with the EMU? Kesäkuu 2001.
- 68 Levin A., Wieland V. ja Williams J. C., The performance of forecast-based monetary policy rules under model uncertainty. Heinäkuu 2001.
- 69 Gaspar V., Pérez-Quirós G. ja Sicilia J., The ECB monetary policy strategy and the money market. Heinäkuu 2001.
- 70 Bindseil U., Central bank forecasts of liquidity factors: Quality, publication and the control of the overnight rate. Heinäkuu 2001.
- 71 Hartmann P., Straetmans S. ja de Vries C. G., Asset market linkages in crisis periods. Heinäkuu 2001.
-

Muita julkaisuja

The TARGET service level. Heinäkuu 1998.

Report on electronic money. Elokuu 1998.

Assessment of EU securities settlement systems against the standards for their use in ESCB credit operations. Syyskuu 1998.

Money and banking statistics compilation guide. Syyskuu 1998.

Yhteinen rahapolitiikka kolmannessa vaiheessa: Yleisasiakirja EKP:n rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Syyskuu 1998.

Third progress report on the TARGET project. Marraskuu 1998.

Correspondent central banking model (CCBM). Joulukuu 1998.

Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1997 figures. Tammikuu 1999.

Possible effects of EMU on the EU banking systems in the medium to long term. Helmikuu 1999.

Euro area monetary aggregates: conceptual reconciliation exercise. Heinäkuu 1999.

The effects of technology on the EU banking systems. Heinäkuu 1999.

Payment systems in countries that have applied for membership of the European Union. Elokuu 1999.

Improving cross-border retail payment services: the Eurosystem's view. Syyskuu 1999.

Compendium: Säädöskokoelma. Kesäkuu 1998 – toukokuu 1999. Lokakuu 1999.

European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics Compilation Guide, Addendum I: Money market paper. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics Sector Manual. Toinen painos. Marraskuu 1999.

Report on the legal protection of banknotes in the European Union Member States. Marraskuu 1999.

Correspondent central banking model (CCBM). Marraskuu 1999. (Ei saatavissa painettuna; julkaisun sähköinen versio on nähtävissä EKP:n Internet-sivuilla.)

Cross-border payments in TARGET: A users' survey. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics: Series keys for the exchange of balance sheet items time series. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics: Handbook for the compilation of flow statistics. Joulukuu 1999.

Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1998 figures. Helmikuu 2000.

Interlinking: Data dictionary, Version 2.02. Maaliskuu 2000.

Asset prices and banking stability. Huhtikuu 2000.

EU banks' income structure. Huhtikuu 2000.

Statistical information collected and compiled by the ESCB. Toukokuu 2000.

Correspondent central banking model (CCBM). Heinäkuu 2000.

Statistical requirements of the European Central Bank in the field of general economic statistics. Elokuu 2000.

Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area. Elokuu 2000.

Improving cross-border retail payment services. Syyskuu 2000.

Statistical treatment of the Eurosystem's international reserves. Lokakuu 2000.

European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 2000.

Information guide for credit institutions using TARGET. Marraskuu 2000.

Yhteinen rahapolitiikka kolmannessa vaiheessa: Yleisasiakirja eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Marraskuu 2000.

EU banks' margins and credit standards. Joulukuu 2000.

Mergers and acquisitions involving the EU banking industry: facts and implications. Joulukuu 2000.

Annual report on the activities of the Anti-Fraud Committee of the European Central Bank. Tammikuu 2001.

Cross-border use of collateral: A user's survey. Helmikuu 2001.

Price effects of regulatory reform in selected network industries. Maaliskuu 2001.

Keskuspankkien rooli rahoitusvalvonnassa. Maaliskuu 2001.

Money and banking statistics in the accession countries: Methodological manual. Huhtikuu 2001.

TARGET: Annual Report. Toukokuu 2001.

A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises. Kesäkuu 2001.

Payment and securities settlement systems in the European Union. Kesäkuu 2001.

Why price stability? Kesäkuu 2001.

Esitteitä

TARGET: facts, figures, future. Syyskuu 1999.

The ECB payment mechanism. Elokuu 2000.

The euro: integrating financial services. Elokuu 2000.

TARGET. Elokuu 2000.

Euroopan keskuspankki. Huhtikuu 2001.

Eurosetelit ja -metallirahat. Toukokuu 2001.

